

سازمان امور مالیاتی کشور

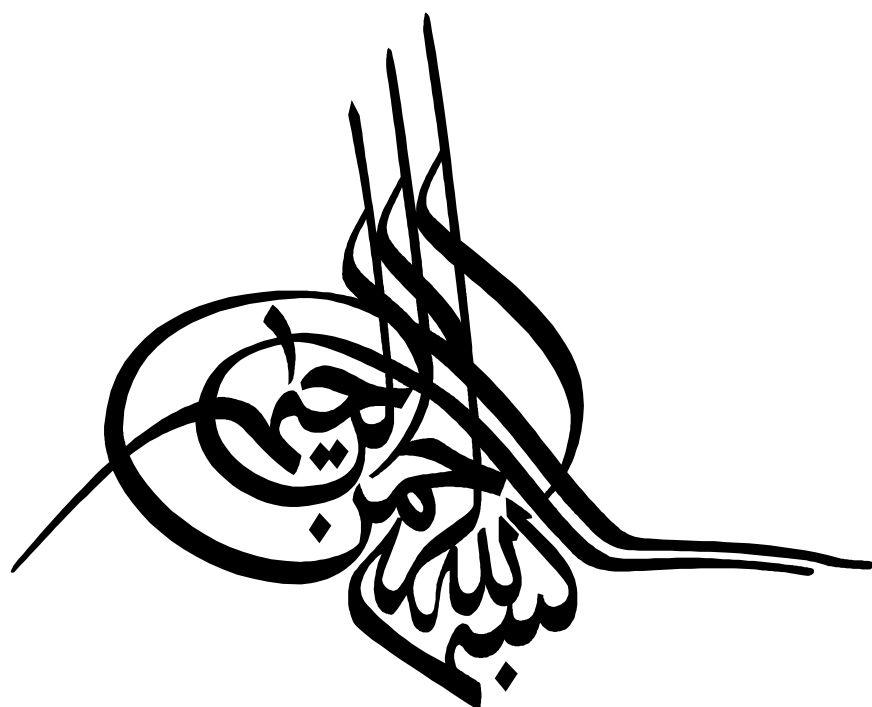
سالنامه تحلیلی آمارهای مالیاتی

(۱۳۹۶-۱۳۹۷)

مرکز آموزش، پژوهش و برنامه‌ریزی مالیاتی

معاونت پژوهشی

۱۳۹۸

شناسنامه

عنوان فارسی: سالنامه تحلیلی آمارهای مالیاتی (۱۳۹۶-۱۳۹۷)

عنوان انگلیسی:

Tax Statistical Yearbook of Iran (۲۰۱۷-۲۰۱۸)

تهیه کننده: آموزش، پژوهش و برنامه ریزی

معاونت مسئول: پژوهشی

نام گروه(ها): امور پژوهشی و پایگاه اطلاعاتی، سیاستها، قوانین و مقررات مالیاتی، مطالعات و تحقیقات مالیاتی

همکاران اصلی: محمدنظریان، علی اکبر خادمی، امیر فروغی، مصطفی جعفری پرور، زهرا رحیمی، صنم سیر

بازبینی و ویرایش: محسن حسنی و نسیم بابایی

ناظر علمی: آیت زایر

مدیر مطالعه: احمد زمانی

تاریخ انتشار: ۱۳۹۸

شماره: ۲۴۱-۲۷۰-۷۵-۸۶-۹۸۱۲-۰۷

پیشگفتار

نقش روزافزون آمار و اطلاعات به عنوان پیش نیاز کلیه تصمیم گیری ها، سیاستگذاری ها و برنامه ریزی ها به قدری است که نظام آماری کشورها و حجم و کیفیت بانک های اطلاعاتی آنها نه تنها یکی از مهمترین شاخص های توسعه یافتگی کشورها به شمار می رود، بلکه متقابلاً نیز سیاستگذاری ها و برنامه ریزی های توسعه ای آنها بدون در اختیار داشتن آمار کافی، صحیح، دقیق و بهنگام ممکن نیست. در همین راستا، بسیاری از محققین، ایجاد یک نظام کارآمد و مؤثر در تولید و عرضه آمار را از الزامات اولیه و ضروری در برنامه ریزی می دانند.

با توجه به اینکه سازمان امور مالیاتی کشور از جمله سازمان هایی است که دارای ارتباطات گسترده ای با ذینفعان، دستگاه های دولتی، نهادهای قانون گذار، مردم و نهادهای مالی است، بنابراین ارزیابی و اندازه گیری اهداف کلان آن با معیارها و شاخص های مناسب و پایش دوره ای، از ضروریات اصلی جهت حصول اطمینان از میزان تحقق برنامه های عملکردی می باشد. در این راستا، این سازمان هر سال داده های مربوط به درآمدهای مالیاتی و فرآیندهای وصول مالیات را به منظور رفع نیازهای سیاستگذاران و پژوهشگران عرصه مالیات گردآوری، تحلیل و منتشر می نماید. انتشار اطلاعات مربوط به سیستم مالیاتی علاوه بر امکان ارزیابی عملکرد و اصلاح سیاست های تدوین شده، مبنایی جهت مقایسه با عملکرد دیگر کشورها را نیز فراهم می نماید.

در این راستا سالنامه آماری سالهای ۱۳۹۶-۱۳۹۷ در ۵ فصل به ارائه تصویری از آمار و اطلاعات بخش های مختلف سیستم مالیاتی ایران و آمارهای مالیاتی بین المللی می پردازد. فصل اول به تعاریف و اصلاحات مالیاتی اختصاص دارد. فصول دوم و سوم عملکرد مالی دولت و درآمدهای مالیاتی و همچنین عملکرد فرآیندهای مالیاتی را در طی سال های اخیر را مورد بررسی و تحلیل قرار می دهند. در فصل چهارم به موضوع نیروی انسانی و آموزش پرداخته می شود و در نهایت عملکرد و نرخ های مالیاتی بین المللی در فصل پنجم ارائه شده است.

در پایان لازم می دانم از کلیه همکاران معاونت پژوهشی مرکز آموزش، پژوهش و برنامه ریزی سازمان امور مالیاتی کشور که در تهیه این مجموعه مشارکت داشته اند، تشکر و قدردانی نمایم.

امید علی پارسا

فهرست مطالب

۱.....	مروری اجمالی بر نظام مالیاتی	۱
۳.....	ساختار کلی نظام مالیاتی ایران در یک نگاه	۳
۵.....	فصل اول: تعاریف و اصطلاحات مالیاتی	۵
۱۴.....	فصل دوم: عملکرد مالی دولت و درآمدهای مالیاتی	۱۴
۱۵.....	۱. وضعیت عملکرد مالی دولت	۱۵
۱۶.....	۲. عملکرد درآمدهای مالیاتی دولت	۱۶
۱۹.....	۳. عملکرد درآمدهای مالیاتی براساس اهداف بودجه‌های سنواتی	۱۹
۲۱.....	۴. ارزیابی عملکرد نظام مالیاتی کشور بر اساس شاخص کارایی	۲۱
۲۱.....	۴-۱. سهم درآمدهای مالیاتی به تولید ناخالص داخلی	۲۱
۲۲.....	۴-۲. شاخص پوشش مالیاتی	۲۲
۲۳.....	۴-۳. نسبت مالیات به منابع بودجه عمومی دولت	۲۳
۲۴.....	۵. عملکرد درآمدی ادارات کل امور مالیاتی	۲۴
۲۴.....	۵-۱. کل درآمدهای مالیاتی مناطق هفتگانه برای سالهای ۹۷-۱۳۹۰	۲۴
۲۶.....	۵-۲. سهم درآمد ادارات کل امور مالیاتی از کل درآمدهای مالیاتی	۲۶
۲۸.....	۶. عملکرد مالیاتهای مستقیم و غیر مستقیم	۲۸
۳۰.....	۷. عملکرد مالیاتهای مستقیم و غیر مستقیم براساس اهداف بودجه‌های سنواتی	۳۰
۳۱.....	۸. عملکرد مالیاتهای مستقیم	۳۱
۳۳.....	۸-۱. مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی	۳۳
۳۴.....	۸-۲. مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی	۳۴
۳۵.....	۸-۳. مالیات بر ثروت	۳۵
۳۶.....	۹. عملکرد مالیاتهای غیرمستقیم	۳۶
۳۷.....	۱۰. مقایسه آماری مالیاتهای مستقیم و غیرمستقیم	۳۷

۱۱. استرداد و تهاجر در مالیات بر ارزش افزوده	۴۰
۱۲. درآمد مالیاتهای مستقیم و غیرمستقیم ادارات کل امور مالیاتی.....	۴۳
۱-۱۲. عملکرد مالیاتهای مستقیم ادارات کل امور مالیاتی	۴۳
۱-۱۲. عملکرد منابع درآمدی مالیاتهای مستقیم ادارات کل امور مالیاتی	۴۶
۲-۱۲. عملکرد مالیاتهای غیرمستقیم ادارات کل امور مالیاتی	۶۳
۳-۱۲. سهم درآمدهای مالیاتی ادارات کل از کل درآمدهای مستقیم و غیرمستقیم	۶۶
فصل سوم: عملکرد فرآیندهای مالیاتی	۷۵
۱. مقدمه	۷۶
۲. شاخصهای کمی فرآیندی ادارات کل امور مالیاتی در بخش مالیاتهای مستقیم	۷۶
۳. شاخصهای کمی فرآیندی ادارات کل امور مالیاتی در بخش مالیات بر کالا و خدمات	۸۹
فصل چهارم: نیروی انسانی و آموزش	۹۳
۱. مقدمه	۹۴
۲. شاخص نسبت هزینهها و درآمدهای مالیاتی به منابع انسانی	۹۴
۳. تعداد منابع انسانی سازمان امور مالیاتی کشور و درآمدهای مالیاتی.....	۹۶
۴. تعداد نیروی انسانی سازمان امور مالیاتی کشور به تفکیک نوع استخدام	۹۷
۵. تعداد نیروی انسانی سازمان امور مالیاتی کشور به تفکیک سطح تحصیلات.....	۱۰۱
فصل پنجم: آمار، عملکرد و نرخهای مالیاتی بین المللی	۱۰۴
۱. درآمدهای مالیاتی در کشورهای عضو OECD	۱۰۵
۱-۱. عملکرد شاخصهای مالیاتی	۱۰۹
۱-۱-۱. نسبت مالیات به تولید ناخالص داخلی.....	۱۰۹
۱-۱-۲. ساختار سازمانی و نظام پرداخت در کشورهای عضو OECD	۱۱۱
۲-۱. ساختار مالیاتی در کشورهای OECD	۱۱۳
۱-۲-۱. سهم مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی	۱۱۶
۲-۲-۱. سهم مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی	۱۱۹

۱۲۱	۳-۲-۱. حق بیمه پرداختی تأمین اجتماعی
۱۲۳	۴-۲-۱. مالیات بر حقوق و دستمزد
۱۲۵	۵-۲-۱. مالیات بر دارایی
۱۲۷	۶-۲-۱. مالیات بر کالاها و خدمات
۱۲۹	۱-۶-۲-۱. مالیات بر ارزش افزوده
۱۳۲	۲-۶-۲-۱. مالیات بر واردات
۱۳۴	۳-۱. بررسی روند تغییرات درآمدهای مالیاتی کشورهای OECD
۱۳۶	۲. شاخص پرداخت مالیات در ایران و سایر کشورهای جهان

فهرست جداول

جدول ۱- ساختار نظام مالیاتی ایران	۳
جدول ۲- نرخهای مالیاتی موضوع قانون مالیاتهای مستقیم و قانون مالیات بر ارزش افزوده	۴
جدول ۱-۲- وضعیت عملکرد مالی دولت (به استثنای درآمدها و پرداخت های اختصاصی)- میلیارد ریال	۱۵
جدول ۲-۲- ترکیب درآمدهای عمومی دولت (منابع بودجه عمومی)- میلیارد ریال / درصد	۱۷
جدول ۳-۲- سهم منابع درآمدی به کل درآمد دولت- میلیارد ریال/ درصد	۱۸
جدول ۴-۲- درصد رشد و تحقق درآمدهای مالیاتی - میلیارد ریال/درصد	۲۰
جدول ۵-۲- نسبت درآمدهای مالیاتی به تولید ناخالص داخلی (T/GDP)- میلیارد ریال و درصد	۲۲
جدول ۶-۲- نسبت درآمدهای مالیاتی به پرداختهای هزینههای دولت- میلیارد ریال / درصد	۲۳
جدول ۷-۲- منابع تفکیکی بودجه و نسبت درآمدهای مالیاتی به مجموع منابع بودجه- میلیارد ریال / درصد	۲۳
جدول ۸-۲- درآمدهای ادارات کل امور مالیاتی، میانگین درآمد منطقه‌ای و رشد درآمدهای مالیاتی- میلیون ریال/ درصد	۲۵
جدول ۹-۲- سهم درآمدهای مالیاتی ادارات کل امور مالیاتی از کل درآمدهای مالیاتی- میلیون ریال / درصد	۲۷
جدول ۱۰-۲- عملکرد مالیاتهای مستقیم و غیرمستقیم - میلیارد ریال/درصد	۲۹
جدول ۱۱-۲- عملکرد نظام مالیاتی براساس مالیاتهای مستقیم و غیرمستقیم و بودجه سنواتی-میلیاردریال/درصد	۳۰
جدول ۱۲-۲- عملکرد مالیاتهای مستقیم - ارقام به میلیاردریال	۳۲
جدول ۱۳-۲- عملکرد مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی - میلیارد ریال	۳۴
جدول ۱۴-۲- عملکرد مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی - میلیارد ریال	۳۴
جدول ۱۵-۲- عملکرد مالیات بر ثروت - میلیارد ریال	۳۵
جدول ۱۶-۲- عملکرد مالیاتهای غیرمستقیم طی دوره ۱۳۸۴-۱۳۹۷ - میلیارد ریال	۳۶
جدول ۱۷-۲- مالیات و عوارض استرداد و تهاتر شده ارزش افزوده- میلیون ریال	۴۱
جدول ۱۸-۲- عملکرد مالیاتهای مستقیم ادارات کل امور مالیاتی - میلیارد ریال	۴۴
جدول ۱۹-۲- عملکرد منابع درآمدی مالیاتهای مستقیم ادارات کل امور مالیاتی سال ۱۳۹۰- میلیارد ریال	۴۷
جدول ۲۰-۲- عملکرد منابع درآمدی مالیاتهای مستقیم ادارات کل امور مالیاتی سال ۱۳۹۱- میلیارد ریال	۴۹
جدول ۲۱-۲- عملکرد منابع درآمدی مالیاتهای مستقیم ادارات کل امور مالیاتی سال ۱۳۹۲ - میلیارد ریال	۵۱
جدول ۲۲-۲- عملکرد منابع درآمدی مالیاتهای مستقیم ادارات کل امور مالیاتی سال ۱۳۹۳ - میلیارد ریال	۵۳
جدول ۲۳-۲- عملکرد منابع درآمدی مالیاتهای مستقیم ادارات کل امور مالیاتی سال ۱۳۹۴-میلیارد ریال	۵۵
جدول ۲۴-۲- عملکرد منابع درآمدی مالیاتهای مستقیم ادارات کل امور مالیاتی سال ۱۳۹۵ - میلیارد ریال	۵۷
جدول ۲۵-۲- عملکرد منابع درآمدی مالیاتهای مستقیم ادارات کل امور مالیاتی سال ۱۳۹۶ - میلیارد ریال	۵۹

جدول ۲-۲۶- عملکرد منابع درآمدی مالیاتهای مستقیم ادارات کل امور مالیاتی سال ۱۳۹۷ - میلیارد ریال	۶۱
جدول ۲-۲۷- عملکرد مالیاتهای غیر مستقیم ادارات کل امور مالیاتی - میلیارد ریال	۶۴
جدول ۲-۲۸- سهم درآمد مالیاتهای مستقیم و غیرمستقیم ادارات کل امور مالیاتی در سال ۱۳۹۰- میلیارد ریال/ درصد	۶۶
جدول ۲-۲۹- سهم درآمد مالیاتهای مستقیم و غیرمستقیم ادارات کل امور مالیاتی در سال ۱۳۹۱ - میلیارد ریال / درصد	۶۸
جدول ۲-۳۰- سهم درآمد مالیاتهای مستقیم و غیرمستقیم ادارات کل امور مالیاتی در سال ۱۳۹۲ - میلیارد ریال / درصد	۶۹
جدول ۲-۳۱- سهم درآمد مالیاتهای مستقیم و غیرمستقیم ادارات کل امور مالیاتی در سال ۱۳۹۳ - میلیارد ریال و درصد	۷۰
جدول ۲-۳۲- سهم درآمد مالیاتهای مستقیم و غیرمستقیم ادارات کل امور مالیاتی در سال ۱۳۹۴ - میلیارد ریال / درصد	۷۱
جدول ۲-۳۳- سهم درآمد مالیاتهای مستقیم و غیرمستقیم ادارات کل امور مالیاتی در سال ۱۳۹۵ - میلیارد ریال / درصد	۷۲
جدول ۲-۳۴- سهم درآمد مالیاتهای مستقیم و غیرمستقیم ادارات کل امور مالیاتی در سال ۱۳۹۶ - میلیارد ریال / درصد	۷۳
جدول ۲-۳۵- سهم درآمد مالیاتهای مستقیم و غیرمستقیم ادارات کل امور مالیاتی در سال ۱۳۹۷ - میلیارد ریال / درصد	۷۴
جدول ۳-۱- برنامه رسیدگی به پرونده اشخاص حقیقی و حقوقی عملکرد سال ۱۳۹۵ (دریافتی سال ۱۳۹۶)	۷۷
جدول ۳-۲- تعداد کل اظهارنامه بخش مشاغل ادارات کل امور مالیاتی کشور به تفکیک عملکرد طی سالهای ۱۳۹۳ - ۱۳۹۵	۷۹
جدول ۳-۳- تعداد پروندههای بخش مشاغل ادارات کل امور مالیاتی کشور به تفکیک عملکرد طی سالهای ۱۳۹۳ - ۱۳۹۵	۷۹
جدول ۳-۴- شرکتیهای دارای پرونده در سازمان امور مالیاتی کشور در سال ۱۳۹۶	۸۱
جدول ۳-۵- پروندههای اشخاص حقیقی عملکرد سال ۱۳۹۴ دارای اظهارنامه و رسیدگینشده	۸۳
جدول ۳-۶- پروندههای اشخاص حقوقی عملکرد سال ۱۳۹۴ دارای اظهارنامه و رسیدگی نشده	۸۵
جدول ۳-۷- تعداد پرونده مهم مدیرکل و معاون مدیرکل مالیات بر ارزش افزوده ادارات کل امور مالیاتی سراسر کشور در سال ۱۳۹۶	۹۰
جدول ۳-۸- قطعی سازی سایر پروندههای مالیات بر ارزش افزوده ادارات کل امور مالیاتی سراسر کشور سال ۱۳۹۶	۹۲
جدول ۴-۱- اعتبارات سازمان امور مالیاتی کشور طی سالهای ۹۷-۱۳۹۱ - میلیارد ریال	۹۵
جدول ۴-۲- تعداد نیروی انسانی سازمان امور مالیاتی کشور و سهم هر یک از منابع استخدامی از کل پرسنل - نفر/درصد	۹۷
جدول ۴-۳- تعداد نیروی انسانی سازمان امور مالیاتی کشور به تفکیک نوع استخدام سال ۱۳۹۶	۹۹
جدول ۴-۴- تعداد نیروی انسانی سازمان امور مالیاتی کشور به تفکیک نوع استخدام سال ۱۳۹۷	۱۰۰
جدول ۵-۱- درآمد مالیاتی کشورهای OECD - میلیارد دلار	۱۰۶
جدول ۵-۲- ساختار مالیاتی در کشورهای OECD، ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۶ (متوسط درصدی از GDP)	۱۰۸
جدول ۵-۳- نسبت مالیات به تولید ناخالص داخلی در کشورهای OECD - ارقام به درصد	۱۰۹
جدول ۵-۴- ساختار سازمانی و نظام پرداخت در کشورهای عضو OECD	۱۱۲
جدول ۵-۵- سهم مالیات بر درآمد شرکتها از کل درآمدهای مالیاتی در کشورهای OECD - درصد	۱۱۸
جدول ۵-۶- سهم مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی از کل درآمدهای مالیاتی در کشورهای OECD - درصد	۱۲۰

- جدول ۵-۷- سهم پرداختی تأمین اجتماعی از کل درآمدهای مالیاتی در کشورهای OECD - درصد ۱۲۲
- جدول ۵-۸- سهم مالیات بر حقوق و دستمزد از کل درآمدهای مالیاتی در کشورهای OECD - درصد ۱۲۴
- جدول ۵-۹- سهم مالیات دارایی از کل درآمدهای مالیاتی در کشورهای OECD - درصد ۱۲۶
- جدول ۵-۱۰- سهم مالیات کالا و خدمات از کل درآمدهای مالیاتی در کشورهای OECD - درصد ۱۲۸
- جدول ۵-۱۱- سهم مالیات بر ارزش افزوده از کل درآمدهای مالیاتی در کشورهای OECD - درصد ۱۳۱
- جدول ۵-۱۲- سهم مالیات بر واردات و عوارض گمرک از کل درآمدهای مالیاتی در کشورهای OECD - درصد ۱۳۲
- جدول ۵-۱۳- شاخص پرداخت مالیات و مؤلفه‌های آن در کشورهای OECD و ایران ۱۳۸
- جدول ۵-۱۴- مقایسه وضعیت شاخص پرداخت مالیات ایران با منطقه منا و OECD ۱۳۹
- جدول ۵-۱۵- روند تاریخی وضعیت شاخص پرداخت مالیات ایران ۱۴۰

فهرست نمودارها

- نمودار ۱-۲- روند درآمدهای مالیاتی و درآمدهای نفتی دولت ۱۵
- نمودار ۲-۲- سهم درآمدهای مالیاتی و سایر درآمدها از کل درآمدها ۱۹
- نمودار ۳-۲- درآمدهای مالیاتی ۲۰
- نمودار ۴-۲- روند مالیات های مستقیم و غیر مستقیم طی دوره ۱۳۸۴-۱۳۹۷ ۲۹
- نمودار ۵-۲- روند تغییرات ترکیب مالیات های مستقیم طی دوره ۹۷-۱۳۹۰ ۳۳
- نمودار ۶-۲- ترکیب درآمدهای مالیاتی کشور در سال ۱۳۹۲ ۳۷
- نمودار ۷-۲- ترکیب درآمدهای مالیاتی کشور در سال ۱۳۹۳ ۳۷
- نمودار ۸-۲- ترکیب درآمدهای مالیاتی کشور در سال ۱۳۹۴ ۳۸
- نمودار ۹-۲- ترکیب درآمدهای مالیاتی کشور در سال ۱۳۹۵ ۳۸
- نمودار ۱۰-۲- ترکیب درآمدهای مالیاتی کشور در سال ۱۳۹۶ ۳۹
- نمودار ۱۱-۲- ترکیب درآمدهای مالیاتی کشور در سال ۱۳۹۷ ۳۹
- نمودار ۱-۴- سرانه مالیات وصول شده طی سال های ۹۷-۱۳۹۱ ۹۶
- نمودار ۲-۴- تعداد کل نیروهای سازمان امور مالیاتی کشور و درآمدهای مالیاتی ۹۶
- نمودار ۳-۴- تعداد نیروی انسانی سازمان امور مالیاتی به تفکیک نوع استخدام ۹۷
- نمودار ۴-۴- تعداد نیروی انسانی سازمان امور مالیاتی کشور به تفکیک مدرک تحصیلی ۱۰۱
- نمودار ۱-۵- ترکیب درآمدهای مالیاتی کشورهای OECD (سال ۲۰۱۶) ۱۰۸
- نمودار ۲-۵- میزان تغییرات واحد درصدی در نسبت مالیات به GDP طی سال های ۱۷-۲۰۱۶ ۱۱۱
- نمودار ۳-۵- سهم مالیات بر درآمد شرکت ها از کل درآمدهای مالیاتی در کشورهای OECD طی سال های ۱۶-۲۰۰۵ ۱۱۷
- نمودار ۴-۵- سهم مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی از کل درآمدهای مالیاتی در کشورهای OECD طی سال های ۱۶-۲۰۰۵ ۱۱۹
- نمودار ۵-۵- متوسط حق بیمه تامین اجتماعی از کل درآمدهای مالیاتی در کشورهای OECD طی دوره ۱۶-۲۰۰۵ ۱۲۲
- نمودار ۶-۵- متوسط سهم مالیات کالاها و خدمات از کل درآمدهای مالیاتی در کشورهای OECD طی دوره ۱۶-۲۰۰۵ ۱۲۷

- نمودار ۵-۷- متوسط سهم مالیات بر ارزش افزوده از کل درآمدهای مالیاتی در کشورهای OECD طی دوره ۲۰۰۵-۱۶ ۱۳۰
- ۵-۸- روند تغییرات در متوسط ترکیب ساختاری (درصدی از کل درآمدهای مالیاتی) ۱۳۴
- نمودار ۵-۹- روند تغییرات در متوسط ترکیب ساختاری (درصدی از کل درآمدهای مالیاتی) ۱۳۴
- نمودار ۵-۱۰- روند تغییرات در متوسط ترکیب مالیاتی (درصدی از GDP) ۱۳۵
- نمودار ۵-۱۱- روند تغییرات در متوسط ترکیب مالیاتی (درصدی از GDP) ۱۳۵
- نمودار ۵-۱۲- ترکیب سهم پایه های اصلی مالیاتی از کل درآمدهای مالیاتی در کشورهای OECD در سال ۲۰۱۶ ۱۳۶
- نمودار ۵-۱۳- وضعیت رتبه شاخص پرداخت مالیات در ایران در مقایسه با کشورهای OECD سال ۲۰۱۷ ۱۳۷

مروری اجمالی بر نظام مالیاتی

به طور کلی نظام مالیاتی از سه رکن زیر تشکیل می‌شود:

۱- اولین رکن نظام مالیاتی کشور، **تولید ملی (مؤدیان) و نحوه توزیع آن** در جامعه است. تولید ملی و نحوه توزیع آن عامل بسیار مهمی در شکل‌گیری پایه‌های مالیاتی محسوب می‌شود، به عبارت دیگر تولید ملی، به عنوان مبنای اصلی ایجاد ارزش‌هایی است که بتوان از آنها مالیات اخذ نمود. درجه شفافیت و آزادی فعالیت‌های اقتصادی، سهم بخش غیر رسمی، سهم بخش کشاورزی از اقتصاد، ساختار کلان اقتصاد، درجه سنتی بودن اقتصاد، سهم صادرات، توزیع درآمد در کشور، بخش‌های اقتصادی معاف از مالیات از مهمترین شاخص‌هایی هستند که از طریق آن می‌توان عملکرد نظام مالیاتی یک کشور را با تولید ملی پیوند زد. رکن "تولید ملی"، در حقیقت ناظر بر این جنبه از عملکرد نظام مالیاتی است که چنانچه فرض شود دو رکن قوانین و مقررات مالیاتی و نیز سازمان وصول مالیات قابلیت تغییر و اصلاح را داشته باشند، در آن صورت، اقتصاد کشور حداکثر ظرفیت ایجاد چه مقدار مالیات را خواهد داشت.

۲- دومین رکن نظام مالیاتی کشور را **قوانین و مقررات مالیاتی کشور** تشکیل می‌دهد. مجموعه قوانین و مقررات مالیاتی که به وسیله مجلس قانون‌گذاری و تصویب شده و شامل مواردی است که پایه‌ها، نرخ‌ها، معافیت‌ها و گاه موارد دیگر را تعیین و تعریف می‌کنند. این مجموعه قوانین، اصولی را که به وسیله آنها پایه‌ها و نرخ‌ها تعریف شده‌اند را نشان می‌دهد و همراه قوانینی که نحوه هزینه کردن این درآمدها را مشخص می‌کنند، جهت‌گیری‌ها و اهداف مالیاتی را معین می‌کنند. بر این اساس، این رکن از نظام مالیاتی، ظرفیت قانونی وصول مالیات در چارچوب قوانین مالیاتی موجود و با فرض حداکثر کارایی سازمان وصول مالیات را نشان می‌دهد.

۳- سومین رکن نظام مالیاتی کشور را **سازمان وصول مالیات** تشکیل می‌دهد. این رکن حداکثر میزان مالیات قابل وصول در چارچوب قوانین و ساختار فعلی سازمان و تشکیلات اداری وصول مالیات (کارایی) را نشان می‌دهد. عوامل متعددی بر کارایی سازمان وصول مالیات تأثیر دارند که از آن جمله می‌توان به منابع

انسانی، منابع مالی، بودجه سازمانی، مدیریت، مکانیزاسیون فرآیندها، بانک اطلاعاتی مؤدیان، استفاده از فناوری اطلاعات و اشاره کرد.

بدیهی است رسیدن به یک نظام مالیاتی مطلوب که بتواند در کنار تأمین مالی بودجه دولت، راهبران و سیاست‌گذاران اقتصادی را در دستیابی به اهداف اقتصادی (مانند تأمین برابری، عدالت و رشد اقتصادی) یاری کند و محرک اقتصاد باشد، به عملکرد ارکان سه رکن تشکیل‌دهنده نظام مالیاتی (تولید ملی، قوانین و مقررات مالیاتی و سازمان وصول مالیات) بستگی دارد. طراحی و استقرار نظام مالیاتی مطلوب می‌بایست متناسب با شرایط اقتصادی، سیاسی و فرهنگی جامعه باشد تا بتوان انتظار داشت که دستاوردهای آن در راستای اهداف جامعه باشد. از آنجا که شرایط کشورها و جوامع با یکدیگر متفاوت بوده و نظام‌های ارزشی حاکم بر آنها، اهداف متفاوتی را جستجو می‌نمایند، نمی‌توان یک نظام مالیاتی کاملاً مطلوب و قابل تعمیم به تمامی جوامع و کشورها را طراحی نمود.

از استراتژی‌های مصوب رتبه‌بندی شده و اولویت‌دار سازمان امور مالیاتی کشور می‌توان به انجام اصلاحات ساختاری در جهت مناسب از منابع سازمان از طریق: ایجاد تناسب بین ساختار سازمانی با چشم‌انداز و استراتژی-ها، تفویض اختیار مناسب به مدیران در جهت تسریع فرآیند انجام کار، شفاف‌سازی شرح وظایف افراد در راستای تحقق چهار هدف اصلی هر نظام مالیاتی، یعنی: ایجاد درآمد، کاهش هزینه‌های وصول مالیات، عدالت مالیاتی و تقویت مدیریت مالیاتی نام برد که در این راستا سازمان امور مالیاتی کشور مؤسسه‌ای دولتی وابسته به وزارت امور اقتصادی و دارایی می‌باشد. رئیس کل سازمان بالاترین مقام اجرایی سازمان است که بنا به پیشنهاد وزیر امور اقتصادی و دارایی و تأیید هیأت وزیران و حکم وزیر به این سمت منصوب می‌شود. معاونان سازمان نیز به پیشنهاد رئیس کل سازمان و تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی و با حکم رئیس کل منصوب می‌گردند. رئیس کل سازمان دارای چهار معاونت درآمدهای مالیاتی، حقوقی و فنی مالیاتی، فناوری‌های مالیاتی و توسعه مدیریت و منابع می‌باشد. سازمان در هر استان (بجز شهر و استان تهران که دارای ۱۳ اداره کل که تحت نظر رئیس امور مالیاتی شهر و استان تهران اداره می‌شود) دارای یک اداره کل می‌باشد.

ساختار کلی نظام مالیاتی ایران در یک نگاه

در نظام مالیاتی ایران، درآمدهای مالیاتی شامل دو نوع مالیات‌های مستقیم و مالیات‌های غیرمستقیم می‌باشد. مالیات‌های مستقیم از دو پایه اصلی مالیات بر درآمد (مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی و اشخاص حقیقی، حقوق، مستغلات) و مالیات بر ثروت تشکیل شده است که هر یک از پایه‌های مذکور به نوبه خود به منابع مختلف مالیاتی تقسیم می‌شود. مالیات‌های غیرمستقیم نیز که پایه مالیات بر مصرف را تشکیل داده است، شامل مالیات بر واردات و مالیات بر ارزش افزوده (VAT) می‌باشد. در حال حاضر مالیات بر واردات خارج از حوزه مأموریت سازمان امور مالیاتی کشور و زیر نظر گمرک ایران وصول می‌شود. جدول (۱) ساختار کلی نظام مالیاتی ایران و انواع مختلف مالیات‌ها را به طور خلاصه نشان می‌دهد.

جدول ۱- ساختار نظام مالیاتی ایران

منبع مالیاتی		پایه	نوع مالیات
مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی		پایه درآمد	مالیات‌های مستقیم
مالیات بر درآمد مشاغل			
مالیات بر درآمد حقوق			
مالیات بر درآمد مستغلات			
مالیات بر درآمد اتفاقی		پایه ثروت	
مالیات بر ارث			
مالیات بر نقل و انتقال مستغلات			
حق تمبر			
مالیات بر ارزش افزوده		پایه مصرف	مالیات‌های غیرمستقیم
مالیات بر واردات			

دومین مؤلفه اساسی نظام مالیاتی کشور، نرخ‌های مالیاتی آن هستند. نرخ‌هایی که با اصابت بر پایه‌های مالیاتی میزان مالیات قابل پرداخت توسط اشخاص را مشخص می‌نمایند. برخی از مهمترین نرخ‌های مالیاتی به شرح جدول (۲) می‌باشد.

جدول ۲- نرخ‌های مالیاتی موضوع قانون مالیات‌های مستقیم و قانون مالیات بر ارزش افزوده

نرخ		پایه مالیاتی	
۲۵٪		مالیات بر درآمد شرکت‌ها	
نرخهای موضوع ماده ۱۳۱ ق.م.م		مالیات بر درآمد مشاغل	
تا ۳۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال	۱۵٪		بر اساس قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷
۳۰,۰۰۰,۰۰۰ – ۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۰٪ مبلغ مزاد		
۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰ – ۲۵۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۵٪ مبلغ مزاد		
۲۵۰,۰۰۰,۰۰۰ – ۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۳۰٪ مبلغ مزاد		
بیش از ۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۳۵٪ مبلغ مزاد		
تا ۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال	۱۵٪		بر اساس اصلاحیه قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۹۴/۴/۳۱
۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰ – ۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۰٪ مبلغ مزاد		
بیش از ۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۵٪ مبلغ مزاد		
۱۰٪ درآمد سالانه		مالیات بر درآمد حقوق کارکنان بخش دولتی	
تا ۴۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال	۱۰٪	مالیات بر درآمد حقوق کارکنان بخش خصوصی	
بیش از ۴۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال	نرخ ماده ۱۳۱ ق.م.م.	مالیات بر درآمد حقوق بخش دولتی و خصوصی	
مازاد بر مبلغ مذکور در ماده (۸۴) این قانون و تا هفت برابر آن	۱۰٪		
نسبت به مازاد آن	۲۰٪		
طبق ماده ۱۳۱ ق.م.م		مالیات بر درآمد اجاره املاک	
سرقفلی	۲٪	مالیات بر نقل و انتقال	
املاک	۵٪		
سهام	۰/۵٪ (شرکتهای بورسی)		
	۴٪ (سایر شرکتهای)		
۹٪		مالیات بر ارزش افزوده	

فصل اول: تعاریف و اصطلاحات مالیاتی

بودجه کل دولت: برنامه مالی دولت است که برای یک سال مالی که منطبق بر سال تقویمی است، تهیه می-شود و شامل بودجه عمومی دولت، بودجه بانک‌ها و شرکت‌های دولتی و بودجه مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت می‌باشد.

بودجه عمومی دولت: بودجه‌ای است که در آن، برای اجرای برنامه سالانه، منابع مالی لازم پیش‌بینی و اعتبارات هزینه‌ای (جاری) و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (عمرانی) دستگاه‌های اجرایی تعیین می‌شود.

پرداختی‌های بودجه عمومی دولت: عبارت از کل هزینه‌های انجام شده توسط دولت اعم از هزینه‌ای (جاری) و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (عمرانی) از محل درآمدهای عمومی و اختصاصی در مدت یک سال مالی است.

اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (عمرانی): منظور از اعتبار، مجموعه عملیات و خدمات مشخصی است که بر اساس مطالعات توجیهی، فنی، اقتصادی و اجتماعی که توسط دستگاه اجرایی انجام می‌شود، طی مدت معین و با اعتبار معین برای تحقق بخشیدن به هدف‌های برنامه توسعه پنج ساله به صورت سرمایه‌گذاری ثابت یا مطالعه برای ایجاد دارایی سرمایه‌ای اجرا می‌گردد و منابع مورد نیاز اجرای آن از محل اعتبارات مربوط به تملک دارایی‌های سرمایه‌ای تأمین می‌شود و به دو نوع انتفاعی و غیر انتفاعی تقسیم می‌گردد.

اعتبارات هزینه‌ای (جاری): منظور اعتباراتی است که در برنامه عمرانی پنج‌ساله، به صورت کلی و در بودجه عمومی دولت به تفکیک، برای تأمین هزینه‌های جاری دولت و همچنین هزینه نگهداری سطح فعالیت‌های اقتصادی و اجتماعی دولت پیش‌بینی می‌شود.

دریافتی‌های بودجه عمومی دولت: تمامی وجوه تحت عنوان درآمد عمومی و درآمد اختصاصی، سایر منابع تأمین اعتبار و سایر وجوهی که به موجب قانون باید در حساب‌های خزانه‌داری کل متمرکز شود، دریافتی‌های بودجه عمومی دولت را تشکیل می‌دهد.

درآمد عمومی: عبارت است از درآمد وزارتخانه‌ها، مؤسسات دولتی و مالیات و سود سهام شرکت‌های دولتی و درآمد حاصل از انحصارات و مالکیت و سایر درآمدهایی که در قانون بودجه کل کشور تحت عنوان درآمد عمومی منظور می‌شود.

مالیات: عبارت است از پرداخت‌های اجباری و بلاعوض اشخاص حقوقی و حقیقی به دولت که مطابق با قانون و در جهت اعمال حاکمیت و تأمین مصارف عمومی صورت می‌گیرد. مالیات بر حسب تعریف سازمان همکاری اقتصادی و توسعه اقتصادی (OECD^۱)، پرداختی است الزامی و بلاعوض که دولت از اشخاص حقیقی و حقوقی متناسب با ثروت و یا درآمد آنها دریافت می‌کند تا آن را در راستای منافع جامعه هزینه نماید. هدف از ایجاد نظام مالیاتی در هر اقتصادی، دستیابی به اقتصادی سالم و متکی به منابع درون‌زا می‌باشد.

درآمد مالیاتی (T.REV^۲): درآمد مالیاتی عبارتست از مبلغی که دولت تحت عنوان مالیات دریافت می‌دارد. مالیات از هر نوعی که باشد شامل دو جزء پایه مالیاتی و نرخ مالیاتی است.

پایه مالیاتی: تعیین موضوع مالیات را اصطلاحاً منبع، پایه، مبنا یا مأخذ تعلق مالیات می‌گویند و منظور از آن، مقدار موضوع مشمول مالیات است که از آن مالیات اخذ می‌شود. پایه مالیاتی، معیار یا ارزشی است که مالیات بر آن برقرار می‌گردد. به عبارت دیگر پایه و یا مبنای مالیاتی عبارتست از آنچه که بر آن مالیات وضع می‌شود و نسبتی از آن بعنوان مالیات توسط دولت اخذ می‌گردد.

نرخ مالیاتی: نسبتی از پایه مالیاتی که به صورت مالیات به دولت پرداخت می‌شود.

انواع مالیات بر حسب نرخ مالیاتی:

الف) نرخ ثابت (متناسب): نرخ ثابت است که مالیات براساس آن به صورت تناسبی از پایه مالیاتی (درآمد، ارث و...) دریافت می‌شود. در این حالت میزان مالیات، براساس تناسب میزان پایه مالیاتی و نرخ ثابت مالیات، افزایش یا کاهش می‌یابد.

^۱ Organization for Economic Co-operation and Development

^۲ Tax Revenue

ب) نرخ مقطوع: نرخ مقطوع نرخي است که با اعمال آن، مالیات به صورت مقطوع از پایه مالیاتی اخذ می‌شود. در این حالت، مبلغ مالیات بدون در نظر گرفتن میزان پایه مالیاتی محاسبه می‌شود. عموماً با اعمال نرخ مقطوع، مالیات متعلق را به صورت قطعی تعیین می‌کنند مگر آن که قانون در مورد علی‌الحساب بودن این روش تاکید داشته باشد، مانند مالیات حق تمبر.

ج) نرخ تصاعدي: نرخ تصاعدي، نرخي است که با افزایش میزان پایه مالیاتی (مانند: دارایی یا درآمد افراد و سود بنگاه‌ها)، افزایش می‌یابد و به یکی از طرق زیر عمل می‌شود: نرخ تصاعدي ثابت: در این حالت، حداکثر نرخ برای مبلغی از پایه مالیاتی مورد نظر مشخص می‌شود. چنانچه آن پایه مالیاتی از حدود تعیین شده تجاوز کند، مالیات با نرخ مزبور نسبت به کل مبلغ پایه مالیاتی اعمال می‌شود. نرخ تصاعدي متغیر: در این حالت، پایه مالیاتی مورد نظر بر حسب طبقات تعریف شده حداکثر نرخ برای مبلغ معینی از طبقات درآمدی در سطوح بالاتر مشخص می‌شود، حال، چنانچه درآمدی از حدود تعیین شده در هر طبقه‌ی درآمدی، تجاوز کند، نرخ بالاتر، نسبت به مازاد درآمد، اعمال می‌شود. در این روش، نرخ تصاعدي را نمی‌توان به طور دائم افزایش داد و می‌بایست، حداکثری برای نرخ تصاعدي متغیر قائل شد و از آن پس نرخ مزبور را ثابت نگه داشت.

د) نرخ تنازلی (نزولی): در صورتی که با افزایش پایه مالیاتی (مانند مصرف)، نرخ متوسط مالیات^۳ کاهش یابد، به آن نرخ مالیات، نرخ تنازلی گویند.

مالیات مستقیم: این مالیات مستقیماً از دارایی یا درآمد افراد گرفته می‌شوند و شامل مالیات بر دارایی و مالیات بر درآمد هستند؛ همان طور که از نام این مالیات‌ها مشخص است بدون هیچ واسطه‌ای و بطور مستقیم از درآمد یا دارایی افراد حقیقی و حقوقی اخذ می‌شود. مالیات‌های مستقیم از دو پایه درآمد (شامل درآمد اشخاص حقوقی، درآمد مشاغل، درآمد مستغلات و درآمد حقوق و دستمزد کارکنان بخش عمومی و خصوصی) و پایه ثروت (شامل ارث، نقل و انتقال سهام و نقل و انتقال مستغلات) تشکیل شده است.

۳- نرخ متوسط مالیات برابر است با حاصل تقسیم کل مالیات پرداختی به کل پایه مالیاتی مورد نظر

الف: مالیات بر دارایی:

۱ - مالیات سالانه املاک

۲ - مالیات بر ارث

۳ - حق تمبر

۴ - مالیات بر درآمد اتفاقی

ب: مالیات بر درآمد:

۱ - مالیات بر درآمد اجاره املاک

۲ - مالیات بر درآمد کشاورزی

۳ - مالیات بر درآمد حقوق

۴ - مالیات بر درآمد مشاغل

۵ - مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی

۶ - مالیات بر درآمد اتفاقی

الف- مالیات بر درآمد: این مالیات همان گونه که از نام آن پیداست از درآمد اشخاص وصول می شود و دارای انواع مختلفی است که به تعدادی از آنها اشاره می شود:

مالیات بر درآمد املاک: مالیاتی است که از درآمد شخص حقیقی یا حقوقی ناشی از واگذاری حقوق خود نسبت به املاک واقع در ایران پس از کسر معافیت مقرر اخذ می شود.

مالیات بر درآمد مشاغل: مالیاتی است که از درآمد شخص حقیقی که از طریق اشتغال به مشاغل یا به عناوین دیگر غیر از موارد مذکور در سایر فصل های قانون مالیات ها در ایران تحصیل می شود پس از کسر معافیت های مقرر وصول می گردد.

مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی: مالیاتی است که از جمع درآمد شرکت ها و درآمد ناشی از فعالیت های انتفاعی سایر اشخاص حقوقی که از منابع مختلف در ایران یا خارج از ایران تحصیل می شود پس از وضع زیان-

های حاصل از منابع غیرمعاف و کسر معافیت‌های مقرر به استثنای مواردی که طبق مقررات قانون دارای نرخ جداگانه‌ای می‌باشد مشمول مالیات به نرخ ۲۵٪ وصول می‌شود.

مالیات بر درآمد اتفاقی: مالیاتی است که از درآمد نقدی و یا غیرنقدی که شخص حقیقی یا حقوقی به صورت بلاعوض و یا از طریق معاملات محاسباتی و یا به عنوان جایزه یا هر عنوان دیگر از این قبیل تحصیل می‌نماید مشمول مالیات اتفاقی بوده و به نرخ مقرر در ماده ۱۳۱ قانون وصول می‌گردد.

ب- مالیات بر دارایی: دارایی یا ثروت، مشتمل بر کلیه حقوقی است که شخص حقیقی یا حقوقی نسبت به اشیاء و اموال دارد و به آنها این اجازه را می‌دهد که در آن اموال تصرفات مالکانه نمایند.

در قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶، مالیات بر دارایی به پنج دسته تقسیم شده است که عبارتند از: مالیات سالانه املاک، مستغلات مسکونی خالی، اراضی بایر، ارث و حق تمبر که در اصلاحات قانون مذکور، در سال ۱۳۸۰ مالیات‌های سالانه املاک، مستغلات مسکونی خالی و اراضی بایر حذف گردید و تنها مالیات- های ارث و حق تمبر باقی مانده است که به اختصار به آنها پرداخته می‌شود:

مالیات بر ارث: مالیاتی است که در نتیجه فوت شخص اعم از فوت واقعی یا فرضی بر اموال باقی مانده متوفی طبق قانون تعلق می‌گیرد.

مالیات حق تمبر: نوعی مالیات مستقیم است که از طریق الصاق و ابطال تمبر بر اسناد، اوراق و مدارک به منظور رسمیت بخشیدن یا لازم الاجرا نمودن آنها، از مؤدی گرفته می‌شود؛ برای نمونه حق تمبری که از هر برگ چک که از طرف بانک‌ها چاپ و به مصرف کنندگان ارائه می‌شود یا از کارنامه و گواهینامه دانش آموزان دوره ابتدایی، راهنمایی و متوسطه اخذ می‌شود.

مالیات غیر مستقیم: مالیاتی است که با واسطه و به طور غیرمستقیم از شهروندان گرفته می‌شود. مالیات غیر مستقیم مالیات‌هایی هستند که پرداخت کننده آن فرد معینی نیست و دارای قابلیت انتقال بالایی است. مالیات غیر مستقیم، روی مصرف کالاها و فعالیت‌هایی وضع می‌شود که بطور غیر مستقیم روی درآمد مؤثر می‌باشد. این

مالیات، غالباً بر قیمت کالاها و خدمات اضافه شده و به مصرف کننده منتقل می گردد و شامل مالیات بر واردات و مالیات بر معاملات است.

الف : مالیات بر واردات

- ۱ - حقوق گمرکی
- ۲ - سود بازرگانی
- ۳ - ۳۰٪ از مبلغ اتومبیل های وارداتی
- ۴ - ۱۵٪ حق ثبت

ب : مالیات بر مصرف و فروش

- ۱- مالیات بر فرآورده های نفتی
- ۲ - مالیات تولید الکل طبی و صنعتی
- ۳ - مالیات نوشابه های غیر الکلی
- ۴ - مالیات فروش سیگار
- ۵ - مالیات اتومبیل
- ۶ - ۱۵٪ مالیات اتومبیل های داخلی
- ۷ - مالیات فروش خاویار
- ۸ - مالیات حق اشتراک تلفن خودکار و خدمات بین الملل
- ۹ - مالیات ضبط صوت و تصویر

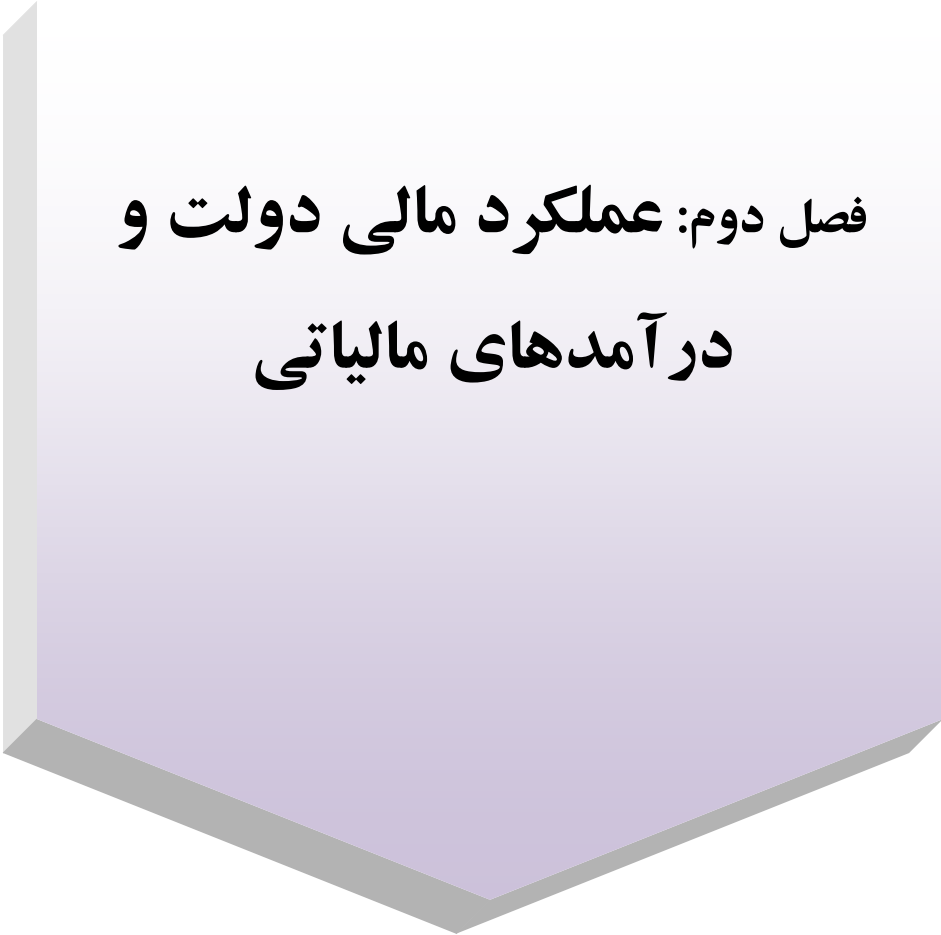
الف- مالیات بر واردات: به منظور اجرای عدالت مالیاتی و توجه به توان واقعی مالیات دهندگان، یکی از سیاست های مالی و اقتصادی دولت ها، اخذ مالیات از محل کالاهای وارداتی است. همچنین دولت ها به دلایل متعدد دیگری نیز اقدام به اعمال مالیات بر واردات می نمایند که اهم آنها عبارتند از: حمایت از تولیدات داخلی کشور، جلوگیری از ورود کالاهای تجملی غیرضرور و درآمدزایی است.

ب- مالیات بر معاملات: مالیاتی است که در موقع خرید و فروش به نسبت ارزش مورد معامله، از فروشنده دریافت می‌گردد. غالباً فروشنده نیز این مالیات را در موقع فروش بر قیمت کالا افزوده و به خریدار انتقال می‌دهد. مالیات بر معاملات شامل انواع مختلف مانند مالیات عمومی فروش (در مراحل مختلف تولید و توزیع)، مالیات بر عمده فروشی و خرده فروشی و مالیات بر ارزش افزوده است.

مالیات بر ارزش افزوده: مالیات بر ارزش افزوده نوعی مالیات چند مرحله‌ای است که در مراحل مختلف زنجیره واردات، تولید و توزیع براساس درصدی از ارزش افزوده کالاهای فروخته شده یا خدمات ارائه شده در هر مرحله اخذ می‌شود، ولی مالیات پرداختی در هر مرحله از زنجیره واردات-تولید-توزیع به عنصر مرحله بعدی زنجیره انتقال می‌یابد تا نهایتاً توسط مصرف‌کننده‌نهایی پرداخت شود. مالیات بر ارزش افزوده مالیاتی است که کلیه عرضه‌کنندگان کالاها و خدمات (مؤدیان این نظام مالیاتی) بایستی علاوه بر بهای کالا یا خدمت عرضه‌شده، به‌صورت درصدی از بهای فروش کالاها یا خدمات، در زمان فروش از خریداران اخذ و به‌صورت دوره‌ای (فصلی) به سازمان امور مالیاتی کشور واریز کند. هرگونه مالیات بر ارزش افزوده پرداخت شده در زمان خرید توسط مؤدیان اعم از واردکنندگان، تولیدکنندگان، توزیع‌کنندگان و صادرکنندگان که در این نظام مالیاتی به‌عنوان عامل وصول و نه پرداخت‌کننده مالیات محسوب می‌شوند و طلب ایشان از دولت محسوب شده و به‌صورت فصلی با سازمان امور مالیاتی تسویه می‌شود. تسویه مطالبات مؤدیان بابت مالیات‌های پرداختی ایشان در زمان خرید، یا از طریق کسر از مطالبات دریافتی از خریداران و یا از طریق استرداد توسط سازمان امور مالیاتی کشور به ایشان صورت می‌پذیرد.

استرداد: هرگاه مؤدیان در نظام مالیات بر ارزش افزوده در هر دوره مالیاتی اضافه پرداختی داشته باشند، بدین معنی که به هر دلیل میزان مالیات‌های پرداختی بابت خرید طی دوره بیشتر از مالیات‌های وصولی در هنگام فروش کالا یا ارائه خدمات باشد، مالیات اضافه پرداخت شده به حساب مالیات دوره‌های بعد آنان منظور و در صورت تقاضای فعالان اقتصادی، اضافه مالیات پرداخت شده، توسط سازمان امور مالیاتی مسترد می‌شود. موارد مشمول حق استفاده از استرداد مالیات و عوارض در نظام مالیات بر ارزش افزوده سه حالت برای استرداد قائل شده‌اند که عبارتند از:

- (۱) در صورتی که مؤدیان مالیات بر ارزش افزوده اضافه پرداختی داشته باشند این اضافه پرداختی با تقاضای مؤدی، هم می‌تواند به حساب دوره مالیاتی بعدی منظور شود و یا اینکه به وی مسترد شود.
- (۲) در صورت صدور کالا و خدمات به خارج از کشور، صادرکنندگان می‌توانند با ارائه برگه خروجی صادره توسط گمرک و اسناد و مدارک مثبت درخواست استرداد مالیات‌ها و عوارض پرداختی بر روی خرید خود (اعم از کالای معاف و غیرمعاف) را نمایند.
- (۳) مالیات‌ها و عوارض پرداختی موضوع قانون مالیات بر ارزش افزوده بابت کالاهای همراه مسافران تبعه کشورهای خارجی که از تاریخ خرید آنها تا تاریخ خروج از کشور بیش از دو ماه نگذشته باشد، با ارائه اسناد و مدارک مثبت (صورت‌حساب‌های خرید) مشمول استرداد خواهد بود. در این راستا بموجب ماده (۲۹) قانون مالیات بر ارزش افزوده، چنانچه مؤدیان نسبت به اوراق مطالبه مالیات یا برگه استرداد مالیات اضافه پرداختی ابلاغ شده اعتراض داشته باشند، می‌توانند ظرف مدت بیست روز پس از ابلاغ اوراق یاد شده اعتراض کتبی خود را به اداره امور مالیاتی مربوط تسلیم نمایند.

فصل دوم: عملکرد مالی دولت و درآمدهای مالیاتی

۱. وضعیت عملکرد مالی دولت

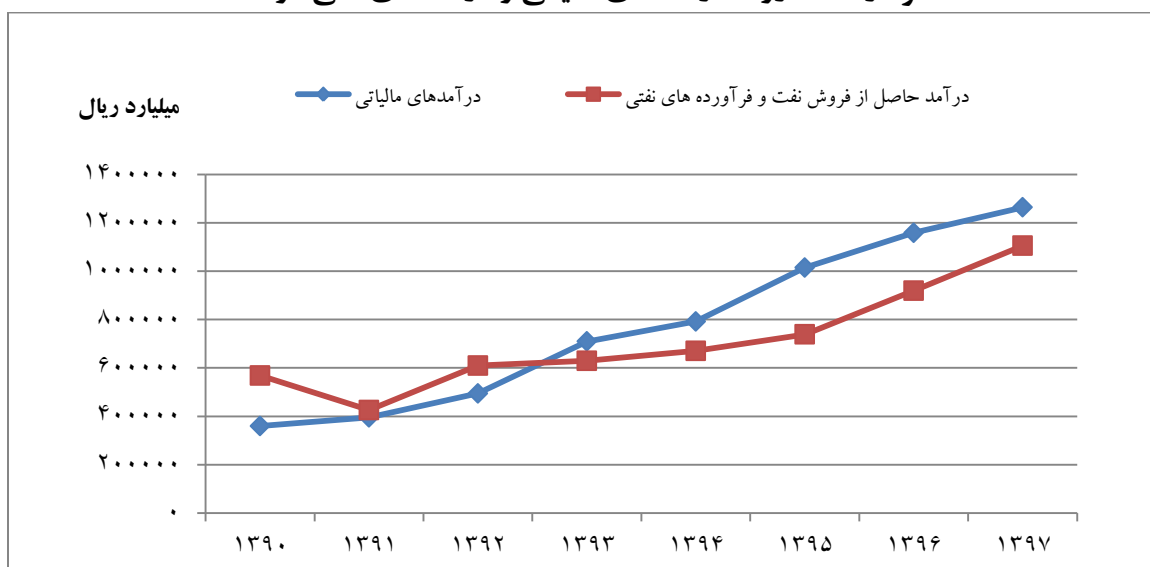
درآمدهای عمومی دولت شامل درآمدهای مالیاتی و سایر درآمدهای دولت می‌باشد. مطابق قانون بودجه سال ۱۳۹۷، درآمدهای دولت ۲,۱۶۱,۸۵۰ میلیارد ریال، واگذاری داریی های مالی و سرمایه‌ای نیز به ترتیب برابر ۱,۰۷۵,۶۱۴ و ۶۳۰,۴۰۰ میلیارد ریال بوده‌است.

جدول ۱-۲- وضعیت عملکرد مالی دولت (به استثنای درآمدها و پرداخت های اختصاصی)- میلیارد ریال

عملکرد مالی دولت	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷
درآمدها	۵۴۴,۴۷	۵۶۸,۲۰۳	۷۱۷,۳۸۴	۹۷۷,۵۹۴	۱,۱۲۳,۷۴۶	۱,۴۶۰,۶۵۶	۱,۶۷۶,۰۳۳	۱,۸۳۸,۰۷۶
درآمدهای مالیاتی	۳۵۹,۴۵۲	۳۹۵,۱۶۷	۴۹۴,۲۴۹	۷۰۹,۶۵۲	۷۹۱,۸۹۱	۱,۰۱۴,۷۰۴	۱,۱۵۸,۳۷۵	۱,۲۶۴,۱۰۷
سایر درآمدها	۱۸۵,۰۱۹	۱۷۳,۰۳۷	۲۲۳,۱۳۵	۲۶۷,۹۴۲	۳۳۱,۸۵۵	۴۴۵,۹۵۱	۵۱۷,۶۵۸	۵۷۳,۹۶۹
پرداخت‌های جاری (هزینه‌ای)	۸۷۷,۷۰۲	۸۸۹,۹۹۳	۱,۱۹۷,۶۴۷	۱,۴۳۸,۳۱۶	۱,۷۰۹,۸۰۵	۲,۰۷۰,۱۷۷	۲,۴۲۹,۳۷۱	۲,۷۶۷,۳۳۸
تراز عملیاتی	-۳۳۳,۲۳۲	-۳۲۱,۷۹۰	-۴۸۰,۲۶۳	-۴۶۰,۷۲۲	-۵۸۳,۱۳۹	-۶۱۱,۶۹۰	-۷۵۳,۷۲۶	-۹۲۹,۲۶۲
واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای	۵۶۹,۹۰۹	۴۲۸,۵۲۱	۶۱۲,۰۶۷	۶۳۱,۹۰۷	۶۷۳,۵۷۹	۷۴۲,۷۹۹	۹۲۲,۸۷۷	۱,۱۰۹,۲۱۳
درآمد حاصل از فروش نفت و فرآورده‌های نفتی	۵۶۸,۲۷۷	۴۲۵,۵۲۷	۶۰۹,۴۰۰	۶۲۹,۲۰۶	۶۷۰,۳۵۴	۷۳۸,۸۱۸	۹۱۹,۲۲۶	۱,۱۰۵,۴۲۸
فروش اموال منقول و غیر منقول	۱,۲۹۵	۲,۹۹۵	۲,۶۶۷	۲,۷۰۱	۳,۲۲۵	۳,۹۶۵	۳,۶۳۵	۳,۷۷۰
واگذاری دارایی‌های مالی	۶۰,۹۰۶	۶۷,۶۹۶	۱۴۷,۳۲۳	۱۷۳,۷۴۳	۲۱۹,۷۵۴	۶۲۸,۱۴۴	۶۰۱,۳۶۸	۵۷۷,۵۵۷

منبع: خزانه داری کل

نمودار ۱-۲- روند درآمدهای مالیاتی و درآمدهای نفتی دولت

نمودار (۱-۲) نشان می دهد که از سال ۱۳۹۲، درآمدهای مالیاتی بر درآمد حاصل از فروش نفت و فراورده های نفتی فزونی یافته است و پس از آن همواره درآمدهای مالیاتی بیش از درآمد حاصل از فروش نفت و فراورده های نفتی بوده است.

۲. عملکرد درآمدهای مالیاتی دولت

یکی از اهداف کلیدی نظام مالیاتی کشور، رهایی از درآمدهای پر نوسان و غیر قابل اطمینان حاصل از فروش نفت خام و تأمین مالی بودجه دولت از طریق درآمدهای مالیاتی می باشد. از آنجایی که اقتصاد کشور به نحو بارزی متکی به درآمدهای نفتی است و نفت سهم قابل توجهی از درآمدهای دولت را به خود اختصاص داده است، لذا بررسی عملکرد دولت در کاهش اتکا به درآمدهای نفتی و افزایش سهم درآمدهای مالیاتی از اهمیت زیادی برخوردار است. کاهش اتکا به درآمدهای نفتی و اصلاح نظام درآمدی دولت با تغییر رویکرد به سمت مالیات ستانی موضوعی است که به صراحت در بند ۱۷ سیاست های ابلاغی اقتصاد مقاومتی از سوی مقام معظم رهبری مشاهده می شود.

برای نشان دادن عملکرد درآمدهای مالیاتی دولت طی سال های اخیر، از شاخص سهم درآمدهای مالیاتی از کل درآمدهای دولت استفاده شده است. بدین منظور سهم درآمدهای مالیاتی، سایر درآمدها و درآمدهای نفتی از کل منابع بودجه عمومی دولت (مجموع کل درآمدها، درآمد واگذاری دارایی های سرمایه ای و درآمد واگذاری دارایی های مالی) با یکدیگر مقایسه شده اند. بر اساس جدول (۲-۲) ترکیب منابع درآمدی بودجه عمومی دولت در سال ۱۳۹۷ نشان می دهد که ۳۶ درصد از درآمدهای بودجه عمومی دولت را مالیات، ۳۱ درصد درآمدهای نفتی و ۱۶ درصد را سایر درآمدها تشکیل می دهد.

جدول ۲-۲- ترکیب درآمدهای عمومی دولت (منابع بودجه عمومی)- میلیارد ریال / درصد

سال	درآمد مالیاتی*	سایر درآمدها	درآمد نفتی	منابع بودجه عمومی دولت			سهم درآمدهای مالیاتی از منابع بودجه عمومی (درصد)	سهم درآمدهای نفتی از منابع بودجه عمومی (درصد)	سهم سایر درآمدها از منابع بودجه عمومی (درصد)
				درآمدها	واگذاری دارایی سرمایه ای	واگذاری مالی			
۱۳۸۴	۱۳۴,۵۷۵	۶۵,۸۰۱	۱۸۶,۳۴۲	۴۶۷,۲۵۱	۱۸۷,۲۹۵	۸۳,۳۲۰	۱۸	۲۵	۹
۱۳۸۵	۱۵۱,۶۲۱	۷۹,۵۱۰	۱۸۱,۸۸۱	۲۳۱,۱۳۱	۱۸۲,۷۹۷	۱۶۱,۰۶۱	۲۶	۳۲	۱۴
۱۳۸۶	۱۹۱,۸۱۵	۱۰۶,۳۸۸	۱۷۳,۵۱۹	۲۹۸,۲۰۳	۱۷۴,۷۹۱	۱۵۶,۶۱۴	۳۰	۲۸	۱۷
۱۳۸۷	۲۳۹,۷۴۱	۱۳۹,۵۹۷	۲۱۵,۶۵۰	۳۷۹,۳۳۸	۲۱۶,۶۳۶	۲۴۶,۲۲۷	۲۸	۲۶	۱۷
۱۳۸۸	۳۰۰,۰۳۵	۱۶۶,۵۱۱	۱۵۷,۸۱۸	۴۶۶,۵۴۶	۱۵۸,۶۱۳	۲۲۰,۱۱۳	۳۵	۱۹	۲۰
۱۳۸۹	۲۸۴,۵۲۸	۹۹,۷۶۰	۴۳۴,۴۸۶	۳۸۴,۲۸۸	۴۳۵,۷۸۰	۷۶,۰۰۶	۳۲	۴۸	۱۱
۱۳۹۰	۳۵۹,۴۵۲	۱۸۵,۰۱۹	۵۶۸,۲۷۷	۵۴۴,۴۷۰	۵۶۹,۹۰۹	۶۰,۹۰۶	۳۱	۴۸	۱۶
۱۳۹۱	۳۹۵,۱۶۷	۱۷۳,۰۳۷	۴۲۵,۵۲۷	۵۶۸,۲۰۳	۴۲۸,۵۲۱	۶۷,۶۹۶	۳۷	۴۰	۱۶
۱۳۹۲	۴۹۴,۲۴۹	۲۲۳,۱۳۵	۶۰۹,۴۰۰	۷۱۷,۳۸۴	۶۱۲,۰۶۶	۱۴۷,۳۲۳	۳۳	۴۱	۱۵
۱۳۹۳	۷۰۹,۶۵۲	۲۶۷,۹۴۲	۶۲۹,۲۰۶	۹۷۷,۵۹۴	۶۳۱,۹۰۷	۱۷۳,۷۴۳	۵۳	۳۵	۱۵
۱۳۹۴	۷۹۱,۸۹۱	۳۳۱,۸۵۵	۶۷۰,۳۵۴	۱,۱۲۳,۷۴۵	۶۷۳,۵۷۹	۲۱۹,۷۵۴	۳۹	۳۳	۱۶
۱۳۹۵	۱,۰۱۴,۷۰۴	۴۴۵,۹۵۱	۷۳۸,۸۱۸	۱,۴۶۰,۶۵۶	۷۴۲,۷۹۹	۶۲۸,۱۴۴	۳۶	۲۶	۱۶
۱۳۹۶	۱,۱۵۸,۳۷۵	۵۱۷,۶۵۸	۹۱۹,۲۲۶	۱,۶۷۶,۰۳۳	۹۲۲,۸۷۷	۶۰۱,۳۶۸	۳۶	۲۹	۱۶
۱۳۹۷	۱,۲۶۴,۱۰۷	۵۷۳,۹۶۹	۱,۱۰۵,۴۲۸	۱,۸۳۸,۰۷۶	۱,۱۰۹,۲۱۳	۵۷۷,۵۷۷	۳۶	۳۱	۱۶

منبع: آمار خزانه داری کل

* بدون احتساب عوارض شهرداری و اوراق تسویه

همچنین بر اساس نتایج جدول (۲-۳)، سهم درآمدهای مالیاتی سال ۱۳۹۷ از کل درآمد دولت در این سال ۶۹ درصد می باشد که نسبت به سال ۱۳۹۶، تغییری نکرده است. همچنین سهم سایر درآمدها از کل درآمدها نیز ۳۱ درصد بوده است.

جدول ۲-۳- سهم منابع درآمدی به کل درآمد دولت - میلیارد ریال / درصد

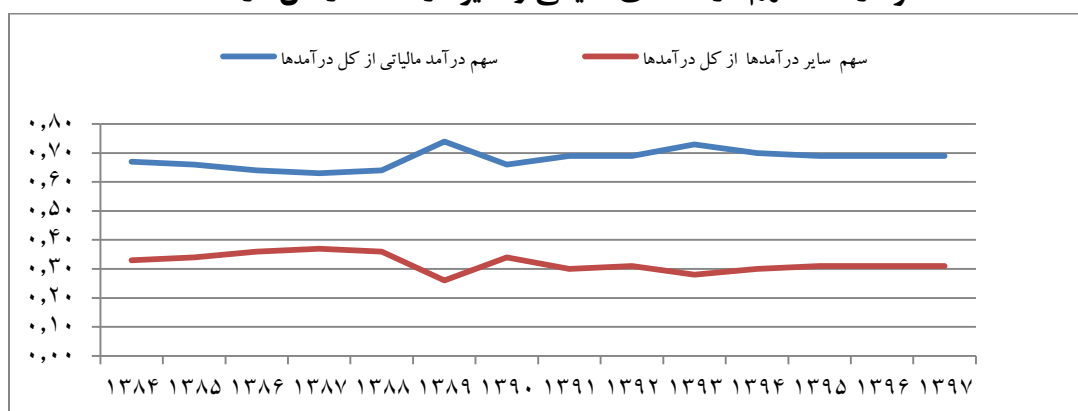
سال	درآمد مالیاتی	سایر درآمدها	کل درآمدها	سهم درآمد مالیاتی از کل درآمدها	سهم سایر درآمدها از کل درآمدها
۱۳۸۴	۱۳۴,۵۷۵	۶۵,۸۰۱	۲۰۰,۳۷۵	%۶۷	%۳۳
۱۳۸۵	۱۵۱,۶۲۱	۷۹,۵۱۰	۲۳۱,۱۳۰	%۶۶	%۳۴
۱۳۸۶	۱۹۱,۸۱۵	۱۰۶,۳۸۸	۲۹۸,۲۰۳	%۶۴	%۳۶
۱۳۸۷	۲۳۹,۷۴۱	۱۳۹,۵۹۷	۳۷۹,۳۳۸	%۶۳	%۳۷
۱۳۸۸	۳۰۰,۰۳۵	۱۶۶,۵۱۱	۴۶۶,۵۴۵	%۶۴	%۳۶
۱۳۸۹	۲۸۴,۵۲۸	۹۹,۷۶۰	۳۸۴,۲۸۸	%۷۴	%۲۶
۱۳۹۰	۳۵۹,۴۵۲	۱۸۵,۰۱۹	۵۴۴,۴۷۰	%۶۶	%۳۴
۱۳۹۱	۳۹۵,۱۶۷	۱۷۳,۰۳۷	۵۶۸,۲۰۳	%۶۹	%۳۰
۱۳۹۲	۴۹۴,۲۴۹	۲۲۳,۱۳۵	۷۱۷,۳۸۴	%۶۹	%۳۱
۱۳۹۳	۷۰۹,۶۵۲	۲۶۸,۹۴۲	۹۷۷,۵۹۴	%۷۳	%۲۸
۱۳۹۴	۷۹۱,۸۹۱	۳۳۱,۸۵۵	۱,۱۲۳,۷۴۵	%۷۰	%۳۰
۱۳۹۵	۱,۰۱۴,۷۰۴	۴۴۵,۹۵۱	۱,۴۶۰,۶۵۶	%۶۹	%۳۱
۱۳۹۶	۱,۱۵۸,۳۷۵	۵۱۷,۶۵۸	۱,۶۷۶,۰۳۳	%۶۹	%۳۱
۱۳۹۷	۱,۲۶۴,۱۰۷	۵۷۳,۹۶۹	۱,۸۳۸,۰۷۶	%۶۹	%۳۱

منبع: خزانه داری کل

* بدون احتساب عوارض شهرداری و اوراق تسویه

نمودار (۲-۲) نسبت درآمدهای مالیاتی و سایر درآمدها به کل درآمدها (بدون درآمدهای نفتی) را طی سالهای ۹۷-۱۳۸۴ نشان می دهد. روند تغییرات نسبت درآمدهای مالیاتی و سایر درآمدها به کل درآمدها به جز درآمدهای نفتی طی سالهای مورد بررسی تا حد بسیار زیادی به صورت یکنواخت و بدون روندهای فزاینده یا کاهنده شدید است. نمودار نشان می دهد که در سالهایی که سایر درآمدهای دولت کاهش یافته است در مقابل درآمدهای مالیاتی افزایش یافته و برعکس، زمانی که سایر درآمدها افزایش داشته است، درآمدهای مالیاتی کاهش داشته است که این بیانگر متمم بودن این دو نوع منبع درآمدی برای دولت است.

نمودار ۲-۲ سهم درآمدهای مالیاتی و سایر درآمدها از کل درآمدها

۳. عملکرد درآمدهای مالیاتی براساس اهداف بودجه‌های سنواتی

یکی از شاخص‌های ارزیابی نظام مالیاتی کشور، میزان تحقق درآمدهای مالیاتی مصوب بودجه‌های سنواتی می‌باشد. با این حال، بایستی توجه نمود که علاوه بر عملکرد نظام مالیاتی، عوامل مختلفی مانند دقت پیش‌بینی و یا بروز شرایط غیرمترقبه در اقتصاد کشور نیز در این شاخص اثرگذار هستند. برای این منظور مقایسه‌ای بین مقادیر مصوب و عملکرد درآمدهای مالیاتی طی این سال‌ها انجام گرفته است که در جدول (۲-۴) بیان شده و در نمودار (۲-۳) نیز نشان داده شده است.

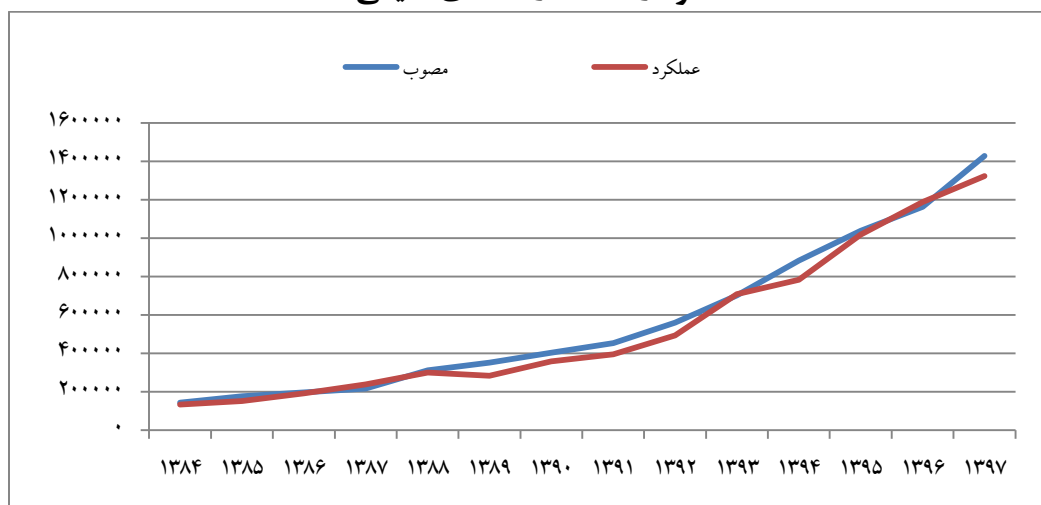
جدول ۲-۴- درصد رشد و تحقق درآمدهای مالیاتی - میلیارد ریال/درصد

سال	درآمد مالیاتی		درصد تغییرات	
	مصوب	*عملکرد	رشد درآمدهای مالیاتی	درصد تحقق درآمدهای مصوب
۱۳۸۴	۱۴۳,۹۰۴	۱۳۴,۵۷۵	-	%۹۴
۱۳۸۵	۱۷۷,۶۱۷	۱۵۱,۶۲۱	%۱۳	%۸۵
۱۳۸۶	۱۹۷,۲۹۵	۱۹۱,۸۱۵	%۲۷	%۹۷
۱۳۸۷	۲۱۷,۱۱۵	۲۳۹,۷۴۱	%۲۵	%۱۱۰
۱۳۸۸	۳۱۲,۱۳۹	۳۰۰,۰۳۵	%۲۵	%۹۶
۱۳۸۹	۳۵۱,۴۵۴	۲۸۴,۵۲۸	%-۵	%۸۱
۱۳۹۰	۴۰۴,۴۴۲	۳۵۹,۴۵۲	%۲۶	%۸۹
۱۳۹۱	۴۵۴,۰۰۴	۳۹۵,۱۶۷	%۱۰	%۸۷
۱۳۹۲	۵۶۰,۷۷۴	۴۹۴,۲۴۹	%۲۵	%۸۸
۱۳۹۳	۷۰۲,۵۴۵	۷۰۹,۶۵۱	%۴۴	%۱۰۱
۱۳۹۴	۸۸۳,۸۶۰	۷۸۳,۲۰۰	%۱۰	%۸۹
۱۳۹۵	۱,۰۳۸,۲۸۱	۱,۰۱۸,۱۸۶	%۳۰	%۹۸
۱۳۹۶	۱,۱۶۴,۵۸۵	۱,۱۸۹,۷۹۹	%۱۷	%۱۰۲
۱۳۹۷	۱,۴۲۹,۳۰۱	۱,۳۲۳,۵۵۲	%۱۱	%۹۳

منبع: بانک مرکزی

*درآمدهای مالیاتی شامل اوراق تسویه خزانه نیز می‌باشد.

نمودار ۲-۳- درآمدهای مالیاتی

تغییرات درآمدهای مالیاتی نسبت به سال قبل به صورت درصد برابر با رشد درآمدهای مالیاتی می‌باشد، که این رشد برای سال‌های ۹۷-۱۳۸۴ در جدول (۲-۴) محاسبه شده است. رشد درآمدهای مالیاتی در سال ۱۳۹۷ نسبت به سال قبل رشدی در حدود ۱۱ درصد بوده است که این رشد نسبت به رشد سال قبل کاهش داشته و درصد تحقق درآمدهای مالیاتی مصوب در سال ۱۳۹۷ برابر با ۹۳ درصد بوده است.

۴. ارزیابی عملکرد نظام مالیاتی کشور بر اساس شاخص کارایی

نگاهی مختصر به برخی از شاخص‌های اختصاصی مالیات نشان می‌دهد که نظام مالیاتی کشور متناسب با ظرفیت‌های بالقوه اقتصاد کشور، توسعه نیافته و فاصله زیادی با جایگاه واقعی و مطلوب خود در تأمین مالی بودجه دولت و سایر اهداف مالیات ستانی دارد. برای محاسبه شاخص کارایی به منظور ارزیابی عملکرد نظام مالیاتی کشور می‌توان از نسبت‌های زیر استفاده کرد.

۴-۱. سهم درآمدهای مالیاتی به تولید ناخالص داخلی

یکی از شاخص‌هایی که به منظور ارزیابی عملکرد نظام مالیاتی بکار برده می‌شود، نسبت درآمدهای مالیاتی به تولید ناخالص داخلی است. این شاخص کارایی نظام مالیاتی را نشان می‌دهد اما اصل رعایت عدالت و مساوات مالیاتی را نشان نمی‌دهد، مگر اینکه بدانیم چه میزان از تولید ناخالص داخلی قابل برداشت بوده و چگونه در بین بخش‌های مختلف اقتصاد توزیع می‌شود. عملکرد این شاخص از یک طرف متأثر از عملکرد سازمان وصول مالیات، کارایی آن و قوانین و مقررات مالیاتی و از طرف دیگر تحت تأثیر عملکرد ساختار کلان اقتصادی، تولید ملی و نحوه توزیع آن قرار دارد. بررسی روند این شاخص طی دوره ۹۷-۱۳۹۰ نشان می‌دهد این شاخص در سال‌های اخیر روند تقریباً ثابتی داشته است که این امر بیانگر افزایش کارایی نظام مالیاتی کشور می‌باشد. البته قابل ذکر است که این نسبت در بسیاری از کشورهای توسعه یافته در حدود ۴۰ درصد است و بیانگر این واقعیت است که وابستگی به درآمدهای نفتی، اهمیت درآمدهای مالیاتی و کارایی نظام مالیاتی را تحت الشعاع قرار داده است. همچنین اگر سهم عوارض شهرداری‌ها را در محاسبه درآمدهای مالیاتی لحاظ کنیم، این نسبت افزایش می‌یابد.

جدول ۲-۵- نسبت درآمدهای مالیاتی به تولید ناخالص داخلی (T/GDP) - میلیارد ریال و درصد

سال	درآمدهای مالیاتی (عملکرد)	تولید ناخالص داخلی به قیمت جاری (۱)	نسبت درآمدهای مالیاتی به تولید ناخالص داخلی (۲)	نسبت درآمدهای مالیاتی به تولید ناخالص داخلی (۳)
۱۳۹۰	۳۵۹,۴۵۲	۶,۳۶۴,۳۶۹	۵,۶	۶,۳
۱۳۹۱	۳۹۵,۱۶۷	۷,۲۸۳,۹۹۱	۵,۴	۶,۱
۱۳۹۲	۴۹۴,۲۴۹	۹,۸۴۲,۶۱۹	۵,۰	۶,۰
۱۳۹۳	۷۰۹,۶۵۱	۱۱,۲۶۰,۰۸۹	۶,۳	۷,۴
۱۳۹۴	۷۸۳,۲۰۰	۱۱,۱۲۹,۰۳۳	۷	۸,۱
۱۳۹۵	۱,۰۱۸,۱۸۶	۱۲,۷۲۳,۰۰۰	۸,۰	۹,۱
۱۳۹۶	۱,۱۸۹,۷۹۹	۱۴,۸۰۷,۱۰۱	۸,۰	۹,۲
۱۳۹۷	۱,۳۲۳,۵۵۲	۱۸,۳۶۰,۸۰۵	۷,۲	۸,۵

۱. تولید ناخالص داخلی به قیمت پایه (به قیمت‌های جاری) بر اساس آخرین اطلاعات بانک مرکزی به قیمت پایه سال ۹۰

۲. نسبت مالیات به GDP با احتساب مالیات بر واردات و همچنین بدون احتساب سهم شهرداری از مالیات بر ارزش افزوده و سایر عوارض در قانون مالیات بر ارزش افزوده می‌باشد.

۳. نسبت مالیات به GDP با احتساب مالیات بر واردات و سهم شهرداری از مالیات بر ارزش افزوده و سایر عوارض در قانون مالیات بر ارزش افزوده می‌باشد.

منبع: خزانه داری

پردازش: مرکز آموزش، پژوهش و برنامه‌ریزی

۴-۲. شاخص پوشش مالیاتی

شاخص دیگر برای اندازه‌گیری کارایی نظام مالیاتی کشور نسبت درآمدهای مالیاتی دولت به پرداخت‌های هزینه‌ای دولت در هر سال است. این شاخص پوشش مالیاتی نیز نامیده می‌شود که بر اساس آن سطح توانمندی درآمدهای مالیاتی وصول‌شده را در پوشش دادن منابع مالی لازم برای سطح پرداخت‌های هزینه‌ای دولت نشان می‌دهد و بهبود آن، همواره مورد توجه سیاست‌گذاران اقتصادی کشور بوده است. بدون تردید، افزایش نسبت مالیات به هزینه‌های جاری، بدون افزایش تلاش مالیاتی از یک سو و کاهش و یا حداقل جلوگیری از افزایش هزینه‌های جاری دولت از سوی دیگر، ممکن نیست. نکته‌ای که باید مورد توجه قرار داد این است که هرگونه اصرار بر افزایش این شاخص فراتر از سطح بهینه آن، به نفع اقتصاد کشور نیست، زیرا بخش خصوصی نباید به خاطر گسترش بیش از اندازه دولت تحت فشار قرار گیرد. اصولاً انتقال منابع از بخش خصوصی به سمت دولت تا حدی قابل توجیه است و فراتر از آن به دلیل کاهش انگیزه‌های سرمایه‌گذاری به زیان اقتصاد کشور خواهد بود.

جدول ۲-۶- نسبت درآمدهای مالیاتی به پرداخت‌های هزینه‌ای دولت - میلیارد ریال / درصد

سال	درآمدهای مالیاتی (عملکرد)	پرداخت‌های هزینه‌ای دولت	نسبت درآمدهای مالیاتی به اعتبارات هزینه‌ای
۱۳۹۰	۳۵۹,۴۵۲	۸۷۷,۷۰۲	۴۱,۰
۱۳۹۱	۳۹۵,۱۶۷	۸۸۹,۹۹۳	۴۴,۴
۱۳۹۲	۴۹۴,۲۴۹	۱,۱۹۷,۶۷۴	۴۱,۳
۱۳۹۳	۷۰۹,۶۵۱	۱,۴۳۸,۳۱۶	۴۹,۳
۱۳۹۴	۷۸۳,۲۰۰	۱,۷۰۶,۸۸۵	۴۶
۱۳۹۵	۱,۰۱۸,۱۸۶	۲,۰۷۰,۱۷۷	۴۹,۲
۱۳۹۶	۱,۱۸۹,۷۹۹	۲,۴۲۹,۳۷۱	۴۹,۰
۱۳۹۷	۱,۳۲۳,۵۵۲	۲,۷۶۷,۳۳۸	۴۷,۸

منبع: خزانه داری و بانک مرکزی

پردازش: مرکز آموزش، پژوهش و برنامه ریزی

۴-۳. نسبت مالیات به منابع بودجه عمومی دولت

منابع بودجه عمومی دولت متشکل از درآمدهای مالیاتی، سایر درآمدها، واگذاری دارایی سرمایه‌ای و واگذاری دارایی مالی می‌باشد. سومین شاخص ارزیابی عملکرد نظام مالیاتی، سهم درآمدهای مالیاتی از منابع بودجه عمومی است. بررسی عملکرد این شاخص طی دوره ۹۷-۱۳۹۰، نشان‌دهنده نوسان آن بین حدود ۳۰ تا ۴۰ درصد بوده و اثرات تکانه‌های اقتصادی بر این شاخص در سال‌های مورد بررسی کاملاً مشهود می‌باشد.

جدول ۲-۷- منابع تفکیکی بودجه و نسبت درآمدهای مالیاتی به مجموع منابع بودجه - میلیارد ریال / درصد

سال	درآمدهای مالیاتی	سایر درآمدها	واگذاری دارایی سرمایه‌ای	واگذاری دارایی مالی	مجموع منابع بودجه	سهم درآمدهای مالیاتی به مجموع منابع بودجه
۱۳۹۰	۳۵۹,۴۵۲	۱۸۵,۰۲۰	۵۶۹,۹۰۹	۶۰,۹۰۶	۱,۱۷۵,۲۸۶	۳۰,۶
۱۳۹۱	۳۹۵,۱۶۷	۱۷۳,۰۳۷	۴۲۸,۵۲۱	۶۷,۶۹۶	۱,۰۶۴,۲۱۱	۳۷,۱
۱۳۹۲	۴۹۴,۲۴۹	۲۲۳,۱۳۵	۶۱۲,۰۶۷	۱۴۷,۳۲۳	۱,۴۷۶,۷۷۳	۳۳,۵
۱۳۹۳	۷۰۹,۶۵۱	۲۶۷,۹۴۲	۶۳۱,۹۰۷	۱۷۳,۷۴۳	۱,۷۸۳,۲۴۴	۳۹,۸
۱۳۹۴	۷۸۳,۲۰۰	۳۳۱,۸۵۵	۶۷۳,۵۷۹	۲۱۹,۷۵۴	۲,۰۱۷,۰۷۸	۳۸,۸
۱۳۹۵	۱,۰۱۸,۱۸۶	۴۴۵,۹۵۱	۷۴۲,۷۹۹	۶۲۸,۱۴۴	۲,۸۳۱,۵۹۹	۳۶
۱۳۹۶	۱,۱۸۹,۷۹۹	۵۱۷,۶۵۸	۹۲۲,۸۷۷	۶۰۱,۳۶۸	۳,۲۰۰,۲۸۷	۳۷,۲
۱۳۹۷	۱,۳۲۳,۵۵۲	۵۷۳,۹۶۹	۱,۱۰۹,۲۱۳	۵۷۷,۵۵۷	۳,۵۸۴,۲۶۱	۳۷,۵

منبع: آمار خزانه و بانک مرکزی

پردازش: مرکز آموزش، پژوهش و برنامه ریزی

۵. عملکرد درآمدی ادارات کل امور مالیاتی

بر اساس تقسیم‌بندی سازمان امور مالیاتی کشور، استان‌های کشور به هفت منطقه تقسیم‌بندی شده‌اند. که در ادامه به بررسی درآمدهای مالیاتی مناطق هفتگانه و عملکرد آن‌ها پرداخته می‌شود.

۱-۵. کل درآمدهای مالیاتی مناطق هفتگانه برای سال‌های ۹۷-۱۳۹۰

جدول (۲-۸) درآمدهای مالیاتی استان‌های مناطق هفتگانه را طی سال‌های ۹۷-۱۳۹۰ نشان می‌دهد. همچنین به منظور نشان دادن عملکرد هر استان درصد رشد درآمد مالیاتی هر استان در سال ۹۶ نسبت به سال ۹۵، ۹۷ نسبت به ۹۶ و همچنین متوسط رشد درآمدهای مالیاتی هر منطقه نیز در طی سال‌های مورد نظر محاسبه و مشخص شده است. استان تهران در منطقه اول بالاترین دریافتی درآمدهای مالیاتی را در بین مناطق هفتگانه مالیاتی دارد. همچنین رشد درآمدهای مالیاتی این استان در سال ۹۷ نسبت به سال ۹۶ برابر با ۱۱/۹ درصد است که این رشد درآمد مالیاتی در مقایسه با رشد آن در سال ۹۶ نسبت به سال ۹۵ (۲۱/۹۵)، کاهش داشته است.

در بین سایر استان‌ها، استان خراسان جنوبی دارای رشد منفی در سال ۱۳۹۷ نسبت به ۱۳۹۶ داشته است (۰/۶۹-). همچنین استان‌های اصفهان و خوزستان به ترتیب رتبه‌های دوم و سوم را بعد از استان تهران در دریافت درآمدهای مالیاتی در سال ۱۳۹۷ به خود اختصاص داده‌اند. بر اساس نتایج جدول (۲-۹) در کل درآمدهای مالیاتی استان‌ها در این سال افزایش داشته است.

جدول ۲-۸- درآمدهای ادارات کل امور مالیاتی، میانگین درآمد منطقه‌ای و رشد درآمدهای مالیاتی - میلیون ریال / درصد

منطقه	استان‌ها	درآمدهای مالیاتی (میلیون ریال)								رشد سال ۹۶	رشد سال ۹۷
		۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰		
دو	تهران	۱۶۳,۰۳۶,۸۶۵	۱۸۲,۰۰۰,۳۳۵	۲۰۹,۷۰۸,۹۳۶	۲۹۵,۶۹۹,۳۴۲	۳۴۹,۵۸۶,۲۳۸	۴۴۵,۷۷۱,۵۲۸	۵۴۳,۶۳۱,۱۷۴	۶۰۸,۴۶۶,۰۶۰	۲۱,۹۵	۱۱,۹
	گیلان	۲,۶۹۵,۲۲۷	۳,۳۷۹,۶۰۲	۴,۷۸۹,۵۰۹	۶,۴۱۰,۳۷۱	۷,۳۵۶,۲۳۴	۸,۷۸۹,۲۸۱	۹,۶۶۸,۲۴۵	۱۰,۲۰۸,۲۴۱	۱۰	۵,۶
	مازندران	۳,۳۲۰,۳۵۴	۴,۷۶۵,۰۲۵	۶,۳۹۵,۱۷۹	۸,۱۱۴,۹۶۹	۹,۴۵۳,۳۲۴	۱۱,۳۰۱,۳۴۷	۱۳,۹۵۸,۹۴۹	۱۰,۲۰۸,۲۴۱	۲۲,۱۱	۱,۲
	گلستان	۹۹۸,۷۸۷	۱,۳۲۲,۷۳۲	۱,۶۰۸,۳۰۴	۲,۲۷۲,۶۶۷	۳,۰۰۲,۹۳۰	۳,۷۱۴,۷۵۵	۴,۲۲۲,۴۷۵	۴,۲۸۵,۰۴۷	۱۳,۶۷	۱,۵
	قزوین	۲,۸۳۳,۳۸۰	۳,۶۲۰,۴۷۰	۵۲۸,۰۴۵۰	۷,۱۷۷,۸۴۱	۸,۸۰۴,۷۵۵	۱۱,۲۷۱,۲۳۲	۱۲,۸۹۱,۷۶۹	۱۲,۸۸۱,۴۰۸	۱۴,۳۸	-۰,۱
	البرز	۴,۰۷۲,۴۹۵	۵,۲۱۸,۶۲۲	۶,۸۳۱,۰۰۶	۱۰,۴۵۰,۷۰۴	۱۲,۴۳۲,۵۹۹	۱۵,۸۸۰,۷۸۵	۱۹,۴۲۰,۲۲۸	۲۰,۵۹۱,۰۱۱۲	۲۲,۲۹	۶
	متوسط منطقه	۲,۷۸۴,۰۶۹	۳,۶۶۱,۲۹۰	۴,۰۳۰,۴۰۹	۶,۸۸۵,۳۱۰	۸,۲۰۹,۹۶۸	۱۰,۱۹۱,۴۸۰	۱۲,۰۰۰,۵۴۴	۱۲,۳۸۴,۹۵۱	۱۷,۷۵	۳,۲
سه	آذربایجان شرقی	۵,۲۸۷,۸۵۱	۶,۸۱۴,۴۰۲	۹,۵۸۹,۵۰۸	۱۳,۹۲۲,۸۲۰	۱۶,۱۴۹,۷۲۷	۱۹,۳۰۱,۰۱۲	۲۲,۰۰۰,۱۸۸۰۰	۲۴,۹۸۷,۱۶۲	۱۴,۰۸۱	۱۳,۴۸
	آذربایجان غربی	۲,۱۸۵,۱۴۸	۲,۸۴۱,۲۰۴	۳,۶۸۹,۲۲۵	۴,۹۶۳,۸۳۰	۵,۸۷۹,۰۰۲	۷,۱۴۶,۷۹۸	۸,۵۵۸,۹۴۸	۸,۷۸۷,۰۰۷	۱۹,۷۵۹	۲,۶۶
	زنجان	۱,۹۱۱,۷۵۱	۲,۱۰۶,۸۰۲	۳,۱۰۹,۸۴۵	۴,۴۵۹,۰۰۶	۵,۰۴۰,۸۷۳	۶,۳۴۵,۵۹۹	۸,۳۱۳,۷۵۶	۱۱,۳۶۵,۳۳۸	۳۱,۰۱۶	۳۶,۷۱
	اردبیل	۸۸۹,۶۵۴	۱,۱۷۴,۶۲۶	۱,۴۸۹,۳۲۵	۲,۰۶۲,۴۵۴	۲,۴۱۹,۴۱۵	۲,۸۵۴,۵۷۳	۳,۱۴۲,۳۴۲	۳,۶۹۰,۵۰۳	۱۰,۰۸۱	۱۷,۴۴
	کردستان	۱,۰۷۰,۸۸۱	۱,۶۴۹,۳۶۸	۱,۷۲۸,۴۰۸	۲,۲۸۴,۴۲۸	۲,۷۷۴,۵۸۰	۳,۱۷۸,۶۲۷	۳,۵۴۲,۰۶۸	۳,۷۹۱,۲۲۹	۱۱,۴۳	۷,۰۳
	متوسط منطقه	۲,۲۶۹,۰۵۷	۲,۹۱۷,۲۸۰	۳,۹۲۱,۲۶۲	۵,۵۳۸,۵۰۸	۶,۴۵۲,۷۱۹	۷,۷۶۵,۳۲۲	۹,۱۱۵,۱۸۳	۱۰,۵۲۴,۴۴۸	۱۷,۳۸۳	۱۵,۴۶
چهار	فارس	۵,۶۲۶,۳۹۱	۷,۹۴۱,۹۰۰	۱۱,۴۶۱,۴۴۱	۱۴,۵۲۲,۶۳۳	۱۵,۱۱۲,۱۰۹	۲۰,۱۸۵,۶۰۱	۲۱,۴۶۶,۶۹۶	۲۳,۳۸۷,۹۴۶	۶,۳۴۷	۸,۹۵
	کهگیلویه و بویراحمد	۷۳۳,۵۹۷	۸۵۴,۳۲۳	۸۷۴,۶۹۸	۱,۳۰۶,۳۸۲	۱,۶۸۰,۵۸۶	۲,۱۲۶,۳۵۵	۲,۶۰۰,۲۶۶	۲,۷۹۲,۰۰۸	۲۲,۲۸۷	۷,۳۷
	کرمان	۵,۵۸۰,۸۶۲	۷,۶۵۴,۲۱۵	۱۱,۱۱۸,۱۹۴	۱۵,۶۳۸,۷۴۵	۱۶,۴۴۳,۲۴۷	۲۲,۲۵۰,۳۹۲	۲۶,۹۸۹,۵۵۳	۳۰,۴۱۴,۷۱۸	۲۱,۲۸۶	۱۲,۷۰
	هرمزگان	۵,۵۹۱,۲۲۱	۵,۷۲۳,۶۵۶	۱۲,۱۴۴,۵۸۷	۱۹,۵۶۳,۵۲۱	۲۴,۲۵۳,۸۳۸	۲۷,۸۰۱,۶۰۴	۳۱,۵۶۷,۹۱۰	۳۷,۴۵۰,۹۰۶	۱۳,۵۴۷	۱۸,۶۴
	بوشهر	۷,۵۶۸,۸۶۲	۱۰,۰۸۴,۱۱۶	۱۴,۴۵۸,۹۴۳	۱۹,۶۸۹,۵۸۲	۲۲,۲۴۱,۶۰۷	۲۳,۶۳۰,۴۹۴	۲۳,۳۲۹,۷۹۵	۲۶,۶۰۰,۶۲۸	-۱,۲۷۳	۱۴,۰۲
	متوسط منطقه	۵,۰۲۰,۱۸۷	۶,۴۵۱,۶۴۲	۱۰,۰۱۱,۵۹۳	۱۴,۱۴۴,۱۷۳	۱۵,۹۴۶,۲۷۷	۱۹,۱۹۸,۸۸۹	۲۱,۱۹۰,۲۴۴	۲۴,۱۲۹,۴۴۱	۱۰,۳۷۲	۱۳,۸۷
پنج	خراسان رضوی	۶,۹۵۶,۵۴۰	۹,۳۶۱,۰۱۹	۱۲,۵۵۷,۳۷۳	۱۷,۶۳۹,۵۱۱	۱۹,۷۲۹,۴۳۲	۲۳,۳۰۱,۹۴۹	۲۵,۴۹۷,۵۸۲	۲۸,۳۲۲,۴۴۵	۹,۴۲	۱۱,۰۸
	خراسان شمالی	۹۴۸,۱۳۴	۱,۲۱۸,۱۹۶	۱,۴۵۲,۱۶۰	۲,۱۷۸,۹۹۰	۲,۲۶۲,۶۸۲	۲,۳۴۸,۱۴۰	۲,۶۱۷,۹۶۰	۲,۸۱۹,۸۹۰	۱۱,۴۹	۷,۷۱
	خراسان جنوبی	۵۶۸,۱۷۴	۷۲۹,۷۴۵	۹۱۸,۰۵۰	۱,۴۴۹,۷۹۳	۱,۷۷۳,۴۷۵	۲,۳۰۷,۵۳۷	۲,۶۱۲,۸۵۰	۲,۵۹۴,۷۰۱	۱۳,۲۳	-۰,۶۹
	سیستان و بلوچستان	۱,۲۹۳,۹۸۳	۱,۷۱۳,۳۰۴	۲,۱۹۳,۶۶۵	۲,۸۸۶,۱۰۷	۳,۳۵۲,۶۱۸	۳,۹۵۶,۷۶۳	۴,۸۲۵,۶۰۹	۴,۹۸۱,۱۱۶	۲۱,۹۶	۳,۲۲
	سمنان	۱,۳۴۳,۳۳۷	۱,۷۷۸,۴۴۴	۲,۲۱۲,۲۴۰	۲,۷۷۳,۵۲۷	۳,۱۸۸,۶۹۳	۳,۸۳۶,۳۷۱	۴,۷۱۹,۰۷۸	۴,۹۵۴,۱۸۵	۲۳,۰۱	۴,۹۸
	متوسط منطقه	۲,۲۲۲,۰۳۴	۲,۹۶۰,۱۴۲	۳,۸۶۶,۶۹۸	۵,۳۸۵,۵۸۶	۶,۰۶۱,۳۸۰	۷,۱۵۰,۱۵۲	۸,۰۵۴,۶۱۶	۸,۷۳۴,۴۶۸	۱۲,۶۵	۸,۴۴

رشد سال ۹۷	رشد سال ۹۶	درآمدهای مالیاتی (میلیون ریال)								استان ها	منطقه
		۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۰		
۱۹,۹۱	۸,۲۹	۶۷,۱۴۴,۷۶۸	۵۵,۹۹۵,۶۰۰	۵۱,۷۱۱,۰۸۹	۴۰,۵۸۴,۹۰۹	۴۵,۰۶۰,۳۵۰	۳۳,۸۷۱,۳۱۳	۲۱,۸۵۵,۲۱۲	۱۶,۵۵۳,۴۴۷	اصفهان	ش
۴,۸۰	۹,۵۱	۳۱,۹۹۹,۳۷۴	۳۰,۵۳۲,۵۵۸	۲۷,۸۸۰,۱۷۶	۲۵,۲۹۷,۱۴۱	۲۰,۲۲۰,۱۶۴	۱۴,۲۵۴,۱۱۱	۷,۴۶۲,۰۸۸	۶,۲۲۶,۹۱۳	مرکزی	
۵,۹۷	۲۰,۱۱	۱۵,۶۱۴,۸۶۵	۱۴,۷۳۴,۷۱۹	۱۲,۲۶۷,۹۷۷	۸,۹۸۹,۲۵۰	۹,۴۷۲,۶۴۱	۶,۳۴۶,۹۳۱	۴,۰۶۷,۰۹۱	۳,۰۰۵,۴۵۱	یزد	
۲۱,۸۰	۱۹,۷۵	۳,۱۰۱,۵۴۲	۲,۵۴۶,۳۴۲	۲,۱۲۶,۳۵۵	۱,۶۸۰,۵۸۶	۱,۳۸۵,۵۶۲	۱,۱۵۱,۳۱۲	۸۵۴,۴۲۳	۶۷۵,۱۲۹	چهارمحال و بختیاری	
۱۱,۱۷	۱۱,۶۸	۶,۳۶۱,۹۶۵	۵,۷۲۲,۷۰۴	۵,۱۲۴,۰۷۷	۳,۸۰۴,۶۰۷	۳,۳۲۲,۵۷۱	۲,۳۱۸,۴۷۱	۱,۶۵۰,۸۴۴	۱,۲۲۰,۶۱۵	قم	
۱۲,۷۳	۱۰,۵۲	۲۴,۸۴۴,۵۰۳	۲۱,۹۰۶,۳۸۴	۱۹,۸۲۱,۹۳۵	۱۶,۰۷۱,۲۹۹	۱۵,۸۹۴,۲۵۸	۱۱,۵۸۸,۴۲۸	۷,۱۷۷,۹۳۲	۵,۵۳۶,۳۱۱	متوسط منطقه	
۱۲,۴۵	۱۷,۴۹	۵۹,۵۲۷,۶۴۳	۵۲,۹۳۹,۳۳۲	۴۵,۰۵۹,۳۰۹	۴۴,۸۰۱,۷۴۸	۳۳,۷۲۱,۲۰۵	۲۴,۳۴۹,۶۲۹	۱۵,۲۱۳,۸۹۹	۱۲,۸۲۰,۶۲۸	خوزستان	هفت
۱۴,۵۹	-۰,۱۲	۶,۴۴۵,۱۱۱	۵,۶۲۴,۶۶۱	۵,۶۳۰,۴۳۶	۴,۷۵۶,۴۲۴	۳,۷۹۶,۷۲۳	۲,۸۳۳,۰۵۶	۲,۱۰۱,۰۳۲	۱,۷۵۲,۲۲۴	کرمانشاه	
-۰,۵۶	۲۹,۵۲	۵,۲۲۳,۲۲۹	۵,۲۵۲,۸۱۷	۴,۰۵۵,۵۰۱	۳,۴۸۶,۱۲۶	۳,۰۹۲,۷۳۲	۲,۳۴۹,۱۳۱	۱,۷۲۱,۵۷۵	۱,۳۷۰,۸۵۷	همدان	
۰,۰۲	۲۳,۶۷	۳,۷۷۵,۶۰۵	۳,۷۷۵,۰۲۹	۳,۰۵۲,۴۵۶	۲,۷۱۴,۳۷۰	۲,۲۹۷,۳۱۹	۱,۹۲۰,۶۴۶	۱,۴۶۶,۵۷۹	۱,۲۰۵,۴۵۲	لرستان	
۳۲,۹۵	۰,۶۱	۱,۹۴۷,۳۱۷	۱,۴۶۴,۷۰۲	۱,۴۵۵,۸۵۴	۱,۳۵۲,۶۹۸	۱,۱۵۳,۸۵۶	۸۱۰,۲۳۵	۷۰۵,۴۹۰	۶۵۳,۱۸۰	ایلام	
۱۱,۳۹	۱۶,۵۴	۱۵,۳۸۳,۷۸۱	۱۳,۸۱۱,۳۰۸	۱۱,۸۵۰,۷۱۱	۱۱,۴۲۲,۲۷۳	۸,۸۱۲,۳۶۷	۶,۴۵۲,۵۳۹	۴,۲۴۱,۷۱۵	۳,۵۶۰,۴۸۸	متوسط منطقه	

۲-۵. سهم درآمد ادارات کل امور مالیاتی از کل درآمدهای مالیاتی

جدول (۲-۹) سهم درآمد مالیاتی هر یک از استانهای کشور از درآمدهای مالیاتی کل کشور را به تفکیک منطقه‌ای نشان می‌دهد. در سال ۱۳۹۷، استان تهران و استان ایلام به ترتیب بیشترین و کمترین سهم را از درآمدهای مالیاتی کل کشور دارند. البته به منظور تحلیل بهتر و دقیق‌تر باید سهم استانی را بر اساس تفکیک منطقه‌ای مقایسه کرد. در بین مناطق هفتگانه، استان تهران بالاترین سهم را دارد. در سایر مناطق، استان البرز با ۱/۸۹ درصد، استان آذربایجان شرقی با ۲/۲۹۰ درصد، استان هرمزگان با ۳/۴۳ درصد، استان خراسان رضوی با ۲/۵۹ درصد، استان اصفهان با ۶/۱۵ درصد و استان خوزستان با ۵/۴۵ درصد به ترتیب بیشترین سهم را در مناطق دوم تا هفتم دارند.

جدول ۲-۹- سهم درآمدهای مالیاتی ادارات کل امور مالیاتی از کل درآمدهای مالیاتی - میلیون ریال / درصد

سهم درآمدهای مالیاتی از کل درآمدهای مالیاتی کشور									
سال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	
کل کشور	۳۵۹,۴۵۲,۰۰۰	۳۵۹,۱۶۷,۰۰۰	۴۹۴,۲۴۹,۰۰۰	۷۰۹,۶۵۲,۰۰۰	۷۹۱,۸۹۰,۰۰۰	۱,۰۱۳,۷۵۴,۰۰۰	۹۶۳,۰۸۵,۶۷۸	۱,۰۰۹۲,۰۷۵,۹۰۶	
منطقه									استان‌ها
یک	تهران	۴۵/۳۵	۵۰/۶۷	۴۲/۴۲	۴۱/۶۶	۴۴/۱۴	۴۳/۹۷	۵۶,۴۵	۵۵,۷۲
دو	گیلان	۰/۷۴	۰/۹۴	۰/۹۶	۰/۹	۰/۹۲	۰/۸۶	۱,۰۰	۰,۹۳
	مازندران	۰/۹۲	۱/۳۲	۱/۲۹	۱/۱۴	۱/۱۹	۱/۱۱	۱,۴۳	۱,۲۸
	گلستان	۰/۲۷	۰/۳۶	۰/۳۲	۰/۳۲	۰/۳۷	۰/۳۶	۰,۴۴	۰,۳۹
	قزوین	۰/۷۸	۱	۱/۰۶	۱/۰۱	۱/۱۱	۱/۱۱	۱,۳۴	۱,۱۸
	البرز	۱/۱۳	۱/۴۵	۱/۳۸	۱/۴۷	۱/۵۶	۱/۵۶	۲,۰۲	۱,۸۹
سه	آذربایجان شرقی	۱/۴۷	۱/۸۹	۱/۹۴	۱/۹۶	۲/۰۳	۱/۹۰	۲,۲۸	۲,۲۹
	آذربایجان غربی	۰/۶	۰/۷۹	۰/۷۴	۰/۶۹	۰/۷۴	۰/۷۰	۰,۸۹	۰,۸۱
	زنجان	۰/۵۳	۰/۵۸	۰/۶۲	۰/۶۲	۰/۶۳	۰/۶۲	۰,۸۶	۱,۰۴
	اردبیل	۰/۲۴	۰/۳۲	۰/۳	۰/۲۹	۰/۳	۰/۲۸	۰,۳۳	۰,۳۴
	کردستان	۰/۲۹	۰/۴۵	۰/۳۴	۰/۳۲	۰/۳۵	۰/۳۱	۰,۳۶۸	۰,۳۵
چهار	فارس	۱/۵۶	۲/۲۱	۲/۳۱	۲/۰۴	۱/۹	۱/۹۹	۲,۲۳	۲,۱۴
	کهگیلویه و بویراحمد	۰/۲	۰/۲۳	۰/۱۷	۰/۱۸	۰/۲۱	۰/۲۰	۰,۲۷	۰,۲۶
	کerman	۱/۵۵	۲/۱۳	۲/۲۴	۲/۲	۲/۰۷	۲/۱۹	۲,۸۰	۲,۷۹
	هرمزگان	۱/۵۵	۱/۵۹	۲/۴۵	۲/۷۵	۳/۰۶	۲/۷۴	۳,۲۸	۳,۴۳
	بوشهر	۲/۱	۲/۸	۲/۹۲	۲/۷۷	۲/۸	۲/۳۳	۲,۴۲	۲,۴۴
پنج	خراسان رضوی	۱/۹۳	۲/۶	۲/۵۴	۲/۴۸	۲/۴۹	۲/۲۹	۲,۶۵	۲,۵۹
	خراسان شمالی	۰/۲۶	۰/۳۳	۰/۲۹	۰/۳	۰/۲۸	۰/۲۳	۰,۲۷	۰,۲۶
	خراسان جنوبی	۰/۱۵	۰/۲	۰/۱۸	۰/۲	۰/۲۲	۰/۲۲	۰,۲۷	۰,۲۴
	سیستان و بلوچستان	۰/۳۶	۰/۴۷	۰/۴۴	۰/۴	۰/۴۲	۰/۳۹	۰,۵۰	۰,۴۶
	سمنان	۰/۳۷	۰/۴۹	۰/۴۴	۰/۳۹	۰/۴	۰/۳۷	۰,۴۹	۰,۴۵

سهم درآمدهای مالیاتی از کل درآمدهای مالیاتی کشور									
سال	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	
شش	اصفهان	۴/۶	۶	۶/۸	۶/۳۴	۵/۱۲	۵/۱۰	۵,۸۱	۶,۱۵
	مرکزی	۱/۷۳	۲	۲/۸۸	۲/۸۴	۳/۱۹	۲/۷۵	۳,۱۷	۲,۹۳
	یزد	۰/۸۳	۱/۱۳	۱/۲۸	۱/۳۳	۱/۱۳	۱/۲۱	۱,۵۳	۱,۴۳
	چهارمحال و بختیاری	۰/۱۸	۰/۲۳	۰/۲۳	۰/۱۹	۰/۲۱	۰/۲۱	۰,۲۶	۰,۲۸
	قم	۰/۳۳	۰/۴۵	۰/۴۶	۰/۴۶	۰/۴۸	۰/۵۱	۰,۵۹	۰,۵۸
هفت	خوزستان	۳/۵۶	۴/۲۳	۴/۹۲	۴/۷۵	۵/۶۵	۴/۴۴	۵,۵۰	۵,۴۵
	کرمانشاه	۰/۴۸	۰/۵۸	۰/۵۷	۰/۵۳	۰/۶	۰/۵۵	۰,۵۸	۰,۵۹
	همدان	۰/۳۸	۰/۴۷	۰/۴۷	۰/۴۳	۰/۴۴	۰/۴۰	۰,۵۵	۰,۴۸
	لرستان	۰/۳۳	۰/۴	۰/۳۸	۰/۳۲	۰/۳۴	۰/۳۰	۰,۳۹	۰,۳۵
	ایلام	۰/۱۸	۰/۱۹	۰/۱۶	۰/۱۶	۰/۱۷	۰/۱۴	۰,۱۵	۰,۱۸

۶. عملکرد مالیات‌های مستقیم و غیر مستقیم

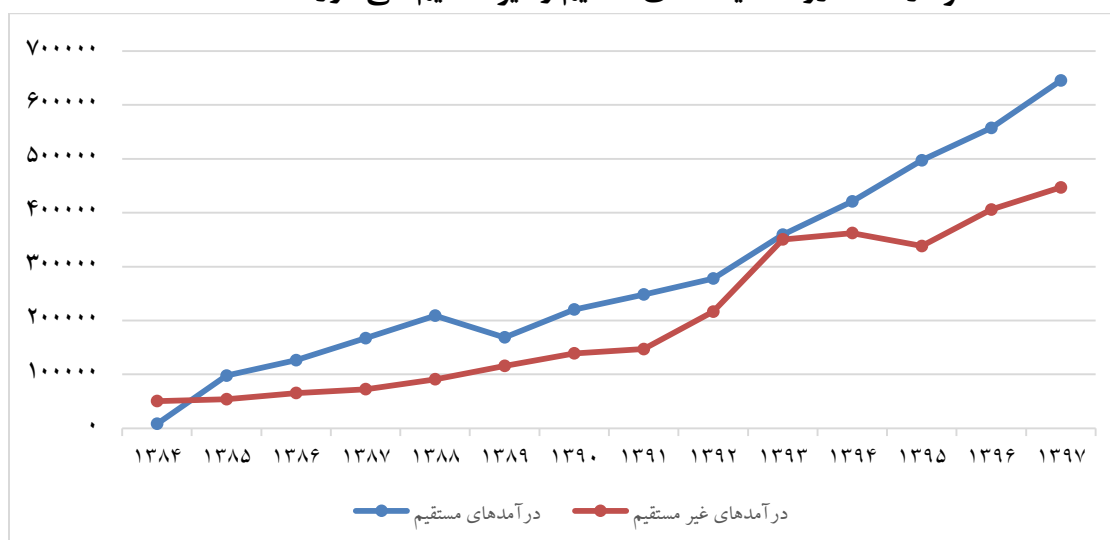
درآمدهای مالیاتی مستقیم و غیرمستقیم (با احتساب مالیات بر واردات) طی سال‌های ۹۵-۱۳۸۴ به ترتیب از ۸۴۰۳۰ و ۵۰۵۴۵ میلیارد ریال در سال ۱۳۸۴ به ۴۲۰,۹۱۱ و ۳۶۲,۲۸۹ در سال ۱۳۹۴ افزایش یافته است. بطوری که طی این سال‌ها رشد متوسطی برابر با ۴۰ و ۶۱ درصد داشته‌اند. همچنین عملکرد سال ۹۷ نسبت به سال ۹۶ نشان می‌دهد که مالیات‌های مستقیم و غیرمستقیم افزایش داشته‌اند، بطوری که مالیات‌های مستقیم و غیرمستقیم وصولی در این سال به ترتیب برابر با ۶۴۵,۲۹۲ و ۴۴۶,۷۸۴ میلیارد ریال و سهم هر یک از این مالیات‌ها نسبت به کل درآمدهای مالیاتی نیز به ترتیب برابر با ۵۹/۱ و ۴۰/۹ درصد گردیده است. نتایج جدول (۲-۱۰) بیانگر افزایش درآمدهای مالیاتی طی سال‌های اخیر می‌باشد. از سوی دیگر نمودار (۲-۴) که روند درآمد مالیات‌های مستقیم و غیرمستقیم را نشان می‌دهد، بیان می‌کند که درآمد مالیات‌های مستقیم و غیرمستقیم طی سال‌های اخیر روندی افزایشی داشته‌اند.

جدول ۱۰-۲- عملکرد مالیات‌های مستقیم و غیرمستقیم - میلیارد ریال / درصد

سال	درآمد مالیاتی	درآمدهای مستقیم	درآمدهای غیرمستقیم	سهم مالیات‌های مستقیم از کل درآمدهای مالیاتی	سهم مالیات‌های غیرمستقیم از کل درآمدهای مالیاتی
۱۳۸۴	۱۳۴,۵۷۵	۸۴,۰۳۰	۵۰,۵۴۵	۶۲/۴۴	۳۷/۵۵
۱۳۸۵	۱۵۱,۶۲۱	۹۷,۶۹۱	۵۳,۹۲۹	۶۴/۴۳	۳۵/۵۶
۱۳۸۶	۱۹۱,۸۱۵	۱۲۶,۳۳۴	۶۵,۴۸۲	۶۵/۸۶	۳۴/۱۳
۱۳۸۷	۲۳۹,۷۴۱	۱۶۷,۱۵۳	۷۲,۵۸۹	۶۹/۷۲	۳۰/۲۷
۱۳۸۸	۳۰۰,۰۳۵	۲۰۹,۰۳۰	۹۱,۰۰۵	۶۹/۶۶	۳۰/۳۳
۱۳۸۹	۲۸۴,۵۲۸	۱۶۸,۷۴۹	۱۱۵,۷۷۹	۵۹/۳	۴۰/۶۹
۱۳۹۰	۳۵۹,۴۵۲	۲۲۰,۴۱۸	۱۳۹,۰۳۴	۶۱/۳۲	۳۸/۶۷
۱۳۹۱	۳۹۵,۱۶۷	۲۴۸,۲۷۸	۱۴۶,۸۸۹	۶۲/۸۳	۳۷/۱۷
۱۳۹۲	۴۹۴,۲۴۹	۲۷۷,۸۸۳	۲۱۶,۳۶۷	۵۶/۲	۴۳/۷۷
۱۳۹۳	۷۰۹,۶۵۲	۳۵۹,۱۹۹	۳۵۰,۴۵۲	۵۰/۶۱	۴۹/۳۸
۱۳۹۴	۷۹۱,۸۹۰	۴۲۰,۹۱۱	۳۶۲,۲۸۹	۵۳/۱۵	۴۵/۷۴
۱۳۹۵	۸۳۵,۲۴۸	۴۹۷,۱۶۳	۳۳۸,۰۸۴	۵۹/۵	۴۰/۵
۱۳۹۶	۹۶۳,۰۸۵	۵۵۷,۲۸۴	۴۰۵,۸۰۱	۵۷/۹	۴۲/۱
۱۳۹۷	۱,۰۹۲,۰۷۶	۶۴۵,۲۹۲	۴۴۶,۷۸۴	۵۹/۱	۴۰/۹

منبع: آمارهای خزانه‌داری کل کشور

نمودار ۲-۴- روند مالیات‌های مستقیم و غیرمستقیم طی دوره ۱۳۸۴-۱۳۹۷

در این دوره سهم مالیات‌های مستقیم از کل درآمدهای مالیاتی، از ۶۲ درصد در سال ۱۳۸۴ به ۵۹/۱ درصد در سال ۱۳۹۷ کاهش یافته، اما در مقابل سهم مالیات‌های غیرمستقیم با روندی فزاینده از ۳۷ درصد به ۴۰/۹ درصد در سال ۹۷ رسیده است (جدول ۲-۱۰). این تغییر ترکیب درآمدهای مالیاتی نشان می‌دهد که دولت سیاست‌های مالیات ستانی خود را از تولید به سمت مصرف تغییر داده است. این امر بویژه از سال ۱۳۸۷ و با اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده و گسترش دامنه شمول این مالیات، کاملاً آشکار است.

۷. عملکرد مالیات‌های مستقیم و غیر مستقیم براساس اهداف بودجه‌های سنواتی

یکی از شاخص‌های ارزیابی نظام مالیاتی کشور، میزان تحقق درآمدهای مالیاتی مصوب بودجه‌های سنواتی می‌باشد. برای این منظور به مقایسه‌ای بین درآمد مالیات‌های مستقیم و غیرمستقیم مصوب و وصولی و همچنین مقایسه درصد تحقق آن‌ها پرداخته می‌شود. جدول (۲-۱۱) به بررسی این مقایسه پرداخته است.

جدول ۲-۱۱- عملکرد نظام مالیاتی براساس مالیات‌های مستقیم و غیرمستقیم و بودجه سنواتی-میلیاردریال/درصد

سال	مالیات‌های مستقیم			مالیات‌های غیرمستقیم		
	مصوب	عملکرد	درصد تحقق	مصوب	عملکرد	درصد تحقق
۱۳۸۴	۸۶۱۵۲	۸۴۰۳۰	-	۴۸۶۸۰	۵۰۵۴۵	-
۱۳۸۵	۱۰۴۷۹۷	۹۷۶۹۱	۹۳٪	۷۲۸۲۰	۵۳۹۲۹	۷۴٪
۱۳۸۶	۱۲۴۸۴۷	۱۲۶۳۳۴	۱۰۱٪	۷۲۴۴۸	۶۵۴۸۲	۹۰٪
۱۳۸۷	۱۴۸۸۹۶	۱۶۷۱۵۳	۱۱۳٪	۶۸۲۵۹	۷۲۵۸۹	۱۰۶٪
۱۳۸۸	۲۰۵۷۲۵	۲۰۹۰۳۰	۱۰۲٪	۱۰۶۴۱۴	۹۱۰۰۵	۸۵٪
۱۳۸۹	۱۹۳۳۱۱	۱۶۸۷۴۹	۸۷٪	۱۵۸۱۴۳	۱۱۵۷۷۹	۷۳٪
۱۳۹۰	۲۳۹۳۸۶	۲۲۰۴۱۸	۹۳٪	۱۶۵۰۵۶	۱۳۹۰۳۴	۸۴٪
۱۳۹۱	۲۷۱۴۴۴	۲۴۸۲۷۸	۹۱٪	۱۸۲۵۶۰	۱۴۶۸۸۹	۸۰٪
۱۳۹۲	۳۳۲۳۵۸	۲۷۷۸۸۳	۸۳٪	۲۲۸۴۱۶	۲۱۶۳۶۷	۹۴٪
۱۳۹۳	۳۶۵۹۳۷	۳۵۹۱۹۹	۹۸٪	۳۳۶۶۰۸	۳۵۰۴۵۲	۱۰۴٪
۱۳۹۴	۴۳۸۳۰۰	۴۲۰۹۱۱	۹۶٪	۴۴۵۵۶۰	۳۶۲۲۸۹	۸۱٪
۱۳۹۵	۵۰۱۴۸۸	۴۹۱،۳۹۲	۹۸٪	۵۳۶،۷۹۳	۵۲۳،۳۱۲	۹۷٪
۱۳۹۶	۵۶۸۷۴۴	۵۵۷۲۹۱	۹۸٪	۴۲۲۰۱۶	۴۰۵۷۹۴	۹۶/۲٪
۱۳۹۷	۶۳۵۱۸۹	۶۴۵،۱۵۷	۱۰۱،۶٪	۴۹۳۷۸۴	۴۴۶،۷۸۴	۹۰/۴۸٪

منبع: آمارهای خزانه‌داری کل کشور و قوانین بودجه

در قوانین بودجه سال‌های ۱۳۸۴-۱۳۹۷ همواره مالیات‌های مستقیم سهم بالایی از درآمدهای مالیاتی (مجموع مالیات‌های مستقیم و کالا و خدمات) را به خود اختصاص داده، اما طی سال‌های اخیر، این سهم کاهش یافته و سهم درآمد مالیات‌های غیرمستقیم افزایش یافته است. درصد تحقق مالیات‌های مستقیم در سال ۹۴ نسبت به سال ۹۳، ۲٪ کاهش داشته و برابر با ۹۶٪ درصد می‌باشد که علت این امر تفاوت بسیار زیاد درآمد مالیات غیرمستقیم مصوب در این دو سال است در حالی که میزان عملکرد این نوع مالیات در سال ۹۴ نسبت به سال ۹۳ تغییر قابل ملاحظه‌ای نداشته است. این سهم در سال ۹۵ باز افزایش یافته است. سهم مالیات‌های غیرمستقیم از درآمد مالیاتی کل کشور در سال ۹۴ نسبت به سال ۹۳ کاهش چشمگیری داشته و از ۱۰۴ درصد تحقق در سال ۹۳ به ۸۱ درصد در سال ۹۴ تنزل یافته است. همچنین درصد تحقق مالیات‌های مستقیم و غیرمستقیم در سال ۹۵ به ترتیب برابر با ۹۸ و ۹۷ درصد است و درصد تحقق مالیات‌های مستقیم و غیرمستقیم در سال ۹۶ به ترتیب برابر با ۹۸ و ۹۶ درصد است و در نهایت درصد تحقق مالیات‌های مستقیم و غیرمستقیم در سال ۹۷ به ترتیب برابر با ۱۰۱/۶ و ۹۰/۴۸ درصد است که از مقایسه با سهم آنها در سال ۹۶ می‌توان استدلال کرد که دولت در این سال توانسته است درآمدهای مالیاتی مصوب خود را تا حد زیادی محقق سازد.

۸. عملکرد مالیات‌های مستقیم

مالیات‌های مستقیم به طور کلی شامل مالیات اشخاص حقوقی، مالیات بر درآمد و مالیات بر ثروت می‌باشد. مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی شامل مالیات علی‌الحساب اشخاص حقوقی دولتی، مالیات معوق اشخاص حقوقی دولتی و وصولی مالیات عملکرد سال قبل، مالیات نهادها و بنیادهای انقلاب اسلامی، مالیات اشخاص حقوقی غیردولتی می‌باشد. مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی به عنوان مهمترین منبع درآمدی، سهم قابل توجهی از درآمدهای مالیاتی کشور را به خود اختصاص داده است. همچنین مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی شامل مالیات حقوق کارکنان بخش دولتی و خصوصی، مالیات مشاغل و مالیات مستغلات، یکی دیگر از اجزای مهم مالیات‌های مستقیم می‌باشد. مالیات بر ثروت (دارایی) نیز به عنوان یکی دیگر از اجزای مالیات‌های مستقیم

شامل مالیات بر ارث، مالیات اتفاقی، مالیات بر نقل و انتقال سرقفلی، مالیات بر نقل و انتقال سهام، مالیات بر نقل و انتقال املاک و حق تمیر و اوراق بهادار است.

عملکرد بندهای مالیات مستقیم در سال ۹۶ نسبت به سال ۹۵ افزایش داشته است، همچنین عملکرد سال ۹۷ نیز افزایش درآمد مالیات‌های مستقیم را نسبت به دو سال گذشته نشان می‌دهد. مالیات‌های مستقیم در این سال نسبت به سال ۹۶ رشد دارد. از مقایسه کلی ارقام دریافتی (وصولی) مالیات‌های مستقیم می‌توان نتیجه گرفت که درآمد دولت از این منبع مالیاتی در طی این سال‌ها روندی افزایشی داشته است.

جدول ۲-۱۲- عملکرد مالیات‌های مستقیم - ارقام به میلیارد ریال

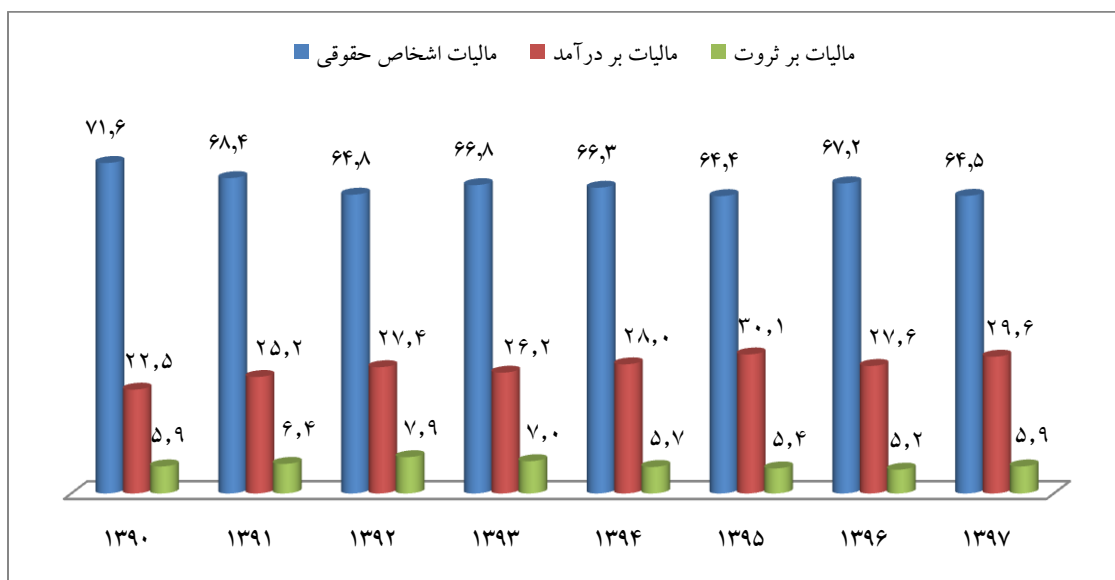
منابع	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷
بند اول: مالیات اشخاص حقوقی	۱۵۷,۸۹۳	۱۶۹,۷۰۶	۱۷۹,۹۶۹	۲۴۰,۰۴۶	۲۷۸,۹۴۷	۳۲۰,۳۸۹	۳۷۳,۸۸۷	۴۱۶,۱۶۲
اشخاص حقوقی دولتی	۷۰,۳۶۶	۶۶,۳۸۷	۵۷,۹۹۰	۷۹,۳۹۳	۸۱,۹۶۰	۱۲۰,۰۷۲	۱۶۸,۷۶۶	۲۱۰,۰۹۳
اشخاص حقوقی غیر دولتی	۸۷,۵۲۷	۱۰۳,۳۱۹	۱۲۱,۹۷۹	۱۶۰,۶۵۴	۱۹۶,۹۸۸	۲۰۰,۳۱۷	۲۰۵,۱۲۲	۲۰۶,۰۶۹
بند دوم: مالیات بر درآمد	۴۹,۶۱۲	۶۲,۶۷۸	۷۶,۰۶۸	۹۴,۰۳۸	۱۱۷,۸۱۱	۱۴۹,۸۱۰	۱۵۳,۷۳۹	۱۹۱,۲۰۰
حقوق	۳۱,۱۱۳	۳۹,۴۹۸	۴۹,۹۳۹	۶۱,۷۱۳	۷۸,۷۳۷	۱۰۱,۱۰۵	۹۸,۵۸۳	۱۱۰,۲۹۲
مشاغل	۱۶,۲۴۴	۱۹,۱۵۰	۲۱,۳۲۴	۲۶,۵۵۳	۳۱,۹۴۹	۳۹,۹۰۳	۴۵,۰۴۲	۵۹,۱۵۲
مستغلات	۲,۱۶۵	۳,۰۵۱	۳,۷۴۶	۴,۷۵۸	۶,۰۶۹	۷,۸۴۷	۱۰,۰۶۶	۱۹,۴۴۳
متفرقه درآمد	۹۰	۵۳	۵۹	۴۴	۵۶	۵۶	۴۹	۱,۴۱۳
موضوع ماده ۱۱۹ قانون برنامه پنجم توسعه (جمعیت - خرجی)	-	۹۲۷	۱,۰۰۰	۹۷۰	۱,۰۰۰	۹۰۰	۰	۹۰۰
بند سوم: مالیات بر ثروت	۱۲,۹۱۳	۱۵,۸۹۴	۲۱,۸۴۶	۲۵,۱۱۵	۲۴,۱۵۳	۲۶,۹۶۳	۲۸,۶۶۵	۳۷,۷۹۵
ارث	۱,۶۰۸	۲,۳۱۸	۲,۷۹۱	۳,۲۹۷	۳,۷۹۸	۴,۵۸۸	۴,۵۹۱	۵,۰۱۶
نقل و انتقالات و سرقفلی	۲,۳۷۸	۳,۶۱۹	۴,۱۲۹	۵,۲۱۵	۵,۹۲۴	۷,۷۴۳	۸,۲۹۱	۱۲,۲۲۸
حق تمیر و اوراق بهادار	۵,۱۸۴	۵,۴۴۳	۷,۰۶۵	۸,۸۸۸	۷,۱۱۰	۴,۰۷۹	۳,۷۶۴	۶,۰۵۳
سایر	۳,۷۴۳	۴,۵۱۴	۷,۸۶۱	۷,۷۱۵	۷,۳۲۱	۱۰,۵۵۳	۱۲,۰۱۹	۱۴,۴۹۸
جمع مالیات‌های مستقیم	۲۲۰,۴۱۸	۲۴۸,۲۷۸	۲۷۷,۸۸۳	۳۵۹,۱۹۹	۴۲۰,۹۱۱	۴۹۷,۱۶۳*	۵۵۶,۲۹۱	۶۴۵,۱۵۷

منبع: نماگرهای اقتصادی بانک مرکزی

* با احتساب اوراق تسویه

همانطور که ملاحظه می‌گردد طبق جدول (۲-۱۲)، مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی بیشترین سهم در ترکیب مالیات‌های مستقیم و مالیات بر ارث کمترین سهم را دارد (۶۴/۵٪). همچنین مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی طی این سال‌ها روندی افزایش داشته است، بطوری که سهم آن از کل درآمد مالیات‌های مستقیم در سال ۱۳۹۷ برابر با ۲۹/۶ درصد و سهم مالیات بر ثروت ۵/۹ درصد می‌باشد.

نمودار ۲-۵- روند تغییرات ترکیب مالیات‌های مستقیم طی دوره ۹۷-۱۳۹۰

۸-۱. مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی

مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی به عنوان مهمترین منبع درآمدی مالیات‌های مستقیم، سهم قابل توجهی از درآمدهای مالیاتی کشور را به خود اختصاص داده است. مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی شامل مالیات علی‌الحساب اشخاص حقوقی دولتی، مالیات معوق اشخاص حقوقی دولتی و وصولی مالیات عملکرد سال قبل، مالیات نهادها و بنیادهای انقلاب اسلامی، مالیات اشخاص حقوقی غیردولتی می‌باشد.

جدول (۲-۱۳) عملکرد منابع زیربخش‌های مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی را طی سال‌های ۹۷-۱۳۹۰ نشان می‌دهد. رشد این منبع طی این دوره، بیشتر ناشی از رشد مالیات اشخاص حقوقی دولتی و مالیات علی‌الحساب اشخاص حقوقی غیر دولتی بوده است. در سال ۱۳۹۷ سهم مالیات اشخاص حقوق غیردولتی، مالیات

علی‌الحساب اشخاص حقوقی دولتی و مالیات نهادها و بنیادهای انقلاب اسلامی از مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی معادل ۴۹/۵۱٪، ۲۱/۶۰٪، و ۰/۰۴٪ بوده است. درآمد مالیات بر اشخاص حقوقی غیردولتی بالاترین میزان درآمد و سهم را از درآمد مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی به خود اختصاص داده است.

جدول ۲-۱۳- عملکرد مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی - میلیارد ریال

سال - شرح	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷
مالیات علی‌الحساب اشخاص حقوقی دولتی	۲۵,۱۹۴	۳۰,۶۵۰	۳۲,۳۸۴	۴۰,۷۵۲	۴۸,۵۲۰	۵۵,۷۹۷	۵۴,۹۹۷	۸۹,۹۲۴
مالیات معوقه و عملکرد سال قبل شرکت‌های دولتی	۴۴,۸۴۲	۳۵,۳۳۱	۲۴,۳۲۳	۳۷,۲۱۹	۳۲,۳۸۴	۶۴,۱۲۶	---	---
مالیات نهادها و بنیادهای انقلاب اسلامی	۳۲۹	۴۰۶	۲۶۹	۳۸۸	۲۴۶	۱۵۰	۱۸۳	۱۹۶
مالیات اشخاص حقوقی غیر دولتی	۸۷,۵۲۷	۱۰۳,۳۱۹	۱۲۱,۹۷۹	۱۶۰,۶۵۴	۱۹۶,۹۸۸	۲۰۰,۳۱۶	۲۰۵,۱۲۲	۲۰۶,۰۶۹
علی‌الحساب شرکت‌های دولتی در حال واگذاری	-	-	۱,۰۱۴	۱,۰۳۴	۸۱۰	۲۴۰	-	-
مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی	۱۵۷,۸۹۳	۱۶۹,۷۰۶	۱۷۹,۹۶۹	۲۴۰,۰۴۶	۲۷۸,۹۴۷	۳۲۰,۳۸۹	۳۷۳,۸۸۷	۴۱۶,۱۶۲

منبع: آمارهای خزانه‌داری کل کشور

۸-۲. مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی

مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی به عنوان یکی از اجزای مهم مالیات‌های مستقیم شامل مالیات حقوق کارکنان بخش دولتی و خصوصی، مالیات مشاغل و مالیات مستغلات، می‌باشد. درآمد زیر بخش‌های مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی طی دوره ۹۷-۱۳۹۰ نشان می‌دهد که متوسط سهم مالیات حقوق کارکنان بخش دولتی، مالیات حقوق کارکنان بخش خصوصی، مالیات مشاغل و مالیات مستغلات از مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی به ترتیب معادل ۲۸/۰۵٪، ۳۰/۹۳٪، ۱۰/۱۶٪، ۵٪ و سایر منابع ۱٪ بوده است. همچنین مالیات بر حقوق کارکنان بخش دولتی بیشترین سهم را از کل درآمد مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی را در سال ۱۳۹۷ دارد.

جدول ۲-۱۴- عملکرد مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی^۱ - میلیارد ریال

سال - شرح	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷
مالیات حقوق کارکنان بخش عمومی	۱۵,۱۴۵	۱۸,۴۸۸	۲۱,۳۸۲	۲۸,۹۷۹	۴۲,۰۷۰	۵۴,۰۴۵	۵۱۷۰۶	۵۳,۶۳۹
مالیات حقوق کارکنان بخش خصوصی	۱۵,۹۶۸	۲۱,۰۰۹	۲۸,۵۵۸	۳۲,۷۳۳	۳۶,۶۶۷	۴۷,۰۵۹	۴۶۸۷۷	۵۶,۶۵۲
مالیات مشاغل	۱۶,۲۴۴	۱۹,۱۵۰	۲۱,۳۲۴	۲۶,۵۵۳	۳۱,۹۴۹	۳۹,۹۰۳	۴۵۰۴۲	۵۹,۱۵۲

^۱ با احتساب اوراق تسویه

سال - شرح	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷
مالیات مستغلات	۲,۱۶۵	۳,۰۵۱	۳,۷۴۶	۴,۷۵۸	۶,۰۶۹	۷,۸۴۷	۱۰,۰۶۶	۱۹,۴۴۳
مالیات‌های متفرقه درآمد	۹۰	۵۳	۵۹	۴۴	۵۶	۵۶	۴۹	۱,۴۱۳
موضوع ماده ۱۱۹ قانون برنامه پنجم توسعه (جمعی-خرجی)	.	۹۲۷	۱,۰۰۰	۹۷۰	۱,۰۰۰	۹۰۰	۱۰۰۰	۹۰۰
مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی	۴۹,۶۱۲	۶۲,۶۷۸	۷۶,۰۶۸	۹۴,۰۳۸	۱۱۷,۸۱۱	۱۴۹,۸۱۰	۱۵۴,۷۳۹	۱۹۱,۲۰۰

منبع: آمارهای خزانه‌داری کل کشور

۳-۸. مالیات بر ثروت

مالیات بر ثروت (دارایی) به عنوان یکی دیگر از اجزای مالیات‌های مستقیم شامل مالیات بر ارث، مالیات اتفاقی، مالیات بر نقل و انتقال سرقفلی، مالیات بر نقل و انتقال سهام، مالیات بر نقل و انتقال املاک و حق تمبر و اوراق بهادار است. متوسط سهم مالیات بر ارث، مالیات اتفاقی، مالیات بر نقل و انتقال سرقفلی، مالیات بر نقل و انتقال سهام، مالیات بر نقل و انتقال املاک و حق تمبر و اوراق بهادار از مالیات بر ثروت طی سال‌های ۹۷-۱۳۹۰ به ترتیب معادل ۱۳/۲۷٪، ۰/۱٪، ۳۲/۳۵٪، ۱۷/۲۹٪، ۲۰/۹۶٪ و ۱۶/۰۱٪ بوده است. در سال ۱۳۹۷ نیز مالیات نقل و انتقال سرقفلی بیشترین مقدار درآمد مالیاتی را از این پایه مالیاتی به خود اختصاص داده است.

جدول ۲-۱۵- عملکرد مالیات بر ثروت^۱ - میلیارد ریال

سال - شرح	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷
مالیات بر ارث	۱,۶۰۸	۲,۳۱۸	۲,۷۹۱	۳,۲۹۷	۳,۷۹۸	۴,۵۸۸	۴,۵۹۱	۵,۰۱۶
مالیات‌های اتفاقی	۴۰	۳۰	۴۵	۵۵۷	۳۱	۴۱	۳۵	۳۸
مالیات نقل و انتقال سرقفلی	۲,۳۷۸	۳,۶۱۹	۴,۱۲۹	۵,۲۱۵	۵,۹۲۴	۷,۷۴۳	۸,۲۹۱	۱۲,۲۲۸
مالیات نقل و انتقال سهام	۱,۸۵۳	۲,۱۱۲	۵,۴۳۷	۳,۹۸۵	۴,۲۲۱	۵,۵۰۱	۵,۸۲۲	۶,۵۳۸
مالیات نقل و انتقال املاک	۱,۸۵۰	۲,۳۷۱	۲,۳۷۹	۳,۱۷۳	۳,۰۶۸	۵,۰۰۹	۶,۱۶۲	۷,۹۲۲
حق تمبر و اوراق بهادار	۵,۱۸۴	۵,۴۴۳	۷,۰۶۵	۸,۸۸۸	۷,۱۱۰	۴,۰۷۸	۳,۷۶۴	۶,۰۵۳
مالیات بر ثروت	۱۲,۹۱۳	۱۵,۸۹۴	۲۱,۸۴۶	۲۵,۱۱۵	۲۴,۱۵۳	۲۶,۹۶۳	۲۸,۶۶۵	۳۷,۷۹۵

منبع: آمارهای خزانه‌داری کل کشور

^۱ با احتساب اوراق تسویه

۹. عملکرد مالیات‌های غیرمستقیم

مالیات‌های غیرمستقیم از جمله مالیات‌هایی هستند که طی سال‌های اخیر مورد توجه بیشتر دولت قرار گرفته است و شامل مالیات بر واردات و مالیات بر کالا و خدمات می‌باشد. درآمد مالیات‌های غیرمستقیم در سال ۹۷ نسبت به سال ۹۶ افزایش و رشدی برابر با ۶/۴٪ داشته است. مالیات بر کالا و خدمات بیشترین سهم درآمدی را در مالیات‌های غیرمستقیم دارد. مالیات بر ارزش افزوده در طی این سال‌ها روندی فزاینده داشته و سهم آن در مالیات بر کالا و خدمات از مالیات‌های غیرمستقیم افزایش یافته است. بطوری که در این دوره سهم مالیات بر واردات از مالیات‌های غیرمستقیم از ۵۶/۷۷ درصد در سال ۱۳۹۰ به ۳۳/۶۶ درصد در پایان سال ۱۳۹۷ رسیده است. همچنین سهم مالیات بر کالا و خدمات از مالیات‌های غیرمستقیم از ۴۳/۲۲ درصد در سال ۱۳۹۰ به ۶۰/۲۵ درصد در سال ۱۳۹۷ افزایش یافته است.

جدول ۲-۱۶- عملکرد مالیات‌های غیرمستقیم^۱ طی دوره ۱۳۸۴-۱۳۹۷ - میلیارد ریال

منابع	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷
بند چهارم: مالیات بر واردات	۷۸,۹۳۰	۷۶,۴۰۳	۸۰,۳۹۸	۱۳۳,۴۲۶	۱۱۵,۵۴۲	۱۸۲,۹۳۸	۲۲۶,۷۱۴	۲۲۶,۷۱۳
بند پنجم: مالیات بر کالا و خدمات	۶۰,۱۰۴	۷۰,۴۸۶	۱۳۵,۹۶۹	۲۱۷,۰۲۶	۲۴۶,۷۴۷	۳۳۸,۰۸۴	۴۰۵,۷۹۴	۴۴۶,۷۸۹
مالیات بر فروش فرآورده‌های نفتی	۱۹,۱۵۰	۷,۳۹۳	۲۱,۴۰۸	۳۲,۱۸۸	۳۲,۳۴۱	۵۲,۶۶۵	۵۰,۱۶۵	۵۲,۴۴۰
دو درصد مالیات سایر کالاها و خدمات	۱۶۸	۲۹۹	۷۵	۱۳۹	۱۳۳	۹۸	۱۶	۳۶
مالیات بر ارزش افزوده	۳۲,۷۰۲	۵۴,۱۲۹	۱۰۳,۲۰۲	۱۶۷,۰۴۰	۱۹۷,۴۱۶	۲۲۵,۰۷۱	۲۷۵,۰۵۱	۲۹۳,۸۴۵
عوارض خروج مسافر از مرزهای کشور	۱,۵۸۲	۱,۲۴۱	۱,۵۷۷	۲,۷۲۰	۲,۷۴۴	۲,۹۵۷	۳۴۹۷	۹۸۲۰
مالیات بر فروش سیگار	۱,۰۱۱	۱,۷۸۱	۲,۵۸۲	۲,۴۲۴	۲,۵۸۱	۳,۲۹۱	۳۸۵۴	۶۴۰۶
مالیات بر نقل و انتقالات اتومبیل	۱,۸۳۶	۲,۴۱۲	۳,۷۷۳	۶,۰۷۱	۵,۵۳۸	۶,۱۶۶	۶۰۰۷	۸۸۹۷
شماره گذاری خودرو	۳,۶۵۵	۳,۲۳۱	۳,۳۵۳	۶,۴۴۶	۵,۹۹۴	۹,۶۲۴	۱۱۷۶۰	۸۹۰۱
جمع مالیات‌های غیرمستقیم	۱۳۹,۰۳۴	۱۴۶,۸۸۹	۲۱۶,۳۶۷	۳۵۰,۴۵۲	۳۶۲,۲۹۰	۵۲۱,۰۲۲	۶۳۲,۵۰۸	۶۷۳,۵۰۲

منبع: نماگرهای اقتصادی بانک مرکزی

^۱ با احتساب اوراق تسویه

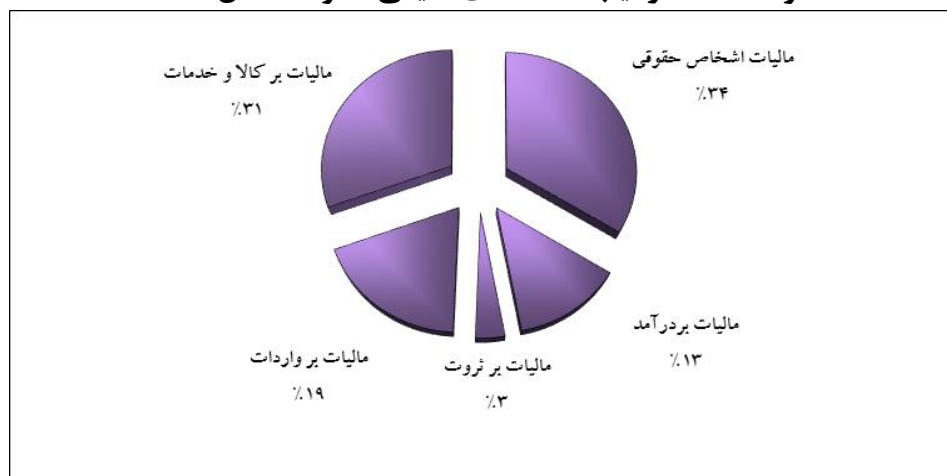
۱۰. مقایسه آماری مالیات‌های مستقیم و غیرمستقیم

نمودارهای (۲-۶) الی (۲-۱۱) سهم هر کدام از بندهای مالیات‌های مستقیم و غیرمستقیم را از جمع کل آن نشان می‌دهد. از سال ۹۲ تا سال ۹۴، مالیات اشخاص حقوقی بیشترین سهم را از کل مالیات‌های مستقیم و غیرمستقیم داراست. مالیات بر کالا و خدمات در رتبه دوم قرار دارد و مالیات بر ثروت نیز کمترین سهم را دارد. اما در سال ۹۵، ترکیب سهم بندهای مالیاتی تغییر کرده است و مالیات بر کالا و خدمات بالاترین سهم درآمدی، مالیات بر اشخاص حقوقی در رتبه دوم و مالیات بر ثروت در پایین‌ترین رتبه قرار دارد. این نتایج نموداری نشان می‌دهد که توجه دولت در سال ۹۵ بر مالیات‌های غیرمستقیم بیشتر معطوف بوده است.

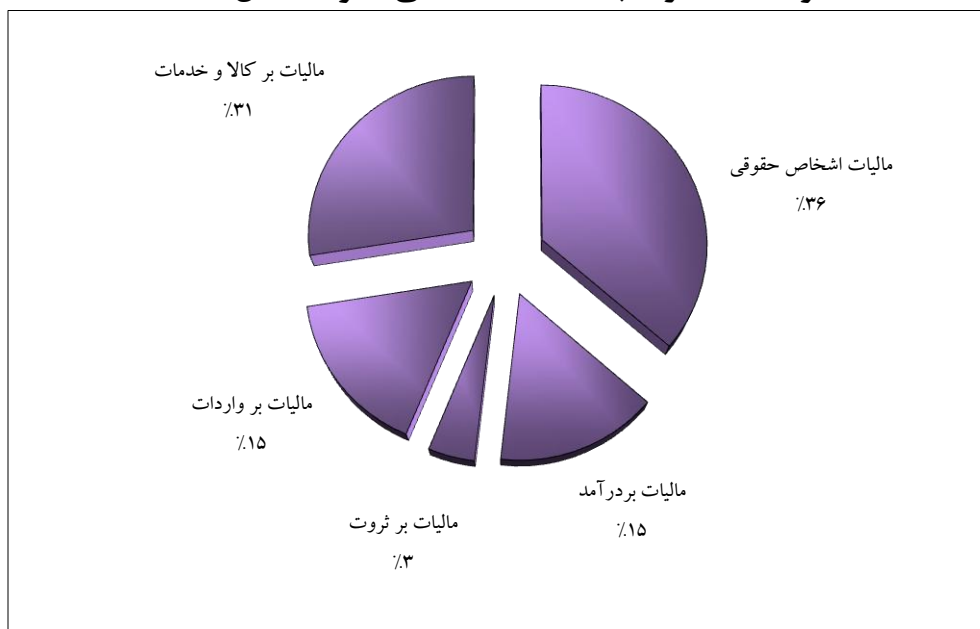
نمودار ۲-۶- ترکیب درآمدهای مالیاتی کشور در سال ۱۳۹۲

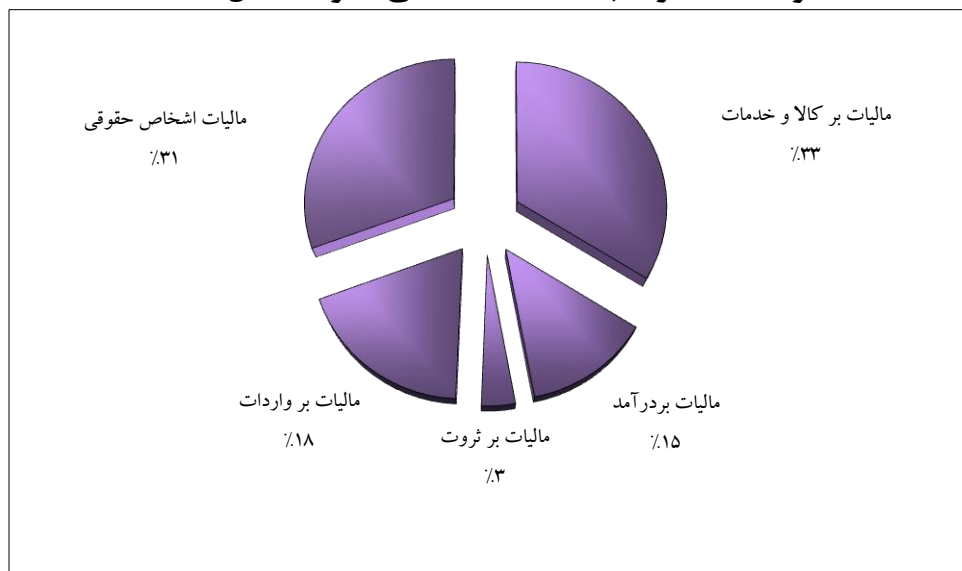
نمودار ۲-۷- ترکیب درآمدهای مالیاتی کشور در سال ۱۳۹۳

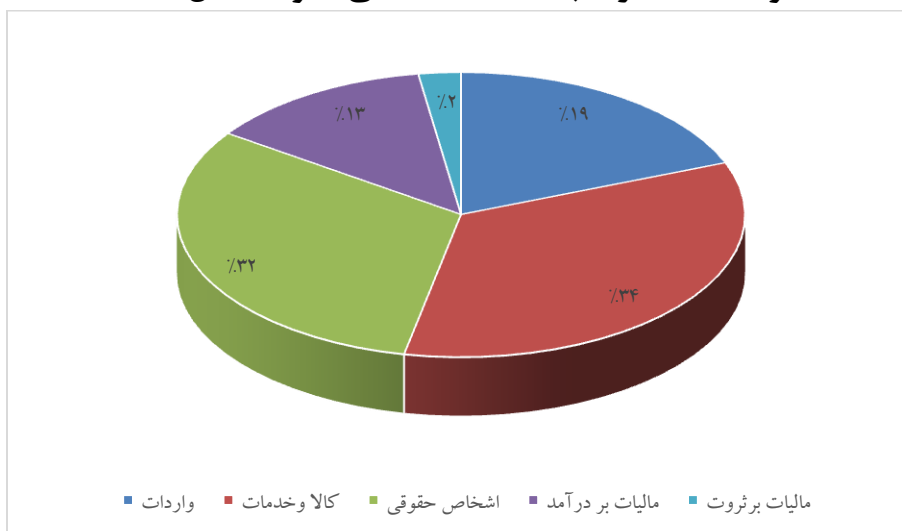
نمودار ۲-۸- ترکیب درآمدهای مالیاتی کشور در سال ۱۳۹۴

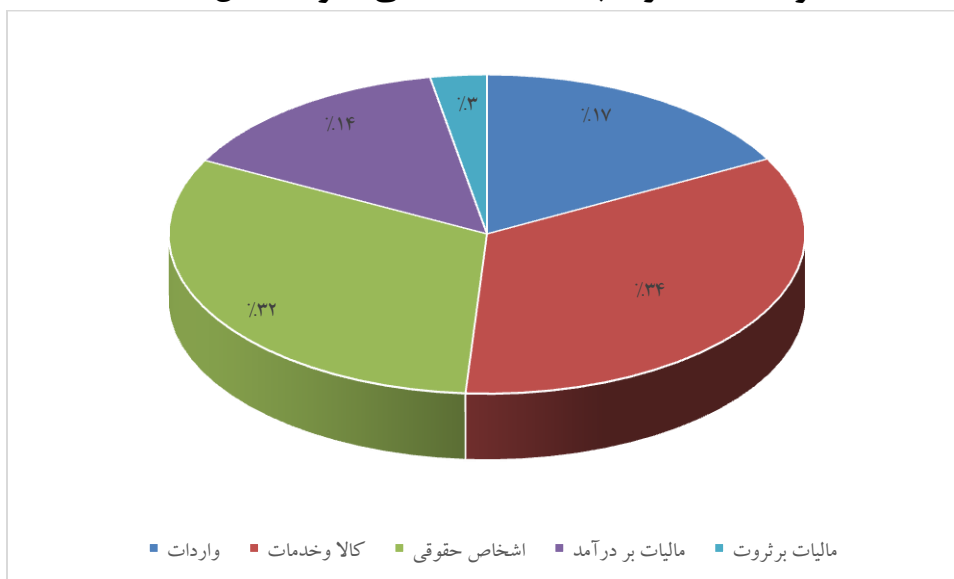
نمودار ۲-۹- ترکیب درآمدهای مالیاتی کشور در سال ۱۳۹۵

نمودار ۲-۱۰- ترکیب درآمدهای مالیاتی کشور در سال ۱۳۹۶

نمودار ۲-۱۱- ترکیب درآمدهای مالیاتی کشور در سال ۱۳۹۷

۱۱. استرداد و تهاتر در مالیات بر ارزش افزوده

در صورتی که مؤدیان مشمول حکم ماده (۱۷) در هر دوره مالیاتی اضافه پرداختی داشته باشند (یعنی به هر دلیلی میزان مالیات‌های پرداختی بابت خرید طی دوره بیشتر از مالیات‌های وصولی در هنگام فروش کالا یا ارائه خدمات باشد)، مالیات اضافه پرداخت شده به حساب مالیات دوره‌های بعد مؤدیان منظور و در صورت تقاضای مؤدیان، اضافه مالیات پرداخت شده، توسط سازمان امور مالیاتی مسترد می‌شود (تبصره (۱) ماده (۱۷)). پس از کسر مجموع مالیات‌های پرداختی قابل قبول در هنگام خرید، به استناد صورتحساب‌های صادره، از مجموع مالیات‌های دریافتی به هنگام فروش، ممکن است مانده بدهی (مبلغ مثبت) و یا اضافه پرداختی (مبلغ منفی) حاصل شود. مانده بدهی باید به حساب‌های اعلام شده واریز و اضافه پرداختی نیز به عنوان طلب یا بستانکاری مؤدی نزد سازمان امور مالیاتی کشور منظور شود.

به موجب ماده ۱۳ قانون مالیات بر ارزش افزوده، صادرات کالا و خدمت به خارج از کشور از طریق مبادی خروجی و رسمی مشمول مالیات موضوع این قانون نمی‌باشد و مالیات‌های پرداخت شده بابت آن‌ها با ارائه برگه خروجی صادره توسط گمرک (در مورد کالا) و اسناد و مدارک مثبت مسترد می‌گردد. بر اساس قانون مالیات بر ارزش افزوده^۱، چنانچه سازمان امور مالیاتی کشور استرداد مالیات بر ارزش افزوده را در مهلت مقرر قانونی (سه ماه) به انجام نرساند، مشمول خسارتی معادل ۲ درصد در ماه نسبت به مبلغ مورد استرداد و مدت تأخیر خواهد شد که بایستی توسط این سازمان به مؤدیان پرداخت گردد.

^۱ - تبصره ۶ ماده ۱۷ قانون مالیات بر ارزش افزوده.

جدول ۲-۱۷- مالیات و عوارض استرداد و تهاثر شده ارزش افزوده- میلیون ریال

مجموع مالیات و عوارض استرداد و تهاثر شده	تهاثر	استرداد نقدی			تعداد(فقره) استرداد نقدی	دوره
		مالیات و عوارض	عوارض	مالیات		
-۱۵,۱۶۴,۶۷۷	-۱۵,۰۷۰,۱۸۹	۹۴,۴۸۷	۴۴,۲۹۰	۵۰,۱۹۸	۲۲۰	سه ماهه اول ۱۳۹۰
-۱۹,۵۶۰,۶۷۷	-۱۹,۴۹۳,۵۷۱	۶۷,۱۰۷	۳۲,۹۹۹	۳۴,۱۰۸	۱۸۴	سه ماهه دوم ۱۳۹۰
-۲۱,۱۷۳,۶۷۸	-۲۱,۰۰۸,۸۸۷	۱۶۴,۷۹۱	۷۹,۰۰۸	۸۵,۷۸۳	۱۷۶	سه ماهه سوم ۱۳۹۰
-۵,۱۷۰,۴۲۹	-۴,۹۷۹,۹۳۵	۱۹۰,۴۹۴	۸۸,۷۸۵	۱۰۱,۷۰۸	۲۶۴	سه ماهه چهارم ۱۳۹۰
-۶۱,۰۶۹,۴۶۱	-۶۰,۵۵۲,۵۸۲	۵۱۶,۸۷۹	۲۴۵,۰۸۲	۲۷۱,۷۹۷	۸۴۴	جمع
-۲۳,۴۶۴,۸۲۸	-۲۳,۳۳۰,۷۲۳	۱۳۴,۱۰۵	۶۴,۱۹۳	۶۹,۹۱۲	۱۹۳	سه ماهه اول ۱۳۹۱
-۲۸,۸۵۷,۹۴۴	-۲۸,۶۵۶,۰۲۶	۲۰۱,۹۱۸	۹۳,۱۶۸	۱۰۸,۷۵۰	۱۶۰	سه ماهه دوم ۱۳۹۱
-۲۱,۷۱۸,۹۵۱	-۲۱,۵۴۴,۶۲۱	۱۷۴,۳۳۰	۸۰,۶۸۴	۹۳,۶۴۶	۲۲۲	سه ماهه سوم ۱۳۹۱
-۴۰۰,۹۹۸	-۲۸,۴۲۰	۳۷۲,۵۷۷	۱۸۳,۲۵۳	۱۸۹,۳۲۴	۲۸۱	سه ماهه چهارم ۱۳۹۱
-۷۴,۴۴۲,۷۲۰	-۷۳,۵۵۹,۷۹۰	۸۸۲,۹۳۰	۴۲۱,۲۹۹	۴۶۱,۶۳۱	۸۵۶	جمع
-۴۴,۸۹۵,۰۳۹	-۴۴,۶۳۴,۳۶۸	۲۶۰,۶۷۱	۹۱,۱۱۷	۱۶۹,۵۵۴	۳۳۱	سه ماهه اول ۱۳۹۲
-۵۲,۸۹۷,۱۶۹	-۵۲,۶۸۳,۱۲۴	۲۱۴,۰۴۵	۱۰۲,۴۵۵	۱۱۱,۵۹۰	۱۴۱	سه ماهه دوم ۱۳۹۲
۳۵,۹۸۷,۹۱۲	۳۶,۱۰۸,۵۲۵	۱۲۰,۶۱۳	۵۳,۱۴۶	۶۷,۴۶۷	۱۴۴	سه ماهه سوم ۱۳۹۲
-۳۲۶,۲۵۴	-۱۲,۳۱۰	۳۱۳,۹۴۴	۱۳۲,۴۶۵	۱۸۱,۴۷۹	۲۰۴	سه ماهه چهارم ۱۳۹۲
-۶۲,۱۳۰,۵۵۱	-۶۱,۲۲۱,۲۷۸	۹۰۹,۲۷۳	۳۷۹,۱۸۳	۵۳۰,۰۹۰	۸۲۰	جمع
-۸۲,۴۵۷,۲۸۲	-۸۲,۲۲۵,۵۱۲	۲۳۱,۷۷۰	۹۶,۵۵۵	۱۳۵,۲۱۶	۲۶۵	سه ماهه اول ۱۳۹۳
-۹۳,۲۵۹,۱۹۴	-۹۲,۸۴۹,۶۶۱	۴۰۹,۵۳۴	۱۷۱,۱۶۰	۲۳۸,۳۷۴	۲۳۱	سه ماهه دوم ۱۳۹۳
-۱۰۷,۳۰۴,۵۸۰	-۱۰۶,۴۱۷,۴۹۱	۸۸۷,۰۸۹	۳۴۴,۶۱۰	۵۴۲,۴۷۹	۲۱۲	سه ماهه سوم ۱۳۹۳
-۴۰,۸۷۵,۶۳۸	-۴۰,۱۵۱,۷۶۱	۷۲۳,۸۷۷	۲۸۵,۲۷۴	۴۳۸,۶۰۴	۱۵۶	سه ماهه چهارم ۱۳۹۳
-۳۲۳,۸۹۶,۶۹۴	-۳۲۱,۶۴۴,۴۲۴	۲,۲۵۲,۲۷۰	۸۹۷,۵۹۸	۱,۳۵۴,۶۷۲	۸۶۴	جمع

دوره	تعداد (فقره) استرداد نقدی	استرداد نقدی			تهاتر مالیات و عوارض تهاتر شده	مجموع مالیات و عوارض استرداد و تهاتر شده
		مالیات	عوارض	مالیات و عوارض		
سه ماهه اول ۱۳۹۴	۳۷۴	۸۸۶,۶۶۷	۵۲۸,۳۸۰	۱,۴۱۵,۰۴۷	۹,۸۱۴,۸۰۷	۱۱,۲۲۹,۸۵۴
سه ماهه دوم ۱۳۹۴	۳۸۹	۶۶۵,۹۶۰	۳۸۵,۱۰۹	۱,۰۵۱,۰۶۹	۱۰,۴۳۴,۲۸۱	۱۱,۴۸۵,۳۵۰
سه ماهه سوم ۱۳۹۴	۳۸۱	۱,۱۳۷,۲۲۸	۶۹۹,۰۹۸	۱,۸۳۶,۳۲۶	۷,۳۲۲,۵۸۲	۹,۱۵۸,۹۰۸
سه ماهه چهارم ۱۳۹۴	۴۶۷	۹۸۲,۱۶۱	۸۳۱,۰۶۸	۱,۸۱۸,۰۲۱	۱۹,۵۴۷,۰۳۲	۲۱,۳۶۵,۰۵۳
جمع	۱,۶۱۱	۳,۶۷۲,۰۱۶	۲,۴۴۳,۶۵۵	۶,۱۲۰,۶۷۱	۴۷,۱۱۸,۷۰۲	۵۳,۲۳۹,۱۶۵
سه ماهه اول ۱۳۹۵	۵۸۹	۱,۷۳۶,۲۱۶	۸۵۱,۳۷۶	۲,۵۸۷,۵۹۲	۴,۶۹۳,۰۴۸	۷,۲۸۰,۶۴۰
سه ماهه دوم ۱۳۹۵	۴۵۹	۱,۲۹۲,۷۳۶	۷۱۸,۲۱۱	۲,۰۱۰,۹۴۷	۱۸,۵۹۶,۷۴۶	۲۰,۶۰۷,۷۰۷
سه ماهه سوم ۱۳۹۵	۴۰۴	۲,۰۵۴,۳۹۴	۹۸۹,۶۷۸	۳,۰۴۴,۰۷۲	۹,۴۷۱,۸۷۸	۱۲,۵۱۵,۹۵۰
سه ماهه چهارم ۱۳۹۵	۶۵۷	۱,۷۱۴,۰۶۱	۱,۰۸۴,۱۰۰	۲,۷۹۸,۱۶۱	۱۵,۶۵۴,۳۹۰	۱۸,۴۵۲,۶۵۸
جمع	۲,۱۰۹	۶,۷۹۷,۴۰۷	۳,۶۴۳,۳۶۵	۱۰,۴۴۰,۸۹۳	۴۸,۴۱۶,۰۶۲	۵۸,۸۵۶,۹۵۵
سه ماهه اول ۱۳۹۶	۵۹۸	۱,۳۵۴,۱۳۰	۶۶۸,۰۳۱	۲,۰۲۲,۱۶۱	۲,۷۰۹,۱۵۰	۶۸۶,۹۹۰
سه ماهه دوم ۱۳۹۶	۵۳۱	۲,۰۴۲,۵۲۸	۱,۲۳۰,۹۲۵	۳,۲۷۳,۴۵۳	۹۹,۴۹۲,۸۳۴	۱۰۲,۷۶۶,۲۸۷
سه ماهه سوم ۱۳۹۶	۵۲۴	۱,۵۵۹,۲۶۴	۸۵۶,۶۱۶	۲,۴۱۵,۸۷۹	۶,۶۲۷,۸۰۷	۹,۰۴۳,۶۸۶
سه ماهه چهارم ۱۳۹۶	۹۰۰	۵,۶۲۰,۴۰۶	۲,۹۶۰,۸۶۱	۸,۵۸۱,۲۶۷	۱۷,۲۸۵,۹۳۰	۲۵,۸۶۷,۱۹۷
جمع	۲,۵۵۳	۱۰,۵۷۶,۳۲۷	۵,۷۱۶,۴۳۲	۱۶,۲۹۲,۷۵۹	۱۲۰,۶۹۷,۴۲۱	۱۳۶,۹۹۰,۱۸۰
سه ماهه اول ۱۳۹۷	۷۲۷	۲,۸۱۱,۸۹۶	۱,۲۷۲,۷۵۴	۴,۰۸۴,۶۵۰	۳۵,۱۳۷,۶۹۰	۳۹,۲۹۲,۳۴۰
سه ماهه دوم ۱۳۹۷	۵۵۷	۳,۴۸۴,۶۸۷	۱,۷۶۵,۲۶۵	۵,۲۴۹,۹۵۳	۴۰,۴۳۷,۵۸۰	۴۵,۶۸۷,۵۳۲
سه ماهه سوم ۱۳۹۷	۵۶۰	۳,۸۶۱,۱۰۳	۲,۱۰۷,۹۹۶	۵,۹۶۹,۰۹۹	۱۳,۲۴۸,۹۳۴	۱۹,۲۱۸,۰۳۳
سه ماهه چهارم ۱۳۹۷	۷۹۶	۶,۷۰۳,۹۲۳	۲,۹۹۲,۵۷۹	۹,۶۹۶,۵۰۳	۵۵,۲۹۸,۵۵۹	۴۵,۶۰۲,۰۵۶
جمع	۲,۶۴۰	۱۶,۹۳۱,۶۰۹	۸,۱۳۸,۵۹۵	۲۵,۰۷۰,۲۰۴	۳۳,۵۲۵,۶۴۴	۵۸,۵۹۵,۸۴۹

منبع: معاونت مالیات بر ارزش افزوده

۱۲. درآمد مالیات‌های مستقیم و غیرمستقیم ادارات کل امور مالیاتی

در این بخش ابتدا عملکرد درآمدی مالیات‌های مستقیم استان‌ها و سپس عملکرد منابع درآمدی مالیات‌های مستقیم به تفکیک، شامل مالیات بر شرکت‌ها، مالیات بر درآمد، مالیات بر ثروت استان‌ها طی سال‌های ۱۳۹۷-۱۳۹۰ ارائه می‌گردد. در بخش بعدی نیز عملکرد درآمدی جمع مالیات بر کالا و خدمات و مالیات بر ارزش افزوده نیز مورد بررسی قرار می‌گیرد. در انتها نیز سهم درآمدهای مستقیم از کل درآمد مالیات‌های مستقیم کشور و سهم درآمدی مالیات‌های غیرمستقیم از کل درآمد مالیات‌های غیرمستقیم کشور طی سال‌های مورد بررسی محاسبه می‌شود.

۱۲-۱. عملکرد مالیات‌های مستقیم ادارات کل امور مالیاتی

جدول (۲-۱۸) عملکرد مالیات‌های مستقیم ادارات کل امور مالیاتی را طی سال‌های ۱۳۹۷-۱۳۹۰ نشان می‌دهد. در طی این سال‌ها، استان تهران بالاترین میزان درآمدی را از این منبع مالیاتی داشته است. جمع کل درآمد مالیات‌های مستقیم کشور روند افزایشی این درآمدها را نشان می‌دهد.

جدول ۲-۱۸- عملکرد مالیات‌های مستقیم ادارات کل امور مالیاتی^۱ - میلیارد ریال

ردیف	اداره کل امور مالیاتی	مالیات‌های مستقیم						
		۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶
۱	استان آذربایجان شرقی	۳,۸۹۳	۴,۵۴۵	۵,۵۶۰	۸,۴۷۴	۹,۹۱۳	۱۱,۳۴۷	۱۱,۲۱۳
۲	استان آذربایجان غربی	۱,۸۰۶	۲,۱۲۸	۲,۵۰۱	۳,۵۱۵	۳,۹۶۶	۴,۷۱۴	۵,۱۲۱
۳	استان اردبیل	۷۴۳	۸۹۶	۱,۰۲۲	۱,۳۹۴	۱,۵۷۳	۱,۷۵۸	۱,۷۷۰
۴	استان اصفهان	۱۱,۶۲۱	۱۵,۳۹۵	۱۷,۸۰۵	۲۴,۷۶۱	۲۱,۴۵۱	۲۵,۵۲۵	۲۸,۰۲۵
۵	استان البرز	۳,۰۱۰	۳,۶۷۹	۴,۲۰۲	۵,۳۲۷	۶,۲۷۹	۷,۴۰۲	۸,۹۸۷
۶	استان ایلام	۵۷۸	۵۹۰	۶۱۴	۹۶۴	۱۰۰۰	۹۸۱	۸۴۳
۷	استان بوشهر	۷,۱۰۳	۹,۰۹۵	۱۲,۱۳۰	۱۶,۶۳۲	۱۴,۵۷۸	۱۴,۳۳۸	۱۳,۳۱۰
۸	استان تهران	۱۳۹,۲۹۶	۱۴۹,۲۲۷	۱۵۵,۶۲۸	۱۷۹,۱۵۱	۲۳۸,۷۰۹	۲۸۷,۰۸۸	۳۴۶,۵۹۸
۹	استان چهارمحال و بختیاری	۵۴۲	۶۶۳	۷۸۳	۱,۰۲۰	۱,۱۸۴	۱,۳۵۹	۱,۵۷۸
۱۰	استان خراسان جنوبی	۴۷۸	۵۹۱	۶۲۵	۹۶۳	۱,۲۲۱	۱,۵۶۰	۱,۴۸۵
۱۱	استان خراسان رضوی	۵,۵۰۸	۶,۷۸۵	۸,۶۳۴	۱۲,۳۳۸	۱۲,۶۷۴	۱۴,۴۵۵	۱۴,۱۳۴
۱۲	استان خراسان شمالی	۸۴۷	۱,۰۶۲	۱,۱۶۰	۱,۷۳۸	۱,۷۰۵	۱,۶۶۳	۱,۵۶۳
۱۳	استان خوزستان	۹,۶۵۹	۱۰,۵۰۱	۱۲,۶۲۲	۱۷,۴۴۷	۲۱,۱۹۱	۲۲,۵۶۴	۲۳,۸۳۳
۱۴	استان زنجان	۱,۶۲۱	۱,۵۵۰	۱,۸۲۰	۲,۵۵۲	۲,۷۴۸	۳,۲۴۹	۳,۵۱۴
۱۵	استان سمنان	۱,۰۱۳	۱,۲۳۸	۱,۳۵۵	۱,۷۳۱	۱,۸۴۳	۲,۰۶۰	۲,۲۶۰
۱۶	استان سیستان و بلوچستان	۱,۰۶۷	۱,۱۹۸	۱,۲۸۸	۱,۹۶۲	۲,۱۵۶	۲,۴۵۳	۲,۵۵۱
۱۷	استان فارس	۴,۲۸۸	۶,۱۱۹	۷,۷۹۵	۹,۷۰۵	۹,۷۵۵	۱۰,۷۸۳	۱۰,۹۵۷
۱۸	استان قزوین	۱,۸۷۰	۲,۰۷۲	۲,۶۳۲	۳,۸۲۴	۴,۵۲۵	۵,۵۹۷	۶,۰۷۸
۱۹	استان قم	۹۶۱	۱,۱۶۶	۱,۴۳۵	۱,۹۱۳	۲,۲۱۹	۲,۸۶۱	۲,۷۶۷
۲۰	استان کردستان	۸۸۷	۱,۳۲۲	۱,۲۵۸	۱,۸۲۷	۲,۰۱۷	۲,۰۷۳	۲,۲۴۹
۲۱	استان کرمان	۴,۸۸۱	۶,۳۴۵	۸,۲۶۷	۹,۷۳۹	۹,۷۰۵	۱۲,۴۰۲	۱۲,۸۸۳
۲۲	استان کرمانشاه	۱,۳۶۶	۱,۵۲۲	۱,۷۵۶	۲,۶۷۸	۳,۳۶۳	۳,۷۶۲	۳,۰۷۷
۲۳	استان کهگیلویه و بویراحمد	۶۳۰	۷۰۶	۶۷۹	۱,۰۳۰	۱,۲۲۰	۱,۴۷۷	۱,۳۴۵
۲۴	استان گلستان	۸۲۳	۱,۰۳۵	۱,۱۰۹	۱,۶۲۹	۲,۰۸۶	۲,۸۸۹	۲,۴۰۵
۲۵	استان گیلان	۱,۸۲۷	۲,۲۰۷	۲,۷۱۱	۴,۰۱۸	۳,۹۵۲	۴,۹۴۵	۴,۶۳۹
۲۶	استان لرستان	۱,۰۶۹	۱,۱۸۹	۱,۳۱۳	۱,۸۵۶	۱,۹۰۸	۲,۰۷۲	۲,۱۷۲
۲۷	استان مازندران	۲,۶۱۱	۳,۲۵۲	۳,۸۹۱	۵,۴۴۲	۵,۶۸۰	۶,۶۹۲	۷,۲۹۴

^۱ با احتساب ۳,۳۰۹ میلیارد ریال اوراق تسویه برای سال ۱۳۹۵

ردیف	اداره کل امور مالیاتی	مالیات‌های مستقیم						
		۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶
۲۸	استان مرکزی	۴,۵۳۹	۴,۵۶۷	۶,۶۹۱	۷,۷۲۸	۱۰,۲۲۴	۱۱,۹۷۷	۱۴,۷۸۹
۲۹	استان هرمزگان	۳,۱۹۰	۳,۴۱۵	۵,۰۸۲	۱۰,۲۱۸	۱۴,۳۸۰	۱۳,۲۶۰	۱۶,۸۳۹
۳۰	استان همدان	۱,۱۵۹	۱,۳۱۸	۱,۵۱۱	۲,۱۷۳	۲,۳۵۷	۲,۵۰۷	۲,۹۱۲
۳۱	استان یزد	۲,۳۴۴	۲,۸۵۱	۴,۱۰۵	۶,۴۶۲	۵,۵۷۰	۷,۹۴۷	۹,۳۷۰
۳۲	متفرقه	-۸۲۷	۳۵,۳۹۳	-۱۱۴	-۱,۰۳۰	-۲۴۱	-۱,۲۷۳	-۶,۰۴۲
	جمع کل کشور	۲۲۰,۴۱۷	۲۴۸,۲۷۷	۲۷۷,۸۸۲	۳۵۹,۱۹۸	۴۲۰,۹۱۱	۴۹۷,۱۶۳	۵۵۷,۲۸۴
استان تهران به تفکیک ادارات کل								
۱	مودیان بزرگ	۱۱۱,۹۰۲	۱۰۹,۱۲۹	۱۰۶,۲۹۶	۱۴۰,۰۴۱	۱۶۴,۱۹۵	۱۹۲,۵۸۳	۲۵۲,۹۰۴
۲	شرق تهران	۳,۰۴۴	۳,۵۴۱	۴,۲۷۰	۵,۱۵۴	۶,۱۴۲	۷,۷۸۹	۹,۵۱۷
۳	غرب تهران	۵,۳۴۷	۷,۰۳۳	۷,۷۴۰	۹,۵۱۱	۱۱,۹۲۴	۱۴,۴۵۱	۱۴,۷۱۱
۴	مرکز تهران	۷,۸۴۴	۸,۳۴۶	۱۰,۱۴۴	۱۳,۴۶۸	۱۵,۰۸۶	۲۱,۹۷۲	۱۷,۳۰۰
۵	شمال تهران	۸,۸۸۸	۱۱,۵۲۷	۱۴,۱۱۱	۱۷,۴۴۵	۲۴,۲۱۰	۲۸,۹۰۴	۲۶,۷۱۸
۶	جنوب تهران	۱,۳۴۷	۱,۶۸۱	۲,۲۱۰	۲,۶۸۰	۳,۱۳۷	۴,۰۷۸	۵,۲۸۴
۷	غرب استان تهران (شهریار)	۸۹۱	۱,۱۶۴	۱,۶۱۵	۲,۱۱۳	۲,۴۷۱	۳,۱۴۴	۵,۲۸۴
۸	شرق استان تهران (بومهن)	۴۴۲	۵۶۵	۷۹۶	۱,۰۵۲	۱,۳۲۲	۱,۶۵۳	۳,۹۶۷
۹	جنوب استان تهران (شهرری)	۱,۹۴۴	۲,۶۳۰	۳,۷۲۱	۴,۳۸۲	۵,۳۷۲	۵,۷۶۲	۶,۲۱۷
۱۰	شمیرانات	۳,۴۴۰	۳,۶۰۷	۴,۷۲۱	۵,۲۱۵	۴,۸۴۵	۶,۷۴۸	۱,۹۴۲
۱۱	ارزش افزوده شهر تهران	-	-	-	-	-	-	-
۱۲	ارزش افزوده استان تهران	-	-	-	-	-	-	-
۱۳	متفرقه تهران	-۵۷۹۸	۰	-	-	-	-	-
	جمع کل شهر و استان تهران	۱۳۹,۲۹۶	۱۴۹,۲۲۷	۱۵۵,۶۲۸	۲۰۱,۰۶۴	۲۳۸,۷۰۹	۲۸۷,۰۸۸	۳۴۶,۵۹۸
		۴۰۳,۴۶۰						

منبع: دفتر حسابداری و وصول مالیات

درآمد مالیات‌های مستقیم ادارات کل امور مالیاتی در سال‌های ۹۴ و ۹۵ نسبت به سال ۹۳ افزایش یافته است. بطوری که درآمد مالیات‌های مستقیم در سال ۹۳ (۳۵۹۱۹۸ میلیارد ریال) با رشدی برابر با ۱۷/۱۸ درصد به ۴۲۰۹۱۱ میلیارد ریال در سال ۹۴ رسیده است. همچنین این درآمدها در سال ۹۵ نسبت به سال ۹۴ دارای رشدی برابر با ۱۸/۱۱ درصد است و این رشد نسبت به سال ۹۳ برابر با ۳۸/۴ می‌باشد. درآمد مالیات‌های مستقیم در شش سال گذشته بطور متوسط با ۱۷/۶۶ درصد رشد، روندی افزایشی داشته است که نشان از

عملکرد مناسب سازمان دارد. همچنین این درآمدها در سال ۹۷ نسبت به سال ۹۶ دارای رشدی برابر با ۱۵/۷۹ درصد است.

اداره کل مؤدیان بزرگ مالیاتی در شهر تهران بیشترین درآمد مالیات‌های مستقیم را به خود اختصاص داده است. طی سال‌های مورد بررسی درآمد مالیات‌های مستقیم کل شهر و استان تهران روندی افزایشی دارد و توانسته است رتبه اول را در بین ادارات کل امور مالیاتی به خود اختصاص دهد.

۱-۱۲. عملکرد منابع درآمدی مالیات‌های مستقیم ادارات کل امور مالیاتی

جداول ۱۹-۲ تا ۲۶-۲، عملکرد منابع درآمدی مالیات‌های مستقیم شامل مالیات بر شرکت‌ها، مالیات بر درآمد و مالیات بر ثروت را برای سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۷ نشان می‌دهد. مالیات بر شرکت‌ها بیشترین و مالیات بر ارث کمترین حجم درآمدی را در بین این منابع درآمدی مالیات‌های مستقیم دارند. شهر و استان تهران بیشترین درآمد را در بین استان‌ها و در بین منابع درآمدی مالیات‌های مستقیم دارد.

جدول ۲-۱۹- عملکرد منابع درآمدی مالیات‌های مستقیم ادارات کل امور مالیاتی سال ۱۳۹۰ - میلیارد ریال

ردیف	اداره کل امور مالیاتی	مالیات بر شرکت‌ها	مالیات بر درآمد	مالیات بر ثروت	مالیات‌های مستقیم
۱	استان آذربایجان شرقی	۱,۸۳۶	۱,۷۰۴	۳۵۳	۳,۸۹۳
۲	استان آذربایجان غربی	۶۹۶	۹۴۰	۱۶۸	۱,۸۰۶
۳	استان اردبیل	۲۸۶	۳۹۳	۶۳	۷۴۳
۴	استان اصفهان	۷,۵۴۱	۳,۴۶۹	۶۱۰	۱۱,۶۲۱
۵	استان البرز	۱,۲۹۷	۱,۴۳۶	۲۷۶	۳,۰۱۰
۶	استان ایلام	۳۱۹	۲۳۵	۲۳	۵۷۸
۷	استان بوشهر	۶,۰۱۴	۱,۰۱۷	۷۰	۷,۱۰۳
۸	استان تهران	۱۱۰,۴۴۴	۲۰,۴۸۰	۸,۳۷۰	۱۳۹,۲۹۶
۹	استان چهارمحال و بختیاری	۲۲۱	۲۹۲	۲۸	۵۴۲
۱۰	استان خراسان جنوبی	۲۲۲	۲۳۶	۱۹,۶۱۸	۴۷۸
۱۱	استان خراسان رضوی	۲,۳۴۲	۲,۵۹۸	۵۶۷	۵,۵۰۸
۱۲	استان خراسان شمالی	۵۶۸	۲۴۹	۲۹	۸۴۷
۱۳	استان خوزستان	۶,۶۶۳	۲,۷۷۰	۲۲۵	۹,۶۵۹
۱۴	استان زنجان	۱,۰۷۸	۴۶۳	۷۹	۱,۶۲۱
۱۵	استان سمنان	۵۳۶	۴۱۷	۵۹	۱۰۱۳
۱۶	استان سیستان و بلوچستان	۳۶۶	۶۶۸	۳۲	۱,۰۶۷
۱۷	استان فارس	۲,۱۶۵	۱,۸۶۲	۲۶۱	۴,۲۸۸
۱۸	استان قزوین	۱,۰۲۵	۷۱۹	۱۲۵	۱,۸۷۰
۱۹	استان قم	۳۴۲	۵۰۵	۱۱۴	۹۶۱
۲۰	استان کردستان	۴۱۳	۴۲۳	۵۱	۸۸۷
۲۱	استان کرمان	۳,۵۰۸	۱,۲۴۰	۱۳۲	۴,۸۸۱
۲۲	استان کرمانشاه	۵۰۳	۷۱۶	۱۴۷	۱,۳۶۶
۲۳	استان کهگیلویه و بویراحمد	۳۲۹	۲۷۳	۲۷	۶۳۰
۲۴	استان گلستان	۲۵۵	۴۸۰	۸۷	۸۲۳
۲۵	استان گیلان	۶۵۰	۹۵۳	۲۲۲	۱,۸۲۷
۲۶	استان لرستان	۴۸۹	۵۰۹	۷۰	۱,۰۶۹
۲۷	استان مازندران	۱,۰۳۱	۱,۳۰۳	۲۷۶	۲,۶۱۱
۲۸	استان مرکزی	۳۵۳۱	۸۴۸	۱۵۹	۴,۵۳۹
۲۹	استان هرمزگان	۲,۲۲۱	۸۵۱	۱۱۷	۳,۱۹۰

ردیف	اداره کل امور مالیاتی	مالیات بر شرکت‌ها	مالیات بر درآمد	مالیات بر ثروت	مالیات‌های مستقیم
۳۰	استان همدان	۳۸۸	۶۲۶	۱۴۵	۱,۱۵۹
۳۱	استان یزد	۱,۵۰۶	۷۲۲	۱۱۵	۲,۳۴۴
۳۲	متفرقه	-۹۰۷	۲۰۱	-۱۲۱	-۸۲۷
جمع کل کشور		۱۵۷,۸۹۲	۴۹,۶۱۲	۱۲,۹۱۲	۲۲۰,۴۱۷
استان تهران به تفکیک ادارات کل					
۱	مودیان بزرگ	۱۰,۲۱۷۰	۶,۰۴۲	۳,۶۸۸	۱۱۱,۹۰۲
۲	شرق تهران	۸۴۶	۱,۶۳۹	۵۵۹	۳,۰۴۴
۳	غرب تهران	۱,۹۸۱	۲,۶۴۸	۷۱۷	۵,۳۴۷
۴	مرکز تهران	۳,۶۷۶	۳,۶۵۳	۵۱۵	۷,۸۴۴
۵	شمال تهران	۵,۳۶۷	۲,۷۹۴	۷۲۶	۸,۸۸۸
۶	جنوب تهران	۲۶۹	۷۷۴	۳۰۳	۱,۳۴۷
۷	غرب استان تهران (شهریار)	۲۵۲	۵۳۲	۱۰۵	۸۹۱
۸	شرق استان تهران (بومهن)	۲۳۰	۱۷۷	۳۴	۴۴۲
۹	جنوب استان تهران (شهرری)	۷۲۹	۱,۰۲۸	۱۸۷	۱,۹۴۴
۱۰	شمیرانات	۷۱۴	۱,۱۹۳	۱,۵۳۲	۳,۴۴۰
۱۱	ارزش افزوده شهر تهران	-	-	-	-
۱۲	ارزش افزوده استان تهران	-	-	-	-
۱۳	متفرقه تهران	-۵,۷۹۳	-۴,۹۷۸	-۶۵۳	-۵,۷۹۸
جمع کل استان تهران		۱۱۰,۴۴۴	۲۰,۴۸۰	۸,۳۷۰	۱۳۹,۲۹۶

منبع: دفتر حسابداری و وصول مالیات

جدول ۲-۲۰- عملکرد منابع درآمدی مالیات‌های مستقیم ادارات کل امور مالیاتی سال ۱۳۹۱- میلیارد ریال

ردیف	اداره کل امور مالیاتی	مالیات بر شرکتها	مالیات بر درآمد	مالیات بر ثروت	مالیات‌های مستقیم
۱	استان آذربایجان شرقی	۲,۰۱۳	۲,۰۴۷	۴۸۳	۴,۵۴۵
۲	استان آذربایجان غربی	۷۹۱	۱,۱۰۲	۲۳۴	۲,۱۲۸
۳	استان اردبیل	۳۱۱	۴۸۴	۱۰۰	۸۹۶
۴	استان اصفهان	۱۰,۶۳۹	۴,۰۸۲	۶۷۳	۱۵,۳۹۵
۵	استان البرز	۱,۴۷۴	۱,۸۲۸	۳۷۷	۳,۶۷۹
۶	استان ایلام	۲۸۸	۲۶۸	۳۲	۵۹۰
۷	استان بوشهر	۷,۶۵۹	۱,۳۱۰	۱۲۴	۹,۰۹۵
۸	استان تهران	۱۱۳,۱۲۴	۲۵,۸۸۴	۱۰,۲۱۸	۱۴۹,۲۲۷
۹	استان چهارمحال وبختیاری	۲۹۳	۳۳۹	۳۰,۴۵۷	۶۶۳
۱۰	استان خراسان جنوبی	۲۶۰	۳۰۰	۳۰,۲۴۵	۵۹۱
۱۱	استان خراسان رضوی	۲,۶۷۰	۳,۳۷۹	۷۳۵	۶,۷۸۵
۱۲	استان خراسان شمالی	۶۷۶	۳۳۷	۴۸	۱,۰۶۲
۱۳	استان خوزستان	۶,۸۶۱	۳,۳۷۳	۲۶۷	۱۰,۵۰۱
۱۴	استان زنجان	۸۷۹	۵۶۱	۱۰۹	۱,۵۵۰
۱۵	استان سمنان	۶۶۰	۵۰۲	۷۵	۱,۲۳۸
۱۶	استان سیستان و بلوچستان	۳۵۲	۸۰۹	۳۵	۱,۱۹۸
۱۷	استان فارس	۳,۳۹۱	۲,۳۸۰	۳۴۸	۶,۱۱۹
۱۸	استان قزوین	۱۰۷۷	۸۵۷	۱۳۷	۲,۰۷۲
۱۹	استان قم	۴۴۱	۶۲۲	۱۰۳	۱,۱۶۶
۲۰	استان کردستان	۷۱۴	۵۲۸	۷۹	۱,۳۲۲
۲۱	استان کرمان	۴,۵۶۶	۱,۶۲۶	۱۵۲	۶,۳۴۵
۲۲	استان کرمانشاه	۵۶۵	۷۸۴	۱۷۲	۱,۵۲۲
۲۳	استان کهگیلویه وبویراحمد	۳۴۳	۳۴۴	۱۸	۷۰۶
۲۴	استان گلستان	۳۲۲	۶۰۰	۱۱۲	۱,۰۳۵
۲۵	استان گیلان	۷۳۱	۱,۱۵۳	۳۲۱	۲,۲۰۷
۲۶	استان لرستان	۴۸۷	۶۲۶	۷۶	۱,۱۸۹
۲۷	استان مازندران	۱,۲۷۷	۱,۶۰۶	۳۶۷	۳,۲۵۲
۲۸	استان مرکزی	۳,۳۹۲	۱,۰۲۹	۱۴۵	۴,۵۶۷

ردیف	اداره کل امور مالیاتی	مالیات بر شرکتها	مالیات بر درآمد	مالیات بر ثروت	مالیات های مستقیم
۲۹	استان هرمزگان	۲,۱۸۸	۱,۰۸۸	۱۳۸	۳,۴۱۵
۳۰	استان همدان	۳۹۰	۷۶۲	۱۶۵	۱,۳۱۸
۳۱	استان یزد	۱,۹۲۵	۷۹۷	۱۲۸	۲,۸۵۱
۳۲	متفرقه	-۱,۰۷۰	۲۵۷.۰۱	-۱۵۱	۳۵
جمع کل کشور		۱۶۹,۷۰۵	۶۲,۶۲۸	۱۵,۸۹۴	۲۴۸,۲۷۷
استان تهران به تفکیک ادارات کل					
۱	مودیان بزرگ مالیاتی	۹۷,۱۴۴	۷,۸۱۵	۴,۱۶۹	۱۰۹,۱۲۹
۲	شرق تهران	۷۷۹	۱,۹۱۱	۸۵۰	۳,۵۴۱
۳	غرب تهران	۲,۶۶۹	۳,۳۶۷	۹۹۶	۷,۰۳۳
۴	مرکز تهران	۳,۳۹۱	۴,۲۲۶	۷۲۸	۸,۳۴۶
۵	شمال تهران	۶,۵۶۶	۴,۰۸۰	۸۸۰	۱۱,۵۲۷
۶	جنوب تهران	۲۱۵	۹۶۰	۵۰۵	۱,۶۸۱
۷	غرب استان تهران (شهریار)	۳۹۳	۶۱۶	۱۵۴	۱,۱۶۴
۸	شرق استان تهران (بومهن)	۲۸۹	۲۱۸	۵۷	۵۶۵
۹	جنوب استان تهران (شهرری)	۱,۱۳۳	۱,۲۰۴	۲۹۲	۲,۶۳۰
۱۰	شمیرانات	۵۴۱	۱,۴۸۲	۱,۵۸۳	۳,۶۰۷
۱۱	مالیات بر ارزش افزوده شهر تهران	-	-	-	-
۱۲	مالیات بر ارزش افزوده استان تهران	-	-	-	-
۱۳	متفرقه تهران	۰	۰	۰	۰
جمع کل استان تهران		۱۱۳,۱۲۴	۲۵,۸۸۴	۱۰,۲۱۸	۱۴۹,۲۲۷

منبع: دفتر حسابداری و وصول مالیات

جدول ۲-۲۱- عملکرد منابع درآمدی مالیات‌های مستقیم ادارات کل امور مالیاتی سال ۱۳۹۲ - میلیارد ریال

ردیف	اداره کل امور مالیاتی	مالیات بر شرکتها	مالیات بر درآمد	مالیات بر ثروت	مالیات‌های مستقیم
۱	استان آذربایجان شرقی	۲,۵۱۱	۲,۴۳۳	۶۱۶	۵,۵۶۰
۲	استان آذربایجان غربی	۸۶۲	۱,۳۴۶	۲۹۲	۲,۵۰۱
۳	استان اردبیل	۳۲۲	۵۶۶	۱۳۳	۱,۰۲۲
۴	استان اصفهان	۱۱,۹۶۱	۴,۹۳۲	۹۱۱	۱۷,۸۰۵
۵	استان البرز	۱,۷۱۶	۲,۰۰۳	۴۸۲	۴,۲۰۲
۶	استان ایلام	۲۰۶	۳۰۵	۱۰۲	۶۱۴
۷	استان بوشهر	۱۰,۲۶۷	۱,۷۰۷	۱۵۴	۱۲,۱۳۰
۸	استان تهران	۱۰۸,۷۹۷	۳۲,۲۴۸	۱۴,۵۸۲	۱۵۵,۶۲۸
۹	استان چهارمحال و بختیاری	۳۱۹	۴۲۶	۳۷	۷۸۳
۱۰	استان خراسان جنوبی	۲۴۵	۳۴۵	۳۴	۶۲۵
۱۱	استان خراسان رضوی	۳,۸۶۶	۳,۷۴۷	۱,۰۲۰	۸,۶۳۴
۱۲	استان خراسان شمالی	۷۲۷	۳۷۸	۵۴	۱,۱۶۰
۱۳	استان خوزستان	۸,۱۱۵	۴,۱۵۶	۳۴۹	۱۲,۶۲۲
۱۴	استان زنجان	۱,۰۲۳	۶۵۲	۱۴۴	۱,۸۲۰
۱۵	استان سمنان	۶۸۹	۵۷۶	۸۸	۱,۳۵۵
۱۶	استان سیستان و بلوچستان	۳۰۱	۹۴۱	۴۶	۱,۲۸۸
۱۷	استان فارس	۴,۶۴۱	۲,۷۶۴	۳۸۸	۷,۷۹۵
۱۸	استان قزوین	۱,۵۳۱	۹۵۵	۱۴۵	۲,۶۳۲
۱۹	استان قم	۵۵۰	۷۴۳	۱۴۱	۱,۴۳۵
۲۰	استان کردستان	۵۵۶	۶۰۳	۹۷	۱,۲۵۸
۲۱	استان کرمان	۵,۹۱۷	۲,۱۶۷	۱۸۳	۸,۲۶۷
۲۲	استان کرمانشاه	۷۱۳	۸۵۷	۱۸۴	۱,۷۵۶
۲۳	استان کهگیلویه و بویراحمد	۲۶۱	۳۹۱	۲۶	۶۷۹
۲۴	استان گلستان	۳۰۳	۶۵۸	۱۴۶	۱,۱۰۹
۲۵	استان گیلان	۱,۰۲۵	۱,۳۱۴	۳۷۲	۲,۷۱۱
۲۶	استان لرستان	۴۹۰	۷۲۰	۱۰۳	۱,۳۱۳
۲۷	استان مازندران	۱,۵۴۳	۱,۹۴۹	۳۹۸	۳,۸۹۱
۲۸	استان مرکزی	۵,۳۶۴	۱,۱۸۱	۱۴۵	۶,۶۹۱
۲۹	استان هرمزگان	۳,۴۴۶	۱,۳۸۷	۲۴۸	۵,۰۸۲

ردیف	اداره کل امور مالیاتی	مالیات بر شرکتهای	مالیات بر درآمد	مالیات بر ثروت	مالیات های مستقیم
۳۰	استان همدان	۴۶۲	۸۶۰	۱۸۸	۱,۵۱۱
۳۱	استان یزد	۲,۷۴۲	۱,۱۴۹	۲۱۳	۴,۱۰۵
۳۲	متفرقه	-۱,۵۱۷	۱,۵۹۳	-۱۹۰	-۱۱۴
جمع کل کشور					
استان تهران به تفکیک ادارات کل					
۱	مودیان بزرگ مالیاتی	۸۷,۶۴۵	۱۱,۴۲۰	۷,۲۳۱	۱۰۶,۲۹۶
۲	شرق تهران	۱,۱۴۶	۲,۲۱۲	۹۱۱	۴,۲۷۰
۳	غرب تهران	۳,۰۰۰	۳,۷۸۹	۹۴۹	۷,۷۴۰
۴	مرکز تهران	۴,۳۱۷	۴,۹۳۹	۸۸۷	۱۰,۱۴۴
۵	شمال تهران	۸,۲۰۳	۴,۸۱۶	۱,۰۹۱	۱۴,۱۱۱
۶	جنوب تهران	۴۹۰	۱,۲۱۰	۵۰۹	۲,۲۱۰
۷	غرب استان تهران (شهریار)	۷۰۶	۷۲۸	۱۸۰	۱,۶۱۵
۸	شرق استان تهران (بومهن)	۴۳۱	۳۰۸	۵۶	۷۹۶
۹	جنوب استان تهران (شهرری)	۱,۹۶۹	۱,۴۴۳	۳۰۸	۳,۷۲۱
۱۰	شمیرانات	۸۸۶	۱,۳۷۸	۲,۴۵۵	۴,۷۲۱
۱۱	مالیات بر ارزش افزوده شهر تهران	-	-	-	-
۱۲	مالیات بر ارزش افزوده استان تهران	-	-	-	-
۱۳	متفرقه تهران	-	-	-	-
جمع کل استان تهران					
		۱۰۸,۷۹۷	۳۲,۲۴۸	۱۴,۵۸۲	۱۵۵,۶۲۸

منبع: دفتر حسابداری و وصول مالیات

جدول ۲-۲۲- عملکرد منابع درآمدی مالیات‌های مستقیم ادارات کل امور مالیاتی سال ۱۳۹۳ - میلیارد ریال

ردیف	اداره کل امور مالیاتی	مالیات بر شرکتها	مالیات بر درآمد	مالیات بر ثروت	مالیات های مستقیم
۱	استان آذربایجان شرقی	۴,۶۱۱	۳,۲۰۷	۶۵۵	۸,۴۷۴
۲	استان آذربایجان غربی	۱,۴۴۴	۱,۷۳۸	۳۳۲	۳,۵۱۵
۳	استان اردبیل	۴۹۹	۷۳۴	۱۶۰	۱,۳۹۴
۴	استان اصفهان	۱۷,۷۱۱	۶,۰۷۱	۹۷۸	۲۴,۷۶۱
۵	استان البرز	۲,۲۹۴	۲,۴۹۵	۵۳۷	۵,۳۲۷
۶	استان ایلام	۴۸۲	۴۱۴	۶۷	۹۶۴
۷	استان بوشهر	۱۴,۰۹۴	۲,۱۸۹	۳۴۸	۱۶,۶۳۲
۸	استان تهران	۱۲۳,۲۵۲	۳۸,۹۹۱	۱۶,۹۰۷	۱۷۹,۱۵۱
۹	استان چهارمحال وبختیاری	۴۱۹	۵۴۲	۵۸	۱,۰۲۰
۱۰	استان خراسان جنوبی	۴۶۷	۴۵۲	۴۳	۹۶۳
۱۱	استان خراسان رضوی	۶,۷۶۰	۴,۴۰۵	۱,۱۷۲	۱۲,۳۳۸
۱۲	استان خراسان شمالی	۱,۲۰۴	۴۷۸	۵۶	۱,۷۳۸
۱۳	استان خوزستان	۱۲,۰۰۷	۵,۰۸۱	۳۵۸	۱۷,۴۴۷
۱۴	استان زنجان	۱,۵۲۴	۸۶۴	۱۶۲	۲,۵۵۲
۱۵	استان سمنان	۹۲۷	۷۰۳	۱۰۰	۱,۷۳۱
۱۶	استان سیستان و بلوچستان	۷۰۲	۱,۲۰۴	۵۴	۱,۹۶۲
۱۷	استان فارس	۵,۳۱۵	۳,۸۷۶	۵۱۳	۹,۷۰۵
۱۸	استان قزوین	۲,۵۴۷	۱,۱۲۸	۱۴۸	۳,۸۲۴
۱۹	استان قم	۷۹۰	۹۶۸	۱۵۴	۱,۹۱۳
۲۰	استان کردستان	۸۶۹	۸۳۰	۱۲۷	۱,۸۲۷
۲۱	استان کرمان	۶,۴۱۱	۳,۱۰۱	۲۲۶	۹,۷۳۹
۲۲	استان کرمانشاه	۱,۳۱۱	۱,۱۴۹	۲۱۷	۲,۶۷۸
۲۳	استان کهگیلویه وبویراحمد	۴۶۲	۵۳۹	۲۸	۱,۰۳۰
۲۴	استان گلستان	۵۷۸	۸۹۰	۱۶۰	۱,۶۲۹
۲۵	استان گیلان	۱,۹۱۰	۱,۶۹۰	۴۱۶	۴,۰۱۸
۲۶	استان لرستان	۸۷۴	۸۶۶	۱۱۶	۱,۸۵۶
۲۷	استان مازندران	۲,۵۲۲	۲,۴۶۱	۴۵۷	۵,۴۴۲
۲۸	استان مرکزی	۵,۸۸۰	۱,۶۵۴	۱۹۳	۷,۷۲۸
۲۹	استان هرمزگان	۸,۴۴۳	۱,۵۹۴	۱۷۹	۱۰,۲۱۸

ردیف	اداره کل امور مالیاتی	مالیات بر شرکتها	مالیات بر درآمد	مالیات بر ثروت	مالیات های مستقیم
۳۰	استان همدان	۸۴۴	۱,۱۳۲	۱۹۵	۲,۱۷۳
۳۱	استان یزد	۴,۹۴۵	۱,۲۸۸	۲۲۸	۶,۴۶۲
۳۲	متفرقه	-۲,۰۷۳	۱,۲۸۸	-۲۴۵	-۱,۰۳۰
	جمع کل کشور	۲۳۰,۰۴۰	۹۴,۰۳۷	۲۵,۱۱۴	۳۴۹,۱۹۲
استان تهران به تفکیک ادارات کل					
۱	مودیان بزرگ مالیاتی	۹۰,۳۴۵	۱۴,۵۰۰	۸,۲۱۶	۱۱۳,۰۶۳
۲	شرق تهران	۱,۹۰۹	۲,۱۹۰	۱,۴۹۴	۵,۵۹۳
۳	غرب تهران	۴,۶۲۹	۴,۲۳۷	۱,۱۷۰	۱۰,۰۳۷
۴	مرکز تهران	۶,۸۶۹	۶,۳۳۲	۱,۰۵۷	۱۴,۲۶۰
۵	شمال تهران	۱۱,۵۳۱	۵,۴۰۲	۱,۳۶۹	۱۸,۳۰۳
۶	جنوب تهران	۷۶۰	۱,۵۳۴	۶۲۵	۲,۹۲۰
۷	غرب استان تهران(شهریار)	۱,۱۸۶	۹۲۰	۲۵۶	۲,۳۶۳
۸	شرق استان تهران(بومهن)	۷۳۶	۳۷۹	۶۳	۱,۱۷۹
۹	جنوب استان تهران(شهرری)	۲,۹۰۹	۱,۷۷۲	۴۱۷	۵,۰۹۹
۱۰	شمیرانات	۲,۵۸۱	۱,۷۲۰	۲,۲۳۵	۶,۵۳۷
۱۱	مالیات بر ارزش افزوده شهر تهران	-	-	-	-
۱۲	مالیات بر ارزش افزوده استان تهران	-	-	-	-
۱۳	متفرقه تهران	-۲۰۷	-	-	-۲۰۷
	جمع کل استان تهران	۱۲۳,۲۵۲	۳۸,۹۹۱	۱۶,۹۰۷	۱۷۹,۱۵۱

منبع: دفتر حسابداری و وصول مالیات

جدول ۲-۲۳- عملکرد منابع درآمدی مالیات‌های مستقیم ادارات کل امور مالیاتی سال ۱۳۹۴- میلیارد ریال

ردیف	اداره کل امور مالیاتی	مالیات بر شرکتها	مالیات بر درآمد	مالیات بر ثروت	مالیات‌های مستقیم
۱	استان آذربایجان شرقی	۵,۱۱۱	۴,۱۰۰	۷۰۱	۹,۹۱۳
۲	استان آذربایجان غربی	۱,۳۴۲	۲,۲۶۰	۳۶۳	۳,۹۶۶
۳	استان اردبیل	۴۱۳	۹۹۹	۱۶۰	۱,۵۷۳
۴	استان اصفهان	۱۲,۸۹۹	۷,۵۴۷	۱,۰۰۴	۲۱,۴۵۱
۵	استان البرز	۲,۷۵۹	۲,۹۸۳	۵۳۶	۶,۲۷۹
۶	استان ایلام	۳۹۶	۵۴۰	۶۲	۱,۰۰۰
۷	استان بوشهر	۱۱,۵۰۱	۲,۹۳۴	۱۴۲	۱۴,۵۷۸
۸	استان تهران	۱۷۶,۰۰۳	۴۶,۹۲۸	۱۵,۷۷۷	۲۳۸,۷۰۹
۹	استان چهارمحال و بختیاری	۳۸۱	۷۵۵	۴۷	۱,۱۸۴
۱۰	استان خراسان جنوبی	۵۴۰	۶۳۴	۴۶	۱,۲۲۱
۱۱	استان خراسان رضوی	۵,۲۹۶	۶,۰۴۶	۱,۳۳۱	۱۲,۶۷۴
۱۲	استان خراسان شمالی	۱,۰۰۲	۶۵۱	۵۱	۱,۷۰۵
۱۳	استان خوزستان	۱۴,۶۳۲	۶,۲۶۰	۲۹۸	۲۱,۱۹۱
۱۴	استان زنجان	۱,۳۹۱	۱,۱۵۵	۲۰۰	۲,۷۴۸
۱۵	استان سمنان	۷۹۶	۹۳۴	۱۱۳	۱,۸۴۳
۱۶	استان سیستان و بلوچستان	۶۶۸	۱,۴۲۸	۵۹	۲,۱۵۶
۱۷	استان فارس	۴,۱۷۴	۵,۰۳۸	۵۴۱	۹,۷۵۵
۱۸	استان قزوین	۲,۸۶۵	۱,۴۷۰	۱۸۹	۴,۵۲۵
۱۹	استان قم	۷۱۷	۱,۳۱۶	۱۸۵	۲,۲۱۹
۲۰	استان کردستان	۷۵۷	۱,۱۳۲	۱۲۶	۲,۰۱۷
۲۱	استان کرمان	۶,۰۴۱	۳,۴۶۱	۲۰۱	۹,۷۰۵
۲۲	استان کرمانشاه	۱,۵۱۷	۱,۶۴۷	۱۹۸	۳,۳۶۳
۲۳	استان کهگیلویه و بویراحمد	۴۰۹	۷۷۴	۳۶	۱,۲۲۰
۲۴	استان گلستان	۷۲۸	۱,۲۰۹	۱۴۷	۲,۰۸۶
۲۵	استان گیلان	۱,۳۳۶	۲,۱۹۸	۴۱۷	۳,۹۵۲
۲۶	استان لرستان	۶۳۴	۱,۱۶۳	۱۰۹	۱,۹۰۸
۲۷	استان مازندران	۲,۰۴۳	۳,۱۵۳	۴۸۲	۵,۶۸۰
۲۸	استان مرکزی	۸,۰۵۹	۱,۹۵۱	۲۱۳	۱۰,۲۲۴

ردیف	اداره کل امور مالیاتی	مالیات بر شرکتها	مالیات بر درآمد	مالیات بر ثروت	مالیات های مستقیم
۲۹	استان هرمزگان	۱۲,۰۹۱	۲,۰۹۴	۱۹۳	۱۴,۳۸۰
۳۰	استان همدان	۶۱۷	۱,۵۳۱,۲۵۲	۲۰۸	۲,۳۵۷
۳۱	استان یزد	۳,۷۰۹	۱,۶۵۳	۲۰۷	۵,۵۷۰
۳۲	متفرقه	-۱,۸۹۷	۱,۸۵۰	-۲۰۶	-۲۵۳
جمع کل کشور					
استان تهران به تفکیک ادارات کل					
۱	مودیان بزرگ مالیاتی	۱۴۱,۳۰۳	۱۵,۴۹۹	۷,۳۹۲	۱۶۴,۱۹۵
۲	شرق تهران	۱,۸۰۵	۳,۱۷۹	۱,۱۵۷	۶,۱۴۲
۳	غرب تهران	۵,۴۳۵	۵,۰۸۹	۱,۴۰۰	۱۱,۹۲۴
۴	مرکز تهران	۶,۱۵۴	۷,۸۳۹	۱,۰۹۲	۱۵,۰۸۶
۵	شمال تهران	۱۵,۰۷۹	۷,۲۵۲	۱,۸۷۸	۲۴,۲۱۰
۶	جنوب تهران	۵۱۰	۲,۰۲۹	۵۹۶	۳,۱۳۷
۷	غرب استان تهران (شهریار)	۸۸۷	۱,۳۴۱	۲۴۲	۲,۴۷۱
۸	شرق استان تهران (بومهن)	۷۲۷	۵۱۰	۸۴	۱,۳۲۲
۹	جنوب استان تهران (شهرری)	۳,۰۰۰	۱,۹۹۳	۳۷۸	۵,۳۷۲
۱۰	شمیرانات	۱,۰۹۸	۲,۱۹۲	۱,۵۵۴	۴,۸۴۵
۱۱	مالیات بر ارزش افزوده شهر تهران	-	-	-	-
۱۲	مالیات بر ارزش افزوده استان تهران	-	-	-	-
۱۳	متفرقه تهران	-	-	-	-
جمع کل استان تهران					
		۱۷۶,۰۰۳	۴۶,۹۲۸	۱۵,۷۷۷	۲۳۸,۷۰۹

منبع: دفتر حسابداری و وصول مالیات

در سال ۹۴، مالیات بر شرکتها بیشترین مقدار درآمدی را در بین دیگر منابع مالیات های مستقیم دارد و نسبت به سال ۹۳ با افزایش ۱۶ درصدی به ۲۷۸,۹۴۷ میلیارد ریال رسیده است. در این سال نیز استان تهران بیشترین مقدار دریافتی مالیات های مستقیم را در بین استان های کشور دارد، بطوری که ۵۶/۷۱ درصد کل مالیات های مستقیم کل کشور را تأمین می کند.

جدول ۲-۲۴- عملکرد منابع درآمدی مالیات‌های مستقیم ادارات کل امور مالیاتی سال ۱۳۹۵ - میلیارد ریال

ردیف	اداره کل امور مالیاتی	مالیات بر شرکتها	مالیات بر درآمد	مالیات بر ثروت	مالیات‌های مستقیم
۱	استان آذربایجان شرقی	۵,۳۲۹	۵,۱۶۱	۸۵۱	۱۱,۳۴۷
۲	استان آذربایجان غربی	۱,۴۳۵	۲,۸۷۵	۳۹۶	۴,۷۱۴
۳	استان اردبیل	۳۴۷	۱,۲۲۲	۱۷۰	۱,۷۵۸
۴	استان اصفهان	۱۴,۹۰۱	۸,۵۶۹	۱,۰۷۰	۲۵,۵۲۵
۵	استان البرز	۲,۹۲۳	۳,۶۷۶	۷۹۳	۷,۴۰۲
۶	استان ایلام	۲۵۷	۶۶۳	۵۹	۹۸۱
۷	استان بوشهر	۱۰	۳,۵۱۶	۱۲۹	۱۴,۳۳۸
۸	استان تهران	۲۰۹,۵۹۵	۶۱,۲۶۴	۲۱,۰۷۸	۲۸۷,۰۸۸
۹	استان چهارمحال و بختیاری	۳۲۹	۹۶۵	۶۴	۱,۳۵۹
۱۰	استان خراسان جنوبی	۷۲۱	۷۷۷	۶۱	۱,۵۶۰
۱۱	استان خراسان رضوی	۵,۸۵۹	۷,۳۸۳	۱,۱۶۶	۱۴,۴۵۵
۱۲	استان خراسان شمالی	۷۷۸	۸۱۲	۷۲	۱,۶۶۳
۱۳	استان خوزستان	۱۳,۳۹۵	۸,۰۳۷	۴۹۵	۲۲,۵۶۴
۱۴	استان زنجان	۱,۶۹۸	۱,۳۵۶	۱۸۹	۳,۲۴۹
۱۵	استان سمنان	۸۲۰	۱,۱۰۴	۱۳۶	۲,۰۶۰
۱۶	استان سیستان و بلوچستان	۶۳۴	۱,۷۳۲	۸۴	۲,۴۵۳
۱۷	استان فارس	۳,۵۰۵	۶,۵۲۴	۷۴۹	۱۰,۷۸۳
۱۸	استان قزوین	۳,۳۴۶	۱,۹۶۰	۲۸۸	۵,۵۹۷
۱۹	استان قم	۱,۰۴۸	۱,۵۹۸	۲۱۱	۲,۸۶۱
۲۰	استان کردستان	۶۳۳	۱,۳۰۷	۱۱۹	۲,۰۷۳
۲۱	استان کرمان	۷,۵۲۱	۴,۶۰۱	۲۷۷	۱۲,۴۰۲
۲۲	استان کرمانشاه	۱,۵۹۷	۱,۹۳۰	۲۳۱	۳,۷۶۲
۲۳	استان کهگیلویه و بویراحمد	۵۳۹	۸۹۹	۳۷	۱,۴۷۷
۲۴	استان گلستان	۸۷۳	۱,۳۹۱	۱۶۹	۲,۸۸۹
۲۵	استان گیلان	۱,۷۶۰	۲,۵۵۴	۴۷۳	۴,۹۴۵
۲۶	استان لرستان	۴۴۸	۱,۵۱۶	۱۰۶	۲,۰۷۲
۲۷	استان مازندران	۲,۱۳۵	۳,۹۶۱	۵۸۸	۶,۶۹۲
۲۸	استان مرکزی	۸,۴۱۹	۲,۴۶۹	۲۶۶	۱۱,۹۷۷

ردیف	اداره کل امور مالیاتی	مالیات بر شرکتها	مالیات بر درآمد	مالیات بر ثروت	مالیات‌های مستقیم
۲۹	استان هرمزگان	۹,۹۱۲	۲,۸۳۹	۱۷۸	۱۳,۲۶۰
۳۰	استان همدان	۵۲۰	۱,۷۵۰	۲۳۵	۲,۵۰۷
۳۱	استان یزد	۵,۶۶۶	۲,۰۵۱	۲۲۵	۷,۹۴۷
۳۲	متفرقه	-۴,۴۴۰	۳,۳۸۸	-۲۳۸	-۱,۲۷۳
	جمع کل کشور	۳۱۳,۲۱۱	۱۴۹,۸۶۵	۲۶,۹۸۷	۴۹۷,۱۶۳
استان تهران به تفکیک ادارات کل					
۱	مودیان بزرگ مالیاتی	۱۶۷,۶۶۰	۱۹,۲۵۱	۶,۱۶۳	۱۹۲,۵۸۳
۲	شرق تهران	۱,۷۶۷	۴,۳۳۲	۱,۷۶۲	۷,۷۸۹
۳	غرب تهران	۶,۳۷۲	۶,۴۴۳	۱,۷۵۳	۱۴,۴۵۱
۴	مرکز تهران	۱۰,۶۵۶	۱۰,۲۷۵	۱,۱۷۰	۲۱,۹۷۲
۵	شمال تهران	۱۵,۴۸۰	۱۰,۹۸۵	۲,۷۳۷	۲۸,۹۰۴
۶	جنوب تهران	۶۰۱	۲,۶۵۰	۸۲۹	۴,۰۷۸
۷	غرب استان تهران (شهریار)	۱,۱۰۲	۱,۶۵۱	۳۸۸	۳,۱۴۴
۸	شرق استان تهران (بومهن)	۷۹۶	۶۸۶	۱۷۴	۱,۶۵۳
۹	جنوب استان تهران (شهرری)	۳,۷۵۸	۲,۳۶۷	۶۴۲	۶,۷۴۸
۱۰	شمیرانات	۱,۳۹۸	۲,۶۱۹	۱,۷۰۰	۵,۷۶۲
۱۱	مالیات بر ارزش افزوده شهر تهران	-	-	-	-
۱۲	مالیات بر ارزش افزوده استان تهران	-	-	-	-
۱۳	متفرقه تهران	-	-	-	-
	جمع کل استان تهران	۲۰۹,۵۹۵	۶۱,۲۶۴	۲۱,۰۷۸	۲۸۷,۰۸۸

منبع: دفتر حسابداری و وصول مالیات

در سال ۹۵ نسبت به سال ۹۴، مالیات بر شرکت‌ها، مالیات بر درآمد و مالیات بر ثروت به ترتیب دارای رشدی برابر با ۱۲/۲۸، ۲۷/۲۰ و ۱۱/۷۳ بوده اند. همچنین درآمدهای مستقیم در این سال نسبت به سال ۹۴ با ۱۸/۱۱ درصد رشد برابر با ۴۹۷,۱۶۳ میلیارد ریال شده است. که حاکی از افزایش درآمدهای مستقیم نسبت به سال گذشته است. در این سال نیز استان تهران در رتبه اول در دریافت درآمد مالیات‌های مستقیم قرار دارد.

جدول ۲-۲۵- عملکرد منابع درآمدی مالیات‌های مستقیم ادارات کل امور مالیاتی سال ۱۳۹۶ - میلیارد ریال

ردیف	اداره کل امور مالیاتی	مالیات بر شرکتها	مالیات بر درآمد	مالیات بر ثروت	مالیات‌های مستقیم
۱	آذربایجان شرقی	۵,۱۱۰	۵,۱۵۰	۹۵۴	۱۱,۲۱۳
۲	آذربایجان غربی	۲,۱۷۶	۲,۵۷۰	۳۷۶	۵,۱۲۱
۳	اردبیل	۳۲۳	۱,۲۳۳	۲۱۴	۱,۷۷۰
۴	اصفهان	۱۷,۶۵۵	۹,۱۳۳	۱,۲۳۷	۲۸,۰۲۵
۵	البرز	۴,۰۶۴	۳,۹۶۶	۹۵۷	۸,۹۸۷
۶	ایلام	۱۶۲	۶۲۶	۵۴	۸۴۳
۷	بوشهر	۹,۷۲۳	۳,۳۹۳	۱۹۵	۱۳,۳۱۰
۸	چهارمحال و بختیاری	۵۴۲	۹۷۲	۶۴	۱,۵۷۸
۹	خراسان جنوبی	۷۱۶	۷۱۶	۵۳	۱,۴۸۵
۱۰	خراسان رضوی	۵,۸۸۴	۷,۰۳۲	۱,۲۱۹	۱۴,۱۳۴
۱۱	خراسان شمالی	۷۱۴	۷۶۹	۸۰	۱,۵۶۳
۱۲	خوزستان	۱۵,۰۱۲	۸,۲۴۸	۵۷۳	۲۳,۸۳۳
۱۳	زنجان	۱,۹۷۸	۱,۳۴۲	۱۹۴	۳,۵۱۴
۱۴	سمنان	۱,۰۵۳	۱,۰۶۸	۱۳۹	۲,۲۶۰
۱۵	سیستان و بلوچستان	۷۴۲	۱,۷۰۶	۱۰۳	۲,۵۵۱
۱۶	فارس	۳,۸۴۲	۶,۳۶۰	۷۵۴	۱۰,۹۵۷
۱۷	قزوین	۳,۹۵۰	۱,۸۵۳	۲۷۵	۶,۰۷۸
۱۸	قم	۸۵۴	۱,۶۲۰	۲۹۳	۲,۷۶۷
۱۹	کردستان	۸۴۲	۱,۲۷۳	۱۳۴	۲,۲۴۹
۲۰	کرمان	۸,۴۱۵	۴,۱۵۶	۳۱۳	۱۲,۸۸۳
۲۱	کرمانشاه	۸۸۹	۱,۹۴۵	۲۴۳	۳,۰۷۷
۲۲	کهگیلویه و بویراحمد	۴۲۵	۸۷۳	۴۷	۱,۳۴۵
۲۳	گلستان	۷۱۴	۱,۴۸۹	۲۰۳	۲,۴۰۵
۲۴	گیلان	۱,۷۰۳	۲,۴۲۵	۵۱۱	۴,۶۳۹
۲۵	لرستان	۷۱۲	۱,۳۲۷	۱۳۳	۲,۱۷۲
۲۶	مازندران	۲,۶۵۷	۳,۸۴۶	۷۹۱	۷,۲۹۴
۲۷	مرکزی	۱۲,۰۴۲	۲,۴۱۵	۳۳۲	۱۴,۷۸۹
۲۸	هرمزگان	۱۰,۵۳۰	۲,۷۰۲	۳۷۳	۱۳,۶۰۵
۲۹	همدان	۷۹۴	۱,۸۶۹	۲۴۹	۲,۹۱۲

ردیف	اداره کل امور مالیاتی	مالیات بر شرکتها	مالیات بر درآمد	مالیات بر ثروت	مالیات های مستقیم
۳۰	یزد	۷,۰۵۳	۲,۰۷۲	۲۴۶	۹,۳۷۰
۳۱	مودیان بزرگ	۲۲۶,۶۴۶	۲۰,۸۰۱	۵,۴۵۶	۲۵۲,۹۰۴
۳۲	شرق تهران	۱,۸۶۶	۵,۶۴۵	۲,۰۰۶	۹,۵۱۷
۳۳	غرب تهران	۴,۵۷۷	۸,۰۰۲	۲,۱۳۲	۱۴,۷۱۱
۳۴	مرکز تهران	۳,۷۸۵	۱۲,۱۱۴	۱,۴۰۱	۱۷,۳۰۰
۳۵	شمال تهران	۱۰,۹۸۷	۱۳,۴۲۷	۲,۳۰۵	۲۶,۷۱۹
۳۶	جنوب تهران	۴۱۶	۳,۸۵۷	۱,۰۱۲	۵,۲۸۴
۳۷	غرب استان تهران (شهریار)	۱,۶۰۱	۱,۸۳۴	۵۳۳	۳,۹۶۷
۳۸	شرق استان تهران (بومهن)	۸۳۲	۹۲۶	۱۸۴	۱,۹۴۲
۳۹	شمیرانات	۱,۱۱۱	۳,۳۱۰	۱,۷۹۷	۶,۲۱۷
۴۰	جنوب استان تهران (شهرری)	۴,۱۰۵	۳,۲۵۸	۶۷۴	۸,۰۳۸
	جمع ادارات مالیاتی تهران	۲۵۵,۹۲۵	۷۳,۱۷۳	۱۷,۵۰۱	۳۴۶,۵۹۹
	جمع استانها	۱۲۱,۲۷۵	۸۴,۱۴۶	۱۱,۳۰۷	۲۱۶,۷۲۸
	متفرقه	-۳,۳۲۰	-۲,۵۸۰	-۱۴۳	-۶,۰۴۲
	جمع کل	۳۷۳,۸۸۰	۱۵۴,۷۳۹	۲۸,۶۶۵	۵۵۷,۲۸۴

منبع: دفتر حسابداری و وصول مالیات

در سال ۹۶ نسبت به سال ۹۵، مالیات بر شرکتها، مالیات بر درآمد و مالیات بر ثروت به ترتیب دارای رشدی برابر با ۱۹/۳۷، ۳/۲۵ و ۶/۲۱ بوده اند. همچنین درآمدهای مستقیم در این سال نسبت به سال ۹۵ با ۱۲/۰۹ درصد رشد برابر با ۵۵۷,۲۸۴ میلیارد ریال شده است. که حاکی از افزایش درآمدهای مستقیم نسبت به سال گذشته است. در این سال نیز استان تهران در رتبه اول در دریافت درآمد مالیات های مستقیم قرار دارد.

جدول ۲-۲۶- عملکرد منابع درآمدی مالیات‌های مستقیم ادارات کل امور مالیاتی سال ۱۳۹۷ - میلیارد ریال

ردیف	اداره کل امور مالیاتی	مالیات بر شرکتها	مالیات بر درآمد	مالیات بر ثروت	مالیات‌های مستقیم
۱	آذربایجان شرقی	۶,۹۴۵	۵,۶۲۰	۱,۱۷۷	۱۳,۷۴۳
۲	آذربایجان غربی	۱,۵۷۹	۲,۹۷۹	۵۰۱	۵,۰۶۰
۳	اردبیل	۴۴۴	۱,۳۸۷	۲۹۵	۲,۱۲۶
۴	اصفهان	۲۳,۹۹۴	۹,۶۲۰	۱,۴۸۹	۳۵,۱۰۳
۵	البرز	۴,۲۴۶	۴,۴۹۹	۱,۲۹۳	۱۰,۰۳۸
۶	ایلام	۴۲۹	۷۳۵	۴۹	۱,۲۱۴
۷	بوشهر	۱۰,۱۵۳	۴,۳۱۱	۱۷۷	۱۴,۶۴۱
۸	چهارمحال و بختیاری	۵۷۹	۱,۱۴۸	۱۱۶	۱,۸۴۳
۹	خراسان جنوبی	۵۵۳	۸۳۲	۸۲	۱,۴۶۷
۱۰	خراسان رضوی	۷,۱۹۳	۸,۱۲۴	۱,۶۴۳	۱۶,۹۵۹
۱۱	خراسان شمالی	۷۹۱	۸۶۰	۱۱۴	۱,۷۶۵
۱۲	خوزستان	۱۴,۸۵۷	۸,۳۰۲	۸۰۲	۲۳,۹۶۱
۱۳	زنجان	۲,۲۷۲	۱,۵۸۸	۲۵۷	۴,۱۱۷
۱۴	سمنان	۱,۰۶۱	۱,۱۹۸	۲۳۷	۲,۴۹۶
۱۵	سیستان و بلوچستان	۶۶۳	۱,۹۰۴	۱۴۰	۲,۷۰۷
۱۶	فارس	۴,۷۰۶	۶,۵۶۸	۱,۱۴۳	۱۲,۴۱۸
۱۷	قزوین	۳,۸۵۶	۲,۱۷۱	۳۷۱	۶,۳۹۷
۱۸	قم	۹۷۱	۱,۹۳۸	۳۱۰	۳,۲۱۹
۱۹	کردستان	۵۹۹	۱,۳۱۱	۲۱۲	۲,۱۲۲
۲۰	کرمان	۹,۲۵۷	۵,۱۷۰	۳۸۵	۱۴,۸۱۲
۲۱	کرمانشاه	۸۱۴	۲,۰۶۸	۳۳۳	۳,۲۱۵
۲۲	کهگیلویه و بویراحمد	۳۶۵	۹۵۱	۶۹	۱,۳۸۴
۲۳	گلستان	۶۸۹	۱,۵۹۴	۲۶۳	۲,۵۴۶
۲۴	گیلان	۲,۰۱۹	۲,۷۰۵	۸۲۰	۵,۵۴۴
۲۵	لرستان	۷۰۵	۱,۴۲۸	۱۳۹	۲,۲۷۳
۲۶	مازندران	۲,۴۴۱	۴,۳۰۳	۱,۱۱۹	۷,۸۶۳
۲۷	مرکزی	۱۲,۵۸۹	۲,۷۱۶	۶۰۱	۱۵,۹۰۶
۲۸	هرمزگان	۱۲,۸۳۲	۳,۶۴۰	۳۶۸	۱۶,۸۳۹
۲۹	همدان	۹۶۷	۲,۰۶۴	۳۶۰	۳,۳۹۰

ردیف	اداره کل امور مالیاتی	مالیات بر شرکتها	مالیات بر درآمد	مالیات بر ثروت	مالیات‌های مستقیم
۳۰	یزد	۶,۰۰۴	۲,۳۹۹	۳۸۳	۸,۷۸۶
۳۱	مودیان بزرگ	۲۴۷,۴۲۴	۳۴,۲۹۸	۶,۹۷۱	۲۸۸,۶۹۳
۳۲	شرق تهران	۲,۰۰۹	۷,۱۴۸	۲,۰۸۷	۱۱,۲۴۴
۳۳	غرب تهران	۵,۶۹۰	۱۰,۱۸۳	۲,۵۷۵	۱۸,۴۴۸
۳۴	مرکز تهران	۴,۹۰۱	۱۳,۷۸۰	۱,۸۰۸	۲۰,۴۸۹
۳۵	شمال تهران	۱۳,۷۹۷	۱۶,۷۵۳	۲,۶۸۲	۳۳,۲۳۲
۳۶	جنوب تهران	۴۰۷	۴,۷۲۹	۹۷۶	۶,۱۱۲
۳۷	غرب استان تهران (شهریار)	۱,۳۷۸	۲,۴۷۵	۶۳۸	۴,۴۹۱
۳۸	شرق استان تهران (بومهن)	۸۴۴	۱,۴۴۷	۲۷۱	۲,۵۶۲
۳۹	شمیرانات	۱,۴۳۰	۳,۷۴۱	۳,۶۳۷	۸,۸۰۸
۴۰	جنوب استان تهران (شهری)	۴,۸۱۱	۳,۵۸۵	۹۸۵	۹,۳۸۱
	جمع ادارات مالیاتی تهران	۲۸۲,۶۹۱	۹۸,۱۳۹	۲۲,۶۳۰	۴۰۳,۴۶۰
	جمع استانها	۱۳۴,۵۷۱	۹۴,۱۳۶	۱۵,۲۴۷	۲۴۳,۹۵۴
	متفرقه	-۹۶۵	-۱,۰۷۵	-۸۲	-۲,۱۲۳
	جمع کل	۴۱۶,۲۹۶	۱۹۱,۲۰۰	۳۷,۷۹۵	۶۴۵,۲۹۲

در سال ۹۷ نسبت به سال ۹۶، مالیات بر شرکتها، مالیات بر درآمد و مالیات بر ثروت به ترتیب دارای رشدی برابر با ۱۱/۳۴، ۲۳/۵۶ و ۳۱/۸۵ بوده اند. همچنین درآمدهای مستقیم در این سال نسبت به سال ۹۶ با ۱۵/۷۹ درصد رشد برابر با ۶۴۵,۲۹۲ میلیارد ریال شده است. که حاکی از افزایش درآمدهای مستقیم نسبت به سال گذشته است. در این سال نیز استان تهران در رتبه اول در دریافت درآمد مالیات‌های مستقیم قرار دارد.

۱۲-۲. عملکرد مالیات‌های غیرمستقیم ادارات کل امور مالیاتی

در این بخش به بررسی درآمد مالیات‌های غیرمستقیم که مجموع مالیات بر کالا و خدمات و مالیات بر ارزش افزوده می‌باشد، پرداخته می‌شود. مالیات‌های غیرمستقیم در سال‌های اخیر بیشتر مورد توجه قرار گرفته است و از مبلغ ۶۰,۱۰۴ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۰ به مبلغ ۲۱۷,۰۲۶ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۳ افزایش یافته است. درآمد مالیات‌های غیرمستقیم در سال‌های ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵ به ترتیب برابر با ۲۴۶,۷۴۷ و ۳۳۸,۰۸۴ میلیارد ریال است که نشان می‌دهد مالیات‌های غیرمستقیم در سال ۱۳۹۵ نسبت به سال ۱۳۹۰ رشدی برابر با ۴۶۲ درصد (بطور متوسط دارای رشدی برابر با ۷۷/۶۶ درصد) و نسبت به سال ۹۴ رشدی برابر با ۳۷ درصد دارد. این درآمد مالیاتی در سال ۹۵ نسبت به ۵ سال گذشته رشد چشم‌گیری داشته است. همانطور که بیان شد مالیات‌های مستقیم بطور متوسط در طی شش سال اخیر دارای رشدی برابر با ۱۷/۸۱ درصد است، لذا بر این اساس اگر مقایسه‌ای بین رشد درآمد مالیات‌های مستقیم و غیرمستقیم در طی شش سال اخیر داشته باشیم متوجه رشد فزاینده درآمد مالیات‌های غیرمستقیم نسبت به درآمد مالیات‌های مستقیم می‌شویم که نشان‌دهنده توجه بیشتر دولت و سازمان امور مالیاتی کشور به مالیات‌های غیرمستقیم دارد. در نهایت جدول فوق نشان می‌دهد که مالیات‌های غیرمستقیم در سال ۱۳۹۶ نسبت به ۱۳۹۵ حدود ۲۰ درصد رشد داشته همچنین عملکرد ۱۳۹۷ نسبت به ۱۳۹۶ رشدی برابر ۱۰/۱ درصد داشته است.

جدول ۲-۲۷- عملکرد مالیات‌های غیر مستقیم ادارات کل امور مالیاتی^۱ - میلیارد ریال

ردیف	اداره کل امور مالیاتی	مالیات‌های غیر مستقیم (مجموع مالیات بر کالا و خدمات و مالیات بر ارزش افزوده)						
		۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱
۱	استان آذربایجان شرقی	۱۱,۲۴۴	۱۰,۸۱	۷,۹۵۸	۶,۲۳۶	۶,۳۱۳	۴,۰۲۹	۲,۲۶۹
۲	استان آذربایجان غربی	۳,۷۲۷	۳,۴۴	۲,۴۴۳	۱,۹۱۲	۱,۷۸۴	۱,۱۸۸	۷۱۳
۳	استان اردبیل	۱,۵۶۴	۱,۳۷	۱,۱۱۵	۸۴۵	۸۱۴	۴۶۷	۲۷۷
۴	استان اصفهان	۳۲,۰۴۲	۲۷,۹۷	۲۷,۱۷۱	۱۹,۱۳۳	۲۲,۰۳۸	۱۶,۰۶۵	۶,۴۵۹
۵	استان البرز	۱۰,۵۵۳	۱۰,۴۳	۸,۴۸۷	۶,۱۵۲	۵,۱۱۹	۲,۶۲۸	۱,۵۳۸
۶	استان ایلام	۷۳۶	۶۲۰	۴۷۴	۳۵۲	۲۹۵	۱۹۶	۱۱۵
۷	استان بوشهر	۱۱,۹۶۰	۱۰,۰۲	۹,۲۹۲	۷,۶۶۲	۴,۲۳۵	۲,۳۲۸	۹۸۸
۸	استان تهران	۲۳۶,۲۴۱	۱۹۷,۰۳۳	۱۵۳,۸۳۳	۱۱۰,۸۷۶	۹۴,۶۳۴	۵۴,۰۷۹	۳۲,۷۷۳
۹	استان چهارمحال و بختیاری	۱,۲۵۸	۹۷۰	۷۶۷	۴۹۵	۵۰۹	۳۶۸	۱۹۱
۱۰	استان خراسان جنوبی	۱,۱۲۸	۹۸۰	۷۴۶	۵۵۲	۵۳۵	۲۹۲	۱۳۸
۱۱	استان خراسان رضوی	۱۱,۳۶۳	۱۲,۰۴۰	۸,۹۱۸	۷,۰۵۵	۶,۴۴۴	۳,۹۲۳	۲,۵۷۵
۱۲	استان خراسان شمالی	۱,۰۵۵	۸۵۰	۶۸۴	۵۵۷	۵۰۱	۲۹۱	۱۵۵
۱۳	استان خوزستان	۳۵,۵۶۶	۲۹,۱۱۰	۲۳,۱۳۰	۲۳,۶۱۰	۱۷,۶۳۳	۱۱,۷۲۷	۴,۷۱۱
۱۴	استان زنجان	۷,۲۴۸	۴,۸۰۰	۳,۱۰۱	۲,۲۹۲	۲,۱۷۸	۱,۲۸۹	۵۵۵
۱۵	استان سمنان	۲,۴۵۹	۲,۲۳۰	۱,۷۷۷	۱,۳۴۴	۱,۲۳۶	۸۵۶	۵۴۰
۱۶	استان سیستان و بلوچستان	۲,۲۷۴	۲,۳۹۰	۱,۵۰۵	۱,۱۹۶	۱,۱۳۵	۹۰۴	۵۱۵
۱۷	استان فارس	۱۰,۹۷۰	۱۰,۵۱۰	۹,۴۴۵	۵,۳۵۶	۵,۵۲۴	۳,۶۶۶	۱,۸۲۲
۱۸	استان قزوین	۶,۴۸۴	۶,۸۱۰	۵,۶۷۵	۴,۲۷۹	۳,۸۰۷	۲,۶۴۸	۱,۵۴۷
۱۹	استان قم	۳,۱۴۳	۲,۹۶۰	۲,۲۶۵	۱,۵۸۴	۱,۵۸۶	۸۸۲	۴۸۴
۲۰	استان کردستان	۱,۶۶۹	۱,۲۹۰	۱,۱۲۵	۷۵۷	۶۱۳	۴۷۰	۳۲۶
۲۱	استان کرمان	۱۵,۶۰۳	۱۴,۱۰۰	۹,۸۵۰	۶,۷۳۸	۶,۴۴۱	۲,۸۵۰	۱,۳۰۸
۲۲	استان کرمانشاه	۳,۲۳۱	۲,۵۵۰	۱,۸۷۱	۱,۳۹۲	۱,۴۳۲	۱,۰۷۶	۵۷۸
۲۳	استان کهگیلویه و بویراحمد	۱,۴۰۸	۱,۲۶۰	۶۳۵	۴۲۳	۳۶۳	۱۹۵	۱۴۸
۲۴	استان گلستان	۱,۷۳۹	۱,۸۲۰	۱,۲۸۰	۹۱۶	۸۴۳	۴۹۸	۲۸۶

^۱ با احتساب ۱۷۲ میلیارد ریال اوراق تسویه برای سال ۱۳۹۵

ردیف	اداره کل امور مالیاتی	مالیات‌های غیرمستقیم (مجموع مالیات بر کالا و خدمات و مالیات بر ارزش افزوده)							
		۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷
۲۵	استان گیلان	۸۶۸	۱,۱۷۲	۲,۰۷۷	۲,۸۳۷	۳,۴۰۳	۴,۰۰۸	۵,۰۳۰	۴,۶۶۴
۲۶	استان لرستان	۱۳۶	۲۷۶	۶۰۶	۶۵۶	۸۰۶	۹۸۰	۱,۵۰۰	۱,۳۹۴
۲۷	استان مازندران	۷۰۸	۱,۵۱۲	۲,۵۰۳	۳۲۰۹	۳,۷۷۲	۴,۶۱۵	۶,۵۱۰	۶,۰۹۶
۲۸	استان مرکزی	۱,۶۸۷	۲,۸۹۴	۷,۵۶۲	۱۲,۰۶۳	۱۵,۰۷۲	۱۶,۷۵۸	۱۵,۷۴۰	۱۶,۰۹۴
۲۹	استان هرمزگان	۲,۴۰۰	۲,۳۰۸	۷,۰۶۲	۹,۷۶۱	۹,۸۷۳	۱۴,۸۷۴	۱۷,۹۶۰	۲۰,۶۱۲
۳۰	استان همدان	۲۱۱	۴۰۳	۸۳۷	۱,۱۳۳	۱,۱۲۸	۱,۵۴۹	۱,۸۳۰	۲,۱۳۲
۳۱	استان یزد	۶۶۰	۱,۲۱۵	۲,۲۴۱	۳,۴۰۸	۳,۴۱۸	۴,۳۲۳	۵,۳۶۰	۶,۸۲۹
۳۲	متفرقه	۱۱,۳۵۲	-۳۲۲	۱۵۰	-۲,۰۶۸	-۲,۴۵۷	۱۰,۲۱۳	-۴۵۰	۵۵۳۷
جمع کل کشور		۶۰,۱۰۴	۷۰,۴۸۵	۱۳۵,۹۶۹	۲۱۷,۰۲۶	۲۴۶,۷۴۷	۳۳۸,۰۸۴	۴۰۵,۸۰۱	۴۴۶,۷۸۴
استان تهران به تفکیک ادارات کل									
۱	مودیان بزرگ	۱۳,۶۷۸	۱۹,۶۲۳	۳۰,۸۷۴	۵۰,۶۰۶	۵۷,۲۷۴	۸۰,۴۹۸	۱۳۱,۲۶۰	۱۳۰,۸۳۵
۲	شرق تهران	-	-	-	-	-	-	-	-
۳	غرب تهران	-	-	-	-	-	-	-	-
۴	مرکز تهران	-	-	-	-	-	-	-	-
۵	شمال تهران	-	-	-	-	-	-	-	-
۶	جنوب تهران	-	-	-	-	-	-	-	-
۷	غرب استان تهران (شهریار)	-	-	-	-	-	-	-	-
۸	شرق استان تهران (بومهن)	-	-	-	-	-	-	-	-
۹	جنوب استان تهران (شهرری)	-	-	-	-	-	-	-	-
۱۰	شمیرانات	-	-	-	-	-	-	-	-
۱۱	ارزش افزوده شهر تهران	۷,۸۳۳	۹,۸۹۳	۱۷,۸۴۵	۳۴,۸۴۸	۴۲,۹۸۶	۵۸,۵۱۲	۵۱۵۶	۵۵,۳۱۶
۱۲	ارزش افزوده استان تهران	۲,۲۳۳	۳,۲۵۶	۵,۳۵۹	۹,۱۷۸	۱۰,۶۱۶	۵۸۱.۱۴	۱۴۲۲	۱۸,۸۵۵
۱۳	متفرقه تهران	-۴	۰	-	-	-	-	-	-
جمع کل استان تهران		۲۳,۷۴۰	۳۲,۷۷۳	۵۴,۰۷۹	۹۴,۶۳۴	۱۱,۰۸۷۶	۱۵۳,۵۹۲	۱۹۷,۰۳۳	۲۳۶,۲۴۱

منبع: دفتر حسابداری و وصول مالیات

۱۲-۳. سهم درآمدهای مالیاتی ادارات کل از کل درآمدهای مستقیم و غیرمستقیم

نسبت درآمد مالیات‌های مستقیم و غیرمستقیم استان‌ها به ترتیب به درآمدهای مستقیم و غیرمستقیم کل کشور، سهم هر یک از استان‌ها را از درآمدهای مالیات‌های مستقیم و غیرمستقیم کل کشور نشان می‌دهد. جدول‌های ۲-۲۸ تا ۲-۳۵، سهم‌های درآمدی مذکور را برای استان‌های کل کشور طی سال‌های ۱۳۹۷-۱۳۹۰ نشان می‌دهد. همانطور که قبلاً نیز بیان گردید تهران در وصول درآمد مالیات‌های مستقیم با میانگین سهمی برابر با ۵۹/۴۳ درصد و میانگین سهم درآمد مالیات‌های غیرمستقیم برابر با ۴۵/۱ درصد طی سال‌های مورد بررسی بالاترین سهم را در بین استان‌های کل کشور دارد. همچنین استان ایلام نیز طی سال‌های اخیر کمترین سهم در وصول مالیات‌های مستقیم (بطور میانگین برابر با ۰/۲۱ درصد) و مالیات‌های غیرمستقیم (بطور میانگین ۰/۱۴ درصد) داشته است.

جدول ۲-۲۸- سهم درآمد مالیات‌های مستقیم و غیرمستقیم ادارات کل امور مالیاتی در سال ۱۳۹۰- میلیارد ریال / درصد

ردیف	اداره کل امور مالیاتی	مالیات‌های مستقیم	مجموع مالیات بر کالا و خدمات و مالیات بر ارزش افزوده	سهم مالیات‌های مستقیم از کل مالیات‌های مستقیم	سهم مالیات‌های غیرمستقیم از کل مالیات‌های غیرمستقیم
۱	استان آذربایجان شرقی	۳,۸۹۳	۱,۳۹۴	۱/۷۶	۲/۳۱
۲	استان آذربایجان غربی	۱,۸۰۶	۳۷۸	۰/۸۱	۰/۶۳
۳	استان اردبیل	۷۴۳	۱۴۶	۰/۳۴	۰/۲۴
۴	استان اصفهان	۱۱,۶۲۱	۴,۹۳۲	۵/۲۷	۸/۲
۵	استان البرز	۳,۰۱۰	۱,۰۶۱	۱/۳۶	۱/۷۷
۶	استان ایلام	۵۷۸	۷۴	۰/۲۶	۰/۱۲
۷	استان بوشهر	۷,۱۰۳	۴۶۵	۳/۲۲	۰/۷۸
۸	استان تهران	۱۳۹,۲۹۶	۲۳,۷۴۰	۶۳/۱۹	۳۹/۵
۹	استان چهارمحال و بختیاری	۵۴۲	۱۳۳	۰/۲۵	۰/۲۲
۱۰	استان خراسان جنوبی	۴۷۸	۸۹	۰/۲۱	۰/۱۵
۱۱	استان خراسان رضوی	۵,۵۰۸	۱,۴۴۷	۲/۵	۲/۴
۱۲	استان خراسان شمالی	۸۴۷	۱۰۱	۰/۳۸	۰/۱۷
۱۳	استان خوزستان	۹,۶۵۹	۳,۱۶۱	۴/۳۸	۵/۲۶
۱۴	استان زنجان	۱,۶۲۱	۲۸۹	۰/۷۳	۰/۴۸
۱۵	استان سمنان	۱,۰۱۳	۳۳۰	۰/۴۵	۰/۵۵
۱۶	استان سیستان و بلوچستان	۱,۰۶۷	۲۲۶	۰/۴۸	۰/۳۸

ردیف	اداره کل امور مالیاتی	مالیات‌های مستقیم	مجموع مالیات بر کالا و خدمات و مالیات بر ارزش افزوده	سهم مالیات‌های مستقیم از کل مالیات‌های مستقیم	سهم مالیات‌های غیرمستقیم از کل مالیات‌های غیرمستقیم
۱۷	استان فارس	۴,۲۸۸	۱,۳۳۷	۱/۹۵	۲/۲۲
۱۸	استان قزوین	۱,۸۷۰	۹۶۲	۰/۸۵	۱/۶
۱۹	استان قم	۹۶۱	۲۵۹	۰/۴۴	۰/۴۳
۲۰	استان کردستان	۸۸۷	۱۸۳	۰/۴	۰/۳
۲۱	استان کرمان	۴,۸۸۱	۶۹۹	۲/۲۱	۱/۱۶
۲۲	استان کرمانشاه	۱,۳۶۶	۳۸۵	۰/۶۲	۰/۶۴
۲۳	استان کهگیلویه و بویراحمد	۶۳۰	۱۰۲	۰/۲۹	۰/۱۷
۲۴	استان گلستان	۸۲۳	۱۷۵	۰/۳۷	۰/۲۹
۲۵	استان گیلان	۱,۸۲۷	۸۶۸	۰/۸۳	۱/۴۴
۲۶	استان لرستان	۱,۰۶۹	۱۳۶	۰/۴۹	۰/۲۳
۲۷	استان مازندران	۲,۶۱۱	۷۰۸	۱/۱۸	۱/۱۸
۲۸	استان مرکزی	۴,۵۳۹	۱,۶۸۷	۲/۰۵	۲/۸
۲۹	استان هرمزگان	۳,۱۹۰	۲,۴۰۰	۱/۴۵	۴
۳۰	استان همدان	۱,۱۵۹	۲۱۱	۰/۵۳	۰/۳۵
۳۱	استان یزد	۲,۳۴۴	۶۶۰	۱/۰۶	۱/۰۹
۳۲	متفرقه	-۸۲۷	۱۱,۳۵۲	-۰/۳۷	۱۸/۸۹

منبع: دفتر حسابداری و وصول مالیات

پردازش: مرکز آموزش، پژوهش و برنامه ریزی

جدول ۲-۲۹- سهم درآمد مالیات‌های مستقیم و غیرمستقیم ادارات کل امور مالیاتی در سال ۱۳۹۱ - میلیارد ریال / درصد

ردیف	اداره کل امور مالیاتی	مالیات‌های مستقیم	مجموع مالیات بر کالا و خدمات و مالیات بر ارزش افزوده	سهم مالیات‌های مستقیم از کل مالیات‌های مستقیم	سهم مالیات‌های غیرمستقیم از کل مالیات‌های غیرمستقیم
۱	استان آذربایجان شرقی	۴,۵۴۵	۲,۲۶۹	۱/۸۳	۳/۲۲
۲	استان آذربایجان غربی	۲,۱۲۸	۷۱۳	۰/۸۵	۱/۰۱
۳	استان اردبیل	۸۹۶	۲۷۷	۰/۳۶	۰/۳۹
۴	استان اصفهان	۱۵,۳۹۵	۶,۴۵۹	۶/۲	۹/۱۶
۵	استان البرز	۳,۶۷۹	۱,۵۳۸	۱/۴۸	۲/۱۸
۶	استان ایلام	۵۹۰	۱۱۵	۰/۲۳	۰/۱۶
۷	استان بوشهر	۹,۰۹۵	۹۸۸	۳/۶۶	۱/۴
۸	استان تهران	۱۴۹,۲۲۷	۳۲,۷۷۳	۶۰/۱۰	۴۶/۵
۹	استان چهارمحال و بختیاری	۶۶۳	۱۹۱	۰/۲۶	۰/۲۷
۱۰	استان خراسان جنوبی	۵۹۱	۱۳۸	۰/۲۴	۰/۲
۱۱	استان خراسان رضوی	۶,۷۸۵	۲,۵۷۵	۲/۷۳	۳/۶۵
۱۲	استان خراسان شمالی	۱,۰۶۲	۱۵۵	۰/۴۲	۰/۲۲
۱۳	استان خوزستان	۱۰,۵۰۱	۴,۷۱۱	۴/۲۲	۶/۶۸
۱۴	استان زنجان	۱,۵۵۰	۵۵۵	۰/۶۲	۰/۷۹
۱۵	استان سمنان	۱,۲۳۸	۵۴۰	۰/۵	۰/۷۷
۱۶	استان سیستان و بلوچستان	۱,۱۹۸	۵۱۵	۰/۴۸	۰/۷۳
۱۷	استان فارس	۶,۱۱۹	۱,۸۲۲	۲/۴۶	۲/۵۸
۱۸	استان قزوین	۲,۰۷۲	۱,۵۴۷	۰/۸۳	۲/۱۹
۱۹	استان قم	۱,۱۶۶	۴۸۴	۰/۴۷	۰/۶۹
۲۰	استان کردستان	۱,۳۲۲	۳۲۶	۰/۵۳	۰/۴۶
۲۱	استان کرمان	۶,۳۴۵	۱,۳۰۸	۲/۵۵	۱/۸۵
۲۲	استان کرمانشاه	۱,۵۲۲	۵۷۸	۰/۶۱	۰/۸۲
۲۳	استان کهگیلویه و بویراحمد	۷۰۶	۱۴۸	۰/۲۸	۰/۲۱
۲۴	استان گلستان	۱,۰۳۵	۲۸۶	۰/۴۲	۰/۴
۲۵	استان گیلان	۲,۲۰۷	۱,۱۷۲	۰/۸۹	۱/۶۶
۲۶	استان لرستان	۱,۱۸۹	۲۷۶	۰/۴۸	۰/۳۹
۲۷	استان مازندران	۳,۲۵۲	۱,۵۱۲	۱/۳۱	۲/۱۵
۲۸	استان مرکزی	۴,۵۶۷	۲,۸۹۴	۱/۸۴	۴/۱۱
۲۹	استان هرمزگان	۳,۴۱۵	۲,۳۰۸	۱/۳۸	۳/۲۷
۳۰	استان همدان	۱,۳۱۸	۴۰۳	۰/۵۳	۰/۵۷
۳۱	استان یزد	۲,۸۵۱	۱,۲۱۵	۱/۱۵	۱/۷۲
۳۲	متفرقه	۳۵,۳۹۳	-۳۲۲	۱۴/۲۵	-۰/۰۰۴

منبع: دفتر حسابداری و وصول مالیات

پردازش: مرکز آموزش، پژوهش و برنامه ریزی

جدول ۲-۳۰- سهم در آمد مالیات‌های مستقیم و غیرمستقیم ادارات کل امور مالیاتی در سال ۱۳۹۲ - میلیارد ریال / درصد

ردیف	اداره کل امور مالیاتی	مالیات‌های مستقیم	مجموع مالیات بر کالا و خدمات و مالیات بر ارزش افزوده	سهم مالیات‌های مستقیم از کل مالیات‌های مستقیم	سهم مالیات‌های غیرمستقیم از کل مالیات‌های غیرمستقیم
۱	استان آذربایجان شرقی	۵,۵۶۰	۴,۰۲۹	۲	۲/۹۶
۲	استان آذربایجان غربی	۲,۵۰۱	۱,۱۸۸	۰/۹	۰/۸۷
۳	استان اردبیل	۱,۰۲۲	۴۶۷	۰/۳۷	۰/۳۴
۴	استان اصفهان	۱۷,۸۰۵	۱۶,۰۶۵	۶/۴	۱۱/۸۱
۵	استان البرز	۴,۲۰۲	۲,۶۲۸	۱/۵۱	۱/۹۳
۶	استان ایلام	۶۱۴	۱۹۶	۰/۲۲	۰/۱۴
۷	استان بوشهر	۱۲,۱۳۰	۲,۳۲۸	۴/۳۷	۱/۷۱
۸	استان تهران	۱۵۵,۶۲۸	۵۴,۰۷۹	۵۶	۳۹/۷۷
۹	استان چهارمحال و بختیاری	۷۸۳	۳۶۸	۰/۲۸	۰/۲۷
۱۰	استان خراسان جنوبی	۶۲۵	۲۹۲	۰/۲۲	۰/۲۱
۱۱	استان خراسان رضوی	۸,۶۳۴	۳,۹۲۳	۳/۱۰	۲/۸۹
۱۲	استان خراسان شمالی	۱,۱۶۰	۲۹۱	۰/۴۲	۰/۲۱
۱۳	استان خوزستان	۱۲,۶۲۲	۱۱,۷۲۷	۴/۵۴	۸/۶۲
۱۴	استان زنجان	۱,۸۲۰	۱,۲۸۹	۰/۶۵	۰/۹۵
۱۵	استان سمنان	۱,۳۵۵	۸۵۶	۰/۴۹	۰/۶۳
۱۶	استان سیستان و بلوچستان	۱,۲۸۸	۹۰۴	۰/۴۶	۰/۶۶
۱۷	استان فارس	۷,۷۹۵	۳,۶۶۶	۲/۸	۲/۷۰
۱۸	استان قزوین	۲,۶۳۲	۲,۶۴۸	۰/۹۵	۱/۹۵
۱۹	استان قم	۱,۴۳۵	۸۸۲	۰/۵۲	۰/۶۵
۲۰	استان کردستان	۱,۲۵۸	۴۷۰	۰/۴۵	۰/۳۵
۲۱	استان کرمان	۸,۲۶۷	۲,۸۵۰	۲/۹۸	۲/۰۹
۲۲	استان کرمانشاه	۱,۷۵۶	۱,۰۷۶	۰/۶۳	۰/۷۹
۲۳	استان کهگیلویه و بویراحمد	۶۷۹	۱۹۵	۰/۲۴	۰/۱۴
۲۴	استان گلستان	۱,۱۰۹	۴۹۸	۰/۴۰	۰/۳۷
۲۵	استان گیلان	۲,۷۱۱	۲,۰۷۷	۰/۹۸	۱/۵۳
۲۶	استان لرستان	۱,۳۱۳	۶۰۶	۰/۴۸	۰/۴۵
۲۷	استان مازندران	۳,۸۹۱	۲,۵۰۳	۱/۴	۱/۸۴
۲۸	استان مرکزی	۶,۶۹۱	۷,۵۶۲	۲/۴	۵/۵۶
۲۹	استان هرمزگان	۵,۰۸۲	۷,۰۶۲	۱/۸۲	۵/۱۹
۳۰	استان همدان	۱,۵۱۱	۸۳۷	۰/۵۴	۰/۶۱
۳۱	استان یزد	۴,۱۰۵	۲,۲۴۱	۱/۴۸	۱/۶۵
۳۲	متفرقه	-۱۱۴	۱۵۰	-۰/۰۴	۰/۰۰۱

منبع: دفتر حسابداری و وصول مالیات

پردازش: مرکز آموزش، پژوهش و برنامه ریزی

جدول ۲-۳۱- سهم در آمد مالیات‌های مستقیم و غیرمستقیم ادارات کل امور مالیاتی در سال ۱۳۹۳ - میلیارد ریال و درصد

ردیف	اداره کل امور مالیاتی	مالیات‌های مستقیم	مجموع مالیات بر کالا و خدمات و مالیات بر ارزش افزوده	سهم مالیات‌های مستقیم از کل مالیات‌های مستقیم	سهم مالیات‌های غیرمستقیم از کل مالیات‌های غیرمستقیم
۱	استان آذربایجان شرقی	۷,۶۰۹	۶,۳۱۳	۲/۱۲	۲/۹۰
۲	استان آذربایجان غربی	۳,۱۷۹	۱,۷۸۴	۰/۸۸	۰/۸۲
۳	استان اردبیل	۱,۲۴۷	۸۱۴	۰/۳۵	۰/۳۸
۴	استان اصفهان	۲۳,۰۲۲	۲۲,۰۳۸	۶/۴۱	۱۰/۱۵
۵	استان البرز	۵,۳۳۱	۵,۱۱۹	۱/۴۸	۲/۳۵
۶	استان ایلام	۸۵۸	۲۹۵	۰/۲۴	۰/۱۴
۷	استان بوشهر	۱۵,۴۵۳	۴,۲۳۵	۴/۳	۱/۹۵
۸	استان تهران	۲۰۱,۰۶۴	۹۴,۶۳۴	۵۶	۴۳/۶
۹	استان چهارمحال و بختیاری	۸۷۶	۵۰۹	۰/۲۴	۰/۲۳
۱۰	استان خراسان جنوبی	۹۱۴	۵۳۵	۰/۲۵	۰/۲۵
۱۱	استان خراسان رضوی	۱۱,۱۹۵	۶,۴۴۴	۳/۱۲	۲/۹۷
۱۲	استان خراسان شمالی	۱,۶۷۷	۵۰۱	۰/۴۷	۰/۲۳
۱۳	استان خوزستان	۱۶,۰۸۷	۱۷,۶۳۳	۴/۴۸	۸/۱۲
۱۴	استان زنجان	۲,۲۸۰	۲,۱۷۸	۰/۶۳	۱
۱۵	استان سمنان	۱,۵۳۷	۱,۲۳۶	۰/۴۲	۰/۶
۱۶	استان سیستان و بلوچستان	۱,۷۵۰	۱,۱۳۵	۰/۴۹	۰/۵۲
۱۷	استان فارس	۸,۹۹۷	۵,۵۲۴	۲/۵	۲/۵۴
۱۸	استان قزوین	۳,۳۷۰	۳,۸۰۷	۰/۹۴	۱/۷۵
۱۹	استان قم	۱,۷۴۶	۱,۵۸۶	۰/۴۹	۰/۷۳
۲۰	استان کردستان	۱,۶۷۰	۶۱۳	۰/۴۶	۰/۲۸
۲۱	استان کرمان	۹,۱۹۷	۶,۴۴۱	۲/۵۶	۲/۹۷
۲۲	استان کرمانشاه	۲,۳۶۴	۱,۴۳۲	۰/۶۵	۰/۷
۲۳	استان کهگیلویه و بویراحمد	۹۴۳	۳۶۳	۰/۲۷	۰/۱۷
۲۴	استان گلستان	۱,۴۲۹	۸۴۳	۰/۴	۰/۳۹
۲۵	استان گیلان	۳,۵۷۳	۲,۸۳۷	۰/۹۹	۱/۳
۲۶	استان لرستان	۱,۶۴۱	۶۵۶	۰/۴۶	۰/۳
۲۷	استان مازندران	۴,۹۰۵	۳,۲۰۹	۱/۳۷	۱/۴۸
۲۸	استان مرکزی	۸,۱۵۷	۱۲,۰۶۳	۲/۲۷	۵/۵۶
۲۹	استان هرمزگان	۹,۸۰۱	۹,۷۶۱	۲/۷۳	۴/۵
۳۰	استان همدان	۱,۹۵۹	۱,۱۳۳	۰/۵۵	۰/۵۲
۳۱	استان یزد	۶,۰۶۴	۳,۴۰۸	۱/۶۹	۱/۵۷
۳۲	متفرقه	-۷۰۶	-۲,۰۶۸	-۰/۱۹	-۰/۰۰۹

منبع: دفتر حسابداری و وصول مالیات

پردازش: مرکز آموزش، پژوهش و برنامه ریزی

جدول ۲-۳۲- سهم در آمد مالیات‌های مستقیم و غیرمستقیم ادارات کل امور مالیاتی در سال ۱۳۹۴ - میلیارد ریال / درصد

ردیف	اداره کل امور مالیاتی	مالیات‌های مستقیم	مجموع مالیات بر کالا و خدمات و مالیات بر ارزش افزوده	سهم مالیات‌های مستقیم از کل مالیات‌های مستقیم	سهم مالیات‌های غیرمستقیم از کل مالیات‌های غیرمستقیم
۱	استان آذربایجان شرقی	۹,۹۱۳	۶,۲۳۶	۲/۳۵	۲/۵۲
۲	استان آذربایجان غربی	۳,۹۶۶	۱,۹۱۲	۰/۹۴	۰/۷۷
۳	استان اردبیل	۱,۵۷۳	۸۴۵	۰/۳۷	۰/۳۴
۴	استان اصفهان	۲۱,۴۵۱	۱۹,۱۳۳	۵/۰۹	۷/۷۵
۵	استان البرز	۶,۲۷۹	۶,۱۵۲	۱/۴۹	۲/۴۹
۶	استان ایلام	۱,۰۰۰	۳۵۲	۰/۲۳	۰/۱۴
۷	استان بوشهر	۱۴,۵۷۸	۷,۶۶۲	۳/۴۶	۳/۱۰
۸	استان تهران	۲۳۸,۷۰۹	۱۱۰,۸۷۶	۵۶/۷۱	۴۴/۹۳
۹	استان چهارمحال و بختیاری	۱,۱۸۴	۴۹۵	۰/۲۸	۰/۲۰
۱۰	استان خراسان جنوبی	۱,۲۲۱	۵۵۲	۰/۲۹	۰/۲۲
۱۱	استان خراسان رضوی	۱۲,۶۷۴	۷,۰۵۵	۳/۰۱	۲/۸۵
۱۲	استان خراسان شمالی	۱,۷۰۵	۵۵۷	۰/۴۰	۰/۲۲
۱۳	استان خوزستان	۲۱,۱۹۱	۲۳,۶۱۰	۵/۰۳	۹/۵۶
۱۴	استان زنجان	۲,۷۴۸	۲,۲۹۲	۰/۶۵	۰/۹۲
۱۵	استان سمنان	۱,۸۴۳	۱,۳۴۴	۰/۴۳	۰/۵۴
۱۶	استان سیستان و بلوچستان	۲,۱۵۶	۱,۱۹۶	۰/۵۱	۰/۴۸
۱۷	استان فارس	۹,۷۵۵	۵,۳۵۶	۲/۳۱	۲/۱۷
۱۸	استان قزوین	۴,۵۲۵	۴,۲۷۹	۱/۰۷	۱/۷۳
۱۹	استان قم	۲,۲۱۹	۱,۵۸۴	۰/۵۲	۰/۶۴
۲۰	استان کردستان	۲,۰۱۷	۷۵۷	۰/۴۷	۰/۳۰
۲۱	استان کرمان	۹,۷۰۵	۶,۷۳۸	۲/۳	۲/۷۳
۲۲	استان کرمانشاه	۳,۳۶۳	۱,۳۹۲	۰/۷۹	۰/۵۶
۲۳	استان کهگیلویه و بویراحمد	۱,۲۲۰	۴۲۳	۰/۲۸	۰/۱۷
۲۴	استان گلستان	۲,۰۸۶	۹۱۶	۰/۴۹	۰/۳۷
۲۵	استان گیلان	۳,۹۵۲	۳,۴۰۳	۰/۹۳	۱/۳۷
۲۶	استان لرستان	۱,۹۰۸	۸۰۶	۰/۴۵	۰/۳۲
۲۷	استان مازندران	۵,۶۸۰	۳,۷۷۲	۱/۳۴	۱/۵۲
۲۸	استان مرکزی	۱۰,۲۲۴	۱۵,۰۷۲	۲/۴۲	۶/۱۰
۲۹	استان هرمزگان	۱۴,۳۸۰	۹,۸۷۳	۳/۴۱	۴/۰۰
۳۰	استان همدان	۲,۳۵۷	۱,۱۲۸	۰/۵۵	۰/۴۵
۳۱	استان یزد	۵,۵۷۰	۳,۴۱۸	۱/۳۲	۱/۳۸
۳۲	متفرقه	-۲۴۱	-۲,۴۵۷	-۰/۰۵	-۰/۹۹

منبع: دفتر حسابداری و وصول مالیات

پردازش: مرکز آموزش، پژوهش و برنامه ریزی

جدول ۲-۳۳- سهم درآمد مالیات‌های مستقیم و غیرمستقیم ادارات کل امور مالیاتی در سال ۱۳۹۵ - میلیارد ریال / درصد

ردیف	اداره کل امور مالیاتی	مالیات‌های مستقیم	مجموع مالیات بر کالا و خدمات و مالیات بر ارزش افزوده	سهم مالیات‌های مستقیم از کل مالیات‌های مستقیم	سهم مالیات‌های غیرمستقیم از کل مالیات‌های غیرمستقیم
۱	استان آذربایجان شرقی	۱۱,۳۴۷	۷,۹۵۸	۲/۳۱	۲/۳۳
۲	استان آذربایجان غربی	۴,۷۱۴	۲,۴۴۳	۰/۹۶	۰/۷۱
۳	استان اردبیل	۱,۷۵۸	۱,۱۱۵	۰/۳۵	۰/۳۲
۴	استان اصفهان	۲۵,۵۲۵	۲۷,۱۷۱	۵	۷/۹۷
۵	استان البرز	۷,۴۰۲	۸,۴۸۷	۱/۵	۲/۴۹
۶	استان ایلام	۹۸۱	۴۷۴	۰/۲	۰/۱۳
۷	استان بوشهر	۱۴,۳۳۸	۹,۲۹۲	۲/۹۲	۲/۷۲
۸	استان تهران	۲۸۷,۰۸۸	۱۵۳,۸۳۳	۵۸/۸۰	۴۵/۱۴
۹	استان چهارمحال و بختیاری	۱,۳۵۹	۷۶۷	۰/۲۷	۰/۲۲
۱۰	استان خراسان جنوبی	۱,۵۶۰	۷۴۶	۰/۳۱	۰/۲۱
۱۱	استان خراسان رضوی	۱۴,۴۵۵	۸,۹۱۸	۲/۹۴	۲/۶
۱۲	استان خراسان شمالی	۱,۶۶۳	۶۸۴	۰/۳۳	۲
۱۳	استان خوزستان	۲۲,۵۶۴	۲۳,۱۳۰	۴/۴۷	۶/۷۸
۱۴	استان زنجان	۳,۲۴۹	۳,۱۰۱	۰/۶۶	۰/۹
۱۵	استان سمنان	۲,۰۶۰	۱,۷۷۷	۰/۴۲	۰/۵۲
۱۶	استان سیستان و بلوچستان	۲,۴۵۳	۱,۵۰۵	۰/۵	۰/۴۴
۱۷	استان فارس	۱۰,۷۸۳	۹,۴۴۵	۲/۱۹	۲/۷۶
۱۸	استان قزوین	۵,۵۹۷	۵,۶۷۵	۱/۱۴	۱/۶۶
۱۹	استان قم	۲,۸۶۱	۲,۲۶۵	۰/۵۸	۰/۶۶
۲۰	استان کردستان	۲,۰۷۳	۱,۱۲۵	۰/۴۲	۰/۳۲
۲۱	استان کرمان	۱۲,۴۰۲	۹,۸۵۰	۲/۵۳	۲/۸۹
۲۲	استان کرمانشاه	۳,۷۶۲	۱,۸۷۱	۰/۷۶	۰/۵۴
۲۳	استان کهگیلویه و بویراحمد	۱,۴۷۷	۶۳۵	۰/۳	۰/۱۸
۲۴	استان گلستان	۲,۸۸۹	۱,۲۸۰	۰/۴۹	۰/۳۷
۲۵	استان گیلان	۴,۹۴۵	۴,۰۰۸	۰/۹۷	۱/۱۷
۲۶	استان لرستان	۲,۰۷۲	۹۸۰	۰/۴۲	۰/۲۸
۲۷	استان مازندران	۶,۶۹۲	۴,۶۱۵	۱/۳۶	۱/۳۵
۲۸	استان مرکزی	۱۱,۹۷۷	۱۶,۷۵۸	۲/۲۷	۴/۹
۲۹	استان هرمزگان	۱۳,۲۶۰	۱۴,۸۷۴	۲/۶۳	۴/۳۶
۳۰	استان همدان	۲,۵۰۷	۱,۵۴۹	۰/۵۱	۰/۴۵
۳۱	استان یزد	۷,۹۴۷	۴,۳۲۳	۱/۶۲	۱/۲۶
۳۲	متفرقه	-۱,۲۷۳	۱۰,۲۱۳	-۰/۲۵	۲/۹۹

منبع: دفتر حسابداری و وصول مالیات

پردازش: مرکز آموزش، پژوهش و برنامه ریزی

جدول ۲-۳۴- سهم درآمد مالیات‌های مستقیم و غیرمستقیم ادارات کل امور مالیاتی در سال ۱۳۹۶ - میلیارد ریال / درصد

ردیف	اداره کل امور مالیاتی	مالیات‌های مستقیم	مجموع مالیات بر کالا و خدمات و مالیات بر ارزش افزوده	سهم مالیات‌های مستقیم از کل مالیات‌های مستقیم	سهم مالیات‌های غیرمستقیم از کل مالیات‌های غیرمستقیم
۱	استان آذربایجان شرقی	۱۱,۲۱۳	۱۰,۸۱	۲,۰۱	۰,۲۷
۲	استان آذربایجان غربی	۵,۱۲۱	۳,۴۴	۰,۹۲	۰,۰۸
۳	استان اردبیل	۱,۷۷۰	۱,۳۷	۰,۳۲	۰,۰۳
۴	استان اصفهان	۲۸,۰۲۵	۲۷,۹۷	۵,۰۳	۰,۶۹
۵	استان البرز	۸,۹۸۷	۱۰,۳۴۳	۱,۶۱	۰,۲۶
۶	استان ایلام	۸۴۳	۶۲۰	۰,۱۵	۰,۱۵
۷	استان بوشهر	۱۳,۳۱۰	۱۰,۰۲	۲,۳۹	۰,۲۵
۸	استان تهران	۳۴۶,۵۹۹	۱۹۷,۰۳۳	۶۲,۱۹	۴۸,۵۵
۹	استان چهارمحال و بختیاری	۱,۵۷۸	۹۷۰	۰,۲۸	۰,۲۴
۱۰	استان خراسان جنوبی	۱,۴۸۵	۹۸۰	۰,۲۷	۰,۲۴
۱۱	استان خراسان رضوی	۱۴,۱۳۴	۱۲,۰۴۰	۲,۵۴	۰,۳۰
۱۲	استان خراسان شمالی	۱,۵۶۳	۸۵۰	۰,۲۸	۰,۲۱
۱۳	استان خوزستان	۲۳,۸۳۳	۲۹,۱۱۰	۴,۲۸	۰,۷۲
۱۴	استان زنجان	۳,۵۱۴	۴,۸۰۰	۰,۶۳	۰,۰۱
۱۵	استان سمنان	۲,۲۶۰	۲,۲۳۰	۰,۴۱	۰,۰۶
۱۶	استان سیستان و بلوچستان	۲,۵۵۱	۲,۳۹۰	۰,۴۶	۰,۰۶
۱۷	استان فارس	۱۰,۹۵۷	۱۰,۵۱۰	۱,۹۷	۰,۲۶
۱۸	استان قزوین	۶,۰۷۸	۶,۸۱۰	۱,۰۹	۰,۱۷
۱۹	استان قم	۲,۷۶۷	۲,۹۶۰	۰,۵۰	۰,۰۷
۲۰	استان کردستان	۲,۲۴۹	۱,۲۹۰	۰,۴۰	۰,۰۳
۲۱	استان کرمان	۱۲,۸۸۳	۱۴,۱۰۰	۲,۳۱	۰,۰۳
۲۲	استان کرمانشاه	۳,۰۷۷	۲,۵۵۰	۰,۵۵	۰,۰۶
۲۳	استان کهگیلویه و بویراحمد	۱,۳۴۵	۱,۲۶۰	۰,۲۴	۰,۰۳
۲۴	استان گلستان	۲,۴۰۵	۱,۸۲۰	۰,۴۳	۰,۰۴
۲۵	استان گیلان	۴,۶۳۹	۵,۰۳۰	۰,۸۳	۰,۱۲
۲۶	استان لرستان	۲,۱۷۲	۱,۵۰۰	۰,۳۹	۰,۰۰
۲۷	استان مازندران	۷,۲۹۴	۶,۵۱۰	۱,۳۱	۰,۱۶
۲۸	استان مرکزی	۱۴,۷۸۹	۱۵,۷۴۰	۲,۶۵	۰,۳۹
۲۹	استان هرمزگان	۱۳,۶۰۵	۱۷,۹۶۰	۲,۴۴	۰,۴۴
۳۰	استان همدان	۲,۹۱۲	۱,۸۳۰	۰,۵۲	۰,۰۵
۳۱	استان یزد	۹,۳۷۰	۵,۳۶۰	۱,۶۸	۰,۱۳
۳۲	متفرقه	-۶,۰۴۲	-۴۵۰		-۰,۱۱

منبع: دفتر حسابداری و وصول مالیات

پردازش: مرکز آموزش، پژوهش و برنامه ریزی

جدول ۲-۳۵- سهم درآمد مالیات‌های مستقیم و غیرمستقیم ادارات کل امور مالیاتی در سال ۱۳۹۷ - میلیارد ریال / درصد

ردیف	اداره کل امور مالیاتی	مالیات‌های مستقیم	مجموع مالیات بر کالا و خدمات و مالیات بر ارزش افزوده	سهم مالیات‌های مستقیم از کل مالیات‌های مستقیم	سهم مالیات‌های غیرمستقیم از کل مالیات‌های غیرمستقیم
۱	استان آذربایجان شرقی	۱۳,۷۴۳	۱۱,۲۴۴	۲,۱۳	۲,۵۲
۲	استان آذربایجان غربی	۵,۰۶۰	۳,۷۲۷	۰,۷۸	۰,۸۳
۳	استان اردبیل	۲,۱۲۶	۱,۵۶۴	۰,۳۳	۰,۳۵
۴	استان اصفهان	۳۵,۱۰۳	۳۲,۰۴۲	۵,۴۴	۷,۱۷
۵	استان البرز	۱۰,۰۳۸	۱۰,۵۵۳	۱,۵۶	۲,۳۶
۶	استان ایلام	۱,۲۱۴	۷۳۶	۰,۱۹	۰,۱۶
۷	استان بوشهر	۱۴,۶۴۱	۱۱,۹۶۰	۲,۲۷	۰,۲۷
۸	استان تهران	۴۰۳,۴۶۰	۲۳۶,۲۴۱	۶۲,۵۲	۵۲,۸۸
۹	استان چهارمحال و بختیاری	۱,۸۴۳	۱,۲۵۸	۰,۲۹	۰,۲۸
۱۰	استان خراسان جنوبی	۱,۴۶۷	۱,۱۲۸	۰,۲۳	۰,۲۵
۱۱	استان خراسان رضوی	۱۶,۹۵۹	۱۱,۳۶۳	۲,۶۳	۲,۵۴
۱۲	استان خراسان شمالی	۱,۷۶۵	۱,۰۵۵	۰,۲۷	۰,۲۴
۱۳	استان خوزستان	۲۳,۹۶۱	۳۵,۵۶۶	۳,۷۱	۷,۹۶
۱۴	استان زنجان	۴,۱۱۷	۷,۲۴۸	۰,۶۴	۱,۶۲
۱۵	استان سمنان	۲,۴۹۶	۲,۴۵۹	۰,۳۹	۰,۵۵
۱۶	استان سیستان و بلوچستان	۲,۷۰۷	۲,۲۷۴	۰,۴۲	۰,۵۱
۱۷	استان فارس	۱۲,۴۱۸	۱۰,۹۷۰	۱,۹۲	۰,۲۵
۱۸	استان قزوین	۶,۳۹۷	۶,۴۸۴	۰,۹۹	۱,۴۵
۱۹	استان قم	۳,۲۱۹	۳,۱۴۳	۰,۵۰	۰,۷۰
۲۰	استان کردستان	۲,۱۲۲	۱,۶۶۹	۰,۳۳	۰,۳۷
۲۱	استان کرمان	۱۴,۸۱۲	۱۵,۶۰۳	۲,۳۰	۳,۴۹
۲۲	استان کرمانشاه	۳,۲۱۵	۳,۲۳۱	۰,۵۰	۰,۷۲
۲۳	استان کهگیلویه و بویراحمد	۱,۳۸۴	۱,۴۰۸	۰,۲۱	۰,۳۲
۲۴	استان گلستان	۲,۵۴۶	۱,۷۳۹	۰,۳۹	۰,۳۹
۲۵	استان گیلان	۵,۵۴۴	۴,۶۶۴	۰,۸۶	۱,۰۴
۲۶	استان لرستان	۲,۲۷۳	۱,۳۹۴	۰,۳۵	۰,۳۱
۲۷	استان مازندران	۷,۸۶۳	۶,۰۹۶	۱,۲۲	۱,۳۶
۲۸	استان مرکزی	۱۵,۹۰۶	۱۶,۰۹۴	۲,۴۶	۳,۶۰
۲۹	استان هرمزگان	۱۶,۸۳۹	۲۰,۶۱۲	۲,۶۱	۴,۶۱
۳۰	استان همدان	۳,۳۹۰	۲,۱۳۲	۰,۵۳	۰,۴۸
۳۱	استان یزد	۸,۷۸۶	۶,۸۲۹	۱,۳۶	۱,۵۳
۳۲	متفرقه	-۲,۱۲۳	۵۵۳۷	-	-

منبع: دفتر حسابداری و وصول مالیات

پردازش: مرکز آموزش، پژوهش و برنامه ریزی

فصل سوم: عملکرد فرآیندهای مالیاتی

۱. مقدمه

به منظور ارزیابی عملکرد ادارات و توزیع پاداش و با هدف وصول مالیات و رشد درآمدهای مالیاتی، شورای معاونان سازمان هر ساله شاخص‌هایی را برای کنترل و نظارت بر عملکرد ادارات امور مالیاتی کشور تحت عنوان شاخص‌های کمی فرآیندهای مالیاتی ارائه می‌دهد. ضروت و اهمیت شاخص‌ها فرآیندهای شناسایی و وصول مالیاتی، در تحقق و رشد درآمدهای مالیاتی می‌باشد. برخی از این شاخص‌ها عبارتند از: رسیدگی به پرونده اشخاص حقیقی و حقوقی اظهارشده و اظهارنشده، رسیدگی به پرونده‌های مالیات بر ارزش-افزوده و غیره. در این قسمت به بررسی برخی از این شاخص‌ها در ادارات کل امور مالیاتی کشور می‌پردازیم:

۲. شاخص‌های کمی فرآیندی ادارات کل امور مالیاتی در بخش مالیات‌های مستقیم

جدول (۱-۳) شاخص‌های کمی فرآیندهای وصول مالیات به تفکیک ماه و اداره کل را نشان می‌دهد. تعداد ۳۶۰۰۰ پرونده مالیاتی اظهارشده قطعی حقیقی و حقوقی برای سه ماهه چهارم وجود دارد که برای سال ۱۳۹۶ باید مورد بررسی قرار گیرد. از این تعداد پرونده مالیاتی صدور و ابلاغ قطعی شده، ۱۲۰۰۰ پرونده مربوط به اشخاص حقیقی و ۲۴۰۰۰ پرونده مربوط به اشخاص حقوقی است.

جدول (۲-۳) کل اظهارنامه‌های دریافتی و کل اظهارنامه‌های الکترونیکی دریافتی را از جهت هدف و عملکرد و همچنین درصد تحقق از سال ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۵ نشان می‌دهد. درصد تحقق بالای اظهارنامه‌های مالیاتی هدف نشان از عملکرد خوب سازمان در بهبود فرهنگ مالیاتی دارد.

همچنین بر اساس جدول (۳-۳) نیز تعداد کل پرونده‌های بخش مشاغل ادارات کل امور مالیاتی کشور به تفکیک عملکرد در سال ۱۳۹۵ برابر با ۴,۱۱۹,۳۴۷ است که نسبت به سال‌های گذشته کاهش داشته است. از نظر استانی، استان تهران با تعداد ۴۰۲,۴۴۰ پرونده، در صدر استان‌های کشور قرار دارد. از نظر ادارات کل امور مالیاتی کمترین تعداد پرونده برای سال ۱۳۹۵ مربوط به اداره شرق استان تهران با تعداد ۲۳,۵۲۷ پرونده و بیشترین تعداد پرونده مربوط به استان تهران با تعداد ۳۱۲,۲۹۳ پرونده می‌باشد. بر اساس تعداد پرونده‌های شرکت‌های دارای پرونده در سازمان امور مالیاتی کشور مندرج در جدول (۳-۳)، تعداد این پرونده‌ها برابر

۹۶۴۱۱۰ است. از این تعداد، ۶۶۱۷۷ پرونده مربوط به استان خوزستان با بالاترین تعداد پرونده و ۱۱۹۵ پرونده

مربوط به اداره کل امور مالیاتی مؤدیان بزرگ تهران با کمترین تعداد پرونده است.

جدول ۳-۱- برنامه رسیدگی به پرونده اشخاص حقیقی و حقوقی عملکرد سال ۱۳۹۵ (دریافتی سال ۱۳۹۶)

ردیف	اداره کل امور مالیاتی	اشخاص حقیقی						اشخاص حقوقی			
		صدور و ابلاغ برگ رسیدگی و تشخیص			صدور و ابلاغ برگ قطعی			صدور و ابلاغ برگ رسیدگی و تشخیص		صدور و ابلاغ برگ قطعی	
		سه ماهه دوم	سه ماهه سوم	سه ماهه چهارم	سه ماهه دوم	سه ماهه سوم	سه ماهه چهارم	سه ماهه دوم	سه ماهه سوم	سه ماهه چهارم	سه ماهه دوم
۱	آذربایجان شرقی	۵۰۰	۵۰۰	۲۰۰	۵۰۰	۳۰۰	۱۰۰	۷۰۰	۲۰۰	۴۰۰	۶۰۰
۲	آذربایجان غربی	۵۰۰	۵۰۰	۲۰۰	۵۰۰	۳۰۰	۱۰۰	۷۰۰	۲۰۰	۴۰۰	۶۰۰
۳	اردبیل	۵۰۰	۵۰۰	۲۰۰	۵۰۰	۳۰۰	۱۰۰	۷۰۰	۲۰۰	۴۰۰	۶۰۰
۴	اصفهان	۵۰۰	۵۰۰	۲۰۰	۵۰۰	۳۰۰	۱۰۰	۷۰۰	۲۰۰	۴۰۰	۶۰۰
۵	البرز	۵۰۰	۵۰۰	۲۰۰	۵۰۰	۳۰۰	۱۰۰	۷۰۰	۲۰۰	۴۰۰	۶۰۰
۶	ایلام	۵۰۰	۵۰۰	۲۰۰	۵۰۰	۳۰۰	۱۰۰	۷۰۰	۲۰۰	۴۰۰	۶۰۰
۷	بوشهر	۵۰۰	۵۰۰	۲۰۰	۵۰۰	۳۰۰	۱۰۰	۷۰۰	۲۰۰	۴۰۰	۶۰۰
۸	چهارمحال و بختیاری	۵۰۰	۵۰۰	۲۰۰	۵۰۰	۳۰۰	۱۰۰	۷۰۰	۲۰۰	۴۰۰	۶۰۰
۹	خراسان جنوبی	۵۰۰	۵۰۰	۲۰۰	۵۰۰	۳۰۰	۱۰۰	۷۰۰	۲۰۰	۴۰۰	۶۰۰
۱۰	خراسان رضوی	۵۰۰	۵۰۰	۲۰۰	۵۰۰	۳۰۰	۱۰۰	۷۰۰	۲۰۰	۴۰۰	۶۰۰
۱۱	خراسان شمالی	۵۰۰	۵۰۰	۲۰۰	۵۰۰	۳۰۰	۱۰۰	۷۰۰	۲۰۰	۴۰۰	۶۰۰
۱۲	خوزستان	۵۰۰	۵۰۰	۲۰۰	۵۰۰	۳۰۰	۱۰۰	۷۰۰	۲۰۰	۴۰۰	۶۰۰
۱۳	زنجان	۵۰۰	۵۰۰	۲۰۰	۵۰۰	۳۰۰	۱۰۰	۷۰۰	۲۰۰	۴۰۰	۶۰۰
۱۴	سمنان	۵۰۰	۵۰۰	۲۰۰	۵۰۰	۳۰۰	۱۰۰	۷۰۰	۲۰۰	۴۰۰	۶۰۰
۱۵	سیستان و بلوچستان	۵۰۰	۵۰۰	۲۰۰	۵۰۰	۳۰۰	۱۰۰	۷۰۰	۲۰۰	۴۰۰	۶۰۰
۱۶	فارس	۵۰۰	۵۰۰	۲۰۰	۵۰۰	۳۰۰	۱۰۰	۷۰۰	۲۰۰	۴۰۰	۶۰۰
۱۷	قزوین	۵۰۰	۵۰۰	۲۰۰	۵۰۰	۳۰۰	۱۰۰	۷۰۰	۲۰۰	۴۰۰	۶۰۰
۱۸	قم	۵۰۰	۵۰۰	۲۰۰	۵۰۰	۳۰۰	۱۰۰	۷۰۰	۲۰۰	۴۰۰	۶۰۰
۱۹	کردستان	۵۰۰	۵۰۰	۲۰۰	۵۰۰	۳۰۰	۱۰۰	۷۰۰	۲۰۰	۴۰۰	۶۰۰
۲۰	کرمان	۵۰۰	۵۰۰	۲۰۰	۵۰۰	۳۰۰	۱۰۰	۷۰۰	۲۰۰	۴۰۰	۶۰۰
۲۱	کرمانشاه	۵۰۰	۵۰۰	۲۰۰	۵۰۰	۳۰۰	۱۰۰	۷۰۰	۲۰۰	۴۰۰	۶۰۰
۲۲	کهگیلویه و بویراحمد	۵۰۰	۵۰۰	۲۰۰	۵۰۰	۳۰۰	۱۰۰	۷۰۰	۲۰۰	۴۰۰	۶۰۰
۲۳	گلستان	۵۰۰	۵۰۰	۲۰۰	۵۰۰	۳۰۰	۱۰۰	۷۰۰	۲۰۰	۴۰۰	۶۰۰
۲۴	گیلان	۵۰۰	۵۰۰	۲۰۰	۵۰۰	۳۰۰	۱۰۰	۷۰۰	۲۰۰	۴۰۰	۶۰۰

ردیف	اداره کل امور مالیاتی	اشخاص حقیقی						اشخاص حقوقی			
		صدور و ابلاغ برگ رسیدگی و تشخیص			صدور و ابلاغ برگ قطعی			صدور و ابلاغ برگ قطعی		صدور و ابلاغ برگ رسیدگی و تشخیص	
		سه ماهه دوم	سه ماهه سوم	سه ماهه چهارم	سه ماهه دوم	سه ماهه سوم	سه ماهه چهارم	سه ماهه دوم	سه ماهه سوم	سه ماهه دوم	سه ماهه سوم
۲۵	لرستان	۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۲۰۰	۵۰۰	۳۰۰	۱۰۰	۷۰۰	۲۰۰	۴۰۰
۲۶	مازندران	۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۲۰۰	۵۰۰	۳۰۰	۱۰۰	۷۰۰	۲۰۰	۴۰۰
۲۷	مرکزی	۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۲۰۰	۵۰۰	۳۰۰	۱۰۰	۷۰۰	۲۰۰	۴۰۰
۲۸	هرمزگان	۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۲۰۰	۵۰۰	۳۰۰	۱۰۰	۷۰۰	۲۰۰	۴۰۰
۲۹	همدان	۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۲۰۰	۵۰۰	۳۰۰	۱۰۰	۷۰۰	۲۰۰	۴۰۰
۳۰	یزد	۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۲۰۰	۵۰۰	۳۰۰	۱۰۰	۷۰۰	۲۰۰	۴۰۰
۳۱	مودیان بزرگ	۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۲۰۰	۵۰۰	۳۰۰	۱۰۰	۷۰۰	۲۰۰	۴۰۰
۳۲	شرق تهران	۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۲۰۰	۵۰۰	۳۰۰	۱۰۰	۷۰۰	۲۰۰	۴۰۰
۳۳	غرب تهران	۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۲۰۰	۵۰۰	۳۰۰	۱۰۰	۷۰۰	۲۰۰	۴۰۰
۳۴	مرکز تهران	۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۲۰۰	۵۰۰	۳۰۰	۱۰۰	۷۰۰	۲۰۰	۴۰۰
۳۵	شمال تهران	۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۲۰۰	۵۰۰	۳۰۰	۱۰۰	۷۰۰	۲۰۰	۴۰۰
۳۶	جنوب تهران	۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۲۰۰	۵۰۰	۳۰۰	۱۰۰	۷۰۰	۲۰۰	۴۰۰
۳۷	غرب استان تهران (شهریار)	۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۲۰۰	۵۰۰	۳۰۰	۱۰۰	۷۰۰	۲۰۰	۴۰۰
۳۸	شرق استان تهران (بومهن)	۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۲۰۰	۵۰۰	۳۰۰	۱۰۰	۷۰۰	۲۰۰	۴۰۰
۳۹	شمیرانات	۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۲۰۰	۵۰۰	۳۰۰	۱۰۰	۷۰۰	۲۰۰	۴۰۰
۴۰	جنوب استان تهران (شهری)	۵۰۰	۵۰۰	۵۰۰	۲۰۰	۵۰۰	۳۰۰	۱۰۰	۷۰۰	۲۰۰	۴۰۰
جمع کل		۲۰۰۰۰	۲۰۰۰۰	۲۰۰۰۰	۸۰۰۰	۲۰۰۰۰	۱۲۰۰۰	۴۰۰۰	۲۸۰۰۰	۸۰۰۰	۱۶۰۰۰

* فهرست ۱۰۰۰ پرونده اشخاص حقیقی و حقوقی بعد از دریافت اظهارنامه عملکرد سال ۱۳۹۵ در سال ۱۳۹۶ توسط دفتر فنی و حسابرسی مالیاتی به تفکیک ادارات کل

امور مالیاتی اعلام خواهد شد.

منبع: مرکز آموزش، پژوهش و برنامه ریزی

جدول ۳-۲- تعداد کل اظهارنامه بخش مشاغل ادارات کل امور مالیاتی کشور به تفکیک عملکرد طی سال های ۱۳۹۵ - ۱۳۹۳

اداره کل	کل اظهارنامه های دریافتی			کل اظهارنامه های الکترونیکی		
	هدف	عملکرد	درصد تحقق	هدف	عملکرد	درصد تحقق
۱۳۹۰	۴,۲۰۰,۰۰۰	۴,۵۵۲,۹۳۷	۱۰۸	۲,۵۰۰,۰۰۰	۲,۸۳۴,۶۳۳	۱۱۳
۱۳۹۱	۴,۶۸۹,۵۲۵	۴,۸۶۷,۵۹۹	۱۰۴	۴,۶۸۹,۵۲۵	۴,۸۱۸,۶۹۹	۱۰۲
۱۳۹۲	۴,۸۶۷,۵۹۹	۴,۸۴۹,۰۸۳	۹۹/۶۲	۴,۸۱۸,۶۹۹	۴,۷۶۱,۸۳۵	۹۸/۸۲
۱۳۹۳	۴,۸۴۹,۰۸۳	۴,۷۹۴,۷۷۴	۹۸/۹	۴,۷۶۱,۸۳۵	۴,۷۷۶,۴۸۱	۱۰۰/۳
۱۳۹۴				۴,۷۷۶,۴۸۱	۵,۴۴۳,۷۵۱	۱۱۳
۱۳۹۵				۵,۴۴۳,۷۵۱	۵,۱۲۱,۱۳۵	۹۴/۰۷

جدول ۳-۳- تعداد پرونده های بخش مشاغل ادارات کل امور مالیاتی کشور به تفکیک عملکرد طی سال های ۱۳۹۵ - ۱۳۹۳

اداره کل	۱۳۹۳		۱۳۹۴		۱۳۹۵	
	تعداد کل پرونده ها	پرونده های فعال و نیمه فعال	تعداد کل پرونده ها	پرونده های فعال و نیمه فعال	تعداد کل پرونده ها	پرونده های فعال و نیمه فعال
آذربایجان شرقی	۲۸۴,۹۲۰	۱۷۳,۷۵۳	۲۹۱,۰۵۱	۱۷۷,۸۴۷	۲۸۹,۲۵۹	۱۸۱,۰۵۷
آذربایجان غربی	۱۳۳,۵۴۳	۱۰۶,۵۸۸	۱۳۷,۶۶۲	۱۰۷,۶۲۴	۱۲۶,۳۹۰	۱۲۳,۹۸۶
اردبیل	۹۲,۰۷۳	۴۵,۰۷۱	۹۱,۳۱۹	۴۴,۳۳۶	۹۰,۱۳۳	۵۳,۰۵۶
اصفهان	۳۱۱,۷۲۱	۲۴۶,۵۹۴	۳۲۲,۶۰۱	۲۷۲,۸۰۰	۳۱۲,۲۹۳	۲۸۷,۰۶۳
البرز	۱۳۷,۴۴۵	۱۲۱,۷۲۶	۱۴۴,۴۱۷	۱۲۹,۲۵۷	۱۴۱,۸۴۶	۱۳۲,۷۵۱
ایلام	۲۷,۰۰۰	۱۸,۶۴۶	۲۶,۱۴۸	۱۷,۱۵۹	۲۶,۷۹۴	۲۰,۴۹۲
بوشهر	۵۳,۹۹۳	۳۹,۳۵۵	۵۴,۷۱۹	۴۰,۷۲۶	۵۷,۶۱۴	۴۹,۲۷۷
جنوب استان تهران	۱۶۹,۱۸۰	۱۱۵,۳۱۰	۱۵۸,۱۴۸	۱۲۳,۵۶۹	۱۴۴,۳۴۱	۱۲۳,۸۹۰
جنوب شهر تهران	۱۳۹,۶۲۸	۱۱۱,۲۰۶	۱۴۰,۶۲۸	۱۱۴,۰۶۱	۱۱۱,۴۶۸	۱۰۸,۸۳۷
چهارمحال بختیاری	۳۸,۹۷۲	۲۷,۷۱۹	۳۴,۴۵۲	۳۰,۳۷۹	۳۴,۳۹۳	۳۳,۸۵۴
خراسان جنوبی	۳۵,۲۵۸	۲۸,۷۷۴	۳۴,۹۷۲	۲۹,۵۲۷	۲۶,۸۴۴	۲۶,۴۲۵
خراسان رضوی	۲۶۴,۳۹۴	۲۳۶,۰۱۱	۲۶۱,۸۰۵	۲۳۸,۰۱۲	۲۷۰,۷۶۴	۲۵۸,۹۰۵
خراسان شمالی	۳۲,۲۱۵	۲۷,۴۲۳	۳۰,۰۸۷	۲۵,۸۹۶	۳۰,۰۸۵	۲۹,۷۶۵
خوزستان	۱۶۳,۱۵۵	۱۲۸,۷۴۱	۱۵۹,۷۱۲	۱۴۰,۱۶۷	۱۶۳,۴۵۲	۱۵۳,۰۳۶
زنجان	۷۰,۰۶۴	۴۵,۲۵۷	۷۱,۶۶۹	۵۰,۲۱۲	۶۹,۲۳۹	۵۱,۵۶۱
سمنان	۳۷,۳۷۶	۲۹,۱۹۲	۳۷,۰۷۳	۳۱,۵۲۶	۳۸,۲۰۲	۳۷,۴۷۶
سیستان و بلوچستان	۷۱,۰۶۳	۵۰,۸۰۶	۷۱,۶۴۴	۵۴,۴۳۴	۶۸,۵۰۵	۶۳,۷۹۰

۱۳۹۵		۱۳۹۴		۱۳۹۳		اداره کل
تعداد کل پرونده های فعال و نیمه فعال	تعداد کل پرونده ها	تعداد کل پرونده های فعال و نیمه فعال	تعداد کل پرونده ها	تعداد کل پرونده های فعال و نیمه فعال	تعداد کل پرونده ها	
۲۱,۴۳۶	۲۳,۵۲۷	۱۸,۹۷۲	۲۳,۴۸۹	۱۷,۶۰۲	۲۳,۱۶۴	شرق استان تهران
۹۳,۵۷۸	۱۰۷,۳۲۵	۸۳,۶۳۹	۱۰۹,۳۱۵	۷۹,۹۰۰	۱۰۷,۳۴۳	شرق شهر تهران
۲۸,۶۵۵	۳۹,۹۸۳	۲۶,۳۷۹	۳۹,۲۹۰	۲۲,۵۶۷	۳۵,۰۶۷	شمال شهر تهران
۱۸,۴۵۸	۲۵,۸۳۱	۱۶,۱۲۷	۲۶,۳۱۱	۱۵,۰۶۲	۲۷,۵۶۳	شمیرانات
۱۰۵,۴۲۵	۱۱۲,۳۲۳	۱۰۵,۴۴۸	۱۱۴,۰۰۶	۹۹,۸۶۷	۱۰۹,۲۸۳	غرب استان تهران
۷۸,۳۸۰	۹۳,۴۵۱	۷۰,۷۱۲	۹۱,۳۹۳	۶۲,۳۵۲	۸۴,۲۹۲	غرب شهر تهران
۲۰۳,۷۳۳	۲۲۷,۹۹۴	۱۸۷,۵۶۱	۲۲۶,۲۸۷	۱۷۰,۸۳۵	۲۱۴,۹۱۲	فارس
۵۸,۱۳۶	۶۹,۴۲۳	۴۶,۰۲۴	۷۱,۹۹۰	۴۶,۴۷۰	۷۲,۰۶۹	قزوین
۴۸,۴۶۱	۵۰,۰۱۸	۴۵,۹۱۴	۷۹,۱۱۳	۶۰,۴۵۷	۸۳,۱۶۶	قم
۶۸,۹۷۵	۸۰,۴۶۴	۶۸,۹۳۹	۸۳,۶۸۱	۶۲,۵۲۰	۹۵,۱۳۶	کردستان
۱۱۸,۷۸۶	۱۸۱,۱۰۴	۸۸,۲۲۲	۱۷۹,۴۹۶	۸۸,۵۹۱	۱۷۱,۵۵۶	کرمان
۹۲,۸۰۴	۱۲۲,۵۳۳	۸۲,۹۰۳	۱۳۰,۱۴۲	۷۹,۱۱۹	۱۲۸,۲۵۴	کرمانشاه
۲۲,۴۴۵	۳۶,۳۱۹	۱۵,۳۵۷	۳۴,۵۷۳	۱۶,۶۲۹	۳۳,۲۲۲	کهگیلویه بویر احمد
۷۴,۸۳۹	۸۳,۴۲۳	۶۷,۰۲۴	۸۳,۹۰۲	۶۳,۰۰۳	۸۱,۲۴۴	گلستان
۱۶۵,۸۵۷	۲۰۰,۵۶۴	۱۶۷,۳۷۱	۲۰۹,۳۵۷	۱۵۴,۸۴۹	۲۰۰,۶۳۲	گیلان
۶۰,۱۱۶	۶۱,۳۲۷	۴۹,۶۷۱	۶۴,۴۰۲	۵۴,۸۱۹	۷۴,۸۲۸	لرستان
۱۶۶,۸۲۳	۱۶۸,۷۶۹	۱۶۳,۲۴۴	۱۸۸,۶۰۱	۱۵۵,۳۸۳	۱۸۶,۹۰۳	مازندران
۱۱۸,۰۸۳	۱۳۸,۰۳۴	۱۱۸,۹۶۰	۱۴۱,۹۴۳	۱۱۳,۰۳۱	۱۳۵,۹۵۵	مرکز شهر تهران
۶۷,۶۸۰	۶۸,۶۴۴	۵۹,۳۹۵	۶۸,۰۳۸	۵۵,۲۳۸	۶۷,۳۱۱	مرکزی
۶۰,۱۰۸	۶۶,۶۷۴	۴۷,۵۰۳	۶۴,۹۰۲	۴۳,۹۲۱	۶۲,۸۲۹	هرمزگان
۶۹,۸۷۲	۱۰۲,۵۴۰	۶۱,۱۰۳	۱۰۷,۳۱۹	۶۴,۰۷۱	۱۰۶,۰۴۹	همدان
۵۳,۰۱۶	۵۷,۴۵۵	۵۲,۵۰۱	۶۵,۶۳۸	۵۰,۴۹۸	۶۴,۲۰۹	یزد
۳,۵۳۰,۸۸۷	۴,۱۱۹,۳۴۷	۳,۲۷۰,۵۰۱	۴,۲۷۱,۲۹۵	۳,۱۲۸,۹۵۶	۴,۲۲۶,۹۸۷	جمع کل

منبع: سامانه گزارش های سیستم مشاغل و مرکز آموزش، پژوهش و برنامه ریزی

جدول ۳-۴- شرکت‌های دارای پرونده در سازمان امور مالیاتی کشور در سال ۱۳۹۶

اداره کل	غیرفعال			جمع غیرفعال	فعال			جمع فعال	منحله			جمع منحله	جمع کل	جمع کل به درصد
	متوسط	سایر	بزرگ		متوسط	سایر	بزرگ		متوسط	سایر	بزرگ			
آذربایجان شرقی	۱۹	۱۴۸۵۵	۹	۱۴۸۸۳	۱۶۲۹	۱۵۷۳۳	۴۵۹	۱۷۸۲۱		۲۹۶		۲۹۶	۳۳۰۰۰	۳,۴٪
آذربایجان غربی	۸	۱۶۵۱۳	۴	۱۶۵۲۵	۱۳۳۸	۱۴۱۸۵	۴۳۸	۱۵۹۶۱		۲۱۹		۲۱۹	۳۲۷۰۵	۳,۴٪
اردبیل	۵	۳۲۰۷	۱	۳۲۱۳	۵۲۸	۷۳۹۹	۱۶۰	۸۰۸۷	۱	۶۷	۱	۶۸	۱۱۳۶۸	۱,۲٪
اصفهان	۳۷	۲۲۴۳۶	۱۵	۲۲۴۸۸	۴۲۲۳	۳۶۷۴۶	۹۹۲	۴۱۹۶۱	۲	۸۸۵	۱	۸۸۸	۶۵۳۳۷	۶,۸٪
البرز	۱۹	۵۵۵۲	۵	۵۵۷۶	۲۷۳۷	۱۶۶۲۲	۶۵۰	۲۰۰۰۹		۲۵۷		۲۵۷	۲۵۸۴۲	۲,۷٪
ایلام	۵	۲۷۴۸	۱	۲۷۵۴	۶۵۴	۵۴۰۹	۱۶۱	۶۲۲۴		۶		۶	۸۹۸۴	۰,۹٪
بوشهر	۹	۳۰۰۵	۳	۳۰۱۷	۱۷۱۹	۷۰۸۷	۲۷۹	۹۰۸۵	۲	۱۷		۱۹	۱۲۱۲۱	۱,۳٪
جنوب استان تهران		۲۶۵		۲۶۵	۷۳۵	۹۶۴۰	۱۹۹	۱۰۵۷۴	۱	۶۶۲	۱	۶۶۴	۱۱۵۰۳	۱,۲٪
جنوب تهران		۱۳۲۳۵		۱۳۲۳۵	۸۰	۷۷۱۰	۲۶	۷۸۱۶		۳۲۹		۳۲۹	۲۱۳۸۰	۲,۲٪
چهارمحال و بختیاری	۶	۲۱۱۹	۳	۲۱۲۸	۶۲۲	۵۲۸۴	۱۷۵	۶۰۸۱		۹۵	۱	۹۶	۸۳۰۵	۰,۹٪
خراسان جنوبی	۱	۲۸۱۵		۲۸۱۶	۵۶۲	۵۸۶۵	۱۲۸	۶۵۵۵		۴۲		۴۲	۹۴۱۳	۱,۰٪
خراسان رضوی	۱۳	۲۳۸۹۴	۱	۲۳۹۰۸	۲۷۸۹	۳۵۰۴۳	۶۰۱	۳۸۴۳۳	۲	۳۲۳	۱	۳۲۶	۶۲۶۶۷	۶,۵٪
خراسان شمالی		۳۴۳۶		۳۴۳۶	۵۵۴	۳۱۵۹	۱۳۳	۳۸۴۶		۱۶		۱۶	۷۲۹۸	۰,۸٪
خوزستان	۴۵	۱۲۲۱۵	۲۶	۱۲۲۸۶	۴۴۵۵	۴۸۲۴۲	۱۱۰۴	۵۳۸۰۱	۱	۸۹		۹۰	۶۶۱۷۷	۶,۹٪
زنجان	۱۳	۳۷۱۶	۷	۳۷۳۶	۷۲۴	۶۱۵۰	۱۶۳	۷۰۳۷	۱	۱۶۷		۱۶۸	۱۰۹۴۱	۱,۱٪
سمنان	۹	۸۶۳۲	۵	۸۶۴۶	۹۰۸	۶۹۷۸	۲۶۵	۸۱۵۱	۱	۲۴۹		۲۵۱	۱۷۰۴۸	۱,۸٪
سیستان و بلوچستان	۱۳	۴۲۹۲	۳	۴۳۰۸	۱۱۸۳	۷۶۰۶	۲۷۳	۹۰۶۲		۵۵		۵۵	۱۳۴۲۵	۱,۴٪
شرق استان تهران		۷۱۳		۷۱۳	۱۶۳	۱۹۴۶	۴۸	۲۱۵۷		۱۸		۱۸	۲۸۸۸	۰,۳٪
شرق تهران	۱	۱۵۷۱		۱۵۷۲	۹۲۳	۳۱۴۳۳	۲۷۷	۳۲۶۳۳	۱	۶۹۶		۶۹۷	۳۴۹۰۲	۳,۶٪
شمال استان تهران	۱	۴۷۰۸		۴۷۰۹	۴۱۹	۶۲۰۲	۸۴	۶۷۰۵		۱۲۱		۱۲۱	۱۱۵۳۵	۱,۲٪
شمال تهران	۲۸	۱۹۴۱	۴	۱۹۷۳	۳۸۷۵	۳۵۶۳۵	۶۴۲	۴۰۱۵۲		۹۷		۹۷	۴۲۲۲۲	۴,۴٪
غرب استان تهران	۶	۱۹۶۳	۲	۱۹۷۱	۷۷۸	۵۶۸۵	۲۱۴	۶۶۷۷		۳۲۹		۳۲۹	۸۹۷۷	۰,۹٪
غرب تهران	۳	۹۰۲۰	۳	۹۰۲۶	۲۲۲۱	۴۶۵۸۷	۶۰۸	۴۹۴۱۶		۴۰۵		۴۰۵	۵۸۸۴۷	۶,۱٪
فارس	۱۲	۲۷۹۶۸	۱۰	۲۷۹۹۰	۲۴۵۱	۲۳۹۹۰	۶۵۵	۲۷۰۹۶	۱	۳۴۸	۱	۳۵۰	۵۵۴۳۶	۵,۷٪

اداره کل	غیرفعال			جمع غیرفعال	فعال			جمع فعال	منحله			جمع منحله	جمع کل	جمع کل به درصد
	بزرگ	سایر	متوسط		بزرگ	سایر	متوسط		بزرگ	سایر	متوسط			
قزوین	۱۰	۵۲۶۱	۳	۵۲۷۴	۱۰۰۶	۶۲۳۶	۱۹۶	۷۴۳۸	۱	۲۴۶		۲۴۷	۱۲۹۵۹	٪۱,۳
قم	۹	۸۲۲۳	۴	۸۲۳۶	۶۸۴	۲۹۳۶	۱۱۷	۳۷۳۷	۲	۳۲۵		۳۲۷	۱۲۳۰۰	٪۱,۳
کردستان	۱۲	۲۹۷۸	۳	۲۹۹۳	۸۰۶	۱۳۴۹۳	۲۸۱	۱۴۵۸۰		۴۵		۴۵	۱۷۶۱۸	٪۱,۸
کرمان	۱۴	۱۲۷۷۴	۷	۱۲۷۹۵	۱۷۶۲	۱۰۷۳۸	۳۹۰	۱۲۸۹۰	۵	۵۴۵	۱	۵۵۱	۲۶۲۳۶	٪۲,۷
کرمانشاه	۴	۲۶۰۳		۲۶۰۷	۷۷۷	۱۳۴۳۳	۱۷۷	۱۴۳۸۷		۲۹۵		۲۹۵	۱۷۲۸۹	٪۱,۸
کهگیلویه و بویر احمد	۳	۲۲۹۳	۱	۲۲۹۷	۶۴۰	۷۸۷۳	۲۳۷	۸۷۵۰		۴		۴	۱۱۰۵۱	٪۱,۱
گلستان	۳	۷۲۰۴	۲	۷۲۰۹	۹۸۴	۱۳۹۰۸	۲۵۴	۱۵۱۴۶	۱	۹۹		۱۰۰	۲۲۴۵۵	٪۲,۳
گیلان	۳۰	۱۲۶۶۷	۱۰	۱۲۷۰۷	۲۰۶۰	۱۵۷۲۴	۵۷۷	۱۸۳۶۱	۱	۱۰۱	۲	۱۰۴	۳۱۱۷۲	٪۳,۲
لرستان	۱۰	۱۱۰۵۳	۸	۱۱۰۷۱	۶۶۹	۷۷۰۴	۱۶۶	۸۵۳۹		۱۸		۱۸	۱۹۶۲۸	٪۲,۰
مازندران	۲۲	۵۲۸۷	۱۱	۵۳۲۰	۲۳۴۳	۱۸۹۹۰	۵۷۵	۲۱۹۰۸		۱۹۵		۱۹۵	۲۷۴۲۳	٪۲,۸
مرکز تهران	۲۹	۳۳۴۹۷	۸	۳۳۵۳۴	۲۳۱۴	۱۵۲۳۰	۵۲۴	۱۸۰۶۸	۶	۱۱۸		۱۲۴	۵۱۷۲۶	٪۵,۴
مرکزی	۱۸	۷۶۱۰	۳	۷۶۳۱	۱۲۵۶	۱۴۴۹۶	۳۶۰	۱۶۱۱۲	۱	۳۹۰		۳۹۱	۲۴۱۳۴	٪۲,۵
مودیان بزرگ		۶		۶	۹۷۲	۲۰۹	۷	۱۱۸۸		۱		۱	۱۱۹۵	٪۰,۱
هرمزگان	۱۱۷	۱۱۰۶۳	۳۲	۱۱۲۱۲	۲۲۹۵	۹۳۷۴	۳۹۸	۱۲۰۶۷	۱	۶		۷	۲۳۲۸۶	٪۲,۴
همدان	۴	۳۰۵۴	۱	۳۰۵۹	۷۲۳	۱۱۵۸۶	۲۲۵	۱۲۵۳۴	۱	۸۱۹		۸۲۱	۱۶۴۱۴	٪۱,۷
یزد	۴	۶۳۴۵	۶	۶۳۵۵	۱۲۷۰	۸۷۸۳	۳۷۶	۱۰۴۲۹		۱۱۹		۱۱۹	۱۶۹۰۳	٪۱,۸
مجموع	۵۴۲	۳۲۲۷۳۷	۲۰۱	۳۲۳۴۸۰	۵۶۸۳۱	۵۶۱۰۴۹	۱۳۵۹۴	۶۳۱۴۷۴	۳۲	۹۱۱۴	۱۰	۹۱۵۶	۹۶۴۱۱۰	٪۱۰۰
مجموع به درصد	٪۰,۱	٪۲۳,۵	٪۰,۰	٪۳۳,۶	٪۵,۹	٪۵۸,۲	٪۱,۴	٪۶۵,۵	٪۰,۰	٪۰,۹	٪۰,۰	٪۰,۹	٪۱۰۰	

منبع: سامانه گزارش‌های سیستم مشاغل و مرکز آموزش، پژوهش و برنامه ریزی

جدول ۳-۵- پرونده‌های اشخاص حقیقی عملکرد سال ۱۳۹۴ دارای اظهارنامه و رسیدگی نشده

ردیف	اداره کل	* تعداد اظهارنامه	* تعداد رسیدگی شده	درصد رسیدگی شده	* اظهارنامه‌های رسیدگی نشده	درصد رسیدگی نشده
۱	آذربایجان شرقی	۱۵۰,۹۴۸	۱۳۰,۲۵۲	%۸۶	۲۰,۶۹۶	%۱۴
۲	آذربایجان غربی	۱۰۵,۲۷۹	۸۳,۴۶۷	%۷۹	۲۱,۸۱۲	%۲۱
۳	مازندران	۱۶۰,۴۶۷	۱۴۶,۶۹۶	%۹۱	۱۳,۷۷۱	%۹
۴	کرمانشاه	۴۴,۹۶۹	۳۹,۶۷۵	%۸۸	۵,۲۹۴	%۱۲
۵	خوزستان	۱۰۰,۶۶۰	۹۰,۷۸۶	%۹۰	۹,۸۷۴	%۱۰
۶	فارس	۱۵۵,۷۷۹	۱۳۷,۸۵۴	%۸۸	۱۷,۹۲۵	%۱۲
۷	کرمان	۷۷,۳۲۴	۷۰,۲۲۲	%۹۱	۷,۱۰۲	%۹
۸	خراسان رضوی	۲۰۷,۴۲۹	۱۶۴,۸۹۳	%۷۹	۴۲,۵۳۶	%۲۱
۹	اصفهان	۱۸۰,۵۷۱	۱۵۲,۲۷۶	%۸۴	۲۸,۲۹۵	%۱۶
۱۰	خراسان شمالی	۲۲,۶۱۲	۲۱,۳۰۶	%۹۴	۱,۳۰۶	%۶
۱۱	کردستان	۵۶,۵۶۵	۵۴,۳۸۹	%۹۶	۲,۱۷۶	%۴
۱۲	هرمزگان	۳۴,۲۵۰	۳۰,۶۳۴	%۸۹	۳,۶۱۶	%۱۱
۱۳	همدان	۵۸,۰۱۶	۴۷,۶۹۳	%۸۲	۱۰,۳۲۳	%۱۸
۱۴	چهارمحال بختیاری	۲۴,۳۱۹	۲۲,۲۸۷	%۹۲	۲,۰۳۲	%۸
۱۵	لرستان	۴۰,۹۵۱	۳۹,۰۲۵	%۹۵	۱,۹۲۶	%۵
۱۶	ایلام	۱۴,۶۲۲	۱۴,۱۳۳	%۹۷	۴۸۹	%۳
۱۷	کهگیلویه و بویراحمد	۱۴,۱۸۸	۱۳,۸۷۲	%۹۸	۳۱۶	%۲
۱۸	زنجان	۳۵,۹۴۳	۳۱,۰۴۹	%۸۶	۴,۸۹۴	%۱۴
۱۹	راسان جنوبی	۲۶,۰۹۲	۲۴,۹۹۵	%۹۶	۱,۰۹۷	%۴
۲۰	مرکزی	۵۲,۲۶۹	۴۴,۶۸۳	%۸۵	۷,۵۸۶	%۱۵
۲۱	البرز	۹۹,۳۲۲	۶۹,۴۸۳	%۷۰	۲۹,۸۳۹	%۳۰
۲۲	گیلان	۱۳۲,۵۰۸	۱۱۲,۴۵۲	%۸۵	۲۰,۰۵۶	%۱۵
۲۳	اردبیل	۴۱,۰۳۸	۳۸,۷۸۰	%۹۴	۲,۲۵۸	%۶
۲۴	قم	۳۷,۵۴۱	۳۳,۰۸۰	%۸۸	۴,۴۶۱	%۱۲
۲۵	قزوین	۴۲,۳۶۲	۳۸,۳۹۷	%۹۱	۳,۹۶۵	%۹
۲۶	گلستان	۶۰,۰۶۷	۴۹,۲۲۴	%۸۲	۱۰,۸۴۳	%۱۸
۲۷	سیستان و بلوچستان	۳۱,۷۱۱	۲۸,۷۸۷	%۹۱	۲,۹۲۴	%۹
۲۸	یزد	۴۴,۴۹۱	۳۸,۱۶۸	%۸۶	۶,۳۲۳	%۱۴

ردیف	اداره کل	* تعداد اظهاری نامه	* تعداد رسیدگی شده	درصد رسیدگی شده	* اظهارنامه های رسیدگی نشده	درصد رسیدگی نشده
۲۹	بوشهر	۳۳,۷۱۸	۳۱,۲۹۴	%۹۳	۲,۴۲۴	%۷
۳۰	سمنان	۲۷,۱۶۴	۲۴,۱۷۶	%۸۹	۲,۹۸۸	%۱۱
۳۱	تهران استان - شرق	۱۴,۴۲۲	۱۱,۶۲۳	%۸۱	۲,۷۹۹	%۱۹
۳۲	تهران استان - غرب	۵۶,۹۵۲	۴۵,۱۴۶	%۷۹	۱۱,۸۰۶	%۲۱
۳۳	تهران استان - شمال	۱۶,۸۵۳	۱۴,۱۲۲	%۸۴	۲,۷۳۱	%۱۶
۳۴	تهران استان - جنوب	۹۶,۲۱۳	۷۱,۶۲۵	%۷۴	۲۴,۵۸۸	%۲۶
۳۵	تهران شهر - شمال	۲۴,۷۷۸	۱۹,۵۵۱	%۷۹	۵,۲۲۷	%۲۱
۳۶	تهران شهر - مرکز	۱۲۴,۹۳۶	۱۰۸,۳۳۷	%۸۷	۱۶,۵۹۹	%۱۳
۳۷	تهران شهر - شرق	۹۶,۱۳۲	۷۶,۶۱۲	%۸۰	۱۹,۵۲۰	%۲۰
۳۸	تهران شهر - غرب	۸۲,۹۱۳	۶۸,۵۲۶	%۸۳	۱۴,۳۸۷	%۱۷
۳۹	تهران شهر - جنوب	۹۶,۶۵۳	۶۷,۷۲۱	%۷۰	۲۸,۹۳۲	%۳۰
	جمع کل	۲,۷۲۳,۰۲۷	۲,۳۰۷,۲۹۱	%۸۵	۴۱۵,۷۳۶	%۱۵

منبع: سامانه گزارش های سیستم مشاغل و مرکز آموزش، پژوهش و برنامه ریزی

جدول ۳-۶- پرونده‌های اشخاص حقوقی عملکرد سال ۱۳۹۴ دارای اظهارنامه و رسیدگی نشده

اداره کل	سطح مودی	* تعداد اظهارنامه	* تعداد رسیدگی شده	درصد رسیدگی شده	* اظهارنامه‌های رسیدگی نشده	درصد رسیدگی نشده
آذربایجان شرقی	بزرگ	۱،۲۲۱	۲۹۴	%۲۴	۹۲۷	%۷۶
	متوسط	۴۴۹	۱۰۰	%۲۲	۳۴۹	%۷۸
	کوچک	۵،۳۹۴	۱،۴۵۱	%۲۷	۳،۹۴۳	%۷۳
آذربایجان غربی	بزرگ	۸۵۹	۵۷۴	%۶۷	۲۸۵	%۳۳
	متوسط	۳۹۵	۲۳۴	%۵۹	۱۶۱	%۴۱
	کوچک	۵،۳۲۶	۱،۶۳۴	%۳۱	۳،۶۹۲	%۶۹
اردبیل	بزرگ	۳۱۱	۱۸۰	%۵۸	۱۳۱	%۴۲
	متوسط	۱۴۳	۸۵	%۵۹	۵۸	%۴۱
	کوچک	۲،۰۰۴	۹۷۹	%۴۹	۱،۰۲۵	%۵۱
اصفهان	بزرگ	۲،۶۳۹	۹۱۵	%۳۵	۱،۷۲۴	%۶۵
	متوسط	۸۰۲	۲۲۳	%۲۸	۵۷۹	%۷۲
	کوچک	۱۴،۷۸۸	۳،۵۵۸	%۲۴	۱۱،۲۳۰	%۷۶
البرز	بزرگ	۱،۳۸۲	۵۵۹	%۴۰	۸۲۳	%۶۰
	متوسط	۴۱۵	۹۲	%۲۲	۳۲۳	%۷۸
	کوچک	۴،۴۰۹	۲۱۱	%۵	۴،۱۹۸	%۹۵
ایلام	بزرگ	۱۳۱	۹۶	%۷۳	۳۵	%۲۷
	متوسط	۶۵	۵۴	%۸۳	۱۱	%۱۷
	کوچک	۷۸۳	۶۳۳	%۸۱	۱۵۰	%۱۹
بوشهر	بزرگ	۵۴۹	۲۴۶	%۴۵	۳۰۳	%۵۵
	متوسط	۱۵۲	۸۶	%۵۷	۶۶	%۴۳
	کوچک	۱،۱۲۹	۲۹۴	%۲۶	۸۳۵	%۷۴
چهارمحال و بختیاری	بزرگ	۳۴۵	۱۴۴	%۴۲	۲۰۱	%۵۸
	متوسط	۱۴۰	۸۳	%۵۹	۵۷	%۴۱
	کوچک	۱،۱۶۴	۴۴۹	%۳۹	۷۱۵	%۶۱
خراسان جنوبی	بزرگ	۲۸۲	۲۶۲	%۹۳	۲۰	%۷
	متوسط	۹۸	۷۸	%۸۰	۲۰	%۲۰
	کوچک	۱،۷۹۹	۸۱۹	%۴۶	۹۸۰	%۵۴
خراسان رضوی	بزرگ	۲،۰۰۷	۵۵۴	%۲۸	۱،۴۵۳	%۷۲

اداره کل	سطح مودی	* تعداد اظهاری نامه	* تعداد رسیدگی شده	درصد رسیدگی شده	* اظهارنامه های رسیدگی نشده	درصد رسیدگی نشده
	متوسط	۵۵۹	۱۴۷	%۲۶	۴۱۲	%۷۴
	کوچک	۱۰,۵۷۹	۴,۰۲۲	%۳۸	۶,۵۵۷	%۶۲
	بزرگ	۱۶۴	۱۲۲	%۷۴	۴۲	%۲۶
خراسان شمالی	متوسط	۶۶	۵۸	%۸۸	۸	%۱۲
	کوچک	۷۶۷	۵۰۳	%۶۶	۲۶۴	%۳۴
	بزرگ	۱,۸۲۷	۸۳۵	%۴۶	۹۹۲	%۵۴
خوزستان	متوسط	۵۹۵	۲۰۳	%۳۴	۳۹۲	%۶۶
	کوچک	۵,۳۳۰	۲,۴۹۴	%۴۷	۲,۸۳۶	%۵۳
	بزرگ	۴۹۸	۱۷۶	%۳۵	۳۲۲	%۶۵
زنجان	متوسط	۱۴۵	۶۹	%۴۸	۷۶	%۵۲
	کوچک	۱,۵۰۸	۵۸۰	%۳۸	۹۲۸	%۶۲
	بزرگ	۶۷۴	۳۹۱	%۵۸	۲۸۳	%۴۲
سمنان	متوسط	۲۵۸	۱۲۲	%۴۷	۱۳۶	%۵۳
	کوچک	۲,۲۲۲	۴۴۰	%۲۰	۱,۷۸۲	%۸۰
	بزرگ	۴۷۸	۲۵۱	%۵۳	۲۲۷	%۴۷
سیستان و بلوچستان	متوسط	۱۵۹	۱۱۱	%۷۰	۴۸	%۳۰
	کوچک	۱,۴۶۹	۴۵۶	%۳۱	۱,۰۱۳	%۶۹
	بزرگ	۱,۲۶۱	۵۶۴	%۴۵	۶۹۷	%۵۵
فارس	متوسط	۴۷۴	۱۳۲	%۲۸	۳۴۲	%۷۲
	کوچک	۶,۴۰۵	۲,۳۷۰	%۳۷	۴,۰۳۵	%۶۳
	بزرگ	۷۹۲	۴۳۹	%۵۵	۳۵۳	%۴۵
قزوین	متوسط	۱۶۸	۴۵	%۲۷	۱۲۳	%۷۳
	کوچک	۲,۲۸۹	۴۷۰	%۲۱	۱,۸۱۹	%۷۹
	بزرگ	۴۴۵	۲۷۴	%۶۲	۱۷۱	%۳۸
قم	متوسط	۱۰۰	۵۵	%۵۵	۴۵	%۴۵
	کوچک	۱,۶۱۵	۲۴۹	%۱۵	۱,۳۶۶	%۸۵
	بزرگ	۳۷۵	۱۸۱	%۴۸	۱۹۴	%۵۲
کردستان	متوسط	۱۶۱	۹۴	%۵۸	۶۷	%۴۲
	کوچک	۱,۹۰۵	۸۷۲	%۴۶	۱,۰۳۳	%۵۴
	بزرگ					

اداره کل	سطح مودی	* تعداد اظهاری نامه	* تعداد رسیدگی شده	درصد رسیدگی شده	* اظهارنامه های رسیدگی نشده	درصد رسیدگی نشده
کرمان	بزرگ	۹۴۹	۵۹۹	۶۳٪	۳۵۰	۳۷٪
	متوسط	۳۴۵	۱۵۹	۴۶٪	۱۸۶	۵۴٪
	کوچک	۴,۱۷۱	۱,۶۰۳	۳۸٪	۲,۵۶۸	۶۲٪
کرمانشاه	بزرگ	۲۶۳	۱۵۲	۵۸٪	۱۱۱	۴۲٪
	متوسط	۹۰	۵۹	۶۶٪	۳۱	۳۴٪
	کوچک	۱,۳۷۴	۶۱۲	۴۵٪	۷۶۲	۵۵٪
کهگیلویه و بویر احمد	بزرگ	۱۸۴	۱۴۵	۷۹٪	۳۹	۲۱٪
	متوسط	۸۵	۷۲	۸۵٪	۱۳	۱۵٪
	کوچک	۸۰۱	۷۲۰	۹۰٪	۸۱	۱۰٪
گلستان	بزرگ	۷۳۶	۲۸۵	۳۹٪	۴۵۱	۶۱٪
	متوسط	۲۳۸	۸۲	۳۴٪	۱۵۶	۶۶٪
	کوچک	۳,۸۰۲	۱,۵۳۱	۴۰٪	۲,۲۷۱	۶۰٪
گیلان	بزرگ	۱,۱۳۳	۵۹۴	۵۲٪	۵۳۹	۴۸٪
	متوسط	۴۵۰	۱۹۷	۴۴٪	۲۵۳	۵۶٪
	کوچک	۶,۲۰۳	۲,۰۵۰	۳۳٪	۴,۱۵۳	۶۷٪
لرستان	بزرگ	۳۷۲	۲۹۷	۸۰٪	۷۵	۲۰٪
	متوسط	۱۵۱	۱۳۱	۸۷٪	۲۰	۱۳٪
	کوچک	۲,۵۲۲	۱,۰۴۸	۵۹٪	۱,۰۴۱	۴۱٪
مازندران	بزرگ	۱,۵۵۸	۸۲۳	۵۳٪	۷۳۵	۴۷٪
	متوسط	۵۱۳	۱۰۳	۲۰٪	۴۱۰	۸۰٪
	کوچک	۶,۱۷۵	۱,۷۴۸	۲۸٪	۴,۴۲۷	۷۲٪
مرکزی	بزرگ	۹۵۳	۵۶۶	۵۹٪	۳۸۷	۴۱٪
	متوسط	۳۲۹	۴۵	۱۴٪	۲۸۴	۸۶٪
	کوچک	۳,۱۹۵	۲۳۸	۷٪	۲,۹۵۷	۹۳٪
هرمزگان	بزرگ	۱,۰۴۲۵	۴۶۰	۳۲٪	۹۶۵	۶۸٪
	متوسط	۳۱۱	۷۴	۲۴٪	۲۳۷	۷۶٪
	کوچک	۳,۲۱۱	۷۸۷	۲۵٪	۲,۴۲۴	۷۵٪
همدان	بزرگ	۴۹۴	۳۶۹	۷۵٪	۱۲۵	۲۵٪
	متوسط	۲۰۱	۱۴۸	۷۴٪	۵۳	۲۶٪

اداره کل	سطح مودی	* تعداد اظهارنامه	* تعداد رسیدگی شده	درصد رسیدگی شده	* اظهارینامه‌های رسیدگی نشده	درصد رسیدگی نشده
یزد	کوچک	۲,۰۵۱	۶۲۳	۳۰٪	۱,۴۲۸	۷۰٪
	بزرگ	۸۹۷	۴۷۸	۵۳٪	۴۱۹	۴۷٪
	متوسط	۳۳۵	۹۷	۲۹٪	۲۳۸	۷۱٪
	کوچک	۲,۴۶۷	۶۷۶	۲۷٪	۱,۷۹۱	۷۳٪
تهران شهر - مودیان بزرگ	بزرگ	۹۶۰	۳۶۳	۳۸٪	۵۹۷	۶۲٪
	متوسط	۶	۲	۳۳٪	۴	۶۷٪
	کوچک	۶۹	۲۶	۳۸٪	۴۳	۶۲٪
	بزرگ	۸۰۰	۲۴۰	۳۰٪	۵۶۰	۷۰٪
تهران شهر - شرق	متوسط	۲۶۶	۷۱	۲۷٪	۱۹۵	۷۳٪
	کوچک	۸,۱۸۸	۳,۷۲۹	۴۶٪	۴,۴۵۹	۵۴٪
	بزرگ	۲,۰۵۰	۶۸۹	۳۴٪	۱,۳۶۱	۶۶٪
	متوسط	۵۸۹	۵۱	۹٪	۵۳۸	۹۱٪
تهران شهر - غرب	کوچک	۱۲,۹۱۸	۲,۶۴۲	۲۰٪	۱۰,۲۷۶	۸۰٪
	بزرگ	۱,۹۹۰	۱,۰۵۴	۵۳٪	۹۳۶	۴۷٪
	متوسط	۵۰۳	۱۵۲	۳۰٪	۳۵۱	۷۰٪
	کوچک	۹,۳۱۰	۴,۵۱۹	۴۹٪	۴,۷۹۱	۵۱٪
تهران شهر - شمال	بزرگ	۳,۳۰۸	۸۷۸	۲۷٪	۲,۴۳۰	۷۳٪
	متوسط	۶۰۶	۱۱۰	۱۸٪	۴۹۶	۸۲٪
	کوچک	۱۰,۶۰۹	۲,۹۸۵	۲۸٪	۷,۶۲۴	۷۲٪
	بزرگ	۴۲	۱۰	۲۴٪	۳۲	۷۶٪
تهران شهر - جنوب	متوسط	۱۶	۶	۳۸٪	۱۰	۶۳٪
	کوچک	۳۷۹	۱۱۷	۳۱٪	۲۶۲	۶۹٪
	بزرگ	۶۳۷	۲۰۵	۳۲٪	۴۳۲	۶۸٪
	متوسط	۲۰۴	۶۱	۳۰٪	۱۴۳	۷۰٪
تهران استان - غرب	کوچک	۲,۰۱۲	۷۳۹	۳۷٪	۱,۲۷۳	۶۳٪
	بزرگ	۱۴۳	۵۴	۳۸٪	۸۹	۶۲٪
	متوسط	۴۵	۲۳	۵۱٪	۲۲	۴۹٪
	کوچک	۵۷۰	۳۸۱	۶۷٪	۱۸۹	۳۳٪
تهران استان - شرق	بزرگ	۱۴۳	۵۴	۳۸٪	۸۹	۶۲٪
	متوسط	۴۵	۲۳	۵۱٪	۲۲	۴۹٪
	کوچک	۵۷۰	۳۸۱	۶۷٪	۱۸۹	۳۳٪

اداره کل	سطح مودی	* تعداد اظهاری نامه	* تعداد رسیدگی شده	درصد رسیدگی شده	* اظهارنامه های رسیدگی نشده	درصد رسیدگی نشده
تهران استان - شمال	بزرگ	۴۰۲	۱۴۶	۳۶٪	۲۵۶	۶۴٪
	متوسط	۸۳	۳۳	۴۰٪	۵۰	۶۰٪
	کوچک	۱،۵۶۵	۳۸۷	۲۵٪	۱،۱۷۸	۷۵٪
تهران استان - جنوب	بزرگ	۶۷۶	۳۱۵	۴۷٪	۳۶۱	۵۳٪
	متوسط	۱۹۲	۹۰	۴۷٪	۱۰۲	۵۳٪
	کوچک	۲،۸۹۸	۱۳۸	۵٪	۲،۷۶۰	۹۵٪
جمع کل	بزرگ	۳۶،۲۱۲	۱۵،۷۷۹	۴۴٪	۲۰،۴۳۳	۵۶٪
	متوسط	۱۰،۹۰۲	۳،۸۳۷	۳۵٪	۷،۰۶۵	۶۵٪
	کوچک	۱۵۵،۳۷۵	۵۰،۲۱۶	۳۲٪	۱۰۵،۱۵۹	۶۸٪

منبع: سامانه اشخاص حقوقی و مرکز آموزش، پژوهش و برنامه ریزی

۳. شاخص های کمی فرآیندی ادارات کل امور مالیاتی در بخش مالیات بر کالا و خدمات

تعداد ۶۸۰۰ پرونده مهم در بخش کالا و خدمات مشخص شده است. همچنین تعداد پرونده های صدور و ابلاغ برگ قطعی مدیر کل و معاون مدیر کل از مالیات بر ارزش افزوده ادارات کل امور مالیاتی سراسر کشور در دی و بهمن ماه سال ۱۳۹۶ برابر با ۱،۳۶۰ پرونده است.

جدول ۳-۲- تعداد پرونده مهم مدیر کل و معاون مدیر کل مالیات بر ارزش افزوده ادارات کل امور مالیاتی
سراسر کشور در سال ۱۳۹۶

ردیف	اداره کل	تعداد پرونده های مهم	سه ماهه اول			سه ماهه دوم			سه ماهه سوم	دی و بهمن
			تعداد رسیدگی	ابلاغ برگ مطالبه یا استرداد	صدور و ابلاغ برگ قطعی	تعداد رسیدگی	ابلاغ برگ مطالبه یا استرداد	صدور و ابلاغ برگ قطعی		
			مدیر کل و معاون	مدیر کل و معاون	مدیر کل و معاون	مدیر کل و معاون	مدیر کل و معاون	مدیر کل و معاون		
۱	آذربایجان شرقی	۲۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۰
۲	آذربایجان غربی	۲۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۰
۳	اردبیل	۲۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۰
۴	اصفهان	۲۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۰
۵	البرز	۲۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۰
۶	ایلام	۲۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۰
۷	بوشهر	۲۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۰
۸	چهارمحال بختیاری	۲۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۰
۹	خراسان جنوبی	۲۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۰
۱۰	خراسان رضوی	۲۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۰
۱۱	خراسان شمالی	۲۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۰
۱۲	خوزستان	۲۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۰
۱۳	زنجان	۲۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۰
۱۴	سمنان	۲۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۰
۱۵	سیستان و بلوچستان	۲۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۰
۱۶	فارس	۲۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۰
۱۷	قزوین	۲۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۰
۱۸	قم	۲۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۰
۱۹	کردستان	۲۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۰
۲۰	کرمان	۲۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۰
۲۱	کرمانشاه	۲۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۰
۲۲	کهگیلویه و بویر	۲۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۰

ردیف	اداره کل	تعداد پرونده های مهم	سه ماهه اول			سه ماهه دوم			سه ماهه سوم	دی و بهمن
			تعداد رسیدگی	صدور و ابلاغ برگ مطالبه یا استرداد	صدور و ابلاغ برگ قطعی	تعداد رسیدگی	صدور و ابلاغ برگ مطالبه یا استرداد	صدور و ابلاغ برگ قطعی		
			مدیر کل و معاون	مدیر کل و معاون	مدیر کل و معاون	مدیر کل و معاون	مدیر کل و معاون	مدیر کل و معاون	مدیر کل و معاون	مدیر کل و معاون
	احمد									
۲۳	گلستان	۲۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۰
۲۴	گیلان	۲۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۰
۲۵	لرستان	۲۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۰
۲۶	مازندران	۲۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۰
۲۷	مرکزی	۲۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۰
۲۸	هرمزگان	۲۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۰
۲۹	همدان	۲۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۰
۳۰	یزد	۲۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۰
۳۱	شهر تهران	۲۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۰
۳۲	تهران جنوب	۲۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۰
۳۳	استان تهران	۲۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۰
۳۴	مؤدیان بزرگ	۲۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۰	۱۰۰	۴۰
	جمع	۶،۸۰۰	۳،۴۰۰	۳،۴۰۰	۱،۰۲۰	۳،۴۰۰	۳،۴۰۰	۱،۰۲۰	۳،۴۰۰	۱،۳۶۰

- هر پرونده، شامل حداقل ۴ و حداکثر ۳۵ دوره مالیات بر ارزش افزوده حسب مورد بوده، که در سامانه مالیات بر ارزش افزوده قابل دسترسی می باشد.

منبع: معاونت فناوری های مالیاتی سازمان امور مالیاتی کشور

جدول ۳-۸: قطعی سازی سایر پرونده های مالیات بر ارزش افزوده ادارات کل امور مالیاتی سراسر کشور سال ۱۳۹۶

ردیف	اداره کل استان	جمع کل تعداد گزارش رسیدگی	تعداد دوره برای اشخاص حقوقی	تعداد دوره برای اشخاص حقیقی	صدور برگه مطالبه یا استرداد	ابلاغ برگه مطالبه یا استرداد	تمکین	حل و فصل (توافق)	طرح در هیئت	صدور رأی هیئت	صدور اوراق قطعی	ابلاغ برگ قطعی	ارسال به اجرائیات
		%۱۰۰	%۵۰	%۱۰۰	%۱۰۰	%۴۰	%۴۵	%۴۰	%۱۵	%۱۵	%۹۵	%۹۵	%۱۰
۱	آذربایجان شرقی	۴۸,۰۰۰	۲۴,۰۰۰	۲۴,۰۰۰	۴۸,۰۰۰	۴۸,۰۰۰	۲۱,۶۰۰	۱۹,۲۰۰	۷,۲۰۰	۷,۲۰۰	۴۵,۶۰۰	۴۵,۶۰۰	۴,۵۶۰
۲	آذربایجان غربی	۳۴,۰۰۰	۱۷,۰۰۰	۱۷,۰۰۰	۳۴,۰۰۰	۳۴,۰۰۰	۱۵,۳۰۰	۱۳,۶۰۰	۵,۱۰۰	۵,۱۰۰	۳۲,۳۰۰	۳۲,۳۰۰	۳,۲۳۰
۳	اردبیل	۲۶,۰۰۰	۱۳,۰۰۰	۱۳,۰۰۰	۲۶,۰۰۰	۲۶,۰۰۰	۱۱,۵۰۰	۱۰,۴۰۰	۳,۹۰۰	۳,۹۰۰	۲۴,۷۰۰	۲۴,۷۰۰	۲,۴۷۰
۴	اصفهان	۱۰۲,۰۰۰	۵۱,۰۰۰	۵۱,۰۰۰	۱۰۲,۰۰۰	۱۰۲,۰۰۰	۴۵,۹۰۰	۴۰,۸۰۰	۱۵,۳۰۰	۱۵,۳۰۰	۹۶,۹۰۰	۹۶,۹۰۰	۹,۶۹۰
۵	البرز	۳۰,۰۰۰	۱۵,۰۰۰	۱۵,۰۰۰	۳۰,۰۰۰	۳۰,۰۰۰	۱۳,۵۰۰	۱۲,۰۰۰	۴,۵۰۰	۴,۵۰۰	۲۸,۵۰۰	۲۸,۵۰۰	۲,۸۵۰
۶	ایلام	۱۳,۰۰۰	۶,۵۰۰	۶,۵۰۰	۱۳,۰۰۰	۱۳,۰۰۰	۵,۸۵۰	۵,۲۰۰	۱,۹۵۰	۱,۹۵۰	۱۲,۳۵۰	۱۲,۳۵۰	۱,۲۳۵
۷	بوشهر	۲۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰	۲۰,۰۰۰	۲۰,۰۰۰	۹,۰۰۰	۸,۰۰۰	۳,۰۰۰	۳,۰۰۰	۱۹,۰۰۰	۱۹,۰۰۰	۱,۹۰۰
۸	چهارمحال بختیاری	۱۵,۰۰۰	۷,۵۰۰	۷,۵۰۰	۱۵,۰۰۰	۱۵,۰۰۰	۶,۷۵۰	۶,۰۰۰	۲,۲۵۰	۲,۲۵۰	۱۴,۲۵۰	۱۴,۲۵۰	۱,۴۲۵
۹	خراسان جنوبی	۱۵,۰۰۰	۷,۵۰۰	۷,۵۰۰	۱۵,۰۰۰	۱۵,۰۰۰	۶,۷۵۰	۶,۰۰۰	۲,۲۵۰	۲,۲۵۰	۱۴,۲۵۰	۱۴,۲۵۰	۱,۴۲۵
۱۰	خراسان رضوی	۷۷,۰۰۰	۳۸,۵۰۰	۳۸,۵۰۰	۷۷,۰۰۰	۷۷,۰۰۰	۳۴,۶۵۰	۳۰,۸۰۰	۱۱,۵۵۰	۱۱,۵۵۰	۷۳,۱۵۰	۷۳,۱۵۰	۷,۳۱۵
۱۱	خراسان شمالی	۱۴,۰۰۰	۷,۰۰۰	۷,۰۰۰	۱۴,۰۰۰	۱۴,۰۰۰	۶,۳۰۰	۵,۶۰۰	۲,۱۰۰	۲,۱۰۰	۱۳,۳۰۰	۱۳,۳۰۰	۱,۳۳۰
۱۲	خوزستان	۶۲,۰۰۰	۳۱,۰۰۰	۳۱,۰۰۰	۶۲,۰۰۰	۶۲,۰۰۰	۲۷,۹۰۰	۲۴,۸۰۰	۹,۳۰۰	۹,۳۰۰	۵۸,۹۰۰	۵۸,۹۰۰	۵,۸۹۰
۱۳	زنجان	۱۹,۰۰۰	۹,۵۰۰	۹,۵۰۰	۱۹,۰۰۰	۱۹,۰۰۰	۸,۵۵۰	۷,۶۰۰	۲,۸۵۰	۲,۸۵۰	۱۸,۰۵۰	۱۸,۰۵۰	۱,۸۰۵
۱۴	سمنان	۱۹,۰۰۰	۹,۵۰۰	۹,۵۰۰	۱۹,۰۰۰	۱۹,۰۰۰	۸,۵۵۰	۷,۶۰۰	۲,۸۵۰	۲,۸۵۰	۱۸,۰۵۰	۱۸,۰۵۰	۱,۸۰۵
۱۵	سیستان و بلوچستان	۱۶,۰۰۰	۸,۰۰۰	۸,۰۰۰	۱۶,۰۰۰	۱۶,۰۰۰	۷,۲۰۰	۶,۴۰۰	۲,۴۰۰	۲,۴۰۰	۱۵,۲۰۰	۱۵,۲۰۰	۱,۵۲۰
۱۶	فارس	۵۸,۰۰۰	۲۹,۰۰۰	۲۹,۰۰۰	۵۸,۰۰۰	۵۸,۰۰۰	۲۶,۱۰۰	۲۳,۲۰۰	۸,۷۰۰	۸,۷۰۰	۵۵,۱۰۰	۵۵,۱۰۰	۵,۵۱۰
۱۷	قزوین	۲۶,۰۰۰	۱۳,۰۰۰	۱۳,۰۰۰	۲۶,۰۰۰	۲۶,۰۰۰	۱۱,۷۰۰	۱۰,۴۰۰	۳,۹۰۰	۳,۹۰۰	۲۴,۷۰۰	۲۴,۷۰۰	۲,۴۷۰
۱۸	قم	۱۶,۰۰۰	۸,۰۰۰	۸,۰۰۰	۱۶,۰۰۰	۱۶,۰۰۰	۷,۲۰۰	۶,۴۰۰	۲,۴۰۰	۲,۴۰۰	۱۵,۲۰۰	۱۵,۲۰۰	۱,۵۲۰
۱۹	کردستان	۲۴,۰۰۰	۱۲,۰۰۰	۱۲,۰۰۰	۲۴,۰۰۰	۲۴,۰۰۰	۱۰,۸۰۰	۹,۶۰۰	۳,۶۰۰	۳,۶۰۰	۲۲,۸۰۰	۲۲,۸۰۰	۲,۲۸۰
۲۰	کرمان	۴۲,۰۰۰	۲۱,۰۰۰	۲۱,۰۰۰	۴۲,۰۰۰	۴۲,۰۰۰	۱۸,۹۰۰	۱۶,۸۰۰	۶,۳۰۰	۶,۳۰۰	۳۹,۹۰۰	۳۹,۹۰۰	۳,۹۹۰
۲۱	کرمانشاه	۲۱,۰۰۰	۱۰,۵۰۰	۱۰,۵۰۰	۲۱,۰۰۰	۲۱,۰۰۰	۹,۴۵۰	۸,۴۰۰	۳,۱۵۰	۳,۱۵۰	۱۹,۹۵۰	۱۹,۹۵۰	۱,۹۹۵
۲۲	کهگیلویه و بویر احمد	۱۶,۰۰۰	۸,۰۰۰	۸,۰۰۰	۱۶,۰۰۰	۱۶,۰۰۰	۷,۲۰۰	۶,۴۰۰	۲,۴۰۰	۲,۴۰۰	۱۵,۲۰۰	۱۵,۲۰۰	۱,۵۲۰
۲۳	گلستان	۲۶,۰۰۰	۱۳,۰۰۰	۱۳,۰۰۰	۲۶,۰۰۰	۲۶,۰۰۰	۱۱,۵۰۰	۱۰,۴۰۰	۳,۹۰۰	۳,۹۰۰	۲۴,۷۰۰	۲۴,۷۰۰	۲,۴۷۰
۲۴	گیلان	۴۰,۰۰۰	۲۰,۰۰۰	۲۰,۰۰۰	۴۰,۰۰۰	۴۰,۰۰۰	۱۸,۰۰۰	۱۶,۰۰۰	۶,۰۰۰	۶,۰۰۰	۳۸,۰۰۰	۳۸,۰۰۰	۳,۸۰۰
۲۵	لرستان	۲۵,۰۰۰	۱۲,۵۰۰	۱۲,۵۰۰	۲۵,۰۰۰	۲۵,۰۰۰	۱۱,۲۵۰	۱۰,۰۰۰	۳,۷۵۰	۳,۷۵۰	۲۳,۷۵۰	۲۳,۷۵۰	۲,۳۷۵
۲۶	مازندران	۵۱,۰۰۰	۲۵,۵۰۰	۲۵,۵۰۰	۵۱,۰۰۰	۵۱,۰۰۰	۲۲,۹۵۰	۲۰,۴۰۰	۷,۶۵۰	۷,۶۵۰	۴۸,۴۵۰	۴۸,۴۵۰	۴,۸۴۵
۲۷	مرکزی	۳۱,۰۰۰	۱۵,۵۰۰	۱۵,۵۰۰	۳۱,۰۰۰	۳۱,۰۰۰	۱۳,۹۵۰	۱۲,۴۰۰	۴,۶۵۰	۴,۶۵۰	۲۹,۴۵۰	۲۹,۴۵۰	۲,۹۴۵
۲۸	هرمزگان	۱۳,۰۰۰	۶,۵۰۰	۶,۵۰۰	۱۳,۰۰۰	۱۳,۰۰۰	۵,۸۵۰	۵,۲۰۰	۱,۹۵۰	۱,۹۵۰	۱۲,۳۵۰	۱۲,۳۵۰	۱,۲۳۵
۲۹	همدان	۲۱,۰۰۰	۱۰,۵۰۰	۱۰,۵۰۰	۲۱,۰۰۰	۲۱,۰۰۰	۹,۴۵۰	۸,۴۰۰	۳,۱۵۰	۳,۱۵۰	۱۹,۹۵۰	۱۹,۹۵۰	۱,۹۹۵
۳۰	یزد	۲۸,۰۰۰	۱۴,۰۰۰	۱۴,۰۰۰	۲۸,۰۰۰	۲۸,۰۰۰	۱۲,۶۰۰	۱۱,۲۰۰	۴,۲۰۰	۴,۲۰۰	۲۶,۶۰۰	۲۶,۶۰۰	۲,۶۶۰
۳۱	شهر تهران	۲۱۱,۵۰۰	۱۰۵,۷۵۰	۱۰۵,۷۵۰	۲۱۱,۵۰۰	۲۱۱,۵۰۰	۹۵,۱۷۵	۸۴,۶۰۰	۳۱,۷۲۵	۳۱,۷۲۵	۲۰۰,۹۲۵	۲۰۰,۹۲۵	۲۰,۰۹۳
۳۲	تهران جنوب	۸,۰۰۰	۴,۰۰۰	۴,۰۰۰	۸,۰۰۰	۸,۰۰۰	۳,۶۰۰	۳,۲۰۰	۱,۲۰۰	۱,۲۰۰	۷,۶۰۰	۷,۶۰۰	۷۶۰
۳۳	استان تهران	۶۰,۵۰۰	۳۰,۲۵۰	۳۰,۲۵۰	۶۰,۵۰۰	۶۰,۵۰۰	۲۷,۲۲۵	۲۴,۲۰۰	۹,۰۷۵	۹,۰۷۵	۵۷,۴۷۵	۵۷,۴۷۵	۵,۷۴۸
۳۴	مؤدیان بزرگ	۷,۰۰۰	۷,۰۰۰	-	۷,۰۰۰	۷,۰۰۰	۳,۱۵۰	۲,۸۰۰	۱,۰۵۰	۱,۰۵۰	۶,۶۵۰	۶,۶۵۰	۶۶۵
جمع		۱,۰۲۳۵,۰۰۰	۶۲۱,۰۰۰	۶۱۴,۰۰۰	۱,۰۲۳۵,۰۰۰	۱,۰۲۳۵,۰۰۰	۳۷۰,۵۰۰	۷۴۱,۰۰۰	۱۲۳,۵۰۰	۱۲۳,۵۰۰	۱,۰۱۷۳,۲۵۰	۱,۰۱۷۳,۲۵۰	۱۱۷,۳۲۵

منبع: معاونت فناوری های مالیاتی سازمان امور مالیاتی کشور

فصل چهارم: نیروی انسانی و آموزش

۱. مقدمه

ساختار سازمانی، راه یا شیوه‌هایی است که به وسیله آن فعالیت‌های سازمانی تقسیم، سازماندهی و هماهنگ می‌شود. این ساختار تعیین کننده روابط رسمی و نشان دهنده سطوحی است که در سلسله مراتب اداری وجود دارد و حیطه کنترل مدیران را مشخص می‌نماید. امروزه منابع انسانی با ارزش‌ترین عامل ایجادکننده قابلیت‌های کلیدی هر سازمان است و عامل انسانی منبع راهبردی برای سازمان‌ها محسوب شده، لذا نیازمند برنامه‌ریزی استراتژیک است. در اداره کل منابع انسانی و رفاه سازمان امور مالیاتی کشور نیز به منظور حل چالش‌ها و دستیابی به اهداف سازمانی، برنامه‌ریزی استراتژیک منابع انسانی متناسب با برنامه استراتژیک سازمان تدوین گردیده است. از این رو، قرار گرفتن توسعه هدفمند سرمایه‌های انسانی و سازمانی در فهرست سیاست‌های شش‌گانه نظام مالیاتی ابلاغی وزیر محترم امور اقتصادی و دارایی و ارائه آموزش و توسعه مدیریت منابع انسانی به عنوان یکی از اهداف کلان سازمان امور مالیاتی کشور مبین این نکته است که در سال‌های اخیر سازمان امور مالیاتی کشور حرکت خود را در این مسیر آغاز کرده است و با تعریف راهبردهایی نظیر توسعه تفکر استراتژیک در سازمان، ایجاد نظام ارزیابی عملکرد مناسب کارکنان، بهبود مستمر مهارت‌های نیروی انسانی و نیز توسعه رویکرد نظام شایسته‌سالاری، در مسیر دستیابی به اهداف والاتر راه می‌پیماید.

با توجه به اهمیت موضوع نیروی انسانی، در این فصل به مروری اجمالی در خصوص وضعیت نیروی انسانی سازمان امور مالیاتی کشور در شاخص‌های اساسی و مورد نیاز در تصمیم‌گیری‌های سازمانی مانند نوع استخدام، سطح تحصیلات و رده پستی پرداخته می‌شود.

۲. شاخص نسبت هزینه‌ها و درآمدهای مالیاتی به منابع انسانی

وظایف ذاتی و قانونی سازمان امور مالیاتی کشور در کنار تکالیف مختلفی که در اسناد بالادستی و قوانین برنامه پنجم توسعه برای نظام مالیاتی کشور پیش‌بینی شده از یک سو و تحولات ناشی از تغییرات قیمت نفت و به تبع آن لزوم قطع وابستگی به درآمدهای پرنوسان و غیرقابل اطمینان حاصل از فروش نفت و تکیه بر منابع و توانمندی‌های داخلی از سوی دیگر، اهمیت و نقش غیرقابل انکار نظام مالیاتی کشور را در این برهه خطیر دو

چنان کرده است. همانطور که در جدول (۱-۴) و نمودار (۱-۴) ملاحظه می گردد سهم هر یک از کارکنان از درآمد مالیاتی در سال ۱۳۹۶ و ۹۷ به ترتیب بیشتر از ۳۱,۳۸۵ و ۳۷,۰۱۸ میلیارد ریال است، این در حالی است که تعداد کارکنان سازمان امور مالیاتی کل کشور از ۳۰,۶۸۶ نفر در سال ۹۶ به ۳۰,۴۹۰ نفر در سال ۹۷ کاهش یافته است، لذا می توان بیان کرد با کاهش منابع انسانی درآمد مالیاتی از رشد بیشتری برخوردار می شود.

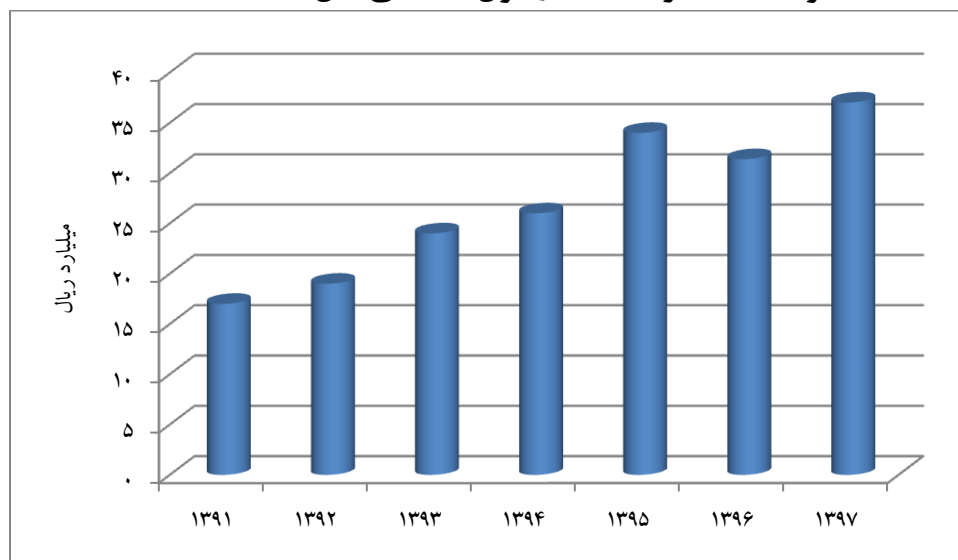
نکته حائز اهمیت دیگر هزینه وصول مالیات می باشد که همه عوامل از جمله منابع انسانی را در بر می گیرد. همانطور که از اطلاعات جدول نیز بدست می آید به صورت متوالی هزینه وصول مالیات در حال افزایش است. هزینه وصول از طریق نسبت اعتبارات به درآمدهای مالیاتی محاسبه می گردد که هزینه وصول ۱/۴ درصدی در سال ۹۶ و ۱/۵ درصدی در سال ۹۷ می باشد، از این رو با توجه به ضرورت آماده سازی بستری مناسب جهت پیاده سازی طرح جامع مالیاتی و نیز افزایش تعداد نیروی انسانی، سازمان در محدوده مناسبی قرار دارد.

جدول ۴-۱- اعتبارات سازمان امور مالیاتی کشور طی سال های ۹۷-۱۳۹۱ - میلیارد ریال

۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۱	اطلاعات و نحوه محاسبه
٪۱/۵	٪۱/۴	٪۱/۶	٪۱/۴۷	٪۱/۴۱	٪۱/۲	٪۱/۳	هزینه وصول مالیات: اعتبارات به درآمد مالیاتی
۳۷,۰۱۸	۳۱,۳۸۵	۳۴	۲۶	۲۴	۱۹	۱۷	سهم هر فرد در درآمد مالیاتی: درآمد مالیاتی به جمع پرسنل
۲۶,۶۹۲	۲۶,۸۶۲	۲۶,۳۲۷	۲۶,۱۸۹	۲۶,۰۶۹	۲۲,۴۳۱	۱۸,۷۴۸	تعداد پرسنل رسمی و پیمانی
۳,۷۹۸	۳,۸۲۴	۳,۸۸۱	۳,۸۶۳	۳,۷۱۳	۳,۹۴۳	۴,۱۴۱	تعداد پرسنل قرار دادی
۳۰,۴۹۰	۳۰,۶۸۶	۳۰,۲۰۸	۳۰,۰۵۲	۲۹,۷۸۲	۲۶,۳۷۴	۲۲,۸۸۹	جمع پرسنل*
۱,۱۲۸,۶۷۴,۹۲۰	۹۹۰,۷۵۹,۳۳۲	۱,۰۱۴,۷۰۴	۷۸۳,۲۰۰	۷۰۹,۶۵۱	۴۹۴,۲۴۹	۳۹۵,۱۶۷	درآمد مالیاتی

منبع: سالنامه آماری - تحلیلی منابع انسانی سازمان امور مالیاتی کشور سال ۱۳۹۷

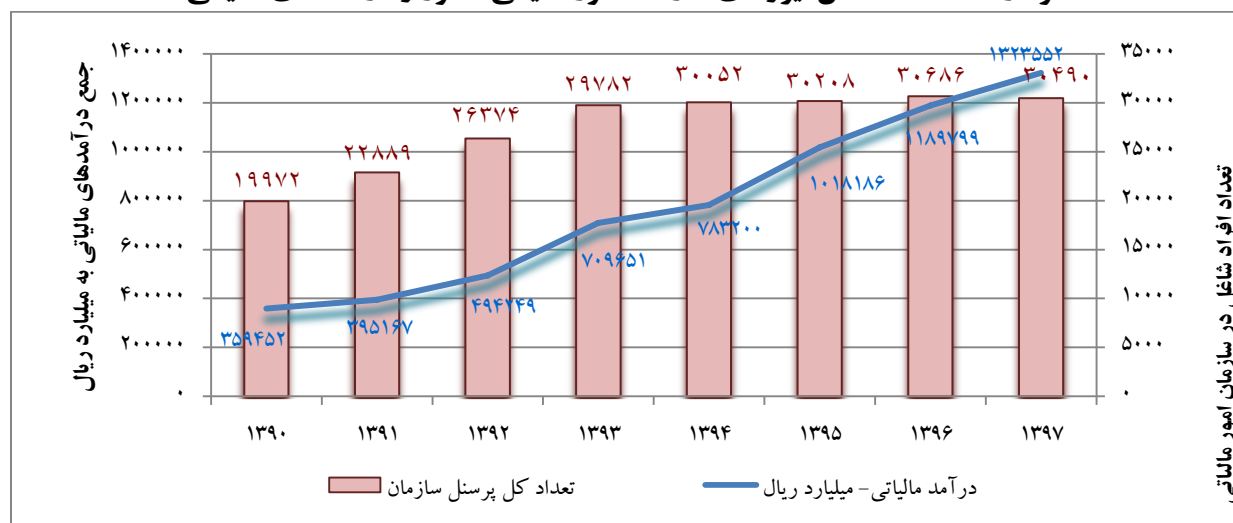
نمودار ۴-۱- سرانه مالیات وصول شده طی سال های ۱۳۹۱-۹۷

۳. تعداد منابع انسانی سازمان امور مالیاتی کشور و درآمدهای مالیاتی

نمودار (۴-۲) تعداد منابع انسانی سازمان امور مالیاتی کشور و میزان درآمدهای مالیاتی را طی سال های ۹۶-۱۳۹۰ نشان می دهد. با افزایش تعداد نیروی انسانی، میزان درآمدهای مالیاتی دولت نیز افزایش یافته است. این نکته صحیح است که به دلیل گذار سازمان از سیستم سنتی به مدرن از سال ۱۳۹۱ افزایش چشم گیری در درآمدهای را شاهد بوده ایم، لیکن تعداد نیروی انسانی یکی از عوامل مهم در این فرآیند محسوب می شود.

نمودار ۴-۲- تعداد کل نیروهای سازمان امور مالیاتی کشور و درآمدهای مالیاتی

۴. تعداد نیروی انسانی سازمان امور مالیاتی کشور به تفکیک نوع استخدام

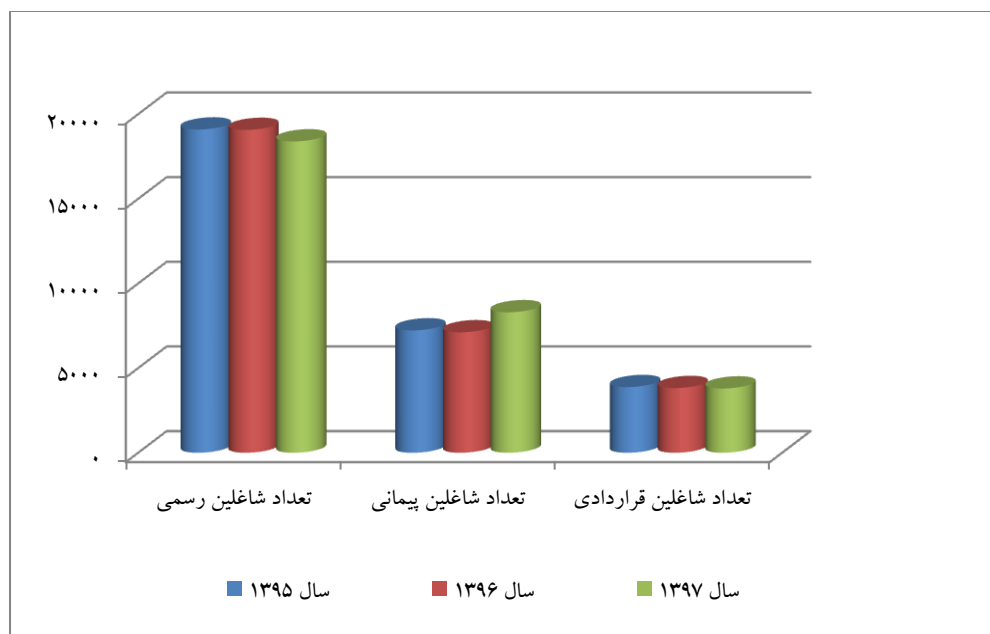
برای تحلیل بهتر از نمودار وضعیت سازمان از نظر نوع استخدام در سال‌های ۹۷-۱۳۹۵ بهره گرفته شد. همانطور که نمودار (۴-۳) نشان می‌دهد، تعداد شاغلین رسمی و سپس شاغلین پیمانی بیشترین سهم نیروی انسانی را تشکیل می‌دهند، بطوری که سهم شاغلین رسمی از کل نیروی انسانی سازمان امور مالیاتی کشور در سال ۹۵ و ۹۶ تقریباً برابر با ۶۳ درصد، و سهم شاغلین پیمانی از کل نیروی انسانی سازمان نیز تقریباً برابر با ۲۴ درصد است. همچنین نیروهای قراردادی در حدود ۱۳ درصد شاغلین سازمان امور مالیاتی کل کشور را تشکیل می‌دهند. در سال ۱۳۹۷، شاغلین رسمی و پیمانی ۸۷/۵ درصد کل کارکنان را تشکیل می‌دهند و همچنین تعداد کارکنان قراردادی (کارمعین) ۲۸۲۲ نفر است که با در نظر گرفتن تعداد ۳۳۱۱۳ پست مصوب، سازمان امور مالیاتی کشور تبصره ذیل ماده ۳۲ قانون مدیریت خدمات کشوری مبنی بر سقف بکارگیری نیروهای قراردادی را رعایت نموده و نیروی قراردادی مازاد در سازمان وجود ندارد.

جدول ۴-۲- تعداد نیروی انسانی سازمان امور مالیاتی کشور و سهم هر یک از منابع استخدامی از کل پرسنل - نفر/درصد

وضعیت استخدامی		سال ۱۳۹۵		سال ۱۳۹۶		سال ۱۳۹۷	
کل پرسنل سازمان امور مالیاتی کشور		۳۰,۲۰۸		۳۰,۰۱۳		۳۰,۴۹۰	
تعداد شاغلین رسمی	سهم شاغلین رسمی از کل پرسنل سازمان	۱۹,۰۹۷	۶۳/۲۱	۱۹,۰۷۲	۶۳/۴۶	۱۸,۳۹۲	۶۳/۲۱
تعداد شاغلین پیمانی	سهم شاغلین پیمانی از کل پرسنل سازمان	۷,۲۳۰	۲۳/۹۳	۷,۱۱۷	۲۳/۶۸	۸,۳۰۰	۲۳/۹۳
تعداد شاغلین قراردادی	سهم شاغلین قراردادی از کل پرسنل سازمان	۳,۸۸۱	۱۲/۸۴	۳,۸۲۴	۱۲/۸۵	۳,۷۹۸	۱۲/۸۴

منبع: سالنامه آماری - تحلیلی منابع انسانی سازمان امور مالیاتی کشور سال ۱۳۹۷

نمودار ۴-۳- تعداد نیروی انسانی سازمان امور مالیاتی به تفکیک نوع استخدام

همچنین جداول (۳-۴) و (۴-۴) وضعیت تعداد نیروی انسانی سازمان امور مالیاتی کشور را به تفکیک نوع استخدام- رسمی، پیمانی، انجام کار معین و مشاغل کارگری- و به تفکیک استانی نشان می دهند.

جدول ۴-۳- تعداد نیروی انسانی سازمان امور مالیاتی کشور به تفکیک نوع استخدام سال ۱۳۹۶

سازمان محل خدمت	پیمانی	رسمی	کار معین	مشاغل کارگری	تعداد کارکنان
اداره کل امور مالیاتی استان آذربایجان شرقی	۳۶۴	۸۳۷	۷۵	۲۸	۱۳۰۴
اداره کل امور مالیاتی استان آذربایجان غربی	۲۰۹	۵۳۹	۲۶	۳۷	۸۱۱
اداره کل امور مالیاتی استان اردبیل	۱۶۹	۳۱۲	۴۵		۵۲۶
اداره کل امور مالیاتی استان اصفهان	۴۹۰	۱۳۲۲	۱۱۸	۱۰۷	۲۰۳۷
اداره کل امور مالیاتی استان البرز	۱۸۵	۴۹۲	۱۰۰	۲۴	۸۰۱
اداره کل امور مالیاتی استان ایلام	۱۱۰	۱۴۸	۳۲		۲۹۰
اداره کل امور مالیاتی استان بوشهر	۱۷۹	۲۶۵	۳۲	۳۹	۵۱۵
اداره کل امور مالیاتی استان چهارمحال و بختیاری	۱۳۲	۱۸۶	۲۶	۱	۳۴۵
اداره کل امور مالیاتی استان خراسان جنوبی	۱۴۴	۱۷۲	۱۹	۱۱	۳۶۴
اداره کل امور مالیاتی استان خراسان رضوی	۵۳۸	۱۲۳۷	۱۲۴	۵۹	۱۹۵۸
اداره کل امور مالیاتی استان خراسان شمالی	۱۱۹	۱۶۷	۱۹	۹	۳۱۴
اداره کل امور مالیاتی استان خوزستان	۳۳۵	۸۱۹	۹۴	۵۰	۱۲۹۸
اداره کل امور مالیاتی استان زنجان	۱۳۷	۲۷۵	۲۸	۲۴	۴۶۴
اداره کل امور مالیاتی استان سمنان	۱۳۲	۲۷۴	۳۴	۸	۴۴۸
اداره کل امور مالیاتی استان سیستان و بلوچستان	۱۲۹	۲۴۷	۳۸	۶	۴۲۰
اداره کل امور مالیاتی استان فارس	۳۹۲	۸۰۷	۳۹	۷۰	۱۳۰۸
اداره کل امور مالیاتی استان قزوین	۱۵۶	۳۰۵	۶۰	۱۰	۵۳۱
اداره کل امور مالیاتی استان قم	۱۳۰	۲۳۴	۳۹	۱۱	۴۱۴
اداره کل امور مالیاتی استان کردستان	۲۰۳	۲۲۵	۲۹	۱۱	۴۶۸
اداره کل امور مالیاتی استان کرمان	۲۵۸	۵۷۵	۶۴	۳۵	۹۳۲
اداره کل امور مالیاتی استان کرمانشاه	۱۴۷	۳۵۲	۳۰	۱۳	۵۴۲
اداره کل امور مالیاتی استان کهگیلویه و بویر احمد	۱۰۲	۱۴۲	۲۵		۲۶۹
اداره کل امور مالیاتی استان گلستان	۱۵۰	۳۹۱	۳۰	۱۹	۵۹۰
اداره کل امور مالیاتی استان گیلان	۲۱۶	۷۲۴	۹۵	۹	۱۰۴۴
اداره کل امور مالیاتی استان لرستان	۱۹۹	۳۱۷	۳۵	۹	۵۶۰
اداره کل امور مالیاتی استان مازندران	۲۲۵	۸۹۷	۱۰۹	۲۸	۱۲۵۹
اداره کل امور مالیاتی استان مرکزی	۱۶۸	۳۶۲	۳۲	۲۵	۵۸۷
اداره کل امور مالیاتی استان هرمزگان	۱۳۰	۲۱۸	۳۱	۸	۳۸۷
اداره کل امور مالیاتی استان همدان	۱۵۵	۳۵۰	۳۶	۱۵	۵۵۶
اداره کل امور مالیاتی استان یزد	۱۳۷	۳۱۲	۲۱	۳۱	۵۰۱
امور مالیاتی شهر و استان تهران	۱۶۶۷	۴۶۴۹	۹۶۹	۲۴۸	۷۵۳۳
ستاد سازمان امور مالیاتی کشور	۲۶۳	۶۴۰	۳۸۶	۳۹	۱۳۲۸
کل	۸۰۷۰	۱۸۷۹۲	۲۸۴۰	۹۸۴	۳۰۶۸۶

منبع: اداره کل منابع انسانی و رفاه

جدول ۴-۴- تعداد نیروی انسانی سازمان امور مالیاتی کشور به تفکیک نوع استخدام سال ۱۳۹۷

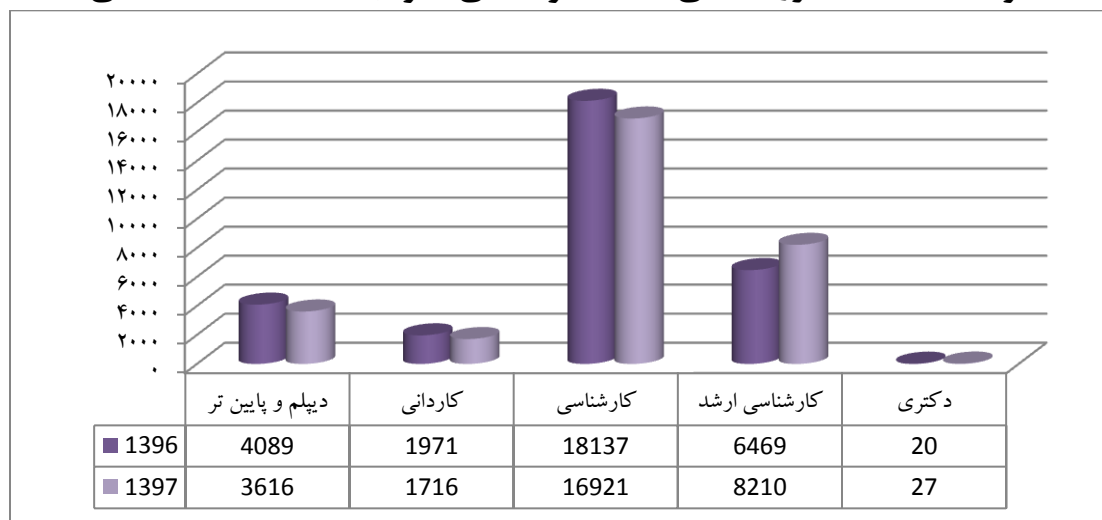
سازمان محل خدمت	پیمانی	رسمی	کار معین	مشاغل کارگری	تعداد کارکنان
اداره کل امور مالیاتی استان آذربایجان شرقی	۳۶۶	۸۲۵	۷۴	۲۷	۱۲۹۲
اداره کل امور مالیاتی استان آذربایجان غربی	۲۰۸	۵۲۳	۲۶	۳۶	۷۹۳
اداره کل امور مالیاتی استان اردبیل	۱۶۶	۳۰۵	۴۵	۰	۵۱۶
اداره کل امور مالیاتی استان اصفهان	۴۹۱	۱۲۹۴	۱۱۸	۱۰۶	۲۰۰۹
اداره کل امور مالیاتی استان البرز	۱۹۹	۴۷۰	۹۷	۲۵	۷۹۱
اداره کل امور مالیاتی استان ایلام	۱۰۹	۱۵۱	۳۳	۰	۲۹۳
اداره کل امور مالیاتی استان بوشهر	۱۵۸	۲۸۸	۳۲	۳۹	۵۱۷
اداره کل امور مالیاتی استان چهارمحال و بختیاری	۱۲۹	۱۸۰	۲۶	۰	۳۳۵
اداره کل امور مالیاتی استان خراسان جنوبی	۱۴۸	۱۷۲	۱۹	۱۱	۳۵۰
اداره کل امور مالیاتی استان خراسان رضوی	۵۴۸	۱۱۹۳	۱۲۷	۵۹	۱۹۲۷
اداره کل امور مالیاتی استان خراسان شمالی	۱۱۶	۱۵۸	۱۹	۹	۳۰۲
اداره کل امور مالیاتی استان خوزستان	۳۴۱	۷۹۴	۹۲	۵۳	۱۲۸۰
اداره کل امور مالیاتی استان زنجان	۱۴۹	۲۷۱	۲۶	۲۴۴	۴۷۰
اداره کل امور مالیاتی استان سمنان	۱۲۶	۲۶۲	۳۴	۹	۴۳۱
اداره کل امور مالیاتی استان سیستان و بلوچستان	۱۲۸	۲۴۲	۳۸	۶	۴۱۴
اداره کل امور مالیاتی استان فارس	۳۸۸	۷۹۰	۴۰	۶۹	۱۲۸۷
اداره کل امور مالیاتی استان قزوین	۱۷۸	۲۹۹	۵۹	۱۰	۵۴۶
اداره کل امور مالیاتی استان قم	۱۳۳	۲۳۶	۳۷	۱۰	۴۱۶
اداره کل امور مالیاتی استان کردستان	۲۰۲	۲۲۳	۲۸	۱۲	۴۶۵
اداره کل امور مالیاتی استان کرمان	۲۶۰	۵۵۵	۶۰	۳۵	۹۱۰
اداره کل امور مالیاتی استان کرمانشاه	۱۵۳	۳۴۵	۲۹	۱۳	۵۴۰
اداره کل امور مالیاتی استان کهگیلویه و بویر احمد	۱۰۳	۱۴۲	۲۷	۰	۲۷۲
اداره کل امور مالیاتی استان گلستان	۱۵۳	۳۸۹	۳۰	۱۹	۵۹۱
اداره کل امور مالیاتی استان گیلان	۲۲۲	۶۹۲	۹۴	۹	۱۰۱۷
اداره کل امور مالیاتی استان لرستان	۲۰۰	۳۱۹	۳۵	۸	۵۶۲
اداره کل امور مالیاتی استان مازندران	۲۳۳	۸۷۳	۱۰۷	۲۸	۱۲۴۱
اداره کل امور مالیاتی استان مرکزی	۱۷۶	۳۵۳	۳۱	۲۵	۵۸۵
اداره کل امور مالیاتی استان هرمزگان	۱۴۴	۲۲۸	۳۲	۸	۴۱۲
اداره کل امور مالیاتی استان همدان	۱۵۴	۳۴۰	۳۶	۱۵	۵۴۵
اداره کل امور مالیاتی استان یزد	۱۴۵	۳۰۹	۱۹	۳۱	۵۰۴
امور مالیاتی شهر و استان تهران	۱۷۹۲	۴۵۳۴	۱۰۳۷	۲۴۴	۷۶۰۷
ستاد سازمان امور مالیاتی کشور	۲۸۲	۶۳۷	۳۱۵	۳۶	۱۲۷۰
کل	۸۳۰۰	۱۸۳۹۲	۲۸۲۲	۹۷۶	۳۰۴۹۰

منبع: اداره کل منابع انسانی و رفاه

۵. تعداد نیروی انسانی سازمان امور مالیاتی کشور به تفکیک سطح تحصیلات

در نمودار (۴-۴) وضعیت منابع انسانی سازمان از نظر سطح تحصیلات قابل مشاهده می باشد. همانطور که ملاحظه می نماید در ابتدای سال ۹۷ کارکنان با مدرک تحصیلی کارشناسی و بالاتر تقریباً ۸۳ درصد کل نیروها را به خود اختصاص داده اند. الزام قانونی در برنامه عملیاتی نقشه راه اصلاح نظام اداری در خصوص نسبت کارکنان با مدرک تحصیلی لیسانس و بالاتر برای دستگاه های اجرایی تا سال ۱۳۹۶ حداقل ۵۶٪ ذکر شده است لذا می توان نتیجه گرفت سازمان امور مالیاتی کشور در این زمینه از سازمان های پیشرو در میان دستگاه های اجرایی کشور می باشد (سالنامه آماری-تحلیلی منابع انسانی سازمان امور مالیاتی کشور، ۱۳۹۶).

نمودار ۴-۴- تعداد نیروی انسانی سازمان امور مالیاتی کشور به تفکیک مدرک تحصیلی

جداول (۴-۵) و (۴-۶) تعداد نیروی انسانی سازمان امور مالیاتی کشور و استان ها را به تفکیک مدرک

تحصیلی طی سال های ۹۷-۱۳۹۶ نشان می دهند.

جدول ۴-۵- تعداد نیروی انسانی سازمان امور مالیاتی کشور به تفکیک واحد سازمانی و مدرک تحصیلی در سال ۱۳۹۶

سازمان محل خدمت	دیپلم و پایین تر	کاردانی	کارشناسی	کارشناسی ارشد	دکتری	تعداد کارکنان	درصد کارشناسی و بالاتر
اداره کل امور مالیاتی استان آذربایجان شرقی	۹۷	۷۸	۸۳۴	۲۹۵	۰	۱۳۰۴	٪۸۷
اداره کل امور مالیاتی استان آذربایجان غربی	۷۲	۴۵	۴۹۹	۱۹۴	۱	۸۱۱	٪۸۶
اداره کل امور مالیاتی استان اردبیل	۳۵	۲۴	۳۰۳	۱۶۳	۱	۵۲۶	٪۸۹
اداره کل امور مالیاتی استان اصفهان	۴۱۰	۱۳۴	۱۱۲۹	۳۶۴	۰	۲۰۳۷	٪۷۳
اداره کل امور مالیاتی استان البرز	۱۷۳	۵۱	۴۶۸	۱۰۹	۰	۸۰۱	٪۷۲
اداره کل امور مالیاتی استان ایلام	۱۳	۷	۱۹۶	۷۴	۰	۲۹۰	٪۹۳
اداره کل امور مالیاتی استان بوشهر	۳۵	۳۴	۳۶۳	۸۳	۰	۵۱۵	٪۸۷
اداره کل امور مالیاتی استان چهارمحال و بختیاری	۳۲	۱۴	۲۱۷	۸۲	۰	۳۴۵	٪۸۷
اداره کل امور مالیاتی استان خراسان جنوبی	۴۵	۱۱	۲۴۹	۴۱	۰	۳۴۶	٪۸۴
اداره کل امور مالیاتی استان خراسان رضوی	۲۳۰	۱۴۴	۱۳۰۹	۲۷۴	۱	۱۹۵۸	٪۸۱
اداره کل امور مالیاتی استان خراسان شمالی	۲۸	۹	۲۳۱	۴۶	۰	۳۱۴	٪۸۸
اداره کل امور مالیاتی استان خوزستان	۱۶۷	۷۸	۸۲۳	۲۳۰	۰	۱۲۹۸	٪۸۱
اداره کل امور مالیاتی استان زنجان	۴۱	۲۰	۲۹۴	۱۰۹	۰	۴۶۴	٪۸۷
اداره کل امور مالیاتی استان سمنان	۳۸	۲۵	۲۷۵	۱۱۰	۰	۴۴۸	٪۸۶
اداره کل امور مالیاتی استان سیستان و بلوچستان	۲۸	۱۴	۲۸۷	۹۱	۰	۴۲۰	٪۹۰
اداره کل امور مالیاتی استان فارس	۱۸۹	۱۲۴	۷۹۵	۲۰۰	۰	۱۳۰۸	٪۷۶
اداره کل امور مالیاتی استان قزوین	۳۶	۲۲	۳۴۱	۱۳۲	۰	۵۳۱	٪۸۹
اداره کل امور مالیاتی استان قم	۵۰	۳۵	۲۴۸	۸۱	۰	۴۱۴	٪۷۹
اداره کل امور مالیاتی استان کردستان	۴۵	۲۴	۲۸۱	۱۱۸	۰	۴۶۸	٪۸۵
اداره کل امور مالیاتی استان کرمان	۱۴۰	۴۸	۵۶۲	۱۸۲	۰	۹۳۲	٪۸۰
اداره کل امور مالیاتی استان کرمانشاه	۵۱	۳۶	۳۲۲	۱۳۳	۰	۵۴۲	٪۸۴
اداره کل امور مالیاتی استان کهگیلویه و بویر احمد	۱۲	۸	۱۸۳	۶۶	۰	۲۶۹	٪۹۳
اداره کل امور مالیاتی استان گلستان	۶۱	۲۸	۳۵۵	۱۴۶	۰	۵۹۰	٪۸۵
اداره کل امور مالیاتی استان گیلان	۱۵۸	۸۵	۵۴۲	۲۵۹	۰	۱۰۴۴	٪۷۷
اداره کل امور مالیاتی استان لرستان	۴۴	۲۲	۳۳۴	۱۶۰	۰	۵۶۰	٪۸۸
اداره کل امور مالیاتی استان مازندران	۱۲۵	۸۵	۶۵۸	۳۹۰	۱	۱۲۵۹	٪۸۳
اداره کل امور مالیاتی استان مرکزی	۵۶	۱۷	۳۵۹	۱۵۵	۰	۵۸۷	٪۸۸
اداره کل امور مالیاتی استان هرمزگان	۶۵	۱۹	۲۵۶	۴۷	۰	۳۸۷	٪۷۸
اداره کل امور مالیاتی استان همدان	۷۹	۳۰	۳۱۸	۱۲۹	۰	۵۵۶	٪۸۰
اداره کل امور مالیاتی استان یزد	۵۵	۲۲	۲۷۷	۱۴۷	۰	۵۰۱	٪۸۵
امور مالیاتی شهر و استان تهران	۱۲۲۳	۵۶۸	۴۲۸۸	۱۴۴۷	۷	۷۵۳۳	٪۷۶
ستاد سازمان امور مالیاتی کشور	۲۵۶	۱۱۰	۵۴۱	۴۱۲	۹	۱۳۲۸	٪۷۲
کل	۴۰۸۹	۱۹۷۱	۱۸۱۳۷	۶۴۶۹	۲۰	۳۰۶۸۶	٪۸۰

منبع: اداره کل منابع انسانی و رفاه

جدول ۴-۶- تعداد نیروی انسانی سازمان امور مالیاتی کشور به تفکیک واحد سازمانی و مدرک تحصیلی در سال ۱۳۹۷

تعداد کارکنان	دکتری	کارشناسی ارشد	کارشناسی	کاردانی	دیپلم و پایین تر	سازمان محل خدمت
۱۲۹۲	۰	۳۸۹	۷۵۵	۶۸	۸۰	اداره کل امور مالیاتی استان آذربایجان شرقی
۷۹۳	۱	۲۴۶	۴۴۶	۴۱	۵۹	اداره کل امور مالیاتی استان آذربایجان غربی
۵۱۶	۱	۱۹۹	۲۶۸	۲۲	۲۶	اداره کل امور مالیاتی استان اردبیل
۲۰۰۹	۰	۴۳۸	۱۰۷۲	۱۱۶	۳۸۳	اداره کل امور مالیاتی استان اصفهان
۷۹۱	۱	۱۳۴	۴۶۱	۴۱	۱۵۴	اداره کل امور مالیاتی استان البرز
۲۹۳	۰	۹۳	۱۸۰	۹	۱۱	اداره کل امور مالیاتی استان ایلام
۵۱۷	۰	۱۱۰	۳۴۵	۳۱	۳۱	اداره کل امور مالیاتی استان بوشهر
۳۳۵	۰	۱۰۵	۱۹۲	۱۳	۲۵	اداره کل امور مالیاتی استان چهارمحال و بختیاری
۳۵۰	۰	۶۲	۲۳۳	۱۱	۴۴	اداره کل امور مالیاتی استان خراسان جنوبی
۱۹۲۷	۱	۳۵۱	۱۲۳۵	۱۳۳	۲۰۷	اداره کل امور مالیاتی استان خراسان رضوی
۳۰۲	۱	۸۴	۱۸۵	۷	۲۵	اداره کل امور مالیاتی استان خراسان شمالی
۱۲۸۰	۰	۲۷۱	۸۰۱	۷۲	۱۳۶	اداره کل امور مالیاتی استان خوزستان
۴۷۰	۰	۱۵۳	۲۶۰	۱۶	۴۱	اداره کل امور مالیاتی استان زنجان
۴۳۱	۰	۱۴۲	۲۳۶	۲۱	۳۲	اداره کل امور مالیاتی استان سمنان
۴۱۴	۰	۱۰۱	۲۷۹	۸	۲۶	اداره کل امور مالیاتی استان سیستان و بلوچستان
۱۲۸۷	۱	۲۵۶	۷۴۳	۱۰۹	۱۷۸	اداره کل امور مالیاتی استان فارس
۵۴۶	۰	۱۷۰	۳۲۷	۱۸	۳۱	اداره کل امور مالیاتی استان قزوین
۴۱۶	۰	۹۱	۲۴۹	۲۷	۴۹	اداره کل امور مالیاتی استان قم
۴۶۵	۰	۱۵۴	۲۵۱	۱۹	۴۱	اداره کل امور مالیاتی استان کردستان
۹۱۰	۰	۲۳۸	۵۰۶	۴۷	۱۱۹	اداره کل امور مالیاتی استان کرمان
۵۴۰	۰	۱۷۹	۲۸۷	۳۸	۳۶	اداره کل امور مالیاتی استان کرمانشاه
۲۷۲	۰	۹۹	۱۵۶	۸	۹	اداره کل امور مالیاتی استان کهگیلویه و بویر احمد
۵۹۱	۰	۱۷۴	۳۴۰	۲۴	۵۳	اداره کل امور مالیاتی استان گلستان
۱۰۱۷	۰	۳۳۹	۴۷۷	۷۲	۱۲۹	اداره کل امور مالیاتی استان گیلان
۵۶۲	۰	۱۹۴	۳۰۶	۲۰	۴۲	اداره کل امور مالیاتی استان لرستان
۱۲۴۱	۱	۴۷۱	۵۹۲	۷۱	۱۰۶	اداره کل امور مالیاتی استان مازندران
۵۸۵	۰	۲۱۳	۳۰۳	۱۵	۵۴	اداره کل امور مالیاتی استان مرکزی
۴۱۲	۰	۶۳	۲۶۸	۲۰	۶۱	اداره کل امور مالیاتی استان هرمزگان
۵۴۵	۰	۱۷۴	۲۷۰	۲۷	۷۴	اداره کل امور مالیاتی استان همدان
۵۰۴	۰	۱۹۳	۲۴۰	۲۱	۵۰	اداره کل امور مالیاتی استان یزد
۷۶۰۷	۱۰	۱۸۳۰	۴۱۵۸	۴۹۲	۱۱۱۷	امور مالیاتی شهر و استان تهران
۱۲۷۰	۱۰	۴۹۴	۵۰۰	۷۹	۱۸۷	ستاد سازمان امور مالیاتی کشور
۳۰۴۹۰	۲۷	۸۲۱۰	۱۶۹۲۱	۱۷۱۶	۳۶۱۶	کل

منبع: اداره کل منابع انسانی و رفاه

**فصل پنجم: آمار، عملکرد و نرخ‌های
مالیاتی بین‌المللی**

۱. درآمدهای مالیاتی در کشورهای عضو OECD

تطبیق و تلفیق تجربیات سایر کشورها می‌تواند منبع مفیدی را در اختیار سیاست‌گذاران مالیاتی جهت شناسایی منابع مالیاتی جدید قرار دهد. البته مقایسه مالیاتی ایران و کشورهای در حال توسعه با کشورهای پیشرفته و صنعتی از بسیاری جهات تفاوت‌های زیادی دارد که این تفاوت‌ها شامل سطح درآمد سرانه کشورها، وسعت نسبی بخش کشاورزی، وسعت مشاغل، وسعت بخش رسمی نیروی کار و توانمندی‌های ادارات مالیاتی و فرهنگ مالیاتی کشورهاست. با این وجود برای بررسی بهتر وضعیت نظام مالیاتی ایران، در این فصل سعی بر آن است به ارائه تصویری از آمار و اطلاعات مالیاتی مربوط به کشورهای OECD و مقایسه آن با ایران پرداخته شود. ابتدا عملکرد شاخص‌های مالیاتی این کشورها و مقایسه آن با ایران بررسی می‌گردد، سپس سهم پایه‌های مختلف مالیات‌های مستقیم و غیرمستقیم از کل درآمدهای مالیاتی این کشورها مورد تحلیل و مقایسه با این منابع درآمدی در ایران قرار خواهد گرفت.

در طبقه‌بندی OECD مالیات‌ها به پنج گروه کلی مالیات بر درآمد، سود و عایدی سرمایه^۱، پرداختی‌های تأمین اجتماعی^۲، مالیات بر حقوق و دستمزد^۳، مالیات بر دارایی^۴، مالیات بر کالا و خدمات^۵ تقسیم می‌شوند که هر کدام از این پایه‌های مالیاتی شامل چندین پایه مالیاتی مرتبط می‌باشند. بر اساس گزارش اخیر سازمان همکاری و توسعه اقتصادی (OECD)^۶، با تغییر ترکیب مالیات‌ها به سمت مالیات‌های مصرف و نیروی کار، درآمدهای مالیاتی کشورهای پیشرفته افزایش یافته است.

^۱ Tax on income, profit and capital gain

^۲ Social security contributions

^۳ Tax on payroll and workforce

^۴ Tax on property

^۵ Tax on goods and services

^۶ Revenue Statistics , Published on November ۳۰, ۲۰۱۶

جدول ۵-۱- درآمد مالیاتی کشورهای OECD - میلیارد دلار

کشور	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸	۲۰۰۹	۲۰۱۰	۲۰۱۱	۲۰۱۲	۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷
استرالیا	۲۲۷/۵	۲۴۰/۵	۲۹۰/۸	۲۸۲/۳	۲۵۹/۱	۳۲۸/۳	۴۰۰/۵	۴۲۸	۴۱۸/۱	۳۹۹/۳	۳۴۸/۲	۳۶۲	-
اتریش	۱۲۹/۵	۱۳۵/۸	۱۵۷/۶	۱۷۷/۸	۱۶۴	۱۶۰/۵	۱۷۷/۳	۱۷۱/۱	۱۸۳/۳	۱۸۸/۷	۱۶۴/۷	۱۶۵	۱۷۴/۱
بلژیک	۱۶۷	۱۷۶/۱	۲۰۱/۶	۲۲۳/۹	۲۰۵/۳	۲۰۶/۱	۲۲۷/۴	۲۲۰	۲۳۴/۹	۲۳۹/۲	۲۰۴	۲۰۶	۲۱۹/۸
کانادا	۳۸۳/۲	۴۳۱/۸	۴۷۷/۲	۴۸۴/۸	۴۴۵/۳	۵۰۱/۴	۵۵۲/۵	۵۷۰/۱	۵۷۴/۹	۵۶۴/۶	۵۱۰	۵۰۲/۴	۵۳۲/۸
شیلی	۲۵/۵	۳۴	۳۹/۴	۳۸/۴	۳۰	۴۲/۸	۵۳/۳	۵۷	۵۵/۳	۵۱/۱	۴۹/۷	۵۰/۴	۵۵/۹
جمهوری چک	۴۷	۵۲/۹	۶۴/۸	۷۸/۸	۶۶/۶	۶۷/۴	۷۵/۹	۷۰	۷۱/۴	۶۸/۸	۶۲/۳	۶۶/۸	۷۵/۳
دانمارک	۱۲۷	۱۳۱/۵	۱۴۸/۳	۱۵۸/۲	۱۴۴/۵	۱۴۴/۲	۱۵۴/۴	۱۴۹	۱۵۷/۶	۱۷۱/۱	۱۳۹	۱۴۱/۸	۱۴۹/۷
استونی	۴/۲	۵/۲	۷	۷/۶	۶/۹	۶/۵	۷/۳	۷/۳	۷/۹	۸/۶	۷/۶	۸/۱	۸/۸
فنلاند	۸۶	۹۱/۳	۱۰۶	۱۱۶/۷	۱۰۲/۹	۱۰۱/۱	۱۱۵/۱	۱۰۹/۶	۱۱۷/۷	۱۱۹/۴	۱۰۲/۱	۱۰۵/۲	۱۰۹/۴
فرانسه	۹۴۱/۶	۱۰۰۳/۸	۱۱۳۰/۷	۱۲۳۳/۱	۱۱۱۷/۲	۱۱۱۳/۷	۱۲۴۰/۳	۱۱۸۸/۹	۱۲۷۵/۱	۱۲۹۶/۴	۱۱۰۴/۳	۱۱۲۰/۴	۱۱۹۴/۳
آلمان	۹۶۸/۵	۱۰۳۶	۱۲۰۰/۴	۱۳۲۶/۱	۱۲۳۳/۲	۱۱۹۶/۲	۱۳۴۱/۹	۱۲۸۸/۵	۱۳۷۹/۵	۱۴۳۱	۱۲۵۱/۱	۱۳۰۷/۹	۱۳۸۷
یونان	۷۷/۳	۸۲/۹	۹۹/۳	۱۰۹/۶	۱۰۱/۱	۹۵/۹	۹۶/۸	۸۷/۲	۸۵	۸۴/۷	۷۱/۶	۷۴/۸	۷۸/۹
مجارستان	۴۱/۳	۴۲/۱	۵۵/۱	۶۲/۲	۵۰/۹	۴۸/۸	۵۱/۱	۴۹/۱	۵۱/۳	۵۳/۲	۴۷/۶	۴۹/۳	۵۲/۵
ایسلند	۶/۶	۶/۹	۸/۳	۶/۲	۱/۴	۴/۴	۵	۵	۵/۵	۶/۶	۶/۲	۱۰/۵	۹
ایرلند	۶۲/۲	۷۱/۶	۸۲	۷۸/۱	۶۴/۶	۶۰	۶۵/۲	۶۲	۶۷/۴	۷۳/۶	۶۷/۳	۷۰/۵	۷۵/۷
ایتالیا	۷۲۴/۸	۷۸۸/۶	۹۱۸/۸	۹۹۵/۶	۹۱۹/۳	۸۸۹/۵	۹۵۴/۲	۹۱۰/۲	۹۳۸/۳	۹۳۵/۵	۷۹۰/۴	۷۲۹/۱	۸۲۰/۳
ژاپن	۱۲۵۲/۵	۱۲۲۹	۱۲۴۲	۱۳۵۰/۴	۱۳۶۵/۳	۱۵۰۹/۶	۱۷۰۲/۱	۱۷۴۹/۱	۱۵۰۰/۱	۱۴۸۲/۲	۱۳۵۱/۵	۱۵۱۶/۲	-
کره	۲۰۲/۴	۲۳۸/۴	۲۷۸/۲	۲۴۷/۳	۲۱۴/۶	۲۵۶/۲	۲۹۰/۷	۳۰۳/۲	۳۱۷/۲	۳۴۷	۳۴۷/۹	۳۷۱/۱	۴۱۱/۷
لوکزامبورگ	۱۴/۱	۱۵/۲	۱۸/۴	۲۰/۴	۱۹/۶	۱۹/۹	۲۲/۲	۲۱/۸	۲۳/۶	۲۴/۸	۲۱/۴	۲۲/۴	۲۴/۱
مکزیک	۹۹/۸	۱۱۳	۱۲۶/۵	۱۳۹/۶	۱۲۱/۴	۱۳۵/۹	۱۵۰/۶	۱۵۲/۲	۱۶۹/۶	۱۷۹/۹	۱۸۶/۱	۱۷۹/۵	-
هلند	۲۳۹/۷	۲۶۴/۵	۳۰۲/۵	۳۴۰/۱	۳۰۳/۳	۳۰۱/۹	۳۲۰/۵	۲۹۸/۷	۳۱۶/۶	۳۳۰/۱	۲۸۳/۳	۳۰۰/۸	۳۲۲
نیوزیلند	۴۱/۸	۴۰/۲	۴۷/۱	۴۳/۷	۳۷/۲	۴۴/۹	۵۱/۱	۵۶/۱	۵۹/۲	۶۳/۵	۵۶/۸	۶۰/۳	۶۵/۷
نروژ	۱۳۱/۵	۱۴۷/۹	۱۶۸/۹	۱۹۱/۱	۱۵۹/۲	۱۷۹/۹	۲۰۹/۶	۲۱۱/۷	۲۰۸/۷	۱۹۳/۷	۱۴۸/۶	۱۴۳/۷	۱۵۲/۷
لهستان	۱۰۰/۹	۱۱۵/۹	۱۴۸/۷	۱۸۲/۲	۱۳۷/۳	۱۵۰/۶	۱۶۸/۵	۱۶۰/۷	۱۶۷/۵	۱۷۳/۸	۱۵۴/۵	۱۵۷/۴	۱۷۷/۸
پرتغال	۶۰/۷	۶۵/۴	۷۶/۴	۸۳	۷۲/۹	۷۲/۵	۷۹/۲	۶۸/۸	۷۷	۷۸/۷	۶۸/۷	۷۰/۴	۷۵/۵
اسلواکی	۱۹/۶	۲۰/۷	۲۵/۲	۲۹/۱	۲۵/۷	۲۵/۱	۲۸/۱	۲۶/۵	۲۹/۸	۳۱/۴	۲۸/۲	۲۹/۱	۳۱/۵
اسلونی	۱۳/۸	۱۴/۹	۱۷/۸	۲۰/۲	۱۸/۲	۱۷/۷	۱۸/۷	۱۷/۱	۱۷/۵	۱۸/۱	۱۵/۷	۱۶/۳	۱۷/۶

کشور	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸	۲۰۰۹	۲۰۱۰	۲۰۱۱	۲۰۱۲	۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷
اسپانیا	۴۰۶/۴	۴۵۴/۶	۵۳۸	۵۲۳/۹	۴۴۵/۴	۴۴۶/۸	۴۶۴	۴۲۹/۴	۴۴۸/۲	۴۶۲/۶	۴۰۲/۵	۴۱۰/۵	۴۴۱/۵
سوئد	۱۸۱/۳	۱۹۳/۲	۲۱۹/۴	۲۲۶	۱۸۹/۵	۲۱۱/۲	۲۳۹/۵	۲۳۱/۷	۲۴۸/۳	۲۴۴/۴	۲۱۴/۷	۲۲۶/۷	۲۳۶/۶
سوئیس	۱۰۸/۸	۱۱۴	۱۲۵/۸	۱۴۷/۳	۱۴۶/۴	۱۵۵/۳	۱۸۸/۳	۱۷۹/۸	۱۸۵/۹	۱۹۰/۹	۱۸۷/۵	۱۸۵/۷	۱۹۳/۲
ترکیه	۱۱۷/۴	۱۳۰/۱	۱۵۶/۲	۱۷۷/۳	۱۵۱/۷	۱۹۲	۲۱۶	۲۱۸/۶	۲۴۰/۸	۲۲۹/۶	۲۱۵/۵	۲۱۸/۴	۲۱۱/۸
انگلستان	۸۲۴/۹	۸۸۷/۷	۱۰۱۶/۸	۹۳۵	۷۴۸/۴	۷۹۲/۲	۸۷۵/۴	۸۷۰/۱	۸۸۶/۵	۹۶۶/۴	۹۳۱/۴	۸۷۰/۱	۸۷۴
آمریکا	۳۳۹۵/۶	۳۶۹۴/۳	۳۸۶۷/۴	۳۷۸۱/۲	۳۳۱۸/۷	۳۵۱۵/۸	۳۷۰۸/۷	۳۸۸۸/۵	۴۲۸۱/۹	۴۵۲۶/۹	۴۷۵۴	۴۸۲۱/۵	۵۲۶۳/۳
میانگین OECD	۳۱۳/۶	۳۳۷/۲	۳۷۳/۵	۳۸۶/۴	۳۴۶/۱	۳۶۳/۴	۳۹۸/۷	۳۹۸/۸	۴۱۴/۳	۴۲۶/۵	۴۰۰/۲	۴۰۹/۷	-

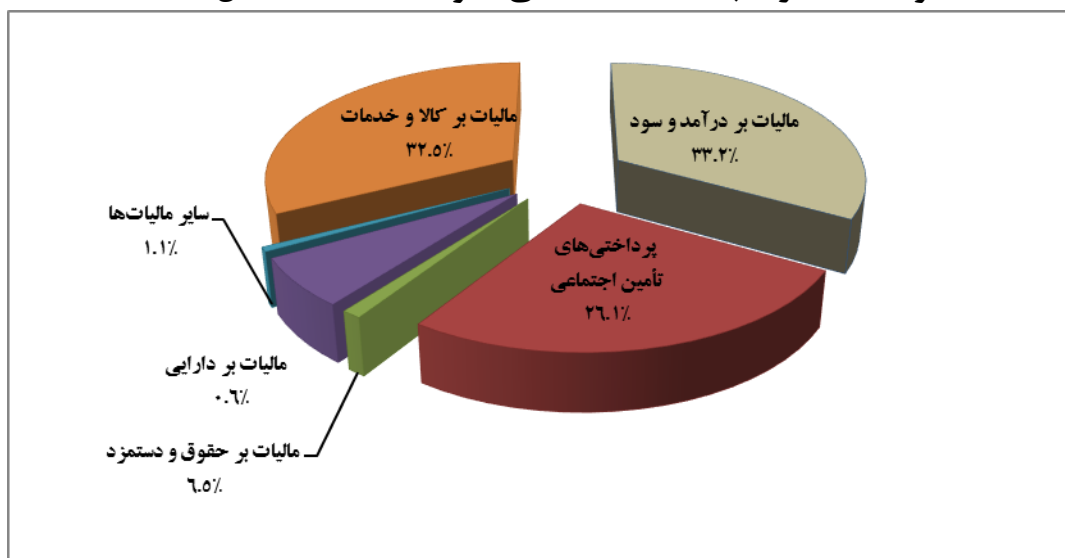
منبع: تحلیل های درآمدی OECD، درآمدهای مالیاتی، ۲۰۱۷.

* آمار منتشر شده سال ۲۰۱۷ به صورت برآورد مقدماتی می باشد.

نسبت درآمدهای مالیاتی به کل منابع بودجه عمومی دولت ایران در سال ۱۳۹۷ حدود ۳۷/۵٪ درصد بوده که همزمان با افزایش ۱۱/۲ درصدی درآمدهای مالیاتی در این سال نسبت به سال ۱۳۹۶، سهم درآمدهای مالیاتی از کل منابع بودجه عمومی دولتی در سال ۱۳۹۶ نیز در مقایسه با سال ۱۳۹۷، تغییر قابل توجهی نداشته است.

همچنین ساختار مالیاتی در کشورهای OECD همانطور که بیان گردید شامل مالیات بر درآمد و سود (مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی و شرکت ها)، پرداختی های تأمین اجتماعی، مالیات بر حقوق و دستمزد، مالیات بر دارایی و مالیات بر کالا و خدمات است که در سال ۲۰۱۶، مالیات بر درآمد و سود با ۳۳/۲ درصد، بیشترین سهم درآمدهای مالیاتی را تشکیل می دهند. مالیات بر کالا و خدمات، پرداخت های تأمین اجتماعی، مالیات بر دارایی، مالیات بر حقوق و دستمزد و سایر مالیات ها نیز به ترتیب ۳۲/۵، ۲۶/۱، ۶/۵، ۱/۱ و ۰/۶ درصد از کل درآمدهای مالیاتی کشورهای OECD را در سال ۲۰۱۶ شامل می شوند.

نمودار ۵-۱- ترکیب درآمدهای مالیاتی کشورهای OECD (سال ۲۰۱۶)

منبع: OECD

همچنین میانگین ساختار مالیاتی کشورهای OECD به صورت درصدی از GDP از سال ۲۰۱۳ الی ۲۰۱۶ در جدول (۵-۲) نشان داده شده است. وصولی‌های مالیات بر درآمد (جمع مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی و شرکت‌ها) به صورت درصدی از تولید ناخالص داخلی به طور متوسط از ۱۱/۱ در سال ۲۰۱۳ به ۱۱/۳ در سال ۲۰۱۶ افزایش یافته است. مالیات بر کالا و خدمات نیز به طور متوسط از ۱۰/۷ در سال ۲۰۱۳ به ۱۱ در سال ۲۰۱۶ افزایش یافته و بقیه پایه‌های مالیاتی تقریباً بدون تغییر بوده‌اند.

جدول ۵-۲- ساختار مالیاتی در کشورهای OECD، ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۶ (متوسط درصدی از GDP)

پایه مالیاتی	زیر مجموعه پایه مالیاتی	۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶
مالیات بر درآمد		۱۱/۱	۱۱/۲	۱۱/۳	۱۱/۳
شامل:	مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی	۸/۱	۸/۲	۸/۳	۸/۲
	مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی (شرکت‌ها)	۲/۸	۲/۸	۲/۸	۲/۹
پرداختی‌های تأمین اجتماعی		۹	۹	۹	۹/۲
مالیات بر حقوق و دستمزد		۰/۴	۰/۴	۰/۴	۰/۴
مالیات بر دارایی		۱/۸	۱/۹	۱/۹	۱/۹
مالیات بر کالا و خدمات		۱۰/۷	۱۰/۸	۱۰/۸	۱۱

منبع: داده‌های تحلیل آماری

۱-۱. عملکرد شاخص‌های مالیاتی

۱-۱-۱. نسبت مالیات به تولید ناخالص داخلی

گزارش آماری درآمد سالانه OECD، نشان می‌دهد متوسط نسبت مالیات به GDP کشورهای OECD با اندکی افزایش، از ۳۳/۶ درصد در سال ۲۰۱۴ به ۳۴/۲ درصد در سال ۲۰۱۷ افزایش یافته است. از سال ۱۹۶۵ تاکنون، این رقم بالاترین سطح را در سال ۲۰۱۷ به خود اختصاص داده است.

در بین کشورهای OECD، فرانسه بیشترین نسبت مالیات به GDP (۴۶/۱ درصد) در سال ۲۰۱۷ را داراست و پس از آن کشورهای دانمارک (۴۵/۷ درصد) و بلژیک (۴۴/۵ درصد) در رده‌های بعدی قرار دارند. مکزیک با نسبت ۱۶/۱ درصد در سال ۲۰۱۷ و شیلی با نسبت ۲۰/۱ درصد کمترین نسبت مالیات به GDP را بین کشورهای OECD به خود اختصاص داده‌اند. پس از آنها ایرلند (با نسبت ۲۲/۵ درصدی) و جمهوری کره (با نسبت ۲۶/۹ درصدی) در رتبه سوم و چهارم قرار دارند.

جدول ۵-۳- نسبت مالیات به تولید ناخالص داخلی در کشورهای OECD - ارقام به درصد

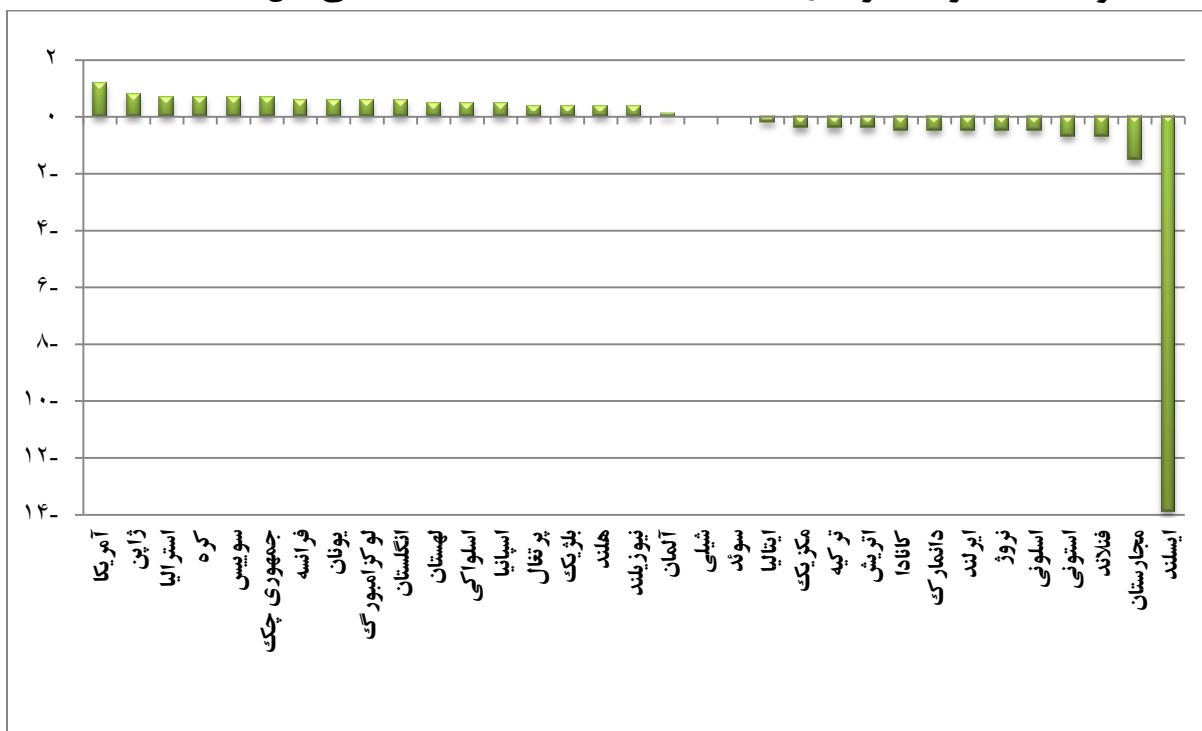
کشور	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸	۲۰۰۹	۲۰۱۰	۲۰۱۱	۲۰۱۲	۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷
استرالیا	۳۰	۲۹/۴	۲۹/۶	۲۹/۹	۲۵/۶	۲۵/۳	۲۶/۳	۲۷	۲۷/۲	۲۷/۳	۲۷/۹	۲۷/۸	۲۸/۵
اتریش	۴۱	۴۰/۴	۴۰/۵	۴۱/۴	۴۱	۴۱	۴۱	۴۱/۸	۴۲/۶	۴۲/۷	۴۳/۱	۴۲/۲	۴۱/۸
بلژیک	۴۳/۲	۴۳	۴۲/۷	۴۳/۳	۴۲/۴	۴۲/۶	۴۳	۴۴/۲	۴۵/۱	۴۵/۱	۴۴/۸	۴۴/۱	۴۴/۵
کانادا	۳۲/۸	۳۲/۸	۳۲/۶	۳۱/۳	۳۲/۴	۳۱/۱	۳۰/۲	۳۱/۳	۳۱/۲	۳۱/۳	۳۲/۷	۳۲/۷	۳۲/۲
شیلی	۲۰/۷	۲۲	۲۲/۷	۲۱/۴	۱۷/۳	۱۹/۶	۲۱/۲	۲۱/۳	۱۹/۹	۱۹/۶	۲۰/۴	۲۰/۲	۲۰/۲
جمهوری چک	۳۴/۵	۳۴	۳۴/۲	۳۳/۵	۳۲/۳	۳۲/۵	۳۳/۴	۳۳/۷	۳۴/۱	۳۳/۱	۳۳/۳	۳۴/۲	۳۴/۹
دانمارک	۴۸	۴۶/۵	۴۶/۴	۴۴/۸	۴۵	۴۴/۸	۴۵/۴	۴۵/۵	۴۵/۹	۴۸/۵	۴۶/۱	۴۶/۲	۴۵/۷
استونی	۳۰	۳۰/۵	۳۱/۳	۳۱/۴	۳۴/۹	۳۳/۳	۳۱/۹	۳۱/۷	۳۱/۶	۳۲/۳	۳۳/۳	۳۳/۷	۳۳
فنلاند	۴۲/۱	۴۲/۲	۴۱/۵	۴۱/۲	۴۰/۹	۴۰/۸	۴۲	۴۲/۷	۴۳/۶	۴۳/۸	۴۳/۹	۴۴	۴۳/۳
فرانسه	۴۲/۹	۴۳/۳	۴۲/۵	۴۲/۳	۴۱/۵	۴۲/۱	۴۳/۳	۴۴/۴	۴۵/۴	۴۵/۴	۴۵/۳	۴۵/۴	۴۶/۱
آلمان	۳۳/۹	۳۴/۵	۳۴/۹	۳۵/۴	۳۶/۱	۳۵	۳۵/۷	۳۶/۴	۳۶/۸	۳۶/۷	۳۷	۳۷/۴	۳۷/۵
یونان	۳۱/۲	۳۰/۳	۳۱/۲	۳۱	۳۰/۶	۳۲	۳۳/۶	۳۵/۵	۳۵/۵	۳۵/۷	۳۶/۶	۳۸/۸	۳۹/۴
مجارستان	۳۶/۵	۳۶/۵	۳۹/۴	۳۹/۵	۳۸/۹	۳۷/۳	۳۶/۳	۳۸/۴	۳۸	۳۸	۳۸/۷	۳۹/۲	۳۷/۷
ایسلند	۳۹/۷	۴۰/۵	۳۸/۹	۳۵	۳۱/۷	۳۳/۲	۳۴/۳	۳۵	۳۵/۶	۳۸/۳	۳۶/۳	۵۱/۶	۳۷/۷
ایرلند	۲۹/۴	۳۰/۸	۳۰/۴	۲۸/۵	۲۷/۳	۲۷	۲۷/۴	۲۷/۶	۲۸/۲	۲۸/۴	۲۳/۱	۲۳/۳	۲۲/۸
ایتالیا	۳۹/۱	۴۰/۶	۴۱/۷	۴۱/۷	۴۲/۱	۴۱/۹	۴۱/۹	۴۳/۹	۴۴/۱	۴۳/۵	۴۳/۱	۴۲/۶	۴۲/۴

کشور	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸	۲۰۰۹	۲۰۱۰	۲۰۱۱	۲۰۱۲	۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷
ژاپن	۲۶/۲	۲۷	۲۷/۵	۲۷/۴	۲۶	۲۶/۵	۲۷/۵	۲۸/۲	۲۸/۹	۳۰/۳	۳۰/۶	۳۰/۷	۳۱/۴
کره	۲۲/۵	۲۳/۶	۲۴/۸	۲۴/۶	۲۳/۸	۲۳/۴	۲۴/۲	۲۴/۸	۲۴/۳	۲۴/۶	۲۵/۲	۲۶/۲	۲۶/۹
لوکزامبورگ	۳۷/۸	۳۵/۷	۳۶/۱	۳۶/۷	۳۸/۲	۳۷/۴	۳۷	۳۸/۴	۳۸/۳	۳۷/۴	۳۷/۱	۳۸/۱	۳۸/۷
مکزیک	۱۱/۴	۱۱/۶	۱۲	۱۲/۶	۱۲/۵	۱۲/۸	۱۲/۸	۱۲/۶	۱۳/۳	۱۳/۷	۱۵/۹	۱۶/۶	۱۶/۲
هلند	۳۵	۳۶	۳۵/۷	۳۵/۹	۳۴/۹	۳۵/۷	۳۵/۴	۳۵/۶	۳۶/۱	۳۷	۳۷	۳۸/۴	۳۸/۸
نیوزیلند	۳۶/۱	۳۵/۳	۳۳/۹	۳۲/۹	۳۰/۲	۳۰/۳	۳۰/۱	۳۱/۶	۳۰/۵	۳۱/۲	۳۱/۶	۳۱/۶	۳۲
نروژ	۴۲/۶	۴۲/۸	۴۲/۱	۴۱/۴	۴۱/۲	۴۱/۹	۴۲	۴۱/۵	۳۹/۹	۳۸/۸	۳۸/۴	۳۸/۷	۳۸/۲
لهستان	۳۲/۹	۳۳/۶	۳۴/۶	۳۴/۱	۳۱/۲	۳۱/۴	۳۱/۸	۳۲/۱	۳۱/۹	۳۱/۹	۳۲/۴	۳۳/۴	۳۳/۹
پرتغال	۳۰/۸	۳۱/۳	۳۱/۸	۳۱/۷	۲۹/۹	۳۰/۴	۳۲/۳	۳۱/۸	۳۴/۱	۳۴/۳	۳۴/۴	۳۴/۳	۳۴/۷
اسلواکی	۳۱/۳	۲۹/۳	۲۹/۲	۲۹	۲۸/۹	۲۸/۱	۲۸/۶	۲۸/۳	۳۰/۲	۳۱/۱	۳۲/۲	۳۲/۴	۳۲/۹
اسلونی	۳۸	۳۷/۶	۳۷/۱	۳۶/۴	۳۶/۲	۳۶/۹	۳۶/۵	۳۶/۸	۳۶/۴	۳۶/۲	۳۶/۴	۳۶/۵	۳۶
اسپانیا	۳۵/۱	۳۵/۹	۳۶/۴	۳۲/۱	۲۹/۷	۳۱/۲	۳۱/۲	۳۲/۱	۳۲/۹	۳۳/۶	۳۳/۶	۳۳/۲	۳۳/۷
سوئد	۴۶/۶	۴۶	۴۵	۴۴	۴۴/۱	۴۳/۲	۴۲/۵	۴۲/۶	۴۲/۹	۴۲/۶	۴۳/۱	۴۴	۴۴
سوئیس	۲۶/۶	۲۶/۴	۲۶/۲	۲۶/۶	۲۷	۲۶/۶	۲۶/۹	۲۶/۹	۲۷	۲۶/۹	۲۷/۶	۲۷/۸	۲۸/۵
ترکیه	۲۳/۴	۲۳/۶	۲۳/۱	۲۳/۱	۲۳/۵	۲۴/۸	۲۵/۹	۲۴/۹	۲۵/۳	۲۴/۶	۲۵/۱	۲۵/۳	۲۴/۹
اتکستان	۳۳/۷	۳۲/۹	۳۳	۳۲/۳	۳۱/۲	۳۲/۳	۳۲/۲	۳۲/۴	۳۲/۲	۳۱/۸	۳۲/۲	۳۲/۷	۳۳/۳
آمریکا	۲۵/۹	۲۶/۷	۲۶/۷	۲۵/۷	۲۳	۲۳/۵	۲۳/۹	۲۴/۱	۲۵/۷	۲۶	۲۶/۲	۲۵/۹	۲۷/۱
متوسط OECD	۳۳/۴	۳۳/۵	۳۳/۶	۳۲/۹	۳۲	۳۲/۳	۳۲/۶	۳۳/۱	۳۳/۴	۳۳/۶	۳۳/۷	۳۴	۳۴/۲

منبع: Revenue Statistics ۲۰۱۸ Tax revenue trends in the OECD

با توجه به نمودار (۵-۲)، بین سالهای ۲۰۱۶ و ۲۰۱۷، در میان کشورهای عضو OECD، بیشترین افزایش نسبت مالیات به GDP مربوط به ایالات متحده بوده است. همچنین بیشترین کاهش نسبت مالیات به GDP بین سالهای ۲۰۱۶ و ۲۰۱۷ مربوط به ایسلند (۱۳/۹ واحد درصد) و مجارستان (۱/۵ واحد درصد) بوده است.

نمودار ۵-۲- میزان تغییرات واحد درصدی در نسبت مالیات به GDP طی سال های ۱۷-۲۰۱۶

منبع: داده‌های آماری OECD

۲-۱-۱. ساختار سازمانی و نظام پرداخت در کشورهای عضو OECD

علاوه بر اهمیت استقلال ساختار سازمان‌های مالیاتی، داشتن نظام پرداخت جداگانه برای سازمان‌های مالیاتی نیز در سالهای اخیر مورد توجه قرار گرفته است. بررسی کشورهای عضو OECD و کشورهای منتخب غیر عضو OECD نیز نشان می‌دهد تقریباً یک سوم از این کشورها از سیستم پرداخت مجزایی برای سازمان‌های مالیاتی خود بهره می‌برند و بسیاری از سایر کشورها نیز در حال حرکت در این مسیر هستند. علاوه بر این در اغلب کشورهای مورد بررسی، سیستم منعطفی برای پرداخت پاداش به کارکنان براساس نحوه عملکرد آنها وجود دارد.

به طور کلی به نظر می‌رسد با توجه به اهمیت سازمان امور مالیاتی کشور و ویژگی‌های خاص آن و نیز با در نظر گرفتن تجارب سایر کشورها لازم است در خصوص اعطای درجه‌ای از استقلال به نظام مالیاتی کشور و نیز نظام پرداخت جداگانه اقداماتی صورت گیرد.

جدول ۵-۴- ساختار سازمانی و نظام پرداخت در کشورهای عضو OECD

کشور	ساختار سازمان	ارتباط مستقیم نظام پرداخت با بخش عمومی	ارتباط گسترده نظام پرداخت با بخش عمومی	نظام پرداخت مستقل	نظام پرداخت پاداش منعطف
استرالیا	USB	×	✓	×	✓
اتریش	SDMOF	✓	✓	×	✓
بلژیک	MDMOF	✓	×	✓	✓
کانادا	USBB	×	✓	×	✓
شیلی	USB	×	×	✓	✓
چک	USB	✓	×	×	✓
دانمارک	OTHER	✓	×	✓	×
استونی	SDMOF	×	✓	✓	✓
فنلاند	USB	×	×	✓	✓
فرانسه	SDMOF	✓	×	✓	✓
آلمان	OTHER	✓	×	×	✓
یونان	USB	✓	×	×	×
مجارستان	USB	×	✓	✓	✓
ایسلند	USB	✓	✓	×	✓
ایرلند	USB	✓	×	×	×
ایتالیا	OTHER	✓	✓	×	✓
ژاپن	USB	×	✓	×	✓
کره جنوبی	USB	✓	✓	×	✓
لوگز امبورگ	MDMOF	✓	×	×	×
مکزیک	USBB	✓	×	×	×
هلند	SDMOF	✓	×	×	✓
نیوزلند	USB	×	×	✓	✓
نروژ	USB	✓	✓	×	×
لهستان	MDMOF	✓	×	×	✓
پرتغال	SDMOF	✓	×	✓	✓
اسلوواکی	USB	✓	✓	×	✓
اسلوونی	USB	✓	×	×	×
اسپانیا	USB	✓	×	×	✓
سوند	USBB	×	×	✓	✓
سوئیس	SDMOF	×	✓	×	✓
ترکیه	OTHER	✓	×	×	×
بریتانیا	USBB	×	✓	×	✓
آمریکا	USBB	✓	✓	✓	✓
کشورهای منتخب غیر عضو OECD					
آرژانتین	USBB	×	×	✓	✓
برزیل	USB	✓	×	✓	×
بلغارستان	USBB	✓	✓	✓	✓
چین	OTHER	×	×	×	×
کلمبیا	USBB	×	×	✓	✓
کاستاریکا	MDMOF	✓	×	×	×

کشور	ساختار سازمان	ارتباط مستقیم نظام پرداخت با بخش عمومی	ارتباط گسترده نظام پرداخت با بخش عمومی	نظام پرداخت مستقل	نظام پرداخت پاداش منعطف
کرواسی	SDMOF	×	×	✓	×
قبرس	MDMOF	✓	×	×	×
هنگ کنگ	SDMOF	✓	×	×	×
هند	USBB	✓	✓	×	×/✓
اندونزی	SDMOF	✓	×	×	×
لتونی	USB	✓	×	×	×
لیتوانی	USB	✓	✓	×	×
مازی	OTHER	×	✓	×	×
مالت	MDMOF	✓	✓	×	✓
مراکش	SDMOF	✓	×	×	✓
رومانی	USB	✓	×	✓	×
روسیه	USB	×	×	✓	✓
عربستان	SDMOF	✓	×	×	×
سنگاپور	USBB	×	×	✓	✓
آفریقای جنوبی	USB	×	×	✓	✓
تایلند	MDMOF	✓	×	×	✓
ایران	SDMOF	✓	×	×	✓

منبع: OECD ۲۰۱۶

USB: شخصیت شبه مستقل واحد؛ USBB: شخصیت شبه مستقل واحد با هیات نظارت؛ SDMOF: مدیریت واحد در وزارت اقتصاد؛ MDMOF: مدیریت چند گانه در وزارت اقتصاد؛ OTHER: سایر.

۲-۱. ساختار مالیاتی در کشورهای OECD

ساختارهای مالیاتی به وسیله مالیات‌های اصلی در کل درآمدهای مالیاتی اندازه‌گیری می‌گردد. هر یک از پایه‌های مالیاتی که معرفی گردید شامل پایه‌های مالیاتی دیگر است که در اینجا تنها به معرفی این پایه‌های مالیاتی پرداخته می‌شود.

کل درآمدهای مالیاتی:

(۱) مالیات بر درآمد، سود و عایدی سرمایه

(۱-۱) مالیات بر درآمد، سود و عایدی سرمایه اشخاص حقیقی

(۱-۱-۱) بر درآمد و سود اشخاص حقیقی

(۲-۱-۱) بر عایدی سرمایه اشخاص حقیقی

(۲-۱) مالیات بر درآمد، سود و عایدی سرمایه اشخاص حقوقی (شرکت‌ها)

- ۱-۲-۱) بر درآمد و سود اشخاص حقوقی
- ۲-۲-۱) بر عایدی سرمایه اشخاص حقوقی
- ۳-۱) مواردی غیرقابل تخصیص بین موارد (۱-۱) و (۲-۱)
- ۲) مشارکت در تأمین اجتماعی (SSC)
- ۱-۲) کارمندان SSC
- ۱-۱-۲) بر پایه حقوقی کارمندان SSC
- ۲-۱-۲) بر پایه مالیات بر درآمد کارمندان SSC
- ۲-۲) کارفرمایان SSC
- ۱-۲-۲) بر پایه حقوقی کارفرمایان SSC
- ۲-۲-۲) بر پایه مالیات بر درآمد کارفرمایان SSC
- ۳-۲) خویش فرما یا غیرشاغل SSC
- ۱-۳-۲) بر پایه حقوقی خویش فرما یا غیرشاغل SSC
- ۲-۳-۲) بر پایه مالیات بر درآمد خویش فرما یا غیرشاغل SSC
- ۴-۲) مواردی غیرقابل تخصیص بین موارد (۱-۲)، (۲-۲) و (۳-۲)
- ۱-۴-۲) بر پایه حقوقی
- ۲-۴-۲) بر پایه مالیات بر درآمد
- ۳) مالیات بر حقوق و دستمزد نیروی کار
- ۴) مالیات بر دارایی
- ۱-۴) مالیات بر اموال غیرمنقول
- ۱-۱-۴) اشخاص حقیقی
- ۲-۱-۴) اشخاص حقوقی
- ۲-۴) مالیات بر ثروت خالص

۱-۲-۴) اشخاص حقیقی

۲-۲-۴) اشخاص حقوقی

۳-۴) مالیات بر مستغلات، ارث و هدایا

۱-۳-۴) مالیات بر مستغلات و ارث

۲-۳-۴) مالیات بر هدایا

۴-۴) مالیات بر معاملات مالی و سرمایه‌ای

۵-۴) سایر مالیات‌های غیرمکرر بر اموال و دارایی

۱-۵-۴) بر خالص ثروت

۲-۵-۴) سایر مالیات‌های غیرمکرر

۵) مالیات بر کالا و خدمات

۱-۵) مالیات

۱-۱-۵) مالیات عمومی

۱-۱-۱-۵) مالیات بر ارزش افزوده

۲-۱-۱-۵) مالیات بر فروش

۳-۱-۱-۵) سایر مالیات‌های عمومی بر کالا و خدمات

۲-۱-۵) مالیات بر کالا و خدمات خاص

۱-۲-۱-۵) مالیات‌های غیرمستقیم خاص

۲-۲-۱-۵) بر سود انحصارات مالی

۳-۲-۱-۵) بر عوارض گمرک و واردات

۴-۲-۱-۵) بر صادرات

۵-۲-۱-۵) بر کالاهای سرمایه‌ای

۶-۲-۱-۵) مالیات بر خدمات ویژه

۵-۱-۲-۷ سایر مالیات‌ها بر معاملات و تجارت بین‌المللی

۵-۱-۲-۸ سایر مالیات‌ها بر کالا و خدمات خاص

۵-۱-۳ موارد غیرقابل تخصیص بین (۵-۱) و (۵-۲)

۵-۲ مالیات بر کاربرد کالاها یا مجوز استفاده از کالاها یا انجام فعالیت‌ها

۵-۲-۱ مالیات‌های مکرر

۵-۲-۱-۱ موارد پرداختی توسط خانوارها در خصوص وسیله موتوری

۵-۲-۱-۲ موارد پرداختی توسط سایرین در خصوص وسیله موتوری

۵-۲-۱-۳ سایر مالیات‌های مکرر

۵-۲-۲ مالیات‌های غیرمکرر

۵-۳ موارد غیرقابل تخصیص بین (۵-۱) و (۵-۲)

۶ سایر مالیات‌ها

۶-۱ موارد پرداختی توسط مشاغل

۶-۲ موارد پرداختی توسط غیر مشاغل یا افراد غیرقابل شناسایی

در گزارش مقدماتی تحلیل آماری سال ۲۰۱۷ کشورهای OECD، آمار درآمد پایه‌های مالیاتی برخی از کشورها موجود نمی‌باشد، لذا بر این اساس تنها به بررسی و تحلیل پایه‌های اصلی مالیاتی این کشورها تا سال ۲۰۱۴ پرداخته می‌شود.

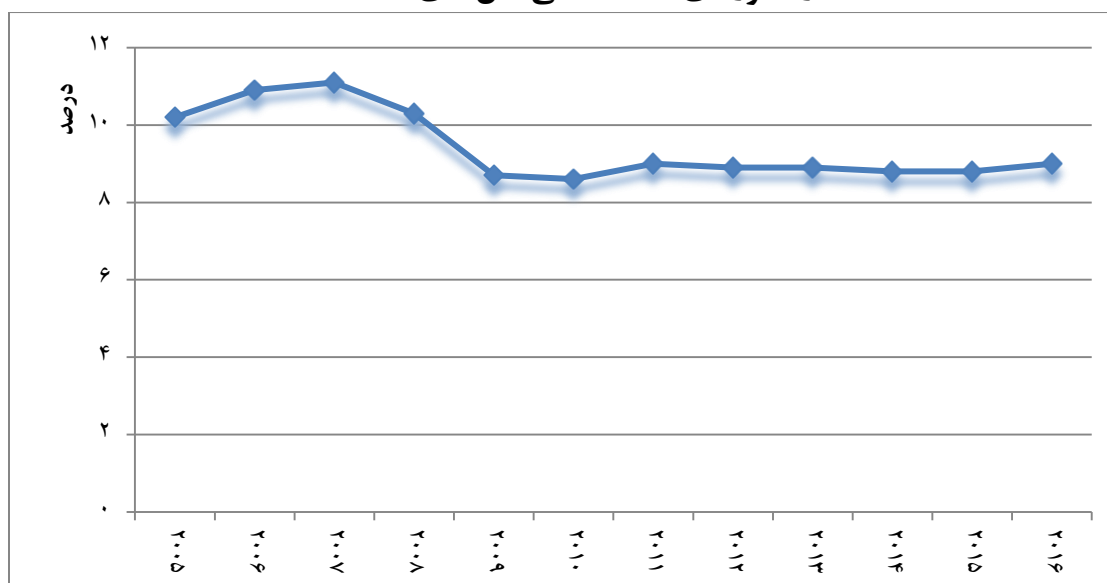
۱-۲-۱. سهم مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی

پس از بحران جهانی تاکنون، سهم درآمدهای مالیاتی شرکت‌ها^۱، هنوز به سطوح پیش از بحران نرسیده است. بر اساس نمودار (۵-۳) کاهش شدید در سهم درآمدهای مالیات بر درآمد شرکت‌ها از کل درآمدهای مالیاتی در سال ۲۰۰۸ و ۲۰۰۹ وجود دارد اما این کاهش در سال‌های ۲۰۱۱ و ۲۰۱۲ ادامه نداشته است. در سال

^۱ corporate tax

۲۰۱۶ سهم مالیات بر شرکت‌ها از کل درآمدهای مالیاتی معادل ۹ درصد بوده، در حالی که این نسبت در سال ۲۰۰۷ معادل ۱۱/۱ درصد ثبت شده است.

نمودار ۵-۳- سهم مالیات بر درآمد شرکت‌ها از کل درآمدهای مالیاتی
در کشورهای OECD طی سال‌های ۲۰۰۵-۱۶

سهم مالیات بر شرکت‌ها از کل درآمدهای مالیاتی در سال ۲۰۱۷ بین ۴٪ در اسلونی تا ۱۴/۷٪ در نیوزلند و ۲۱/۱٪ در شیلی متغیر بوده است. در سال ۲۰۱۳ این نسبت در کشور نروژ رقم بالایی معادل ۲۰/۷٪ بوده است با این حال در سال ۲۰۱۷ به ۱۲٪ کاهش یافته است.

جدول ۵-۵- سهم مالیات بر درآمد شرکتها از کل درآمدهای مالیاتی در کشورهای OECD - درصد

کشور	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸	۲۰۰۹	۲۰۱۰	۲۰۱۱	۲۰۱۲	۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷
استرالیا	۱۹/۲	۲۱/۴	۲۲/۶	۲۱/۱	۱۸/۰	۱۷/۹	۱۹/۳	۱۸/۵	۱۷/۶	۱۶/۵	۱۵/۲	۱۶/۵	-
اتریش	۵/۲	۵/۲	۵/۸	۵/۷	۴/۰	۴/۶	۴/۸	۴/۸	۵/۰	۴/۹	۵/۲	۵/۶	۵/۹
بلژیک	۷/۳	۸/۱	۸/۰	۷/۶	۵/۵	۵/۹	۶/۵	۶/۸	۶/۹	۷/۰	۷/۴	۷/۸	۹/۳
کانادا	۱۰/۴	۱۱/۵	۱۰/۶	۱۰/۳	۱۰/۴	۱۰/۵	۱۰/۳	۱۰/۲	۱۰/۵	۱۰/۷	۱۰/۴	۱۰/۵	۱۰/۶
شیلی	۲۲/۱	۲۸/۶	۲۹/۴	۲۳/۹	۲۴/۵	۲۰/۴	۲۳/۴	۲۷/۳	۲۲/۱	۲۱/۳	۲۱/۰	۲۰/۹	۲۱/۱
جمهوری چک	۱۲/۱	۱۲/۹	۱۳/۱	۱۲/۱	۱۰/۵	۱۰/۰	۹/۷	۹/۹	۱۰/۱	۱۰/۶	۱۰/۸	۱۱/۰	۱۰/۶
دانمارک	۷/۱	۷/۹	۶/۸	۵/۷	۴/۲	۵/۰	۴/۸	۵/۷	۶/۰	۵/۷	۵/۹	۵/۸	۶/۶
استونی	۴/۷	۴/۸	۵/۱	۵/۱	۵/۲	۴/۰	۳/۸	۴/۴	۵/۵	۵/۳	۶/۲	۵/۰	۴/۷
فنلاند	۷/۶	۷/۷	۹/۰	۸/۱	۴/۷	۶/۰	۶/۲	۴/۹	۵/۴	۴/۴	۴/۹	۵/۰	۶/۳
فرانسه	۵/۵	۶/۷	۶/۸	۶/۷	۳/۴	۵/۵	۶/۱	۵/۸	۵/۸	۵/۱	۴/۶	۴/۵	۵/۱
آلمان	۵/۱	۶/۱	۶/۲	۵/۳	۳/۷	۴/۳	۴/۷	۴/۷	۴/۸	۴/۷	۴/۶	۵/۲	۵/۴
یونان	۱۰/۳	۸/۶	۷/۹	۷/۸	۸/۲	۷/۹	۶/۲	۳/۱	۳/۲	۵/۲	۵/۹	۶/۵	-
مجارستان	۵/۶	۶/۳	۶/۹	۶/۵	۵/۶	۳/۳	۳/۳	۳/۳	۳/۶	۴/۳	۴/۶	۶/۰	۴/۹
ایسلند	۴/۹	۵/۸	۶/۱	۵/۲	۵/۲	۲/۷	۵/۰	۵/۴	۶/۰	۸/۶	۶/۵	۴/۹	۷/۴
ایرلند	۱۱/۰	۱۱/۷	۱۰/۷	۹/۵	۸/۴	۸/۷	۸/۰	۸/۲	۸/۴	۸/۳	۱۱/۳	۱۱/۵	۱۲/۲
ایتالیا	۵/۷	۶/۸	۷/۵	۷/۰	۵/۷	۵/۵	۵/۲	۵/۵	۵/۸	۵/۰	۴/۷	۵/۰	۱۰/۱
ژاپن	۱۵/۵	۱۷/۰	۱۶/۸	۱۳/۷	۹/۶	۱۱/۶	۱۱/۸	۱۲/۵	۱۳/۲	۱۲/۹	۱۲/۳	۱۲/۰	-
کره	۱۵/۹	۱۴/۳	۱۵/۱	۱۵/۹	۱۴/۴	۱۳/۸	۱۵/۴	۱۴/۹	۱۴/۰	۱۲/۸	۱۳/۱	۱۳/۶	۱۴/۲
لوگزامبرگ	۱۵/۴	۱۳/۹	۱۴/۷	۱۴/۳	۱۴/۷	۱۵/۴	۱۳/۴	۱۳/۳	۱۲/۴	۱۱/۴	۱۱/۹	۱۲/۲	۱۳/۶
مکزیک	۱۲/۵	۱۳/۹	۱۵/۸	۱۳/۸	۱۲/۶	۱۴/۴	۱۶/۲	۱۴/۴	۱۴/۴	۱۸/۱	۲۰/۱	۲۱/۰	-
هلند	۹/۷	۹/۵	۹/۵	۹/۱	۶/۱	۶/۴	۶/۱	۵/۹	۶/۰	۶/۹	۷/۲	۸/۷	۸/۵
نیوزیلند	۱۶/۸	۱۵/۸	۱۴/۲	۱۳/۱	۱۱/۰	۱۲/۲	۱۳/۱	۱۴/۳	۱۴/۳	۱۳/۴	۱۴/۰	۱۵/۵	۱۴/۷
نروژ	۲۷/۱	۲۹/۴	۲۵/۸	۲۹/۰	۲۱/۸	۲۳/۵	۲۵/۶	۲۴/۹	۲۰/۷	۱۷/۱	۱۱/۷	۱۰/۴	۱۲/۰
لهستان	۶/۵	۷/۱	۷/۹	۷/۹	۷/۲	۶/۲	۶/۳	۶/۵	۵/۵	۵/۴	۵/۷	۵/۵	۵/۷
پرتغال	۸/۵	۹/۰	۱۰/۹	۱۱/۱	۹/۲	۹/۰	۹/۷	۸/۶	۹/۶	۸/۳	۹/۱	۸/۹	۹/۴
اسلواکی	۸/۵	۹/۷	۱۰/۰	۱۰/۵	۸/۵	۸/۷	۸/۴	۸/۳	۹/۴	۱۰/۶	۱۱/۵	۱۰/۸	۹/۸
اسلونی	۷/۲	۷/۷	۸/۶	۶/۸	۵/۰	۵/۰	۴/۵	۳/۴	۳/۳	۳/۹	۴/۰	۴/۴	۴/۹
اسپانیا	۱۰/۹	۱۱/۴	۱۲/۹	۸/۸	۷/۶	۶/۱	۵/۹	۶/۷	۶/۴	۶/۱	۷/۰	۶/۸	۶/۹
سوئد	۷/۵	۷/۵	۷/۸	۶/۴	۶/۴	۷/۶	۷/۳	۶/۰	۶/۲	۶/۳	۶/۸	۶/۲	۶/۰
سوئیس	۱۱/۴	۱۰/۳	۱۰/۶	۱۱/۰	۱۰/۴	۱۰/۰	۱۰/۴	۱۰/۳	۱۰/۳	۱۰/۳	۱۰/۷	۱۱/۳	۱۱/۵

کشور	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸	۲۰۰۹	۲۰۱۰	۲۰۱۱	۲۰۱۲	۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷
ترکیه	۸/۴	۶/۰	۶/۸	۷/۳	۷/۷	۷/۳	۷/۵	۷/۴	۶/۳	۶/۴	۵/۷	۶/۵	۶/۸
انگلستان	۱۰/۲	۱۰/۵	۱۰/۰	۹/۰	۸/۲	۸/۹	۸/۷	۸/۲	۷/۹	۷/۸	۷/۵	۸/۳	۸/۵
امریکا	۱۱/۰	۱۱/۵	۱۰/۰	۶/۶	۶/۰	۷/۶	۷/۴	۸/۴	۸/۳	۸/۸	۸/۱	۷/۶	۷/۱
متوسط OECD	۱۰/۲	۱۰/۹	۱۱/۱	۱۰/۳	۸/۷	۸/۶	۹/۰	۸/۹	۸/۹	۸/۸	۸/۸	۹/۰	-

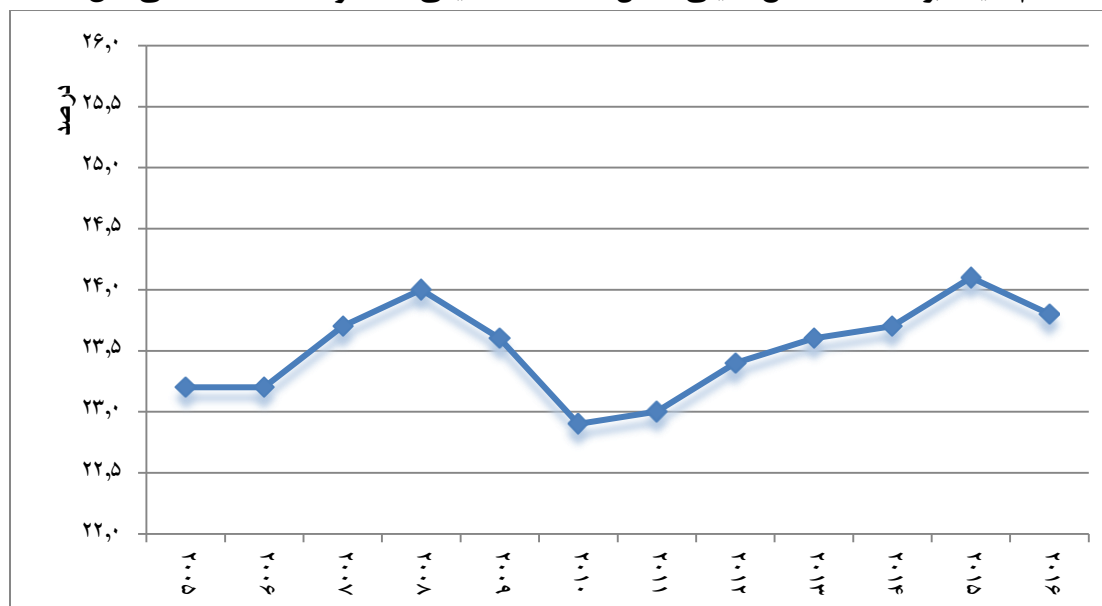
منبع: OECD، گزارش اولیه سال ۲۰۱۷.

بررسی سهم مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی از کل مالیات‌ها در کشورهای OECD نشان می‌دهد متوسط سهم این منبع مالیاتی از سال ۲۰۰۴ تا ۲۰۱۴ بطور متوسط ۹ درصد بوده است. اما در ایران این سهم طی دوره ۲۰۰۴-۲۰۱۴ بطور متوسط ۴۳/۸ درصد بوده است که حاکی از سهم بسیار بالای مالیات اشخاص حقوقی از کل درآمدهای مالیاتی کشور می‌باشد.

۱-۲-۲. سهم مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی

در طول دوره زمانی ۲۰۰۵-۲۰۱۶ سهم مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی از کل درآمدهای مالیاتی افزایش یافته است؛ به طوری که در سال ۲۰۱۶، این سهم به ۲۳/۸ درصد از کل درآمدهای مالیاتی رسیده است؛ در حالی که در سال ۲۰۰۷ (یعنی قبل از بحران) این نسبت معادل ۲۳/۷ درصد بود.

نمودار ۵-۴- سهم مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی از کل درآمدهای مالیاتی در کشورهای OECD طی سال‌های ۲۰۰۵-۱۶

اختلاف در سهم مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی بین کشورها قابل توجه است. در سال ۲۰۱۶ میزان این سهم از ۹/۷٪ در شیلی و ۱۰/۳٪ در جمهوری اسلواکی تا میزان ۳۸/۶٪ در ایالات متحده و ۵۳/۴٪ در دانمارک متغیر است.

جدول ۵-۶- سهم مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی از کل درآمدهای مالیاتی در کشورهای OECD - درصد

کشور	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸	۲۰۰۹	۲۰۱۰	۲۰۱۱	۲۰۱۲	۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷
استرالیا	۳۹/۶	۳۷/۳	۳۶/۷	۳۷/۷	۳۷/۵	۳۸/۶	۳۹/۴	۳۹/۳	۳۹/۲	۴۱/۳	۴۱/۴	۴۰/۸	-
اتریش	۲۱/۸	۲۲/۲	۲۲/۴	۲۳/۰	۲۲/۲	۲۲/۴	۲۲/۴	۲۲/۸	۲۲/۸	۲۳/۵	۲۴/۱	۲۱/۶	۲۱/۷
بلژیک	۲۹/۰	۲۸/۰	۲۷/۸	۲۸/۵	۲۸/۴	۲۸/۲	۲۸/۲	۲۷/۸	۲۸/۵	۲۸/۸	۲۸/۲	۲۷/۷	۲۷/۲
کانادا	۳۵/۵	۳۵/۵	۳۷/۱	۳۷/۷	۳۶/۲	۳۵/۰	۳۶/۱	۳۶/۴	۳۶/۱	۳۶/۳	۳۶/۹	۳۶/۳	۳۵/۹
شیلی	۵/۲	۴/۳	۴/۸	۵/۷	۷/۵	۶/۸	۶/۶	۶/۸	۷/۲	۷/۳	۹/۸	۸/۸	۹/۷
جمهوری چک	۱۲/۳	۱۱/۷	۱۱/۷	۱۰/۶	۱۰/۷	۱۰/۲	۱۰/۶	۱۰/۶	۱۰/۷	۱۰/۸	۱۰/۷	۱۱/۲	۱۱/۶
دانمارک	۵۰/۰	۵۱/۵	۵۲/۸	۵۳/۹	۵۶/۰	۵۲/۰	۵۱/۸	۵۱/۲	۵۴/۷	۵۴/۳	۵۵/۲	۵۳/۵	۵۳/۴
استونی	۱۸/۴	۱۸/۱	۱۸/۴	۱۹/۵	۱۶/۰	۱۵/۹	۱۶/۱	۱۶/۴	۱۷/۲	۱۷/۵	۱۷/۲	۱۷/۲	۱۷/۳
فنلاند	۳۰/۶	۳۰/۳	۳۰/۲	۳۰/۸	۳۱/۱	۲۹/۵	۲۹/۲	۲۹/۳	۲۹/۳	۳۰/۶	۳۰/۲	۲۹/۶	۲۹/۱
فرانسه	۱۸/۰	۱۷/۴	۱۷/۰	۱۷/۴	۱۷/۲	۱۷/۰	۱۷/۱	۱۸/۱	۱۸/۶	۱۸/۷	۱۸/۸	۱۸/۸	۱۸/۵
آلمان	۲۳/۱	۲۴/۲	۲۵/۰	۲۶/۵	۲۵/۲	۲۴/۳	۲۴/۷	۲۵/۸	۲۶/۰	۲۶/۳	۲۶/۶	۲۶/۶	۲۷/۲
یونان	۱۴/۶	۱۴/۷	۱۴/۹	۱۵/۱	۱۴/۶	۱۲/۴	۱۴/۲	۱۹/۶	۱۶/۸	۱۶/۵	۱۵/۷	۱۵/۲	-
مجارستان	۱۷/۹	۱۸/۲	۱۸/۲	۱۹/۳	۱۸/۷	۱۷/۴	۱۳/۹	۱۴/۷	۱۴/۰	۱۳/۸	۱۳/۷	۱۳/۳	۱۳/۳
ایسلند	۳۴/۸	۳۳/۷	۳۳/۹	۳۶/۰	۳۷/۹	۳۶/۵	۳۷/۶	۳۷/۴	۳۸/۳	۳۴/۹	۳۶/۷	۲۶/۷	۳۸/۵
ایرلند	۲۹/۱	۲۹/۵	۳۰/۳	۳۰/۱	۳۰/۴	۳۰/۰	۳۱/۱	۳۲/۴	۳۱/۹	۳۱/۹	۳۱/۶	۳۱/۶	۳۱/۴
ایتالیا	۲۵/۴	۲۵/۳	۲۵/۶	۲۶/۸	۲۶/۵	۲۶/۸	۲۶/۳	۲۶/۴	۲۶/۳	۲۵/۸	۲۶/۰	۲۵/۸	۲۵/۷
ژاپن	۱۸/۳	۱۸/۴	۱۹/۶	۱۹/۹	۲۰/۰	۱۸/۶	۱۸/۴	۱۸/۶	۱۹/۲	۱۸/۹	۱۸/۹	۱۸/۶	-
کره	۱۳/۳	۱۵/۲	۱۶/۷	۱۵/۰	۱۴/۱	۱۴/۲	۱۴/۷	۱۵/۰	۱۵/۳	۱۶/۳	۱۷/۲	۱۷/۶	۱۷/۹
لوکزامبورگ	۱۹/۰	۲۱/۱	۲۰/۰	۲۱/۷	۲۰/۶	۲۱/۰	۲۲/۲	۲۱/۸	۲۲/۸	۲۳/۱	۲۴/۴	۲۴/۷	۲۳/۶
مکزیک	۱۸/۰	۱۷/۸	۱۷/۳	۱۸/۳	۱۸/۵	۱۸/۳	۱۸/۸	۱۹/۹	۱۹/۷	۲۱/۵	۲۰/۶	۲۰/۴	--
هلند	۱۷/۶	۱۷/۸	۱۸/۷	۱۸/۲	۲۲/۱	۲۱/۵	۲۰/۸	۱۹/۴	۱۸/۸	۱۸/۷	۲۰/۵	۱۸/۵	۲۱/۶
نیوزیلند	۴۱/۱	۴۰/۷	۴۲/۱	۴۰/۷	۴۱/۱	۳۷/۷	۳۶/۱	۳۶/۱	۳۶/۸	۳۷/۵	۳۷/۲	۳۶/۸	۳۷/۷
نروژ	۲۲/۲	۲۰/۷	۲۲/۲	۲۱/۵	۲۴/۱	۲۳/۶	۲۳/۱	۲۳/۱	۲۴/۸	۲۵/۴	۲۸/۰	۲۷/۶	۲۶/۳
لهستان	۱۳/۰	۱۳/۷	۱۵/۰	۱۵/۵	۱۴/۵	۱۳/۹	۱۳/۶	۱۳/۹	۱۴/۰	۱۴/۴	۱۴/۴	۱۴/۵	۱۴/۷
پرتغال	۱۶/۵	۱۶/۴	۱۶/۸	۱۷/۱	۱۸/۵	۱۷/۶	۱۸/۴	۱۸/۳	۲۲/۶	۲۲/۵	۲۱/۲	۱۹/۸	۱۸/۸

کشور	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸	۲۰۰۹	۲۰۱۰	۲۰۱۱	۲۰۱۲	۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷
اسلواکی	۹/۵	۹/۹	۹/۹	۱۰/۵	۹/۷	۹/۴	۹/۹	۱۰/۳	۹/۶	۹/۶	۹/۷	۱۰/۲	۱۰/۳
اسلونی	۱۴/۳	۱۵/۰	۱۴/۷	۱۵/۸	۱۵/۸	۱۵/۱	۱۵/۳	۱۵/۴	۱۴/۰	۱۴/۰	۱۴/۰	۱۴/۴	۱۴/۲
اسپانیا	۱۸/۳	۱۹/۱	۲۰/۴	۲۱/۵	۲۱/۸	۲۱/۷	۲۲/۸	۲۳/۱	۲۲/۷	۲۲/۵	۲۱/۴	۲۱/۴	۲۱/۹
سوئد	۳۱/۶	۳۱/۹	۳۰/۹	۲۹/۸	۲۸/۸	۲۷/۹	۲۷/۵	۲۸/۰	۲۸/۴	۲۸/۶	۲۹/۱	۳۱/۰	۲۹/۹
سوئیس	۳۲/۴	۳۱/۳	۳۱/۵	۳۰/۸	۳۱/۹	۳۱/۷	۳۱/۰	۳۱/۴	۳۰/۹	۳۰/۹	۳۱/۰	۱۴/۶	۳۰/۷
ترکیه	۱۴/۷	۱۵/۶	۱۷/۰	۱۶/۵	۱۶/۴	۱۴/۰	۱۳/۵	۱۴/۴	۱۳/۹	۱۴/۷	۱۴/۶	۲۷/۴	۱۴/۵
انگلستان	۲۸/۷	۲۸/۹	۲۹/۷	۳۰/۳	۳۰/۴	۲۸/۷	۲۸/۰	۲۷/۵	۲۷/۶	۲۷/۳	۲۷/۷	۴۰/۳	۲۷/۴
آمریکا	۳۵/۴	۳۶/۴	۳۸/۳	۳۹/۷	۳۴/۳	۳۴/۸	۳۸/۸	۳۸/۵	۳۸/۹	۳۹/۱	۴۰/۵	۴۰/۳	۳۸/۶
متوسط OECD	۲۳/۲	۲۳/۲	۲۳/۷	۲۴/۰	۲۳/۶	۲۲/۹	۲۳/۰	۲۳/۴	۲۳/۶	۲۳/۷	۲۴/۱	۲۳/۸	-

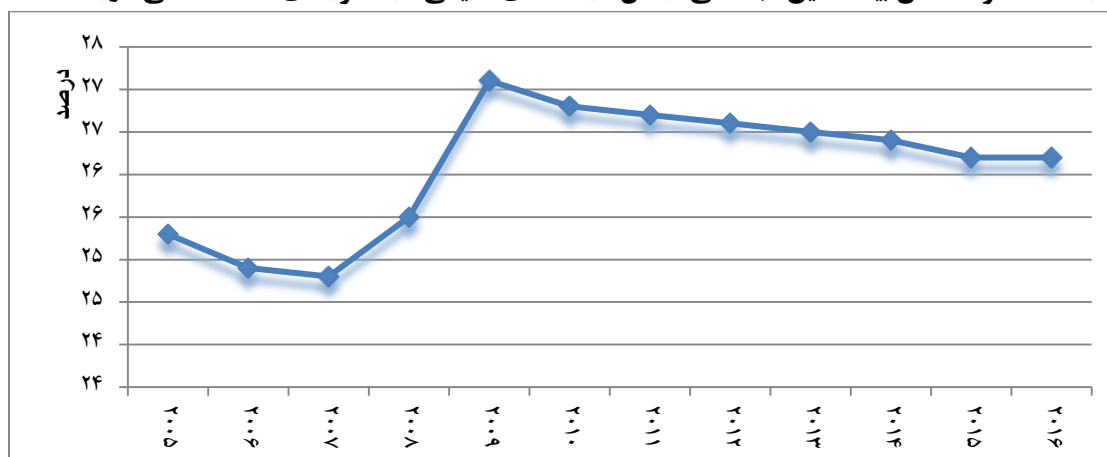
منبع: OECD

در ایران سهم مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی در مقایسه با کشورهای OECD بسیار کمتر بوده و طی دوره ۲۰۰۴-۲۰۱۶ بطور متوسط ۱۳/۵ درصد بوده است. این موضوع نشان می‌دهد در کشور ایران عمده بار مالیاتی بر دوش اشخاص حقوقی بوده اما در کشورهای OECD سهم مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی بسیار بیشتر است.

۳-۲-۱. حق بیمه پرداختی تأمین اجتماعی

حق بیمه تأمین اجتماعی از کل درآمدهای مالیاتی نیز پس از بحران به شدت افزایش یافته؛ به طوری که از ۲۴/۸ درصد از کل درآمدهای مالیاتی در سال ۲۰۰۷ به ۲۷/۱ درصد در سال ۲۰۰۹ رسید و پس از آن به ۲۶/۲ درصد از کل درآمدهای مالیاتی در سال ۲۰۱۶ کاهش یافته است.

نمودار ۵-۵- متوسط حق بیمه تأمین اجتماعی از کل درآمدهای مالیاتی در کشورهای OECD طی دوره ۱۶-۲۰۰۵

بیشترین سهم حق بیمه تأمین اجتماعی از کل درآمدهای مالیاتی در کشورهای OECD در جمهوری اسلوواکی (۴۳/۵٪) و جمهوری چک (۴۲/۹٪) می‌باشد. در مقابل استرالیا و نیوزلند بیمه تأمین اجتماعی ندارند.

جدول ۵-۷- سهم پرداختی تأمین اجتماعی از کل درآمدهای مالیاتی در کشورهای OECD - درصد

کشور	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸	۲۰۰۹	۲۰۱۰	۲۰۱۱	۲۰۱۲	۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷
استرالیا	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	-
اتریش	۳۳/۹	۳۴/۰	۳۳/۴	۳۳/۰	۳۴/۴	۳۴/۲	۳۴/۰	۳۳/۷	۳۳/۹	۳۴/۰	۳۳/۶	۳۴/۷	۳۴/۸
بلژیک	۳۰/۷	۳۰/۶	۳۱/۰	۳۱/۵	۳۳/۴	۳۲/۴	۳۲/۴	۳۲/۲	۳۱/۸	۳۱/۷	۳۱/۹	۳۱/۱	۳۰/۵
کانادا	۱۴/۸	۱۴/۶	۱۴/۴	۱۴/۵	۱۵/۰	۱۴/۹	۱۴/۷	۱۵/۱	۱۵/۳	۱۵/۰	۱۴/۸	۱۴/۹	۱۴/۳
شیلی	۶/۵	۵/۸	۵/۶	۶/۴	۸/۲	۶/۸	۶/۳	۶/۵	۷/۲	۷/۲	۶/۹	۷/۲	۷/۳
جمهوری چک	۴۲/۸	۴۳/۶	۴۳/۶	۴۴/۲	۴۴/۰	۴۴/۸	۴۳/۹	۴۳/۷	۴۳/۲	۴۳/۸	۴۳/۰	۴۲/۹	۴۳/۰
دانمارک	۰/۲	۰/۲	۰/۲	۰/۱	۰/۱	۰/۲	۰/۲	۰/۲	۰/۲	۰/۱	۰/۱	۰/۱	۰/۱
استونی	۳۴/۰	۳۲/۸	۳۳/۱	۳۶/۴	۳۶/۸	۳۸/۴	۳۶/۸	۳۶/۸	۳۵/۲	۳۴/۷	۳۳/۶	۳۳/۲	۳۳/۹
فنلاند	۲۷/۳	۲۷/۹	۲۷/۶	۲۸/۰	۲۹/۸	۲۹/۷	۲۸/۷	۲۹/۶	۲۸/۹	۲۸/۹	۲۸/۹	۲۹/۱	۲۷/۹
فرانسه	۳۶/۸	۳۶/۹	۳۷/۰	۳۷/۲	۳۹/۲	۳۸/۲	۳۷/۵	۳۷/۱	۳۶/۹	۳۷/۲	۳۶/۹	۳۶/۸	۳۶/۴
آلمان	۳۹/۸	۳۸/۳	۳۶/۶	۳۶/۴	۳۸/۶	۳۹/۲	۳۸/۶	۳۸/۲	۳۷/۸	۳۷/۸	۳۷/۷	۳۷/۶	۳۷/۹
یونان	۳۵/۲	۳۳/۸	۳۴/۴	۳۴/۷	۳۳/۲	۳۴/۲	۳۱/۸	۳۰/۸	۳۰/۲	۲۹/۱	۲۹/۲	۲۸/۵	۲۹/۶
مجارستان	۳۲/۶	۳۳/۲	۳۳/۶	۳۳/۴	۳۲/۴	۳۱/۴	۳۴/۱	۳۲/۷	۳۲/۶	۳۲/۵	۳۲/۳	۳۳/۲	۳۳/۹
ایسلند	۷/۹	۷/۹	۷/۴	۷/۷	۹/۰	۱۱/۸	۱۱/۴	۱۰/۴	۱۰/۳	۹/۵	۹/۸	۶/۷	۹/۳
ایرلند	۱۳/۰	۱۲/۵	۱۳/۵	۱۵/۶	۱۸/۹	۱۸/۶	۱۹/۳	۱۷/۶	۱۷/۷	۱۷/۳	۱۶/۴	۱۶/۶	۱۷/۰
ایتالیا	۳۰/۸	۲۹/۵	۲۹/۹	۳۱/۰	۳۱/۴	۳۱/۱	۳۰/۸	۲۹/۸	۲۹/۸	۲۹/۷	۳۰/۱	۳۰/۱	۳۰/۴

کشور	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸	۲۰۰۹	۲۰۱۰	۲۰۱۱	۲۰۱۲	۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷
ژاپن	۳۶/۹	۳۶/۶	۳۶/۵	۳۸/۸	۴۱/۰	۴۱/۱	۴۱/۵	۴۱/۶	۴۰/۸	۳۹/۷	۳۹/۴	۴۰/۴	-
کره	۲۱/۲	۲۱/۲	۲۰/۷	۲۱/۸	۲۳/۴	۲۳/۳	۲۴/۰	۲۴/۷	۲۶/۴	۲۶/۹	۲۶/۶	۲۶/۲	۲۶/۶
لوکزامبورگ	۲۸/۰	۲۷/۹	۲۷/۶	۲۸/۵	۳۰/۰	۲۹/۰	۲۹/۲	۲۹/۲	۲۹/۰	۲۸/۵	۲۹/۰	۲۸/۵	۲۸/۶
مکزیک	۱۹/۰	۲۰/۸	۱۷/۱	۱۵/۶	۱۷/۳	۱۶/۲	۱۶/۲	۱۶/۵	۱۶/۳	۱۵/۸	۱۳/۹	۱۳/۰	-
هلند	۳۴/۵	۳۶/۰	۳۴/۹	۳۷/۰	۳۶/۱	۳۶/۳	۳۸/۴	۴۰/۸	۴۰/۸	۳۹/۶	۳۷/۸	۱۳/۰	۳۵/۷
نیوزیلند	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰
نروژ	۲۰/۴	۱۹/۹	۲۰/۷	۲۰/۸	۲۳/۳	۲۲/۴	۲۲/۰	۲۲/۵	۲۳/۸	۲۵/۶	۲۷/۲	۲۷/۴	۲۷/۱
لهستان	۳۶/۹	۳۵/۷	۳۴/۱	۳۲/۸	۳۵/۵	۳۴/۴	۳۴/۹	۳۷/۳	۳۸/۳	۳۸/۰	۳۸/۴	۳۸/۱	۳۷/۹
پرتغال	۲۶/۶	۲۵/۸	۲۵/۶	۲۶/۴	۲۸/۶	۲۸/۳	۲۷/۵	۲۷/۳	۲۶/۱	۲۶/۳	۲۶/۱	۲۶/۶	۲۶/۸
اسلواکی	۳۹/۸	۳۹/۵	۳۹/۳	۴۰/۱	۴۲/۹	۴۳/۰	۴۲/۲	۴۳/۵	۴۳/۹	۴۳/۰	۴۲/۸	۱۰/۲	۴۴/۱
اسلونی	۳۶/۸	۳۶/۶	۳۶/۳	۳۷/۸	۴۰/۳	۴۰/۲	۴۰/۲	۴۰/۴	۳۹/۹	۳۹/۴	۳۹/۷	۳۹/۷	۴۰/۰
اسپانیا	۳۳/۶	۳۲/۹	۳۲/۵	۳۷/۱	۴۰/۴	۳۸/۱	۳۸/۱	۳۶/۰	۳۴/۶	۳۴/۴	۳۳/۸	۳۴/۲	۳۴/۲
سوئد	۲۶/۹	۲۵/۶	۲۶/۲	۲۵/۰	۲۴/۶	۲۵/۳	۲۳/۳	۲۳/۹	۲۳/۳	۲۳/۲	۲۲/۴	۲۲/۶	۲۲/۰
سوئیس	۲۳/۷	۲۳/۳	۲۳/۱	۲۲/۹	۲۳/۹	۲۳/۶	۲۴/۸	۲۴/۷	۲۴/۷	۲۴/۷	۲۴/۴	۲۴/۳	۲۳/۶
ترکیه	۲۲/۴	۲۲/۴	۲۱/۷	۲۵/۰	۲۴/۵	۲۴/۹	۲۷/۹	۲۷/۲	۲۷/۴	۲۸/۵	۲۹/۰	۲۸/۸	۲۹/۳
انگلستان	۱۸/۶	۱۸/۶	۱۸/۳	۱۹/۳	۱۹/۷	۱۹/۰	۱۸/۶	۱۹/۰	۱۸/۷	۱۸/۶	۱۸/۷	۱۸/۹	۱۹/۲
آمریکا	۲۴/۵	۲۳/۶	۲۳/۵	۲۴/۶	۲۷/۲	۲۶/۱	۲۲/۹	۲۲/۷	۲۴/۱	۲۳/۸	۲۳/۷	۲۴/۰	۲۳/۱
متوسط OECD	۲۵/۳	۲۴/۹	۲۴/۸	۲۵/۵	۲۷/۱	۲۶/۸	۲۶/۷	۲۶/۶	۲۶/۵	۲۶/۴	۲۶/۲	۲۶/۲	-

منبع: OECD

۱-۲-۴. مالیات بر حقوق و دستمزد

یکی دیگر از پایه‌های مالیاتی در کشورهای OECD مالیات بر حقوق و دستمزد می‌باشد. این مالیات شامل مالیات‌هایی است که بر کارفرمایان، کارکنان یا خویش‌فرمایی تمام بخش‌های خصوصی وضع می‌گردد. مثال‌هایی از این نوع مالیات United Kingdom national insurance surcharge (که در سال ۱۹۷۷ معرفی گردید)، the Swedish payroll tax (۷۹-۱۹۶۹)، و the Austrian Contribution to the Family Burden Equalisation Fund and Community Tax می‌باشد. بیشتر کشورهای OECD این نوع مالیات را ندارند. لذا سهم اندکی از درآمدهای مالیاتی را نیز تشکیل می‌دهد.

جدول ۵-۸- سهم مالیات بر حقوق و دستمزد از کل درآمدهای مالیاتی در کشورهای OECD - درصد

کشور	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸	۲۰۰۹	۲۰۱۰	۲۰۱۱	۲۰۱۲	۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷
استرالیا	۴/۵	۴/۶	۴/۷	۵/۱	۵/۲	۵/۲	۵/۲	۵/۲	۵/۱	۵/۱	۵/۰	۴/۹	-
اتریش	۶/۳	۶/۳	۶/۳	۶/۵	۶/۹	۶/۹	۶/۹	۶/۹	۶/۹	۶/۹	۶/۸	۷/۰	۶/۶
بلژیک	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰
کانادا	۲/۰	۲/۰	۲/۰	۲/۱	۲/۱	۲/۱	۲/۱	۲/۱	۲/۱	۲/۱	۲/۰	۲/۱	۲/۱
شیلی	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰
جمهوری چک	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰
دانمارک	۰/۴	۰/۴	۰/۵	۰/۵	۰/۵	۰/۵	۰/۶	۰/۶	۰/۷	۰/۶	۰/۶	۰/۶	۰/۶
استونی	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰
فنلاند	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰
فرانسه	۲/۷	۲/۶	۲/۸	۲/۹	۳/۲	۳/۲	۳/۱	۳/۲	۳/۵	۳/۵	۳/۵	۳/۴	۳/۴
آلمان	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰
یونان	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰
مجارستان	۱/۰	۰/۷	۰/۸	۰/۸	۰/۹	۱/۱	۱/۳	۱/۴	۱/۵	۱/۵	۱/۵	۱/۶	۱/۹
ایسلند	۰/۱	۰/۱	۰/۳	۰/۴	۰/۵	۰/۵	۰/۵	۰/۹	۱/۰	۰/۹	۰/۸	۰/۶	۰/۸
ایرلند	۰/۷	۰/۶	۰/۷	۰/۸	۰/۸	۰/۷	۰/۷	۰/۶	۰/۶	۰/۶	۰/۶	۰/۶	۰/۶
ایتالیا	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰
ژاپن	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰
کره	۰/۲	۰/۲	۰/۲	۰/۳	۰/۲	۰/۲	۰/۲	۰/۲	۰/۳	۰/۳	۰/۳	۰/۳	
لوکزامبورگ	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰
مکزیک	۱/۹	۱/۹	۲/۰	۲/۰	۲/۱	۲/۲	۲/۲	۲/۴	۲/۴	۲/۷	۲/۴	۲/۳	-
هلند	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰
نیوزیلند	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰
نروژ	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰
لهستان	۰/۸	۰/۷	۰/۷	۰/۸	۰/۹	۰/۸	۰/۸	۰/۸	۰/۸	۰/۸	۰/۷	۰/۷	۰/۰
پرتغال	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰
اسلواکی	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰
اسلونی	۴/۷۰	۳/۹	۳/۲	۱/۹	۰/۲	۰/۲	۰/۲	۰/۲	۰/۲	۰/۲	۰/۱	۰/۱	۰/۱

کشور	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸	۲۰۰۹	۲۰۱۰	۲۰۱۱	۲۰۱۲	۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷
اسپانیا	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰
سوئد	۴/۶	۵/۵	۵/۶	۸/۳۶	۸/۴۶	۷/۱	۱۰/۰	۱۰/۲	۱۰/۶	۱۰/۶	۱۰/۷	۱۰/۵	۱۱/۵
سوئیس	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰
ترکیه	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰
انگلستان	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰
آمریکا	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰
میانگین OECD	۰/۱	۰/۹	۰/۹	۱/۰	۱/۰	۱/۰	۱/۰	۱/۱	۱/۱	۱/۱	۱/۱	۱/۱	-

منبع: OECD، ۲۰۱۷.

۱-۲-۵. مالیات بر دارایی

مالیات بر دارایی به عنوان مالیات‌های مجدد و غیرمجدد برای استفاده، مالکیت یا انتقال دارایی تعریف شده است. این نوع مالیات‌ها شامل مالیات بر اموال غیرمنقول یا ثروت خالص، مالیات بر تغییر مالکیت دارایی از طریق وراثت یا هدیه و مالیات بر معاملات مالی و سرمایه‌ای می‌باشد. سهم مالیات بر دارایی در طی سال‌های اخیر تغییر محسوسی نداشته است ولی اگر مقایسه‌ای با مقدار آن در سال ۱۹۶۵ داشته باشیم متوجه می‌شویم این نوع مالیات از ۸٪ به ۵/۷٪ در سال ۲۰۱۶ تنزل پیدا کرده است. بیشترین سهم مالیات بر دارایی در سال ۲۰۱۶ متعلق به ایسلند (۳۴/۲) می‌باشد.

جدول ۵-۹- سهم مالیات دارایی از کل درآمدهای مالیاتی در کشورهای OECD - درصد

کشور	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸	۲۰۰۹	۲۰۱۰	۲۰۱۱	۲۰۱۲	۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷
استرالیا	۸/۶	۹/۲	۹/۰	۸/۳	۹/۶	۹/۴	۸/۷	۸/۷	۹/۵	۱۰/۲	۱۰/۷	۱۰/۸	-
اتریش	۱/۳	۱/۴	۱/۴	۱/۳	۱/۳	۱/۳	۱/۲	۱/۳	۱/۷	۱/۴	۱/۳	۱/۳	۱/۳
بلژیک	۷/۰	۷/۳	۷/۲	۷/۰	۶/۹	۷/۲	۷/۳	۷/۴	۷/۸	۷/۹	۷/۸	۸/۰	۷/۹
کانادا	۱۰/۷	۱۰/۶	۱۰/۶	۱۱/۵	۱۲/۲	۱۲/۳	۱۲/۰	۱۱/۹	۱۱/۹	۱۱/۷	۱۱/۸	۱۲/۰	۱۱/۹
شیلی	۶/۳	۵/۴	۴/۹	۵/۵	۵/۴	۴/۱	۴/۰	۴/۳	۴/۱	۴/۲	۴/۴	۵/۱	۵/۴
جمهوری چک	۱/۲	۱/۲	۱/۲	۱/۱	۱/۱	۱/۳	۱/۵	۱/۵	۱/۴	۱/۴	۱/۴	۱/۴	۱/۴
دانمارک	۳/۸	۳/۹	۳/۹	۴/۳	۴/۱	۴/۱	۴/۲	۳/۹	۳/۹	۳/۸	۴/۲	۴/۰	۴/۰
استونی	۱/۰	۰/۸	۰/۷	۰/۹	۱/۰	۱/۰	۱/۰	۱/۰	۱/۰	۰/۹	۰/۸	۰/۸	۰/۷
فنلاند	۲/۷	۲/۵	۲/۶	۲/۶	۲/۶	۲/۷	۲/۶	۲/۸	۲/۹	۳/۰	۳/۳	۳/۲	۳/۶
فرانسه	۸/۰	۸/۱	۸/۲	۷/۹	۸/۳	۸/۷	۸/۷	۸/۸	۸/۸	۸/۹	۹/۳	۹/۴	۹/۵
آلمان	۲/۵	۲/۵	۲/۵	۲/۳	۲/۳	۲/۳	۲/۴	۲/۴	۲/۵	۲/۶	۲/۸	۲/۸	۲/۷
یونان	۴/۲	۵/۳	۵/۳	۵/۵	۶/۱	۵/۲	۷/۴	۷/۶	۸/۹	۸/۰	۸/۴	۸/۱	۸/۱
مجارستان	۲/۳	۲/۲	۲/۰	۲/۲	۲/۱	۳/۱	۳/۱	۳/۲	۳/۴	۳/۴	۳/۳	۲/۸	۲/۸
ایسلند	۶/۵	۵/۳	۶/۱	۶/۱	۶/۵	۷/۰	۶/۷	۷/۱	۶/۹	۶/۴	۵/۴	۳۴/۲	۵/۴
ایرلند	۷/۵	۸/۷	۸/۰	۶/۲	۵/۳	۵/۳	۶/۱	۶/۴	۷/۲	۷/۶	۶/۵	۶/۰	۵/۶
ایتالیا	۵/۰	۵/۰	۴/۹	۴/۳	۶/۲	۴/۸	۵/۳	۶/۲	۶/۲	۶/۶	۶/۵	۶/۶	۶/۰
ژاپن	۹/۷	۹/۱	۹/۰	۹/۴	۱۰/۱	۹/۷	۹/۷	۹/۱	۸/۸	۸/۵	۸/۲	۸/۳	-
کره	۱۱/۹	۱۳/۲	۱۲/۸	۱۱/۹	۱۱/۶	۱۱/۳	۱۱/۴	۱۰/۶	۱۰/۳	۱۱/۰	۱۲/۴	۱۱/۶	۱۱/۷
لوکزامبورگ	۸/۵	۹/۳	۹/۶	۷/۴	۶/۶	۷/۱	۶/۹	۷/۰	۷/۳	۷/۸	۸/۹	۹/۳	۹/۶
مکزیک	۲/۵	۲/۴	۲/۴	۲/۳	۲/۳	۲/۳	۲/۲	۲/۳	۲/۱	۲/۳	۲/۰	۱/۹	-
هلند	۵/۵	۴/۷	۴/۷	۴/۳	۴/۰	۳/۸	۳/۴	۳/۰	۳/۴	۳/۹	۳/۸	۴/۰	۴/۰
نیوزیلند	۴/۹	۵/۲	۵/۳	۵/۹	۶/۵	۶/۶	۶/۶	۶/۳	۶/۴	۶/۳	۶/۲	۶/۱	۶/۰
نروژ	۲/۶	۲/۷	۲/۸	۲/۸	۲/۹	۲/۸	۲/۸	۲/۹	۳/۰	۳/۲	۳/۰	۳/۳	۳/۳
لهستان	۴/۵	۴/۳	۴/۲	۴/۲	۴/۳	۴/۲	۴/۰	۴/۲	۴/۴	۴/۴	۴/۲	۴/۱	۳/۶
پرتغال	۳/۷	۳/۸	۴/۱	۳/۸	۳/۶	۳/۵	۳/۴	۳/۳	۳/۳	۳/۶	۳/۷	۳/۷	۴/۰
اسلواکی	۱/۶	۱/۵	۱/۳	۱/۳	۱/۴	۱/۵	۱/۴	۱/۵	۱/۵	۱/۴	۱/۳	۱/۳	۱/۳
اسلونی	۱/۵	۱/۶	۱/۶	۱/۵	۱/۶	۱/۷	۱/۶	۱/۷	۱/۸	۱/۷	۱/۷	۱/۷	۱/۸
اسپانیا	۸/۶	۹/۰	۸/۲	۷/۲	۶/۹	۶/۷	۶/۴	۶/۷	۷/۳	۷/۵	۷/۷	۷/۷	۷/۵
سوئد	۳/۰	۲/۹	۲/۴	۲/۳	۲/۴	۲/۴	۲/۴	۲/۴	۲/۵	۲/۵	۲/۴	۲/۴	۲/۲

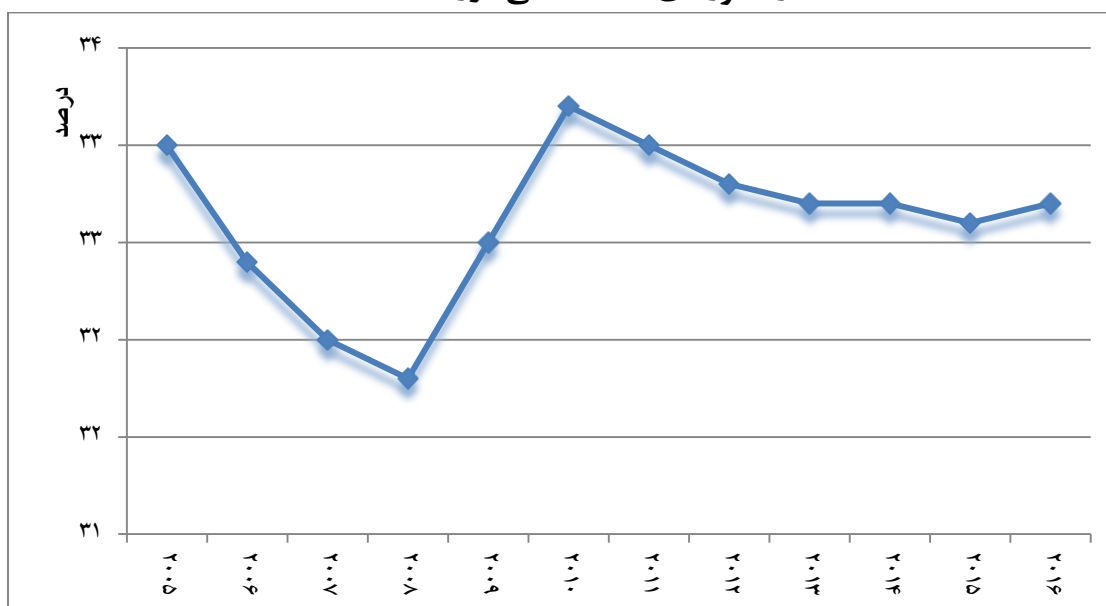
۷/۱	۷/۳	۷/۲	۷/۱	۶/۹	۶/۸	۷/۳	۷/۶	۷/۶	۷/۶	۸/۰	۸/۴	۸/۴	سوئیس
۴/۵	۴/۸	۴/۹	۴/۹	۴/۶	۴/۲	۴/۱	۴/۱	۳/۶	۳/۶	۳/۸	۳/۶	۳/۳	ترکیه
۱۲/۶	۱۲/۶	۱۲/۶	۱۲/۷	۱۲/۴	۱۱/۹	۱۱/۶	۱۲/۰	۱۲/۲	۱۱/۸	۱۲/۵	۱۲/۴	۱۱/۹	انگلستان
۱۵/۴	۱۱/۱	۱۰/۸	۱۱/۰	۱۱/۳	۱۲/۰	۱۲/۴	۱۳/۱	۱۴/۱	۱۲/۰	۱۱/۴	۱۱/۲	۱۱/۴	آمریکا
-	۵/۷	۵/۷	۵/۶	۵/۵	۵/۴	۵/۴	۵/۴	۵/۵	۵/۳	۵/۵	۵/۵	۵/۵	متوسط OECD

منبع: OECD، ۲۰۱۷.

۱-۲-۶. مالیات بر کالاها و خدمات

بررسی سهم مالیات کالاها و خدمات از کل درآمدهای مالیاتی نشان می‌دهد، سهم این منبع مالیاتی در کشورهای OECD در سال ۲۰۱۶ بطور متوسط ۳۲/۵ درصد بوده است. بحران سال ۲۰۰۷ نیز کاهش شدید در درآمدهای مالیاتی این نوع پایه مالیاتی را در سال ۲۰۰۸ نشان می‌دهد.

نمودار ۵-۶- متوسط سهم مالیات کالاها و خدمات از کل درآمدهای مالیاتی در کشورهای OECD طی دوره ۲۰۰۵-۱۶

یکی از منابع رشد سریع درآمدهای مالیاتی در طی این سال‌ها در کشورهای OECD مالیات بر مصرف به خصوص مالیات بر ارزش افزوده (VAT) است که در ۳۴ کشور از ۳۵ کشور OECD اعمال می‌گردد. در طی سال‌های اخیر سهم مالیات‌های خاص (بیشتر مالیات بر تنباکو، مشروبات الکلی و سوخت، شامل مالیات بر سوخت‌های جدید زیست محیطی) بیش از دو برابر شده است. همچنین نرخ مالیات بر کالاهای وارداتی اساساً در تمام کشورهای OECD کاهش یافته است که منعکس کننده یک روند جهانی برای حذف موانع تجاری است.

در سال ۲۰۱۶ بیشترین سهم مالیات بر کالا و خدمات از کل درآمدهای مالیاتی مربوط به کشور شیلی با ۵۴/۶ درصد و کمترین با ۱۶/۹ مربوط به کشور امریکا می‌باشد. با این وجود برخی از کشورها همچون استونی (۱۴/۴٪)، مکزیک (۱۴/۴٪)، اسلوانی (۱۴/۲٪) و ترکیه (۲۲/۲٪) مقدار نسبتاً زیادی از درآمدهای مالیاتی آنها از مالیات بر کالا و خدمات خاص می‌باشد.

جدول ۵-۱۰- سهم مالیات کالا و خدمات از کل درآمدهای مالیاتی در کشورهای OECD - درصد

کشور	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸	۲۰۰۹	۲۰۱۰	۲۰۱۱	۲۰۱۲	۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷
استرالیا	۲۸/۱	۲۷/۶	۲۷/۰	۲۷/۹	۲۹/۷	۲۹/۰	۲۷/۴	۲۸/۳	۲۸/۶	۲۶/۹	۲۷/۶	۲۷/۱	-
اتریش	۲۹/۰	۲۸/۴	۲۸/۰	۲۷/۵	۲۸/۵	۲۸/۴	۲۸/۶	۲۸/۵	۲۷/۸	۲۷/۶	۲۷/۴	۲۸/۳	۲۸/۲
بلژیک	۲۵/۰	۲۵/۰	۲۵/۰	۲۴/۴	۲۴/۹	۲۵/۳	۲۴/۸	۲۵/۰	۲۴/۲	۲۳/۹	۲۳/۸	۲۴/۵	۲۴/۳
کانادا	۲۵/۲	۲۴/۴	۲۴/۰	۲۲/۵	۲۲/۹	۲۴/۰	۲۳/۷	۲۳/۴	۲۳/۰	۲۳/۰	۲۳/۰	۲۳/۲	۲۴/۰
شیلی	۵۱/۵	۴۳/۲	۴۳/۸	۵۰/۵	۵۵/۶	۵۱/۲	۴۹/۳	۵۰/۱	۵۴/۰	۵۵/۳	۵۴/۱	۵۴/۶	۵۴/۸
جمهوری چک	۳۱/۲	۳۰/۱	۲۹/۹	۳۱/۵	۳۳/۳	۳۳/۲	۳۳/۷	۳۳/۹	۳۴/۳	۳۲/۹	۳۳/۵	۳۳/۰	۳۲/۹
دانمارک	۳۳/۱	۳۴/۰	۳۴/۹	۳۳/۹	۳۳/۵	۳۳/۲	۳۳/۴	۳۲/۹	۳۲/۰	۲۹/۷	۳۱/۲	۳۲/۱	۳۱/۹
استونی	۴۱/۲	۴۲/۹	۴۱/۹	۳۷/۴	۴۰/۶	۴۰/۲	۴۱/۷	۴۲/۴	۴۱/۲	۴۲/۱	۴۲/۰	۴۳/۳	۴۲/۹
فنلاند	۳۱/۵	۳۱/۳	۳۰/۲	۳۰/۲	۳۱/۶	۳۱/۸	۳۲/۹	۳۳/۱	۳۳/۲	۳۲/۸	۳۲/۴	۳۲/۸	۸/۳۲
فرانسه	۲۵/۴	۲۴/۹	۲۴/۸	۲۴/۶	۲۵/۱	۲۴/۸	۲۴/۷	۲۴/۴	۲۳/۹	۲۴/۱	۲۴/۲	۲۴/۴	۲۴/۴
آلمان	۲۹/۱	۲۸/۴	۲۹/۳	۲۸/۹	۲۹/۸	۲۹/۵	۲۹/۱	۲۸/۴	۲۸/۵	۲۸/۲	۲۷/۸	۲۷/۱	۲۶/۲
یونان	۳۴/۹	۳۶/۶	۳۶/۶	۳۶/۲	۳۵/۸	۳۸/۳	۳۹/۱	۳۷/۸	۳۸/۸	۳۸/۹	۳۹/۱	۳۹/۶	۳۹/۱
مجارستان	۳۹/۶	۳۸/۳	۳۷/۶	۳۶/۹	۳۹/۵	۴۲/۹	۴۳/۶	۴۴/۰	۴۴/۰	۴۳/۸	۴۳/۹	۴۲/۴	۴۲/۵
ایسلند	۴۲/۰	۴۲/۳	۴۰/۴	۳۷/۰	۳۵/۵	۳۵/۲	۳۴/۶	۳۴/۹	۳۳/۵	۳۱/۰	۳۱/۹	۲۳/۴	۳/۳۳
ایرلند	۳۸/۲	۳۶/۴	۳۶/۴	۳۷/۴	۳۵/۷	۳۶/۲	۳۴/۳	۳۴/۳	۳۳/۶	۳۳/۶	۳۲/۶	۳۲/۷	۳۲/۵

کشور	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸	۲۰۰۹	۲۰۱۰	۲۰۱۱	۲۰۱۲	۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷
ایتالیا	۲۶/۴	۲۶/۲	۲۵/۳	۲۴/۸	۲۴/۸	۲۶/۳	۲۶/۹	۲۶/۵	۲۶/۱	۲۷/۱	۲۷/۳	۲۸/۱	۲۸/۴
ژاپن	۱۹/۴	۱۸/۶	۱۸/۰	۱۷/۹	۱۹/۱	۱۸/۷	۱۸/۴	۱۷/۹	۱۷/۶	۱۹/۸	۲۱/۰	۲۰/۴	-
کره	۳۴/۳	۳۲/۵	۳۱/۳	۳۱/۶	۳۱/۸	۳۳/۷	۳۱/۲	۳۱/۲	۳۰/۷	۳۰/۰	۲۸/۰	۲۸/۱	۲۷/۷
لوکزامبورگ	۲۸/۸	۲۷/۵	۲۷/۸	۲۷/۸	۲۷/۹	۲۷/۳	۲۸/۰	۲۸/۳	۲۸/۲	۲۹/۰	۲۵/۶	۲۵/۲	۲۴/۳
مکزیک	۳۸/۶	۳۸/۷	۳۷/۱	۳۸/۵	۳۷/۵	۳۸/۰	۳۶/۴	۳۶/۸	۳۳/۱	۳۶/۸	۳۸/۶	۳۸/۸	-
هلند	۳۱/۶	۳۱/۱	۳۱/۰	۳۰/۳	۳۰/۶	۳۰/۸	۳۰/۱	۲۹/۸	۲۹/۸	۲۹/۶	۲۹/۶	۲۹/۵	۲۹/۱
نیوزیلند	۳۲/۱	۳۲/۷	۳۱/۷	۳۳/۷	۳۶/۶	۳۹/۶	۴۰/۳	۳۸/۸	۳۹/۰	۳۹/۲	۳۸/۹	۳۸/۳	۳۸/۴
نروژ	۲۷/۷	۲۷/۳	۲۸/۶	۲۶/۰	۲۸/۰	۲۷/۷	۲۶/۵	۲۶/۳	۲۷/۶	۲۸/۸	۳۰/۲	۳۱/۴	۳۱/۱
لهستان	۳۷/۹	۳۷/۹	۳۷/۷	۳۸/۲	۳۷/۱	۴۰/۱	۳۹/۸	۳۶/۹	۳۶/۵	۳۶/۵	۳۶/۰	۳۶/۴	۳۴/۴
پرتغال	۴۳/۸	۴۳/۹	۴۱/۶	۴۰/۶	۳۸/۷	۴۰/۲	۳۹/۸	۴۰/۷	۳۷/۳	۳۸/۱	۳۸/۵	۳۹/۶	۳۹/۸
اسلواکی	۳۹/۳	۳۸/۰	۳۷/۷	۳۵/۸	۳۶/۰	۳۵/۸	۳۶/۶	۳۴/۹	۳۴/۳	۳۴/۱	۳۳/۶	۳۳/۱	۳۳/۴
اسلونی	۳۵/۱	۳۴/۷	۳۵/۰	۳۵/۶	۳۶/۷	۳۷/۳	۳۷/۷	۳۸/۵	۴۰/۴	۴۰/۴	۴۰/۰	۳۹/۳	۳۸/۶
اسپانیا	۲۸/۲	۲۷/۲	۲۵/۵	۲۵/۰	۲۲/۸	۲۶/۸	۲۶/۳	۲۷/۰	۲۸/۷	۲۹/۰	۲۹/۶	۲۹/۴	۲۹/۱
سوئد	۲۶/۱	۲۶/۱	۲۶/۶	۲۷/۷	۲۸/۹	۲۹/۳	۲۹/۱	۲۸/۹	۲۸/۵	۲۸/۴	۲۸/۱	۱۸/۱	۲۸/۰
سوئیس	۲۳/۱	۲۲/۹	۲۲/۹	۲۲/۵	۲۲/۲	۲۲/۹	۲۲/۶	۲۲/۸	۲۲/۵	۲۲/۳	۲۱/۶	۲۱/۴	۲۲/۳
ترکیه	۴۹/۳	۴۸/۷	۴۷/۷	۴۵/۵	۴۵/۷	۴۷/۷	۴۵/۲	۴۵/۰	۴۶/۱	۴۴/۱	۴۴/۳	۲۱/۲	۴۳/۴
انگلستان	۳۰/۰	۲۹/۲	۲۹/۰	۲۹/۲	۲۹/۰	۳۰/۹	۳۲/۵	۳۲/۹	۳۲/۹	۳۳/۱	۳۳/۰	۲۰	۳۱/۵
آمریکا	۱۷/۷	۱۷/۲	۱۶/۸	۱۷/۱	۱۸/۴	۱۸/۳	۱۸/۵	۱۸/۴	۱۷/۵	۱۷/۳	۱۶/۹	۱۶/۹	۱۵/۹
متوسط OECD	۳۳/۰	۳۲/۴	۳۲/۰	۳۱/۸	۳۲/۵	۳۳/۲	۳۳/۰	۳۲/۸	۳۲/۷	۳۲/۷	۳۲/۶	۳۲/۷	-

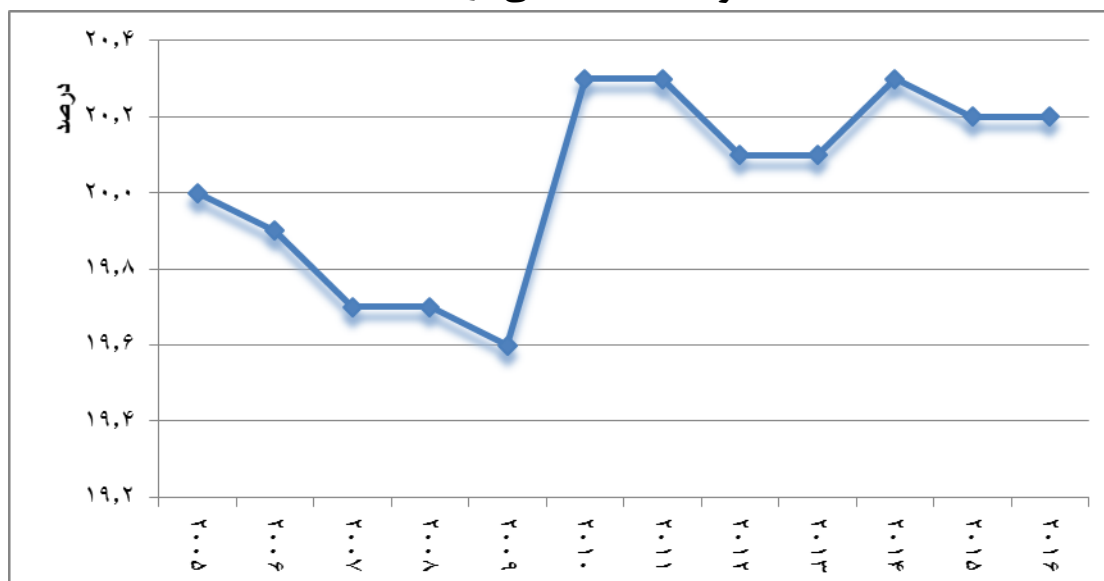
منبع: OECD، ۲۰۱۷.

۱-۲-۶-۱. مالیات بر ارزش افزوده

بر مبنای آمارهای مندرج در کتاب روند مالیات بر مصرف کشورهای OECD در سال ۲۰۱۶، درآمد حاصل از مالیات بر ارزش افزوده، منبع اصلی درآمدهای حاصل از مالیات بر مصرف در کشورهای عضو این سازمان بوده است و در حال حاضر به بالاترین سطح خود از GDP (۶/۸٪) رسیده و سهم آن از مجموع درآمدهای مالیاتی معادل ۲۰/۲ درصد در سال ۲۰۱۶ است. این در حالی است که سهم مالیات بر ارزش افزوده از GDP در سال ۲۰۱۲ حدود ۶/۶ درصد و سهم آن از کل درآمدهای مالیاتی در سال مذکور معادل ۱۹/۸

درصد بوده است. همانطور که نمودار (۵-۷) نیز نشان می‌دهد متوسط سهم مالیات بر ارزش افزوده از مجموع درآمدهای مالیاتی کشورهای OECD، در سال ۲۰۱۶ نسبت به سال ۲۰۱۵ رشدی نداشته است.

نمودار ۵-۷- متوسط سهم مالیات بر ارزش افزوده از کل درآمدهای مالیاتی
در کشورهای OECD طی دوره ۲۰۰۵-۱۶

در سال ۲۰۱۶، نسبت مالیات بر ارزش افزوده به کل درآمدهای مالیاتی در ۱۵ کشور از ۳۶ کشور عضو OECD که در آنها مالیات بر ارزش افزوده اعمال می‌شود- در مقایسه با سال ۲۰۱۵، افزایش یافته است. بیشترین افزایش این سهم مربوط به کشور ژاپن است که سهم مالیات بر ارزش افزوده از کل درآمدهای مالیاتی در سال ۲۰۱۶ نسبت به سال ۲۰۱۵ دارای رشدی برابر با ۵/۸ درصد است.

یکی از مهمترین علت‌های افزایش مالیات بر ارزش افزوده مقابله با کاهش سهم مالیات بر برخی مصارف خاص همچون مالیات بر گمرک و کالاهای داخلی است. بر اساس آمار مندرج در جدول (۵-۱۱)، بیشترین سهم درآمد مالیات بر ارزش افزوده از کل درآمدهای مالیاتی مربوط به کشور شیلی با ۴۱/۲ درصد است و این نوع مالیات در کشور ایالات متحده وضع نشده است و در عوض مالیات بر کالا و خدمات وضع و اجرایی می‌شود.

جدول ۵-۱۱- سهم مالیات بر ارزش افزوده از کل درآمدهای مالیاتی در کشورهای OECD - درصد

کشور	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸	۲۰۰۹	۲۰۱۰	۲۰۱۱	۲۰۱۲	۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷
استرالیا	۱۳/۱	۱۲/۹	۱۲/۸	۱۲/۶	۱۲/۰	۱۳/۴	۱۲/۶	۱۲/۲	۱۲/۸	۱۲/۷	۱۳/۰	۱۲/۹	-
اتریش	۱۸/۶	۱۸/۲	۱۸/۲	۱۸/۰	۱۸/۸	۱۸/۷	۱۸/۴	۱۸/۴	۱۸/۰	۱۷/۹	۱۷/۷	۱۸/۳	۱۸/۳
بلژیک	۱۵/۹	۱۶/۱	۱۶/۲	۱۵/۷	۱۶/۰	۱۶/۲	۱۵/۹	۱۵/۷	۱۵/۴	۱۵/۳	۱۵/۰	۱۵/۴	۱۵/۳
کانادا	۹/۹	۹/۴	۹/۰	۱۲/۳	۱۲/۷	۱۳/۷	۱۳/۷	۱۳/۷	۱۳/۲	۱۳/۲	۱۳/۲	۱۳/۵	۱۳/۸
شیلی	۳۷/۸	۳۲/۰	۳۲/۹	۳۹/۴	۴۲/۱	۳۸/۵	۳۷/۰	۳۷/۷	۴۰/۸	۴۱/۶	۴۰/۸	۴۱/۲	۴۱/۶
جمهوری چک	۱۹/۱	۱۷/۹	۱۷/۷	۱۹/۳	۲۰/۴	۲۰/۵	۲۰/۶	۲۰/۹	۲۱/۸	۲۲/۴	۲۱/۷	۲۱/۷	۲۲/۰
دانمارک	۲۰/۲	۲۱/۳	۲۱/۵	۲۱/۵	۲۱/۵	۲۱/۰	۲۱/۲	۲۰/۹	۲۰/۰	۱۸/۹	۱۹/۸	۲۰/۴	۲۰/۷
استونی	۲۶/۹	۲۹/۴	۲۸/۰	۲۴/۸	۲۴/۸	۲۵/۷	۲۶/۰	۲۶/۶	۲۶/۰	۲۶/۴	۲۷/۲	۲۷/۰	۲۷/۶
فنلاند	۱۹/۹	۲۰/۰	۱۹/۶	۱۹/۶	۲۰/۵	۲۰/۴	۲۰/۹	۲۱/۱	۲۱/۳	۲۱/۰	۲۰/۶	۲۰/۷	۲۱/۰
فرانسه	۱۶/۷	۱۶/۵	۱۶/۵	۱۶/۳	۱۶/۲	۱۶/۱	۱۵/۷	۱۵/۳	۱۵/۰	۱۵/۲	۱۵/۲	۱۵/۲	۱۵/۳
آلمان	۱۸/۰	۱۷/۹	۱۹/۴	۱۹/۴	۲۰/۱	۲۰/۰	۱۹/۷	۱۹/۴	۱۹/۰	۱۸/۹	۱۸/۸	۱۸/۵	۱۸/۴
یونان	۲۱/۵	۲۲/۴	۲۲/۹	۲۲/۷	۲۰/۵	۲۲/۰	۲۱/۶	۲۰/۲	۱۹/۷	۱۹/۹	۲۰/۰	۲۱/۲	-
مجارستان	۲۲/۵	۲۰/۳	۱۹/۹	۱۹/۳	۲۱/۳	۲۲/۹	۲۳/۲	۲۳/۸	۲۳/۵	۲۴/۳	۲۴/۹	۲۳/۷	۲۴/۵
ایسلند	۲۷/۳	۲۷/۲	۲۵/۹	۲۴/۷	۲۳/۷	۲۲/۷	۲۲/۴	۲۲/۸	۲۲/۲	۲۰/۸	۲۲/۶	۱۶/۲	۲۳/۳
ایرلند	۲۴/۷	۲۴/۱	۲۴/۰	۲۴/۵	۲۲/۲	۲۲/۲	۲۰/۸	۲۱/۲	۲۰/۴	۲۰/۸	۱۹/۷	۲۰/۱	۱۹/۸
ایتالیا	۱۴/۶	۱۴/۸	۱۴/۲	۱۳/۸	۱۳/۱	۱۴/۵	۱۴/۴	۱۳/۶	۱۳/۳	۱۳/۸	۱۴/۲	۱۴/۴	۱۴/۹
ژاپن	۹/۵	۹/۲	۸/۸	۸/۹	۹/۶	۹/۶	۹/۴	۹/۲	۹/۲	۱۲/۲	۱۳/۷	۱۳/۳	-
کره	۱۷/۴	۱۶/۷	۱۵/۸	۱۶/۱	۱۷/۲	۱۷/۵	۱۷/۰	۱۷/۲	۱۷/۰	۱۷/۲	۱۵/۳	۱۵/۸	۱۶/۰
لوکزامبورگ	۱۶/۱	۱۵/۵	۱۶/۴	۱۶/۵	۱۷/۱	۱۷/۰	۱۷/۷	۱۸/۴	۱۹/۰	۱۹/۸	۱۷/۶	۱۶/۷	۱۶/۰
مکزیک	۲۹/۳	۳۰/۹	۲۹/۶	۲۹/۴	۲۹/۹	۲۹/۴	۲۸/۷	۲۹/۰	۲۵/۷	۲۷/۹	۲۳/۹	۲۳/۷	-
هلند	۱۹/۲	۱۸/۹	۱۹/۴	۱۸/۶	۱۸/۴	۱۸/۷	۱۸/۱	۱۷/۹	۱۷/۸	۱۷/۲	۱۷/۶	۱۷/۶	۱۷/۵
نیوزیلند	۲۳/۸	۲۳/۴	۲۳/۵	۲۵/۴	۲۷/۶	۳۰/۷	۳۱/۴	۳۰/۳	۳۰/۶	۳۰/۴	۳۰/۲	۲۹/۸	۳۰/۲
نروژ	۱۸/۱	۱۸/۱	۱۹/۱	۱۷/۱	۱۸/۶	۱۸/۵	۱۸/۰	۱۸/۲	۱۹/۲	۲۰/۰	۲۱/۳	۲۲/۳	۲۲/۳
لهستان	۲۳/۲	۲۴/۰	۲۳/۸	۲۳/۲	۲۳/۳	۲۴/۲	۲۴/۶	۲۲/۲	۲۲/۰	۲۲/۰	۲۱/۶	۲۱/۱	۲۲/۵
پرتغال	۲۶/۶	۲۶/۴	۲۵/۷	۲۵/۴	۲۲/۸	۲۴/۷	۲۵/۰	۲۶/۲	۲۳/۶	۲۴/۸	۲۴/۸	۲۴/۸	۲۵/۰
اسلواکی	۲۴/۶	۲۴/۹	۲۲/۵	۲۳/۲	۲۲/۸	۲۲/۰	۲۳/۳	۲۱/۰	۲۰/۹	۲۱/۲	۲۱/۳	۲۰/۶	۲۱/۳
اسلونی	۲۲/۲	۲۲/۲	۲۲/۴	۲۲/۹	۲۱/۹	۲۱/۹	۲۲/۳	۲۱/۸	۲۳/۱	۲۳/۲	۲۲/۸	۲۲/۵	۲۲/۳
اسپانیا	۱۷/۷	۱۷/۲	۱۶/۰	۱۵/۱	۱۲/۳	۱۶/۶	۱۶/۳	۱۶/۶	۱۶/۸	۱۸/۳	۱۸/۹	۱۹/۱	۱۹/۱
سوئد	۱۸/۳	۱۸/۵	۱۹/۱	۲۰/۰	۲۰/۷	۲۱/۲	۲۱/۳	۲۱/۰	۲۰/۹	۲۱/۱	۲۰/۹	۱۰/۹	۲۱/۱

۱۲/۸	۱۲/۲	۱۲/۴	۱۲/۹	۱۳/۰	۱۳/۰	۱۲/۰	۱۲/۰	۱۲/۴	۱۲/۰	۱۲/۹	۱۳/۳	۱۳/۴	سوئیس
۲۰/۱	۱۹/۸	۲۰/۶	۲۰/۴	۲۲/۰	۲۰/۸	۲۱/۸	۲۱/۷	۲۰/۰	۲۰/۳	۲۱/۳	۲۲/۲	۲۱/۸	ترکیه
۲۰/۴	۲۰/۸	۲۱/۲	۲۱/۲	۲۰/۸	۲۰/۷	۲۰/۴	۱۸/۷	۱۶/۶	۱۸/۰	۱۸/۱	۱۸/۲	۱۸/۴	انگلستان
۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	۰/۰	آمریکا
-	۲۰/۲	۲۰/۲	۲۰/۳	۲۰/۱	۲۰/۱	۲۰/۳	۲۰/۳	۱۹/۶	۱۹/۷	۱۹/۷	۱۹/۹	۲۰/۰	متوسط OECD

منبع: OECD، ۲۰۱۷.

متوسط نرخ استاندارد مالیات بر ارزش افزوده در کشورهای عضو OECD در سال ۲۰۱۵ به سطح بی‌سابقه‌ای (به طور متوسط ۱۹/۲ درصد) رسید و از آن زمان ثابت مانده است. در حال حاضر ده کشور عضو نرخ استاندارد مالیات بر ارزش افزوده بالای ۲۲ درصدی دارند؛ در حالی که در سال ۲۰۰۸ تنها ۴ کشور نرخ بالای ۲۲ درصد داشته‌اند.

۱-۲-۶. مالیات بر واردات

مالیات بر واردات در بسیاری از کشورهای OECD سهمی از درآمدهای مالیاتی ندارد و یا اینکه سهم پایینی دارد. همان گونه که در جدول ذیل مشاهده می‌شود متوسط این سهم در بین کشورهای OECD ناچیز می‌باشد. در مقابل ایران از معدود کشورهایی است که سهم مالیات بر واردات در آن طی دوره مذکور حدود ۲۴ درصد بوده است.

جدول ۵-۱۲- سهم مالیات بر واردات و عوارض گمرک از کل درآمدهای مالیاتی در کشورهای OECD - درصد

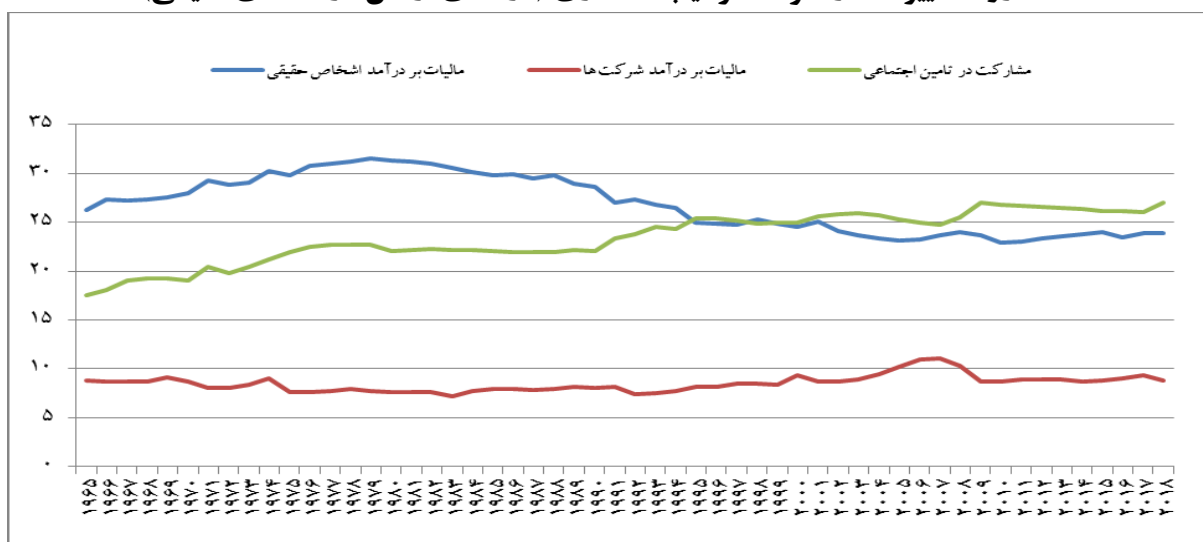
کشور	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸	۲۰۰۹	۲۰۱۰	۲۰۱۱	۲۰۱۲	۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷
استرالیا	۱/۷	۱/۸	۱/۷	۱/۹	۱/۷	۱/۶	۱/۸	۲	۲/۱	۲/۵	۳	۲/۹	۳
اتریش*	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰
بلژیک	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰
کانادا	۰/۷	۰/۷	۰/۷	۰/۸	۰/۷	۰/۷	۰/۷	۰/۷	۰/۷	۰/۷	۰/۸	۰/۸	۰/۸
شیلی	۲/۰۱	۱/۷۴	۱/۴۶	۱/۵۳	۰/۹۷	۱/۲۲	۱/۱۷	۱/۱۴	۱/۱۱	۱/۱۶	۱/۰۶	۰/۹۱	۰/۸۹
جمهوری چک	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰
دانمارک	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰
استونی	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰

۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	فنلاند
۰/۰۷	۰/۰۸	۰/۰۷	۰/۰۷	۰/۰۸	۰/۰۷	۰/۰۹	۰/۰۵	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۱	فرانسه
۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	آلمان
-	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	یونان
۰/۰۱	۰/۰۱	۰/۰۱	۰/۰۱	۰/۰۱	۰/۰۱	۰/۰۱	۰/۰۱	۰/۰۱	۰/۰۱	۰/۰۱	۰/۰۱	۰/۰۱	مجارستان
۰/۴۴	۰/۴۰	۰/۶۱	۰/۷۸	۰/۸۶	۱/۲۳	۱/۲۴	۱/۱۰	۱/۰۵	۱/۱	۱/۰	۱/۰	۰/۸	ایسلند
۰/۰۰	۰/۴۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	ایرلند
۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	ایتالیا
۰/۰۴	۰/۵۷	۰/۶۴	۰/۶۸	۰/۷۱	۰/۶۴	۰/۶۴	۰/۵۹	۰/۵۷	۰/۶۳	۰/۶۴	۰/۶۶	۰/۶۷	ژاپن
-	۱/۹۶	۲/۲۶	۲/۵۰	۳/۱۷	۲/۹۹	۳/۵۳	۳/۷۳	۳/۴۷	۳۳/۳	۲/۹۷	۳/۱۲	۳/۱۵	کره
۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۱	۰/۰۱	۰/۰۱	لوکزامبورگ
-	۱/۵۵	۱/۵۴	۱/۵۴	۱/۴۹	۱/۵۶	۱/۶۰	۱/۵۵	۲/۰۹	۲/۴۴	۲/۴۱	۲/۶۱	۲/۵۳	مکزیک
۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	هلند
۲/۸۷	۲/۹۵	۳/۰	۳/۱۲	۲/۹۹	۲/۹۷	۳/۱۵	۳/۰۸	۳/۱۵	۳/۰۲	۲/۹۰	۲/۹۷	۱/۸۳	نیوزیلند
۰/۲۸	۰/۲۸	۰/۲۸	۰/۲۶	۰/۲۵	۰/۲۴	۰/۲۳	۰/۲۳	۰/۲۱	۰/۲۰	۰/۲۲	۰/۱۹	۰/۱۹	نروژ
۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	لهستان
۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	پرتغال
۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۱	اسلواکی
۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	اسلونی
۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	اسپانیا
۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	سوئد
۰/۶	۰/۶	۰/۶	۰/۶	۰/۶	۰/۶	۰/۶	۰/۷	۰/۶	۰/۶	۰/۷	۰/۷	۰/۷	سوئیس
۱/۷	۱/۴	۱/۵	۱/۳	۱/۲	۱/۴	۱/۳	۱/۲	۱/۱	۱/۲	۱/۲	۱/۱	۱/۰	ترکیه
۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۱	۰/۱	۰/۱	۰/۱	۰/۱	انگلستان
۰/۷	۰/۸	۰/۸	۰/۸	۰/۸	۰/۹	۰/۹	۰/۸	۰/۷	۰/۸	۰/۷	۰/۷	۰/۷	آمریکا
۰/۵	۰/۵	۰/۵	۰/۵	۰/۵	۰/۵	۰/۵	۰/۵	۰/۵	۰/۵	۰/۵	۰/۵	۰/۵	متوسط OECD

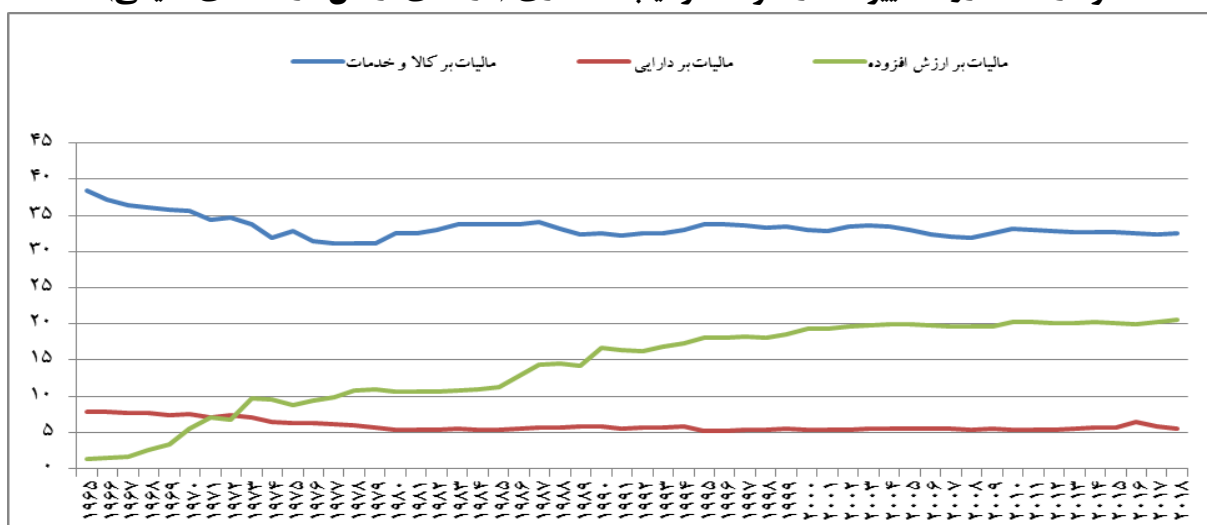
۳-۱. بررسی روند تغییرات درآمدهای مالیاتی کشورهای OECD

به صورت خلاصه می‌توان روند تغییرات متوسط سهم درآمدهای مالیاتی اصلی کشورهای OECD را نسبت به کل درآمدهای مالیاتی و همچنین روند تغییرات متوسط سهم درآمدهای مالیاتی اصلی کشورهای OECD نسبت به GDP را در یک نمودار مورد بررسی قرار داد. نمودارهای (۵-۸) و (۵-۹) متوسط سهم درآمدهای مالیاتی اصلی کشورهای OECD را نسبت به کل درآمدهای مالیاتی برای پایه‌های اصلی مالیاتی طی سال‌های ۲۰۱۸-۱۹۶۵ نشان می‌دهد.

۵-۸- روند تغییرات در متوسط ترکیب ساختاری (درصدی از کل درآمدهای مالیاتی)

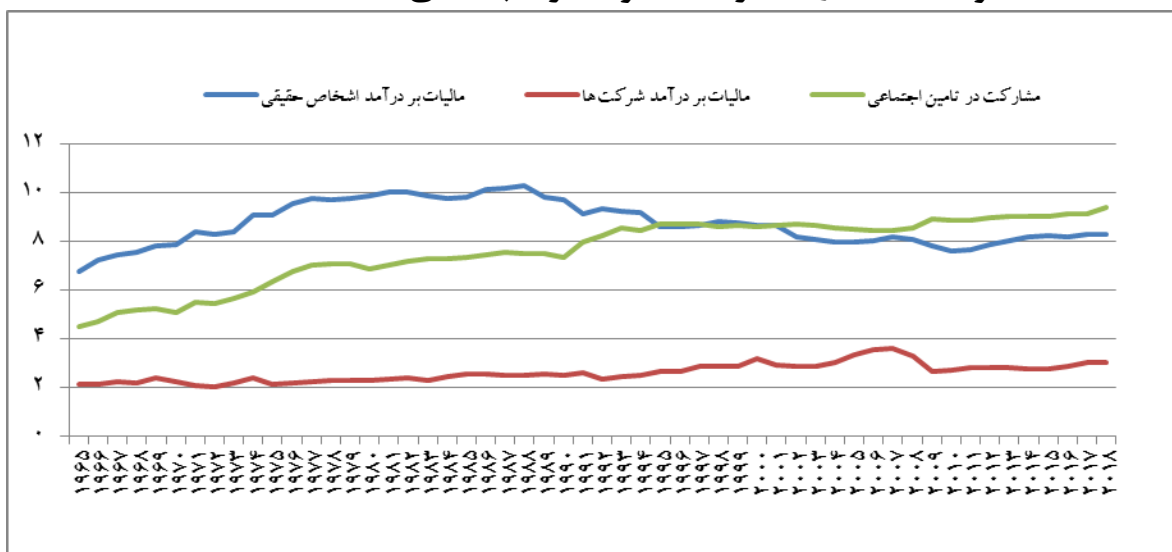

۵-۹- نمودار روند تغییرات در متوسط ترکیب ساختاری (درصدی از کل درآمدهای مالیاتی)

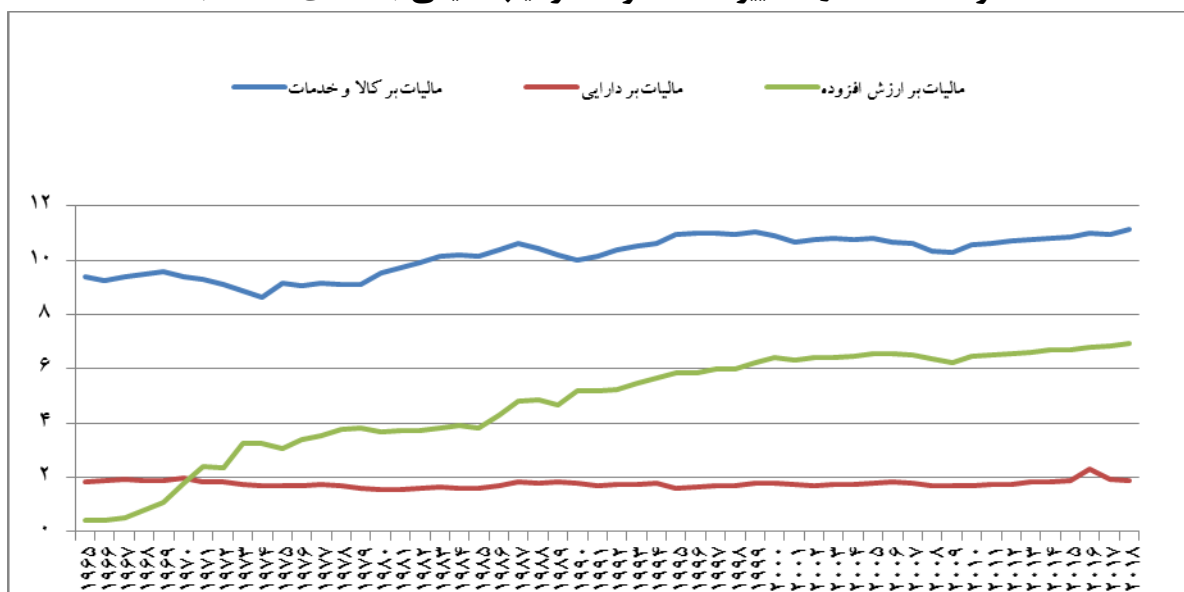

همچنین نمودارهای (۵-۱۰) و (۵-۱۱) نیز متوسط سهم درآمدهای مالیاتی اصلی کشورهای OECD را نسبت به GDP برای پایه‌های اصلی مالیاتی طی سال‌های ۲۰۱۸-۱۹۶۵ نشان می‌دهد.

نمودار ۵-۱۰- روند تغییرات در متوسط ترکیب مالیاتی (درصدی از GDP)

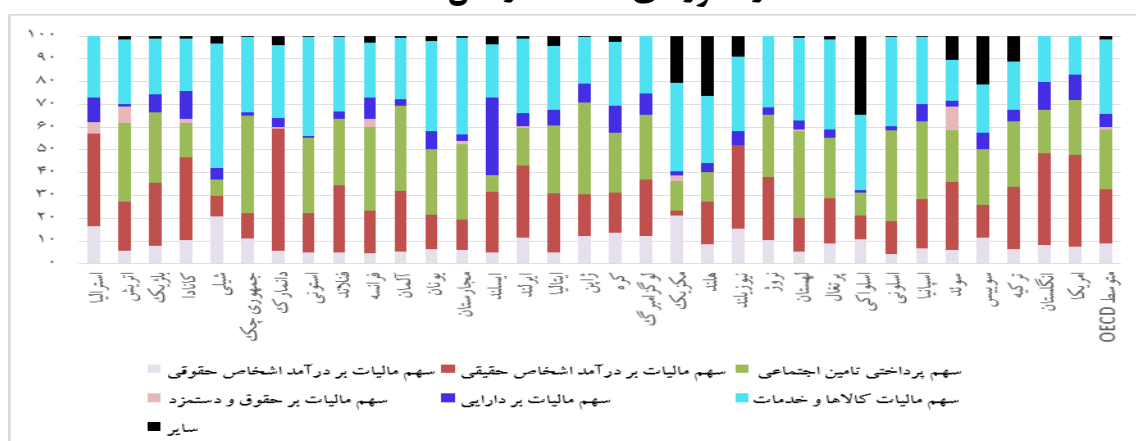

نمودار ۵-۱۱- روند تغییرات در متوسط ترکیب مالیاتی (درصدی از GDP)

همچنین نمودار (۵-۱۲) ترکیب سهم پایه‌های اصلی مالیاتی از کل درآمدهای مالیاتی را در هر یک از کشورهای OECD برای سال ۲۰۱۶ نشان می‌دهد. همانطور که شکل نشان می‌دهد شیلی، دانمارک، جمهوری چک، سوئد، انگلستان و شیلی به ترتیب بیشترین سهم مالیات بر درآمد شرکت‌ها، مالیات بر درآمد اشخاص حقیقی، مشارکت در تأمین اجتماعی، مالیات بر حقوق و دستمزد، مالیات بر دارایی و مالیات بر کالا و خدمات از کل درآمدهای مالیاتی را دارند.

نمودار ۵-۱۲- ترکیب سهم پایه‌های اصلی مالیاتی از کل درآمدهای مالیاتی
در کشورهای OECD در سال ۲۰۱۶

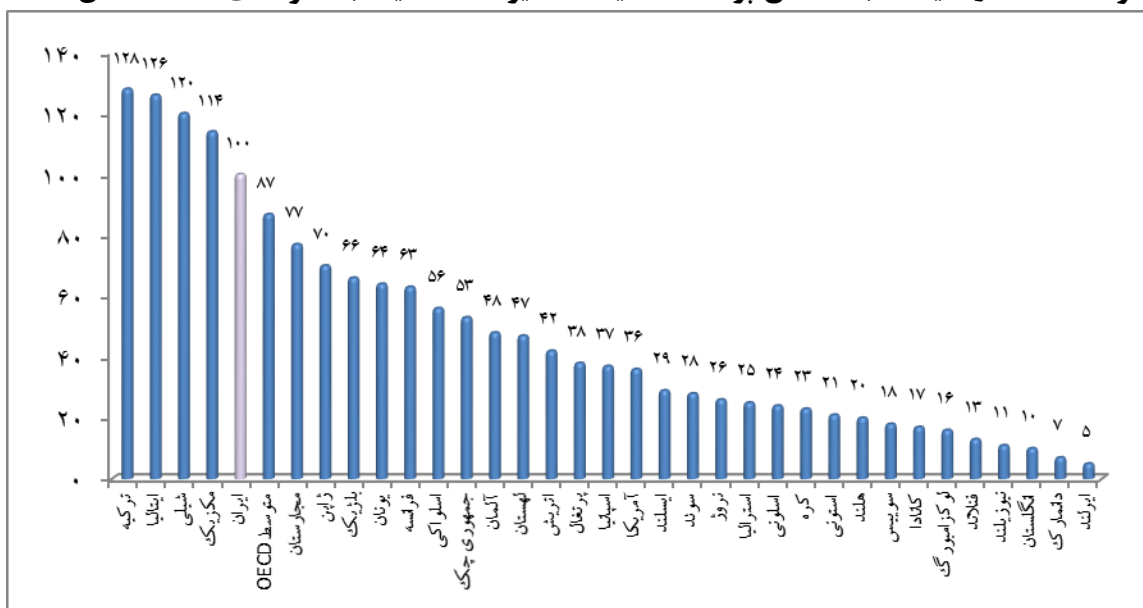
۲. شاخص پرداخت مالیات در ایران و سایر کشورهای جهان

این شاخص یکی از شاخص‌های تاثیرگذار در بهبود محیط کسب و کار کشورها است. مطالعات شاخص پرداخت مالیات به چگونگی ساده نمودن روش استاندارد پرداخت مالیات برای شرکت‌های داخلی با اندازه متوسط هر کشور توجه می‌نماید این شاخص کشورها را به حرکت به سوی سیستم‌های کارا تر تشویق می‌نماید و هر ساله اصلاحاتی در این راستا به آنها پیشنهاد می‌نماید. در سال ۲۰۱۷ مؤلفه جدیدی در محاسبه شاخص پرداخت مالیات وارد شده، این مؤلفه تحت عنوان فرآیند پس از تسلیم اظهارنامه^۱ معرفی شده است و به عنوان یکی از زیر شاخص‌های پرداخت مالیات در گزارش کسب و کار بانک جهانی مورد بررسی قرار گرفته است. لذا شاخص پرداخت مالیات از امسال تحت چهار مؤلفه تعداد پرداخت در هر سال، مدت زمان صرف (ساعت

^{۱۲} Postfiling Processes Index

در هر سال)، نرخ کلی مالیات و مؤلفه جدید فرآیند پس از تسلیم اظهارنامه ارزیابی می‌گردد و با جمع‌آوری و تحلیل اطلاعات کمی به مقایسه مالیات پرداختی کسب و کارها در ۱۹۰ کشور دنیا می‌پردازد. زیر شاخص جدید فرآیند پس از تسلیم اظهارنامه دو فرآیند را که شامل چهار مؤلفه است اندازه‌گیری می‌نماید: زمان لازم برای آماده‌سازی و ثبت درخواست استرداد مالیات برارزش افزوده (برحسب ساعت)، زمان لازم برای دریافت استرداد مالیات (بر حسب هفته)، زمان لازم برای حسابرسی مالیات بر درآمد شرکت (برحسب ساعت)، زمان لازم برای تکمیل حسابرسی مالیات بر درآمد شرکت (برحسب هفته). جدول (۵-۱۳) وضعیت چهار مؤلفه و شاخص پرداخت مالیات را برای کشورهای OECD به همراه ایران نشان می‌دهد. همچنین در نمودار (۵-۱۳) می‌توان وضعیت ایران را در بین کشورهای OECD در شاخص پرداخت مالیات به وضوح ملاحظه نمود.

نمودار ۵-۱۳- وضعیت رتبه شاخص پرداخت مالیات در ایران در مقایسه با کشورهای OECD سال ۲۰۱۷

جدول ۵-۱۳- شاخص پرداخت مالیات و مؤلفه‌های آن در کشورهای OECD و ایران

کشور	شاخص پرداخت مالیات	رتبه شاخص پرداخت مالیات	تعداد پرداختها (در هر سال)	زمان (ساعت در هر سال)	نرخ کلی مالیات (% سود)	فرآیند پس از تسلیم مالیات
استرالیا	۸۵/۶	۲۵	۱۱	۱۰۵	۴۷/۶	۹۵/۴
اتریش	۸۳/۳۹	۴۲	۱۲	۱۳۱	۵۱/۶	۹۸/۵
بلژیک	۷۷/۳۱	۶۶	۱۱	۱۶۱	۵۸/۷	۸۸/۳
کانادا	۸۸/۸۶	۱۷	۸	۱۳۱	۲۱	۷۶/۴
شیلی	۶۳/۸۵	۱۲۰	۷	۲۹۱	۳۰/۵	۵/۶
جمهوری چک	۸۰/۶۹	۵۳	۸	۲۳۴	۵۰	۹۴/۳
دانمارک	۹۲/۱۱	۷	۱۰	۱۳۰	۲۵	۹۲/۶
استونی	۸۸/۰۴	۲۱	۸	۸۴	۴۸/۷	۹۸/۶
فنلاند	۹۰/۲۳	۱۳	۸	۹۳	۳۸/۱	۹۳/۱
فرانسه	۷۸/۷۲	۶۳	۸	۱۳۹	۶۲/۸	۹۲/۴
آلمان	۸۲/۱	۴۸	۹	۲۱۸	۴۸/۹	۹۷/۵
یونان	۷۸/۲۲	۶۴	۸	۱۹۳	۵۰/۷	۷۹/۳
مجارستان	۷۴/۴۶	۷۷	۱۱	۲۷۷	۴۶/۵	۷۵/۸
ایسلند	۸۴/۸۸	۲۹	۲۱	۱۴۰	۳۰/۱	۸۹/۲
ایرلند	۹۴/۴	۵	۹	۸۲	۲۶	۹۲/۷
ایتالیا	۶۱/۶۵	۱۲۶	۱۴	۲۴۰	۶۲	۴۸/۴
ژاپن	۷۷/۰۳	۷۰	۱۴	۱۷۵	۴۸/۹	۷۸/۹
کره	۸۶/۵۶	۲۳	۱۲	۱۸۸	۳۳/۱	۹۲/۶
لوکزامبورگ	۸۸/۹۲	۱۶	۲۳	۵۵	۲۰/۸	۸۹/۹
مکزیک	۶۵/۸۱	۱۱۴	۶	۲۸۶	۵۲	۴۲/۶
هلند	۸۸/۰۷	۲۰	۹	۱۱۹	۴۰/۴	۹۳/۴
نیوزیلند	۹۰/۷۱	۱۱	۷	۱۵۲	۳۴/۳	۹۶/۹
نروژ	۸۵/۵۳	۲۶	۴	۸۳	۳۹/۵	۶۸
لهستان	۸۲/۷۳	۴۷	۷	۲۷۱	۴۰/۴	۹۲/۲
پرتغال	۸۳/۷۵	۳۸	۸	۲۴۳	۳۹/۸	۹۲/۷
اسلواکی	۸۰/۵۷	۵۶	۸	۱۹۲	۵۱/۶	۸۹/۹
اسلونی	۸۶/۵۵	۲۴	۱۰	۲۴۵	۳۱	۹۵
اسپانیا	۸۳/۸	۳۷	۸	۱۵۲	۴۹	۹۲/۶

کشور	شاخص پرداخت مالیات	رتبه شاخص پرداخت مالیات	تعداد پرداختها (در هر سال)	زمان (ساعت در هر سال)	نرخ کلی مالیات (% سود)	فرآیند پس از تسلیم مالیات
سوئد	۸۵/۲۸	۲۸	۶	۱۲۲	۴۹/۱	۹۰/۸
سوئیس	۸۸/۴۹	۱۸	۱۹	۶۳	۲۸/۸	۸۶/۶
ترکیه	۶۰/۸۳	۱۲۸	۱۱	۲۱۶,۵	۴۱/۱	۳/۹
انگلستان	۹۰/۷۴	۱۰	۸	۱۱۰	۳۰/۹	۸۷/۴
آمریکا	۸۳/۸۵	۳۶	۱۰,۶	۱۷۵	۴۴	۹۳/۱
متوسط OECD	۲۷/۸۶	۸۵/۸۶	۱۰/۰۴	۱۵۷/۵	۳۸/۷۳	۹۰/۴۶
ایران	۶۹/۷۹	۱۰۰	۲۰	۳۴۴	۴۴/۱	۷۸/۸

منبع: Doing Business database

مقایسه شاخص پرداخت مالیات در ایران با کشورهای خاورمیانه و شمال آفریقا و همچنین میانگین کشورهای عضو سازمان همکاری اقتصادی و توسعه نشان می‌دهد که شاخص زمان پرداخت مالیات در ایران (۳۴۴ ساعت)، نسبت به میانگین منطقه (۲۰۸/۲ ساعت) و OECD (۱۶۳/۴ ساعت) وضعیت مطلوبی ندارد و اختلاف چشمگیری با دو گروه از کشورهای مذکور دارد. از لحاظ شاخص تعداد پرداخت، وضعیت ایران (۲۰ مرتبه) کمی بیشتری از میانگین منطقه (۱۷/۸ مرتبه) است و نسبت به کشورهای توسعه یافته (۱۰/۹ مرتبه) در سطح پایین‌تری قرار دارد. همچنین در رابطه با مؤلفه نرخ مالیات، نسبت به کشورهای منطقه منا (۳۲/۳ درصد) از نرخ مالیاتی بالایی برخوردار است ولی باید توجه داشت که نرخ مالیات در ایران (۴۴/۱ درصد) در مقایسه با میانگین نرخ مالیاتی کشورهای عضو OECD (۴۰/۱ درصد)، نرخ بالایی بشمار نمی‌رود و در زیرشاخص جدید، امتیاز ایران در فرآیند پس از تسلیم اظهارنامه ۷۸/۸ درصد شده که نسبت به امتیاز میانگین منطقه منا (۶۵/۷ درصد) اندکی بهتر و از میانگین کشورهای عضو OECD (۸۵/۱ درصد) کمی ضعیف‌تر است.

جدول ۵-۱۴- مقایسه وضعیت شاخص پرداخت مالیات ایران با منطقه منا و OECD

مؤلفه	ایران	MENA	OECD
تعداد پرداخت مالیات در سال	۲۰	۱۷/۸	۱۰/۹
تعداد پرداخت مالیات در سال	۳۴۴	۲۰۸/۲	۱۶۳/۴
نرخ مالیات (درصدی از سود)	۴۴/۱	۳۲/۳	۴۰/۹
پس از تسلیم اظهارنامه (از ۰-۱۰۰)	۷۸/۸	۶۵/۷	۸۵/۱

نتیجه راستی آزمایی گزارش پرداخت مالیات بانک جهانی در خصوص ایران نشان می‌دهد بی‌توجهی به مفروضات بانک جهانی در تکمیل پرسشنامه‌ها از سوی پرسش‌شوندگان موجب شده تا در این گزارش رتبه کشور مغایر با واقعیت انعکاس یابد.

بخش قابل ملاحظه‌ای از تغییر رتبه ایران در سال‌های ۲۰۰۹ تا ۲۰۱۷ به دلیل بازنگری در داده‌ها اتفاق افتاده است. داده‌های پروژه انجام کسب و کار در ماه ژوئن گردآوری شده و گزارش معمولاً در اکتبر منتشر می‌شود. گروه کسب و کار با توجه به اطلاعات جدیدی که از این دوره چند ماهه در سال بعد از گزارش دریافت می‌کند در داده‌های سال گذشته بازنگری انجام می‌دهد. بخش بازنگری داده^۱ هر کشور در سایت انجام کسب و کار در دسترس است.

جدول ۵-۱۵- روند تاریخی وضعیت شاخص پرداخت مالیات ایران

شاخص پرداخت مالیات								
سال گزارش	رتبه شاخص پرداخت مالیات	تعداد پرداخت‌ها (در هر سال)	زمان (ساعت در هر سال)	مالیات بر سود (%)	پرداخت تأمین اجتماعی (%)	سایر مالیات‌ها (%)	نرخ کلی مالیات (٪ سود)	فرآیند پس از تسلیم مالیات
DB ۲۰۰۹	۱۰۷	۲۲	۳۴۴	۱۷/۹	۲۵/۹	۰/۴	۴۴/۲	-
DB ۲۰۱۰	۱۰۷	۲۲	۳۴۴	۱۷/۹	۲۵/۹	۰/۴	۴۴/۲	-
DB ۲۰۱۱	۱۱۵	۲۰	۳۴۴	۱۷/۹	۲۵/۹	۰/۴	۴۴/۱	-
DB ۲۰۱۲	۱۲۵	۲۰	۳۴۴	۱۷/۸	۲۵/۹	۰/۴	۴۴/۱	-
DB ۲۰۱۳	۱۲۹	۲۰	۳۴۴	۱۷/۸	۲۵/۹	۰/۴	۴۴/۱	-
DB ۲۰۱۴	۱۱۸	۲۰	۳۴۴	۱۷/۸	۲۵/۹	۰/۴	۴۴/۱	-
DB ۲۰۱۵	۱۲۲	۲۰	۳۴۴	۱۷/۸	۲۵/۹	۰/۴	۴۴/۱	-
DB ۲۰۱۶	۱۲۳	۲۰	۳۴۴	۱۷/۸	۲۵/۹	۰/۴	۴۴/۱	-
DB ۲۰۱۷	۱۰۰	۲۰	۳۴۴	۱۷/۸	۲۵/۹	۰/۴	۴۴/۱	۷۸/۸

منبع: Doing Business database

^۱ Data Revision